

LENİNİST TEORİ

"Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz."

- » *Birine Karşı Diğeri
Politikası Üzerine*
- » *Basitleştirme*
- » *Kapital'de Yöntem ve Mantık:
Diyalektik Materyalizm*
- » *Saraçhane versus Taksim*
- » *Sendikaların Duvarları*
- » *Devrimci Durumu
ve Devrimi Kavramak*
- » *Donbass İzlenimleri*
- » *"Gwangju'daki Cesur
İsyancılar Gibi Savaşmalı"*
- » *İrkçi Saldırıları Karşısında
İşçi Sınıfının Tutumu Ne
Olmalıdır?*

Kitap Dizisi - 5

Leninist EORI

Leninist Teori
Kitap Dizisi

Olağandışı Bir Yaz

Temmuz-2024

Teorik Yayın

ISBN
978-625-94107-5-3

Baskı
Alesta Ajans Basım
Medya ve Bilgi Tek.
San. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Güven İş
Merkezi No:83
B Blok D.349
Topkapı, Zeytinburnu /
İstanbul

Yeni Dönem Yayıncılık
Basım Dağıtım Eğitim
Hizmetleri Tanıtım
Org.Tic.Ltd. Şti.

Mecidiyeköy Mah.
Kervan Geçmez Sok.
No:14/4 Şişli İstanbul
Tel: 0 (212) 533 32 57

yenidonemyayinci@gmail.com
www.yenidonemyayincilik.com

İçindekiler

<i>editoryal</i>	3	<i>Birine Karşı Diğeri Politikası Üzerine</i>
<i>c. dağlı</i>	5	<i>Basitleştirme</i>
	11	<i>Toplumun Kendisini Değıştirmek</i>
	15	<i>Devrimci Kitlelerin Sosyal ve Politik Hareketlerinin Yükselişİ</i>
	19	<i>Bütün Çağların Kirinden Kurtulmak İçin</i>
	23	<i>Onları Yeneceğiz</i>
	27	<i>Devrimi Büyütüyoruz</i>
	31	<i>Burjuvazi Kendini Överken Emekçi Halk Kitleleri</i>
	35	<i>Toplumsal Devrime Hazırlanıyor</i>
	39	<i>Tarihin İçeriğini Kitlelerin Devrimci Eylemleri Oluşturuyor</i>
	43	<i>Kitlelerdeki Büyük Değışimi Görmeliyiz</i>
	47	<i>Devrimci Çağ ve Proletaryanın Görevleri</i>
	51	<i>Devrimci Mücadelenin Geleceğe Etkisi</i>

özgür güven	57	<i>Kapital'de Yöntem ve Mantık: Diyalektik Materyalizm</i>
	65	<i>Gerçeğin Söylediği: Şimdi Devrim Zamanı</i>
	68	<i>Demokratik Halk Devriminde Proleter Öncülük</i>
	71	<i>Tarih Irmağı Komünizme Akıyor</i>
umut çakır	85	<i>Saraçhane versus Taksim</i>
	89	<i>Kuşatma Altında</i>
	92	<i>Tasfiye Zamanları</i>
	96	<i>Emekçi İnisiyatifi</i>
	100	<i>Acıların Değil, Kurtuluşun Sınıfı</i>
	104	<i>Dağılma ve Topaklanma</i>
	108	<i>Tarihi Eşiğin Feda Kuşakları, Fedai Halkları</i>
temade çınar	113	<i>Sendikaların Duvarları</i>
	116	<i>Kazanmayı Nasıl Öğreneceğiz?</i>
	118	<i>Buluşmalar</i>
	120	<i>İşçi Sınıfının Yönetmesini Kabul Edecek Miyiz?</i>
i. cevât çetiner	123	<i>Devrimci Durumu ve Devrimi Kavramak</i>
cuma şat	137	<i>Donbass İzlenimleri</i>
yeni dönem yayıncılık	153	<i>"Gwangju'daki Cesur İsyanlılar Gibi Savaşmalı"</i>
inan çelik	159	<i>İrkçi Saldırıları Karşısında İşçi Sınıfının Tutumu Ne Olmalıdır?</i>

editoryal

Olağandışıliğin, yaygın deyimle, “yeni normal” olduğu şartlarda, bir yaz nasıl olağan dışı olabilir ki! Ama oluyor, olacak!

İçeride ve dışarıda gerçekten altüst edici gelişmeler yaşanıyor. Bir yandan yaşlı dünya direksiyonu kilitlenmiş, freni boşalmış bir kamyon misali büyük yıkım savaşına koşuyor. Sırbistan başkanı Vucic’in açıklaması, tüm dünyanın hızla uçurumun kenarına sürüklendiğinin yetkili bir ağızdan dillendirilmesi bakımından sarsıcı: “Üçüncü dünya savaşından söz edemem ama büyük bir çatışmadan söz ediyorum. Ne kadar uzaktayız? Bundan çok uzakta olmadığımızı inanıyorum. Üç ya da dört aydan fazla değil ve bunun daha önce gerçekleşmesi tehlikesi de var”

Benzer, hatta çok daha ürkütücü açıklamalar, özellikle NATO içindeki “aykırı sesler”den uzun süredir duyulmaktaydı. ABD-NATO liderliğinde tüm emperyalist cenahın dünyayı büyük bir savaşa sürüklediği, Ukrayna (ve yakın gelecekte Tayvan ve Kore) sahasının emperyalistler-

le Rusya’nın (daha geniş olarak Çin, demokratik halkçı yönetimler ve sosyalist ülkelerin) doğrudan çatışmasına evrileceği uyarıları, bizzat AB ve NATO içinde Orban, Fico benzeri yöneticiler tarafından dillendiriliyordu. Dün ise Stoltenberg “güçlü caydırıcılık potansiyeline sahip olduğunu dış dünyaya göstermesi gereken ittifakın, nükleer varlıklarını depodan çıkarıp kullanıma hazır hale getirmesi konusunda görüşmeler” diyerek, emperyalistlerin bir nükleer savaşı dahi göze aldıklarını veya bu yönde güçlü bir eğilimin olduğunu açıklamış oldu.

Emperyalistlerin büyük bir yıkım savaşını başlatmaya istekli olduklarını, uzun süredir dile getiriyoruz. Bu eğilim, uzun süredir olgularla desteklenen açık bir politik ajanda halini almıştır. Ortalığa saçılan olgu sayılamayacak kadar çok. Emperyalistlerin bu yıkıcı savaş için istek ve çabası, karşıt eğilimlerle şu ya da bu oranda dengelendi bugüne kadar. Gerek dünya genelinde işçi ve emekçilerin yükselen antikapitalist,

antiemperyalist mücadelesinin yarattığı baskı, gerek emperyalistlerin karşısında duran Rusya-Çin'in baskısını çektiği ve sosyalist ülkelerce de güçlendirilen cephenin askeri-politik ağırlığını koymasıyla, neredeyse bir yazgı kesinliğinde olan savaşın önü şimdiye kadar alınabildi. Bu etkenler, kendi karşıtını hem besleyen, onu yaratan, hem ona engel olan çelişik bir rol oynuyor.

Emperyalistleri büyük bir yıkım savaşına zorlayan etkenler, tam da aynı zamanda onu bu savaşta bir an evvel başlatmaktan alıkoyan bu etkenlerdir.

Sistem tılandı. Çöküyor. Kapitalizmin bu dinamikleri işçi ve emekçileri mücadeleye itiyor. Kapitalizmi aşma doğrultusundaki bu mücadele de sistemin krizini ve çöküş sürecini derinleştiriyor. Emperyalistler bu süreci durdurabilmenin, en azından yavaşlatabilmenin yolu olarak büyük yıkım savaşını başlatmayı görüyor. Ama antikapitalist toplumsal devrim güçlerinin baskısı, sermaye sınıfının, böyle bir savaş sonrası sistemin tümünden yıkılacağını düşünmesine sebep oluyor ve haliyle savaş eğilimlerini frenliyor. Ne var ki bu, aynı toplumsal devrim baskısı, emperyalist sermayede, devrimin ancak böylesi bir büyük savaş ile ezilebileceği, sistemin tek kurtuluş yolunun bu olduğu düşüncesini bir politika düzeyine yükseltiyor. Sonuçta kendi kuyruğunun peşinde dolanan çözümsüz bir çelişkinin tam ortasına yuvarlanmış oluyoruz.

Bu çelişik sebep-sonuç girdabında ibre, her geçen gün yıkım savaşına doğru dönüyor.

Yarısız, geleceksiz bir sınıfın tüm gelişmeyi, tüm yaşamı durdurma çabasından başka bir şey değil emperyalist burjuvazinin bu umut-

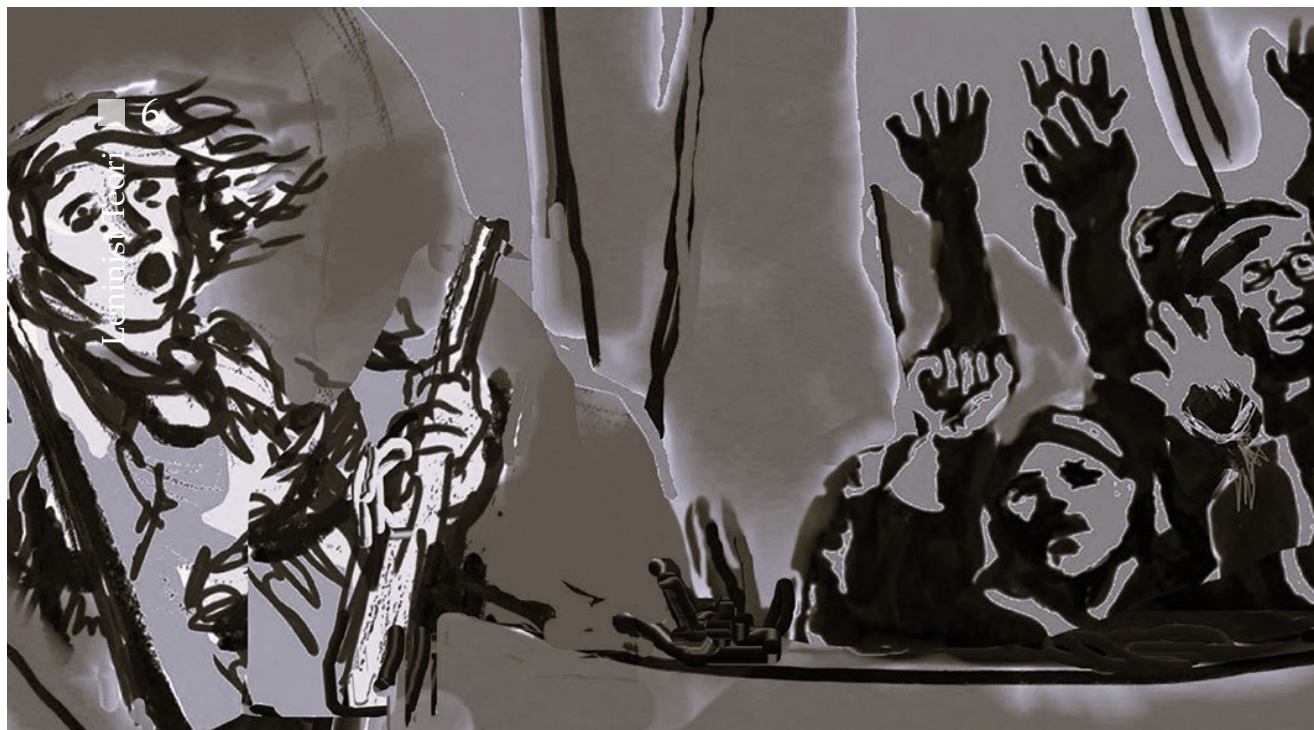
suz yıkıcı çabası. Kendi geleceği karanlık olan bir egemen sınıf, kendisiyle birlikte tüm insanlığı uçuruma sürüklüyor.

Uzun bir dönemdir hegemonyaları hızla aşınıp çözülüyor. Güneş altındaki kar yığını gibi eriyor. İşte Ortadoğu!.. Filistin'de ve genel olarak Ortadoğu'da gördüğümüz gibi, vahşet ve soykırım düzeyine ulaşan emperyalist saldırganlık, adım adım geriliyor, güç kaybediyor. Netanyahu hükümetinin düşmesi, siyonist ordudaki çöküş belirtileri, Yemen açıklarında üst üste darbeler yiyen emperyalist donanmalar, emperyalist-kapitalist egemenliğin bölgedeki hızlı gerileyişinin birkaç örneğidir.

Çöküş derinleştikçe emperyalistlerin kapı dışarı edildiği bağımlı ülke sayısı artıyor. Daha öncesinde mali, siyasi, ticari ve askeri yollarla boyun eğdirilen ülkeler, Rusya-Çin ikilisinin ve sosyalist ülkelerin güçlü varlığını arkalayarak belirli bir "hareket serbestliği" alanı kazanıyor. Emperyalist sistemin çöküş dinamiği derinleştikçe, savaş eğilimi daha da güçlenecektir.

Stoltenberg'in son açıklamasını da, G7 etiketli emperyalist blokun İtalya zirvesinin sonuç bildirgesine yansıyanları da bu kapsamda ele almak gerek. Hatta ve hatta Avrupa Parlamentosu seçimlerinin sonuçlarıyla gözümüze gözümüze sokulan "aşırı sağ partilerin" (bildiğimiz faşist parti ve hareketlerin) yükselişini, tam da burada aramak gerek. Malum, tekelci sermaye böylesi dönemde elbette en çok faşist saldırganlığa, faşist hareketlere ve iktidara ihtiyaç duyar. Devrimin büyümesine sermaye sınıfının cevabıdır faşizm.

Sıcak, çok sıcak geçecek bir yaz var önümüzde.

6
Amisic

Birine Karşı Diğeri Politikası Üzerine

c. dağlı

19 Mayıs 2024

Güncel politik durum değerlendirmeleri o kadar yüzeysel yapıyor ki, düşünce oluşumu üstünde hiç iz bırakmadan silinip gidiyor. Yerel seçim sonuçları sonrası ortaya çıkan siyasal ortama ilişkin, burjuva ve küçük burjuva çevrelerin yaptığı değerlendirmelerin, politik bilincin şekillenmesinde hiçbir etkisi yok. Devrimci işçilerin ve devrimci işçiler partisinin bu konuda söyleyecekleri, gerçek durumu anlamak için büyük önem taşıyor.

Türkiye ve Kürdistan'da ezilen sınıflara yönelik, siyasi baskı, devlet terörü, on yıllar boyu hiç eksik kalmadı. Baskı, yönetici sınıfın ve devletin, toplumu yönetmede başvurduğu temel egemenlik yöntemidir. Baskı, saldırı, egemenliğin tek yöntemi değildir. Fakat etkin bir yöntemdir. Bu bir sömürü ve baskı toplumdur. Baskı sömürüden ayrılmaz. Ezilen insanlara yönelik baskı, bazı dönemler çok daha ileri noktalara vardırırlır.

Bugünkü siyasi iktidar döneminde de böyle oldu. Emekçi halklara uygulanan baskı uç noktaya götürüldü.

Ağır baskı dönemlerinde, emekçilerin yaşam koşulları iyice kötüleşir. Çelişkiler keskinleşir. Kitlelerin hoşnutsuzluğu derinleşir. Patlayıcı toplumsal durum çok belirgindir. Süreç sayısız küçük patlamalarla ilerler. Tüm küçük patlamalar, büyük toplumsal patlamayı, birleşik ve genel ayaklanmayı oluşturur. Gezi Halk Ayaklanması ve 6-8 Ekim Ayaklanması bu şekilde oluştu. Sadece yangın için bir kıvılcım gerekiyordu. Gezi'yi yaratan koşullar fazlasıyla var. İktidar baskıyı artırarak, muhalefet yalandan umutlar yaratarak, küçük burjuva reformist hareket ise iyileştirmeleri öne çıkartarak, büyük toplumsal ayaklanmayı önleme peşinde. Ne var ki, ayaklanmayı yaratan koşullar var oldukça yeni ayaklanmalar kaçınılmazdır ve günceldir.

Yerel seçim sonrası insanlar sokağa çıktı. Bu iktidara duyulan öfkenin bir ifadesidir. En büyük muhalefet partisi bunu, kendini iktidara taşıyacak bir araç olarak görüyor. İnsanların bu şekilde ve bu sınırlar içinde sokağa çıkmalarının, sisteme karşı, devrimci tarzda olanları önleyeceğini düşünüyorlar. Kendilerini bu denli öne çıkarmalarının nedeni bu. Emperyalizm de büyük muhalefet partisini bu amaçla iktidara hazırlıyor. Uluslararası sermaye, muhalefeti, Türkiye'deki çıkarlarının yeni bekçileri değil, aynı zeminde devrimi engelleyecek bir güç olarak görüyor. Sermayenin istediği gibi at koşturması için, ezilen insanlar kontrol altında tutulmalıdır. Böylece, toplum isyan ve devrimden kurtulacaktır. Burjuvazinin bunu başaramayacağı çok net. Varolan koşullarda ve ortamda, devrimci ayaklanma günceldir. Her yeni gelişmede bu durum yeniden ve yeniden kendini gösterir.

Dinci gerici burjuva iktidar, varacağı yere, iktidarının zirvesine çıktı. Artık gideceği bir yer yoktur. Zirvede ilerlemek aşağıya inmek, daha doğrusu, siyasi iktidar açısından aşağıya yuvarlanmak demektir. Siyasi iktidar, henüz tüm hedeflerine ulaşamadı; fakat yıpranmış, güç kaybetmiş, zayıflamış ve teşhir etmiş olarak, hedeflerine ulaşması kolay olmayacaktır. İktidarın düşüşü daha da hızlanacak. Bu açık.

Bugüne kadar izlediği politika temelde devam eder. Sömürü ve tahakküm uçlarda ilerleyecektir. Emekçi halk kitlelerine yönelik baskı ve saldırıların yeni bir boyut alacağı apaçık. Van seçim sonuçlarına müdahale etmesi ve bunu protesto eden halka saldırması, bundan sonrasının bir göstergesidir. Burjuvazi ve siyasi iktidar yaralı olduğu zaman daha da

saldırganlaşır. Bunu Gezi ve 6-8 Ekim sonrasından biliyoruz. İktidarın yumuşayacağını bekleyenler, kendilerini aldatmış olurlar. Daha çok güce ve baskıya başvurması bir sonuç getirir mi? Getirmez. Baskıyla şimdiye kadar sonuç alamayan iktidar, bu kadar güçten düşmüşken, hiç sonuç alamaz. İnsanları en ağır şartlarda devletin, siyasi iktidarın saldırılarına, gerici burjuva şiddetine yanıt verdi. Yaygın bir cesaret oluştu. Bugün, iktidar-devlet saldırılarına daha etkin olarak yanıt verecek bir durumda.

İktidarın, büyük düşüşüne rağmen durumu kolay kolay kabullenmeyeceği, güç ve olanaklarını sonuna kadar kullanacağı bilinmelidir. Önemli olan burjuvazinin sınıf egemenliğine, siyasi iktidara, devlete karşı devrimci kitle eylemlerinin düzenlenmesidir. Önemli olan, iktidarın devrimci halk ayaklanmasıyla devrilmesidir. Devrimci eylemler, burjuva egemenliğine karşı gelişirken, toplumu devrimcileştirici ve dönüştürücü bir rol oynar. Ezilen insanların mücadelesi devrimci yönde ilerleyecek, olaylar devrimci biçimler alacaktır. Van halkının verdiği eylemsel yanıtı, sınıf çatışmasının, ezilen halkların özgürlük mücadelesinin alacağı biçim hakkında açık bir fikir veriyor. İşçi sınıfı ve halkların kurtuluşu için şimdi isyan ve devrim zamanı.

Muhalefetin en büyük partisi, toplumun siyasi iktidara karşı duyduğu derin öfkeyi, kendine mal etmek ve bu güce dayanarak iktidar olmayı hedefliyor. Fakat gerçek durum daha farklı. Ezilen ve sömürülenler yalnızca bu iktidar karşıtı değil, esas olarak sistem karşıtı. Bu toplumsal sistem var oldukça, sorunlarını çözmeyeceklerini biliyorlar. Bu bağlamda, kitlelerin sokak eylemleri sistem karşıtıdır. Yani muhalefeti aşan ve

onun dayandığı temelleri de havaya uçurmaya yöneliktir. Kitleler özgürlük için, yeni bir gelecek için sokağa çıkıyor. Dolayısıyla egemen olana karşı gelişiyor. Muhalefet ise egemen olanın bir gücüdür. Ecevit 1974'te nasıl halkların özgürlük mücadelesini kontrol edemedi ve onları da karşısına alarak geliştirse, bugün de muhalefet devrimin sistem karşıtı ilerlemesini durduramayacaktır.

Tekelci sermayenin ve emperyalizmin muhalefetten istediği ya da daha iyi bir ifadeyle, dikte ettirdiği şey, bugünkü iktidardan, muhalefetin iktidarına yumuşak bir geçiş sağlamak. Böylece emekçi halkların "aşırı" hareketleri yani devrimci eylemleri etkisizleştirilmiş olacaktır. Ama Türkiye ve Kürdistan halklarının devrimci eylemleri, her tür burjuva oyunu bozacaktır. İnsanların yeni, özgür ve insani bir gelecek özlemini yaratan bu toplumdur. Bu topluma dayanan hiçbir parti, insanların özlemlerini gideremez. Dolayısıyla yeni gelecek tüm burjuva güçlere ve bu topluma karşı mücadeleyle gerçekleştirilir. Bu demektir ki, ezilen kitlelerin insani ve özgür yarınlara yönelik hareketi, sonuç alınana kadar durmayacak ve durulmayacaktır.

İşçi sınıfının, devrimci komünist güçlerin yıllarca, en ağır baskı ve saldırı altında süren mücadelesi sonucu doğan politik ortam, henüz harekete geçmeyen geniş halk kitlelerinin eyleminde patlamalara yol açacaktır. Son günlerde artan kitlelerin dalga dalga sokağa çıkması, nesnel toplumsal koşulların yanında, verilen gerçek devrimci kavganın sonucudur. Devrimin yükselişi yeni bir atılım gösterdi. Milyonlarca ezilen insan, büyük güçler halinde eyleme yönelecektir. Burada bütün sorun, devrimin yükselişini, yeni eylem dal-

gasını karşılayacak ve kucaklayacak bir pratik yetenek göstermektedir. Devrimci komünist güçler, devrimci yığın eylemlerini sonuna kadar götürme becerisini ortaya koymalıdır. Bu pratik devrimci inisiyatifi gösteremezse, burjuva muhalefet, reformist partilerin de desteğiyle, devrimin kazanımlarını gasp edecektir. İşçi sınıfı iktidarı devrimci yoldan ele geçirmek uğruna dövüşmezse, bir burjuva gücün yerine başka bir burjuva gücün iktidara gelmesinin bir aleti olur.

Muhalefetin yerel seçimlerde gösterdiği başarı, onların iktidar istahını iyice kabarttı. Bunun için de genel seçime ihtiyaçları var. Bir süre sonra yüksek perdeden erken seçim çağrıları yapacakları çok kesin. Toplumun bütün dikkatini buraya yöneltmek için uğraşacaklar. Topluma seslenişleri, iktidarı devirmek için ayaklanmaya, devrimci yollara başvurmaya gerek yoktur. Genel seçim yoluyla bu mümkündür. Böylece tüm çabaları insanları birkaç yıl daha oyalamaktır. Bu toplumu bir yönetme yöntemidir.

"Teknik olarak birkaç yılda bir düğmelere basarak seçimlere katılmalarına izin verilir, ancak esasen politikayı formüle etmede hiçbir rolleri yoktur. Başkaları tarafından alınan kararları onaylayabilirler." (N. Chomsky)

Reformist ve oportünist parti ve hareketler, muhalefetin bir parçası olarak davranıyor. Sermaye, sistem partilerine söylettiği seçim yoluyla iktidar değişikliğini, uzlaşmacılar, siyasetler, kendi ağızlarıyla, biraz daha süsleyerek ileri sürüyorlar. Bunun yanında parlamento dışı mücadeleden söz etmeleri, tamamen seçimlere güç toplayarak katılmak içindir.

Sistem güçleri arasında ne zaman çıkar çatışması çıksa ve bu-

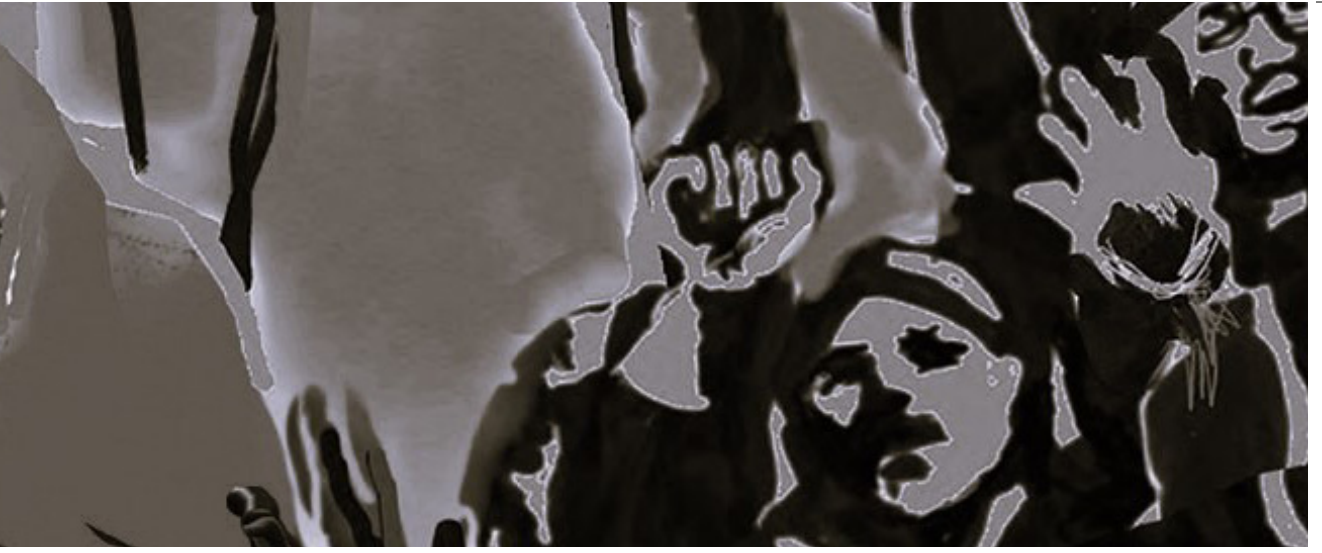
nunla ilintili politik kriz derinleşse, reformistler hemen bundan şu uzlaşmacı sonucu çıkarırlar: Birine karşı, diğerinin yanında yer almak. Birine karşı diğeri politikası temelde hiç değişmedi. Son genel seçimde ve bu yerel seçimde yaptıkları budur. Oysa doğru devrimci taktik; sistem güçlerinin kendi aralarındaki sürtüşme ve çatışmadan, proletaryanın bağımsız devrimci sınıf politikası izleyerek yararlanılır. Taktik, sistem güçlerinin aralarındaki krizden yararlanıp onların egemenliğini devirmek olmalıdır.

Birine karşı diğeri siyasetini, politik bir erdem olarak takdim edenler, bir sınıf gerçeğini, emekçi kitlelerinin gözünden saklamak istiyorlar: İşçi sınıfı ve diğer emekçilerin iktidara yürümeleri ve iktidarı alacak konuma gelmeleri durumunda tüm burjuva partilerinin tek düzen gücü olarak hareket ettikleri. Sınıf gerçeğini, sınıflar mücadelesi gerçeğini hiç unutmadan, birine karşı diğeri politikası değil, burjuva güçlerin, sistem güçlerinin tümüne karşı devrimci sınıf mücadelesinin sonuna kadar geliştirilmesidir. Sermayenin sınıf egemenliği ve sınıf düzenini yıkmak için savaşa devam edilmeli. Toplumun kendisini dönüştürmek için mücadele edilmeli.

Politik ortamı tek başına burjuvazi biçimlendirmiyor. Politik ortam, iki sınıf arasındaki mücadele tarafından; sınıfların karşılıklı ilişkisi ve

etkileşimi, sınıfların güç dengesine göre biçimlenir. Politik ortamı iktidarla, sistem muhalefeti arasındaki mücadele tarafından şekil aldığını düşünenler devrimci güncel sınıf mücadelesini bir kenara bırakıyorlar. İşçi sınıfının verdiği devrimci mücadeleyi ve emekçi halkların gücünü, ağırlığını ve verdikleri özgürlük ve yeni bir gelecek mücadelesinin cazibesini yok sayıyorlar. Devrimci durum varsa, kapitalist toplum sürekli kriz içindeyse, politik mücadele iyice şiddetleniyorsa, bu emekçilerin verdiği devrimci savaş sonucudur. Bugün politik ortamı biçimlendiren devrimci işçi sınıfı, yarın insanlığın geleceğine yön verecek bir konumdadır.

Siyasi iktidar, baskı ve saldırılarını artırarak, muhalefet ise değişim olacağına dair kitleleri oyalayarak, ezilen insanların devrimci eylemlere başvurmayacağını sansalar da aksine devrimci olaylar düne göre belirgin olarak artacak, mücadeleye yeni uyanan insanların da katılımıyla, öncekileri de aşacaktır. Devrimci durumun yaşandığı dönemlerde kısa süreye çok olay, çok eylem sığar. Türkiye ve Kürdistan'da bu gerçeklik yıllardır yaşanıyor. Bundan sonra daha fazlası olacak. Bunu daha önce söyledik. Daha fazlası önümüzde. Devrim yürüyüşünü hiçbir güç durduramayacaktır. Toplumun kendisi değişene dek, bu kavga sürecektir. Zaferimiz kesindir.

Basitleştirme

17 Mayıs 2024

İşçi sınıfının antikapitalist mücadelesinde, Türkiye, Kürdistan ve kapitalist dünyanın genelinde elle tutulur bir artış var. Emekçi sınıfın sınıf mücadelesi yükseliş içinde. Bir kutupta az sayıdaki kapitalistin kassasında sermayenin aşırı birikimi, karşı kutupta ise, yoksunluk ve genel sefalet birikimi. Her şey uç noktada. Emek-sermaye çelişkisi çok gelişkin ve keskin. Küresel iç savaş biçimini alan sınıf savaşı, şiddetli olarak yaşanıyor.

Dünyanın en zengin 100 milyarderi, yalnızca 2012’de para kasalarına 240 milyar dolar atarken, emekçilerin yoksulluğu ve yoksunluğu daha da derinleşti. Oxfam “Yardım Kuruluşuna” göre bu miktar, dünyadaki tüm yoksulluğu bir anda yok etmeye yeterlidir.

Sınıflar ayrımı bugün daha büyük. Türkiye’de on yıllarca yoğun olarak süren artı-değer sömürüsü sonucu, büyük bir zenginlik birikti. Çok büyük servet daha az elde toplanırken, emekçi halkların sefaleti de

çok boyutlandı. Ütopik sosyalistlerin 19. yüzyıl için söyledikleri karşıtlık, bugün uç noktada; “Ulus çok zengin, halk çok yoksul.” Bu toplumsal koşulları, emekçi kitlelerin derin hoşnutsuzluğunu ve büyük öfkesinin temelini oluşturuyor.

Emekçi kitlelerin hoşnutsuzluğu ve öfkesi anında devrimci antikapitalist eylemlere dönüşüyor. Uzlaşmacı siyasetler, halkların hoşnutsuzluğunu ve öfkesini basitleştiriyor. Devrimci bir bakıştan yoksun olanların, emekçilerdeki ayaklanmacı eğilimi ve yönelimi görmemesinde şaşılacak bir durum yoktur. Çünkü onlar, kendi durumları gereği, kapsamlı ve derinlikli olan olayları basitleştiriyorlar. Böylece, devrimci eylemlerin etkisini zayıf göstermiş oluyorlar. Kitlelerin eylemleri toplumsal patlamalar biçiminde ortaya çıkıyor. Türkiye tekelci kapitalizminin yapısal krizi, devrimci antikapitalist ve anti-faşist eylemleri daha da şiddetlendiriyor.

Ekonomik krizle devrimin bağı

olduğunu biliyoruz. Ekonomik kriz, devrimin nesnel koşullarını hazırlar. Bu topraklarda sadece ekonomik kriz değil, politik kriz de uzun zamandır var. Dolayısıyla hem ekonomik, hem de politik krizin, devrimle daha güçlü bağı var. Çünkü her ikisinin varlığı, devrimci durum demektir. Ekonomik krizin toplumsal karşılığı da var. Devrimin olması için gereken nesnel koşullar çok güçlü. Devrimin koşullarının oluşması nasıl bir zorunluluksa; koşulları oluşan devrimin olması da bir zorunluluktur. Devrimci olayların olması, halk kitlelerinin sokağa çıkması ve ayaklanması bu zorunluluğun kendini ortaya koyuşudur. Dolayısıyla devrimi gündeme getiren, çözüm yöntemi olarak toplumun önüne koyan koşullar var oldukça, devrim de hep gündemde olacaktır.

Reformistler ve onların oportünist takipçileri, ayaklanmayı ve devrimi yaratan koşulları basit olarak ele aldıkları içindir ki, devrimin nasıl bir zorunluluk durumuna geldiğini anlamıyorlar. Bağlantı kuramadıkları için de, olayların yeniden yeniden patlak vermesini ve bu toprakların olaylar bakımından bu denli zengin oluşunu açıklayamıyorlar. Ama devrimi hazırlayan yalnızca nesnel toplumsal koşullar değildir. Halk eylemi, devrimi hazırlayan güçlü bir etkidir.

Kitleleri devrime, sosyalizme, komünizme hazırlamak için çok yönlü mücadele yürütüldü. Sosyalist, komünist düşünürler, sanatçılar, aydınlar, devrimci işçiler düşünce ve eylemleriyle, emekçi kitleleri yeni bir geleceğe hazırladı. Sosyalizmin bir toplumsal sistem olarak pratiği, insanları yeni yarınlara hazırlamada en büyük rolü oynadı. Marksist-leninist klasikler, komünist partinin programı ve propaganda çalışmaları, işçileri, emekçi kitleleri devrime, toplum-

sal kurtuluşa hazırladı.

Devrimin ideolojik olarak hazırlanışı: Diyalektik ve tarihsel materyalizmin, bilimsel sosyalizmin kitlelerin arasında yaygınlaştırılması... Burjuva ideolojisinin eleştirilmesi ve mahkum edilmesi... Burjuva toplumunun gericiliğinin ortaya konması... Yeni ve daha üstün bir toplumun onun yerini alacağına tarihsel ve bilimsel olarak ikna edici biçimde gösterilmesi... Sınıfların, sömürünün, eşitsizliğin ortadan kaldırılması... İnsanca yaşam biçimi... Bireylerin özgür ve çok yönlü gelişimi... Yüksek eğitim ve kültür... Ekonomik gelişmenin herkesin gelişmesine hizmet etmesi... Herkesten yeteneğine, herkese ihtiyacına göre ilkesinin uygulanması... Toplumun zenginliğinin bir ölçütü olarak serbest zamanın sağlanması yabancılaşmanın, bencil bireyciliğin yerine dayanışmanın, karşılıklı işbirliğinin alması... Kadınların gerçek, tam, eksiksiz kurtuluşu... Toplumsal ilişkilerin hiçbir zorlama ve toplumsal müdahale olmadan örgütlenişi... Toplumsal devrim hem insanın hem toplumun radikal değişimidir. Devrim, gerçek bir insan kişiliği ve insani bir toplum yaratarak, kendine yabancılaşmayı ortadan kaldıracaktır.

Eski toplum pratik olarak işçi sınıfı ve emekçilerin yoğun ve etkili eylemleriyle ortadan kaldırılır. Yeni ve daha ileri bir toplum, yine pratik yoldan toplumun yeni baştan örgütlenmesiyle kurulur. Bu, işçi sınıfının tarihsel görevidir. Ama hangi durumdaki işçi sınıfı? Ancak devrimci işçi sınıfı tüm bu görevleri yerine getirebilir. İşçi sınıfı ya devrimcidir ya da hiçbir şeydir. Toplumunu değiştirecek olan, devrimci bir sınıfa dayanan, siyasal olarak örgütlü davrananlar devrimci sınıftır. Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfı on yıllarca süren

devrimci mücadele içinde mücadele kapasitesini pekiştirdi, teorik olarak yaklaşan savaşın devrimci teorisiyle davrandı. Karmaşık mücadelelerden geçerek, devrim eğitimi alarak, devrime her yönden hazırlandı.

Tarihin, gerçek bir insan kişiliğinin sağlandığı koşullara, gerçek insan toplumuna ulaşması için bir dizi gelişme ve değişim gerekiyordu. O noktaya gelindi. Bugün, yeni yarınlar için içinde büyük bir potansiyel taşıyor. Geleceğin üzerine dayanacağı potansiyel, gelişmiş maddi ve teknik temelin yanında, emeğin yüksek vasıfları, üretimin ileri düzeyde toplumsallığı, genel eğitim düzeyi, toplumsallaşmış insanlık ve başka olgu ve gelişmeler sıralanabilir. Yeni bir gelecek, komünist toplum, yüksek bir potansiyelle dayanacak fakat daha ileri gidecektir.

Ezilen ve sömürülen kitleler, daha ileriye, devrime, halk demokrasisi ve sosyalizme, işçi sınıfının öncülüğünde ve sürükleyici mücadelesiyle gidecektir. İşçi sınıfı, devrimci sınıf partisinin önderliği olmadan tarihsel görevini gerçekleştiremez. Devrimci işçi sınıfı ve partisi büyük bir mücadele kapasitesine sahip. Devrimci mücadele kapasitesi, mücadele içinde pekişir. Daha tam ifade edersek, bu, devrimci savaş kapasitesidir. Ama sadece pratik değil, teorik-pratik kapasitesidir. Marksist teori, devrim deneyimleri ve zengin politik mücadele içinde gelişmiştir. Fakat verili savaş kapasitesi devrimi başarmaya yetmiyor. Sonuç almak için, kapasitemizi sürekli güçlendirmek zorundayız.

Devrimi gerçekleştirecek, toplumu değiştirecek bir kapasitemiz var. Toplumu değiştirmenin ilk koşulu siyasi iktidarı ele geçirmektir. Reformistler, iktidar sorununu devrimle çözmeyi en ilerinin sorunu ola-

rak gördükleri için pratikte, toplumu iktidarsız değiştirmenin peşine düşümler. Burjuva toplumu, burjuva diktatörlüğü altında değiştiremezsiniz. Burjuvazinin sınıf diktatörlüğünü yıkmak, emeğin devrimci iktidarını kurmak, toplumun radikal değişiminin ilk zorunlu koşuludur. Bu yüzden, sınıf savaşının en çetin, en şiddetli çatışmaları, iktidar sorununun pratik çözümü etrafında meydana gelir. İktidarı almadan, toplumu değiştirmek için yapılan tüm eylemler, sonuç olarak başarısızlığa uğrar.

Bugünün içinde taşıdığı tüm o potansiyel güç, ileri bir teoriyle donanmış savaş kapasitesi; savaşan proletarya, proletaryanın savaşan partisinin tüm çabaları, güncel olarak çizilmiş devrimci bir stratejiye bağlanmamışsa hiçbir yere varamaz. Harcanan onca enerji ve güç sonuçsuz kalır. Zaten belirlenmiş devrimci siyasi bir stratejiniz yani siyasi iktidarı devrimci yoldan almaya yönelik somut hedefiniz yoksa, mücadele anlayışınız sistem onarıcılığı çerçevesini aşmaz. Burjuva diktatörlüğünün yıkılması, işçi sınıfının ve emekçi halkın devrimci iktidarının kurulması, geçici devrimci hükümetin kurulması, gerçek özgür bir ortamın oluşturulması... Kadınların gerçek kurtuluşu devrimci bir stratejinin içeriğidir. Devrimci stratejiden yoksun bir hareketin tutarsızlığa düşmesi kaçınılmazdır. Parlamentarist, reformist partilerin devrimci bakış, devrimci görüş ve devrimci hedef yoksunluğunun, onları nasıl tutarsız bir şekilde, oradan oraya sürüklediğini canlı örneklerle görüyoruz. Onlar içerikte değil, lafta, biçimde sert görünerek, emekçi kitlelerin sisteme olan tepkisini kendilerine çekme peşindeler. Bu yolla güçlendiklerini düşünüyorlar. Fakat devrimci stratejiden yoksun bir

büyüme onların güçlü değil güçsüz yanlarıdır. Çünkü bu yolla daha ileri gidemezler. Devrimci bir çıkış içinse, ne bu anlayışa sahipler ne de bunu göze alabilirler.

Son dönemde, ezilen ve sömürülenlerin eylemlerinde gözle görülür bir artış ortaya çıktı. Bu yıllarca oluşan güç birikiminin kendini eylemlerle ortaya koyuşudur. Güç birikimi, devrimci patlamalar biçiminde kendini dışa vuruyor. Tam da sistemin ekonomik ve politik krizinin bu denli sarsıcı olduğu bir dönemde, eylemler iktidar sorununu çözmeye yöneltiler ve yöneltilmelidir. Sistem onarıcıları, yükselen eylem dalgası karşısında, dalgakıran bir rol oynuyorlar. Ayaklanma ve devrim dalgasını toplumsal ve politik hareketleri önemsiz günlük sorunlarla oyalıyorlar. Fakat yükseliş onları aştığı için, rollerini oynamakta yetersiz kalıyorlar. Bunu doksanlarda, başaramayanlar bugün hiç başaramazlar. Devrim ve devrimci değişim yönündeki hareket, gün gün büyüyor.

Burjuvazi ve tüm düzen güçleri, halk ayaklanmasını önlemek amacıyla sık sık seçimlere başvurursa da ayaklanma olayların kendisi tarafından oluşturuluyor. Dolayısıyla yeni Gezi uzak bir sorun olarak görülemez. Verili durumda böyle bir şey, aniden ve kendiliğinden patlama biçiminde olacağından, onu karşılamaya hazır olmalıyız. Devrimci, birleşik ve genel bir ayaklanma sırasında devrimci işçilerin, devrimci kitlelerin ilk yapacağı şey, fiili iktidarı ele geçirmektir. Bu devrimci stratejinin hayata geçirilmesinin bir gereğidir. Bu devrimlerde karşımıza çıkan bir durumdur.

1917 Şubat Devrimi sonrası Rusya'da pratikte ayaklanmacıların karşı karşıya olduğu durumdu. Rusya'da ikili iktidar ortaya çıktığında işçi ve asker Sovyetlerinin iktidarı, fiili bir iktidardı. Küba Devrimi zaferini ilan etmeden önce, fiili iktidarı ele geçirmişti zaten. Ayaklanmada, devrimde fiili iktidarı ele geçirmek, geçici devrim hükümetinin oluşturulmasıyla bağlantılıdır. O sırada, şaşkınlığa düşmemek için, buna bugünden hazır olmalıyız.

Bu topraklarda ve başka yerlerde, devrimi olanaklı yapan bir ekten de, Amerikan emperyalizminin dünya hegemonyasının çökmesidir. Dünya çapındaki gücü uzun süredir zayıflıyor ve geriliyor. Bu durumu doksan başında belirttik. ABD emperyalizmi, dünyada gelişen tüm ilerici, devrimci ayaklanmaları, halk hareketlerini, geçen yüzyılın ortalarından bu yana bastıran ve engelleyen bir güçtür. Bu dönemdeki faşist askeri darbelerin arkasında hep o vardır. Yine sosyalist ülkeleri kuşatan ve yıkılması için elinden geleni yapan ABD emperyalizmidir. O bunu tek başına değil, diğer emperyalist güçlerle birlikte yaptı. Dolayısıyla ABD emperyalizminin dünya genelinde gerileyen hegemonyasının çökmesi, gerek dünya devrimi gerek her ülkedeki devrim için yeni bir durum yarattı. Yani 1990 sonrası Latin Amerika ve başka yerlerde devrimler bu yeni koşullarda gerçekleşti. Kuşkusuz her devrim kendi iç dinamikleriyle gerçekleşti. Fakat dünyadaki yeni durumun getirdiği olumlu etkeni de göz önünde tutmalıyız.

Toplumun Kendisini Değiştirmek

15 Mayıs 2024

Toplum sürekli değişim içinde. Değişim günlük sosyal ilişkileri etkilediği halde, değişim ve sonuçları baysite alınıyor. Bir konuda somutlarsak; emekle sermaye arasındaki mücadele sonucu kapitalist sınıfla işçi sınıfı arasındaki karşılıklı ilişki değişiyor. İki sınıf arasındaki ilişkinin değişimiyle, toplumun tüm görünümü değişiyor. Herkes sınıfsal konumuna göre şiddetlenen savaşta yerini belirliyor. Savaşma gitgide belirginlik kazanıyor.

Toplumsal çatışmalar, toplumsal yaşamdaki değişimlerin pratik ifadesidir. Toplumdaki değişimler, toplumun içinde olan değişim ve toplumun kendisinin değişimi olarak anlaşılmalı. Bu, toplumun nicel değişimiyle nitel değişimi arasındaki ilişki ve farklılıktır. Toplumdaki değişim, burjuva diktatörlük altında emekçilerin güçlü mücadelesiyle sağlanabilir. Fakat bu yolla toplumun kendisinin devrimci değişimine varılamaz. Sınıf savaşı en sonunda gelip genel sorunun yani toplumun kendisinin köklü değişimine dayandı.

Toplumun köklü değişimi zorunluluğundan bahsetmek, sadece sorunun bir yönüne değinmektir. Toplumun değişiminin gerçek güçlerini de belirtmek gerekiyor. Devrimci değişimin gerçek güçleri, işçi sınıfı ve kapitalizmin ezdiği diğer emekçi halk güçleridir. Toplumun kendisinin değişimini gerçekleştirecek devrimci değişimin gerçek güçlerine dayanmazsa değişim bir istekten bir ütopyadan öteye gitmez.

Değişimin gerçek yolunu ortaya koymazsak, toplumun radikal değişimini gerçekleştiremeyiz. Toplumunu dönüştürmenin gerçek yolu sadece teorik bir sorun değil, devrim tarafından sonuca bağlanmıştır. Toplum, devrimci yoldan dönüşüme uğratılır. Toplumun devrimci tarzda yeniden örgütlenmesi, işçilerin devrimci sınıf partisinin harekete önderlik etmesini gerektirir. Böyle bir parti sadece işçilerin, sendikacıların yer aldığı bir yapı değildir. Devrimci işçilerin partisidir. Sınıf bilinçli bir partidir. Devrimci sınıf partisidir.

Teorisi-pratiğiyle, politikasıyla işçi sınıfının sınıf mücadelesine ayak uyduran ve gelişmeleri kucaklayan bir partidir. Her koşul, durum ve ortamda işçi sınıfının bağımsız sınıf politikasını hayata geçirme yeteneğine ve niteliğine sahip olan bir partidir.

Basit bakış, olguların sadece dış yüzeyini görür. Oysa görünüşle öz hiçbir zaman çakışmaz. Olguyu derinden kavramak için, temele kadar inmemiz gerekiyor. Yalnızca yüzeyde olanı değil, derinde olanı, temeldeki gerçekliği kavramalıyız. Temeldeki her değişim, dış yüzeyde olan olayları etkiler. Tüm yüzeydeki toplumsal kargaşanın, çalkantının, gerilimin ve kaosun altında bir gerçeklik yatıyor. Tüm yüzeyde olan bu olayların temelinde ücretli emek sistemi var. Toplumun bir grup insanın emeğine dayanması var. Yüzeydeki olayların yoğunlaşması, aynı zamanda, temeldeki gerçekliğin, ücretli emek sisteminin değişmesi zorunluluğunu gösteriyor.

Toplumun kendisi değişmedikçe, her gün gözlerimizin önünde meydana gelen olaylar sona ermez. Yönetici sınıf ve onun partileri ne yaparsa yapsın, bunun önüne geçemezler. Olayların yoğunlaşması elbette bir ayaklanmaya varacaktır. Fakat bu, olayların kendiliğinden akışıyla değil, işçi sınıfının ve devrimci partisinin süreci hızlandırmasıyla olacaktır. Güncel burjuva toplumundan ve güncel devrimci sınıf savaşından söz ediyoruz. Devrimci sınıf savaşı günceksen temel devrimci hedefleri gerçekleştirme görevi gelecek bir zamana bırakılamaz. Devrimci hedeflerin gerçekleştirilmesi, güncel devrimci sınıf savaşının sonucu bu savaşın uç noktaya kadar götürülmesiyle gerçekleştirilir.

İşçi sınıfının sınıf savaşını, gün-

cel devrimci sınıf savaşına dönüştüren savaşımın iktidarı hedeflemesidir. Dolayısıyla iktidar hedefi de güncel sınıf savaşına bağlı olarak günceldir. Emekçi kitlelerin toplumsal ve siyasi hareketinin, ayaklanmaya dönüşmesi ve iktidarın ayaklanmayla ele geçirilmesi ölçüsünde devrimcidir. Devrimci iktidarın ele geçirilmesini güncelleştiren güncel sınıf savaşıdır. Dolayısıyla güncel sınıf savaşına ayak uydurmak, devrimin güncelliğini kabul etmekten geçer. Günlük mücadeleye, devrimin güncelliği bakışıyla bakmayı gerektirir. Bu bakış açısı proletarya partisinin tüm hareket tarzını yönlendirir.

İktidar sorununu çözecek, çalışan sınıfın sınıf savaşı ne kadar yoğun, sokak eylemlerinin sürekliliği, yıllarca süren iç savaş, sınıf savaşının ne derece yoğun olduğunu ortaya koyuyor. Fakat bu yoğunluktaki sınıf savaşı henüz iktidar sorununu çözmeye yetmiyor. Sonuç almak için sınıf savaşını daha da yoğunlaştırmamız gerektiği çok açık. Sermaye sınıfıyla uzlaşma köprülerini atmak istemeyenler, devrimci sınıf savaşını yoğunlaştırma dışında hangi yolla iktidara gelmek istiyorlar. Ama onlar, sınıf savaşı deyince, yalnızca ekonomik mücadeleyi anlıyorlar. Ekonomik mücadeleyi ise ekonomizm olarak kavıyorlar. Halbuki işçilerin sınıf mücadelesi bütünlüklüdür. İdeolojik mücadele, politik mücadele ve ekonomik mücadele. İktidar siyasi mücadeleyle ele geçirilir. Onların siyasetinin içeriği devrimci değil, uzlaşmacılıktır, burjuvaziyle sınıf işbirliğidir. Çok açıktır ki, emekçi sınıf iktidara devrimci siyasi mücadeleyi yoğunlaştırarak gelebilir.

Ayaklanma yalnızca iktidarı ele geçirmenin gerçek yolu değil, yeni bir toplumun da ön gereğidir.

Ayaklanma halkların birleşik gücünü temsil eder. Ezilen ve sömürülenler ayaklanma sırasında birleşir ve kaynaşır. Birleşme ve kaynaşma bütün devrimlerin koşuludur. Emekçi kitleler, eylem sürecinde eylem içinde kendi aralarında yeni sosyal ilişkiler kurarlar. Bu yeni insanın bugünden biçimlenişidir. Görevimiz, güncel olarak ayaklanmayı ve devrimi örgütlemektir. Sosyalizme geçişi gerçekleştirmektir. Bu geçişi gerçekleştirenler, bu amaçla ayaklanmada birleşenlerdir.

Kapitalizmin ezdiği güçlerin, antikapitalist ayaklanma için yeterince nedenleri var. Ayaklanmanın hem ekonomik-toplumsal nedenleri var hem de politik nedenleri var. Bu baskı ve sömürü toplumunda bugünkü iktidarın hem sömürüyü hem de siyasi baskıyı uç noktaya çıkarması, ayaklanmayı çok ivedi hale getirdi. Evlerde ve sokakta kol gezen zalim açlık, emeğin sermayeye ekonomik bağımlılığının artması, emeğin ve doğanın kurutulması, insanların ihtiyaçlarının karşılanmaması, ayaklanma ve devrimi bir zorunluluk yaptı. Bu toplum bireysel bencilliğin ve yabancılaştırmanın alanı. Bu durum, kitlelerde devrimci öfke patlamalarına yol açıyor. Toplumun tüm yüzeyinin bir eylem alanı durumuna gelmesi, öfke patlamalarının ne kadar derin ve yaygın olduğunu ortaya koyuyor. Bize düşen eylemleri güçlendirmek ve ayaklanmaya dönüştürmektir.

İliç altın madeninde işçilerin toprak altında kalarak ölmeleri, kapitalist üretimin, kar için üretimin ortadan kaldırılmasının nasıl yaşamsal ve ivedi olduğunu bir kez daha gözlerin önüne serdi. Kar için üretime, her gün fabrikalarda, inşaatlarda, tarımda ve başka iş kollarında çok sayıda işçi kurban ediliyor. Birer toplumsal

felaket olan deprem ve orman yangınlarında, bulaşıcı hastalıklarda binlerce insan yaşamını yitiriyor. Kar için üretim sistemini yıkmadığımız sürece, daha büyük toplumsal yıkımlarla karşılaşacağız. Soruna bu temelde bakmadıkça her olayı sistemden kopuk olarak değerlendiririz. Sorun sadece kar için üretimi teşhir etmek değildir. Sorun bu toplumsal sistemi yıkmak, yerine insanca bir sistemi, sosyalizmi koymaktır.

Kapitalizmin ezdiği sınıf ve grupların, faşizme ve kapitalizme karşı her gün sergiledikleri cesurca davranışın yeni bir örneğini görüyoruz. Eylemci işçiler, kadınlar, gençlik, köylüler, aydınlar, yaygın cesareti kendi mücadelelerinde somutluyorlar. Emekçiler hakları için insanca yaşamak için özgür bir ortam için gerek örgütlü ve kolektif olarak gerekse bireysel olarak cesurca savaşıyorlar. Şu anlayış emekçi halk kitlelerinin arasında yerleşmiştir: Baş eğmek yok, başkaldırı var. Bu anlayış ve pratik tavır, sınıf mücadelesinde başlı başına bir gelişmedir. Mücadelenin her alanı düşman sınıfa ve siyasi iktidara karşı, birer cephe, birer mevzidir. Burada asıl mesele cesurca, istikrarlı ve kararlıca eyleme geçen insanları devrimin gerçek yolu yönünde, iktidarı almak için cesaretlendirmektir. Bunu yapabilmen için sen devrimci konumda olmalısın. İktidarı devrimle ele geçirme, yani siyasi mücadelele almak yönünde bir güncel stratejin yoksa başkaldıran insanların bu yönlü savaşmasına öncülük edemez, onları cesaretlendiremezsin. Reformist partilerin siyaseti, eylemci kitleleri, sistem içi günlük istemlerle oyalamaktır. Onların siyaseti özsel olarak uzlaşmacılıktır, sınıf işbirliğidir.

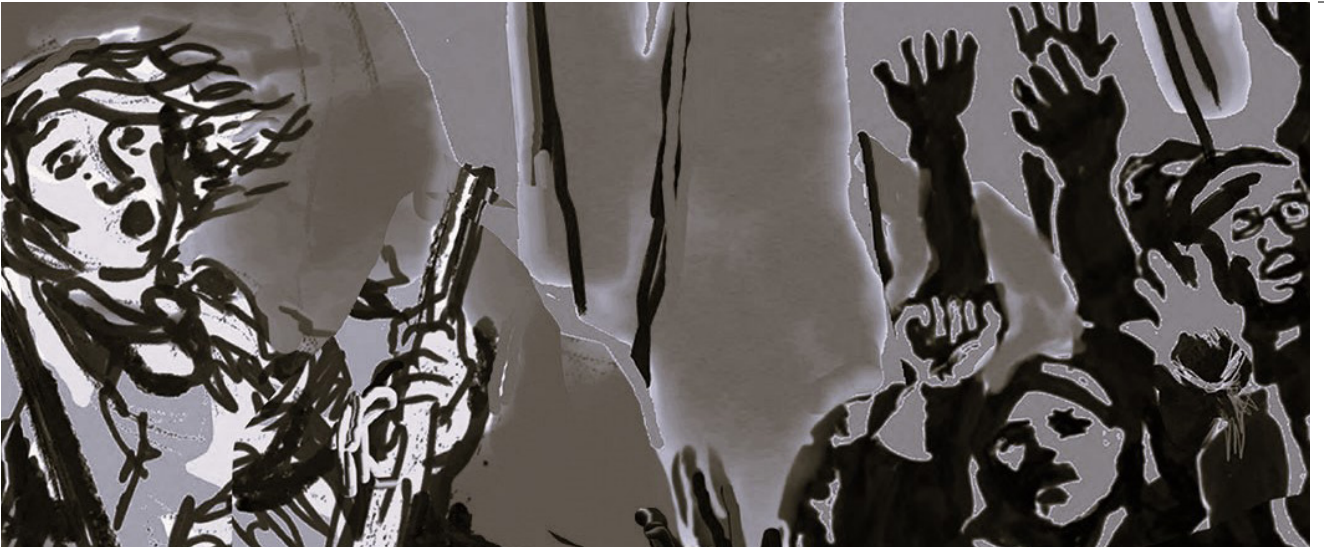
Marksizmin devrimci teorisi nasıl ki, reformistlerin ve oportü-

nistlerin ağızında tüm devrimci içeriğini yitirip, basit ve ılımlı bir teori haline geliyorsa, kitlelerin faşizme ve sermayeye karşı şiddetli tepkisi ve isyanı da aynı uzlaşmacı hareketlerin eylemlerinde tüm keskinliğini, ateşliliğini, devrimciliğini yitiriyor. Reformist partiler, sendikalar kitlelerin en şiddetli isyanını, her zaman yaptıkları düzenli, cansız, coşkusuz, içi geçmiş miting ve yürüyüşlerde söndürüyorlar. 6 Şubat depremi sonrası ve 1. yıldönümünde, kitlelerin devrimci öfkesini söndürmeye çalıştılar. Önüne aktüel bir görev olarak, isyan ve devrimi örgütleme, iktidarı devrimci biçimde ele geçirme görevi koymayan her toplumsal ve siyasal hareket, devrimci kitlelerin eylemlerinin sivriliklerini törpüleme rolünü üstlenir. Sermayenin egemenliğine ve siyasi iktidara yönelen kitlelerin her eylemini etkisizleştirmek, uzlaşmacıların siyasal çizgisi haline geldi. Diğer kapitalist ülkelerde de mücadeleci kitleler bu tür engellerle karşılaşıyorlar. Fakat daha ileriye gitmelerinin önündeki iç engelleri aşarak, barikatları yıkarak kendi bildikleri gibi davranıyorlar.

Devrimi gerçekleştirmek için yola çıkmayanlar, işçi sınıfı ve emekçi halk kitlelerinin enerjisini, gücünü, savaş kapasitesini sonuna kadar harekete geçiremezler. Oysaki bu olmadan toplumsal öznenin mücadele potansiyeli etkin olarak harekete geçirilmeden kitleler hiçbir yaşamsal sorununu görmezler. Tüm o parlamenter çabalarınız, kürsü gevezelikleriniz, devrimci kitlelerin daha ileriye gitmesini engelleyen ve insanlarda

en ufak bir umut yaratmayan o çok düzgün miting ve yürüyüşlerinizle Gezi Haziran Halk Ayaklanması'nın yarattığı devrimci etkiyi, devrimci ajitasyonu yaratabilir misiniz?! Kitlelerin her önemli eylemi, isyan ve ayaklanması, kendi varlığı ve istemleriyle kendi propagandasını kendisi yapar. Gezi halkların birikmiş gücünü açığa çıkardı. Sizin yüzlerce miting ve yürüyüşünüz, Gezi'nin, 6-8 Ekim'in açığa çıkardığı gücü açığa çıkarabilir mi? Siz, siyasi iktidarın önünü kesmek için yaptığınız günlük, etkisiz, heyecansız eylemlerinizle bu yönde bir mesafe almadınız. Fakat Gezi ve 6-8 Ekim, iktidarın önünü kesmede o güne kadarki en etkili sonucu aldı. Kaldı ki, gerçekleşen bu ayaklanmalar, siyasi iktidarın önünü kesmekten daha fazlasıdır, daha derin ve kapsamlıdır. Yarın kesin sonucu ancak birleşik ve genel devrimci halk ayaklanmalarıyla alacağız.

Toplumun kendisini değiştirmek için birikmiş büyük bir güç var. Gezi, 6-8 Ekim ve sayısız eylem bunu ortaya çıkardı. Eylemler ve ayaklanmalar, halkların gerçek gücünü açığa çıkarmakla kalmadı, halkların siyasi olgunluğunu da gösterdi. Emekçi halklar, kendi isteklerini açık olarak ilan etmekle kalmıyor, bu yönde bağımsız devrimci bir politik mücadele de yürütüyor. Bağımsız politik mücadele işçi sınıfının, halkların siyasi olgunluğunun derecesini de gösteriyor. Halk kitlelerinin siyasi olgunluğu toplumun dönüşümü için büyük bir ilerlemedir. Kısacası, devrimin bütün koşulları bir araya gelmiştir.

Devrimci Kitlelerin Sosyal ve Politik Hareketlerinin Yükselişi

26 Mart 2024

Yakın zamanda, birçok kapitalist ülkede faşist, ırkçı partilerin hükümete gelmesi ya da güçlenmesi karşısında küçük burjuva siyasi çevreler koro halinde: “Eyvah mahvolduk!” diyerek panik ve endişe dolu bir atmosfer yarattılar. Bu tavırları ilk değil. Faşist ve dinci gericiliğin güçlenmesi karşısında aynı havayı sürekli yaratıyorlar. Ama onların dün ve bugünde görmedikleri, faşizmi, dinci gericiliği ve bunun sınıf temelini ortadan kaldıracak devrimci hareketin, emekçi kitlelerin sosyal ve politik hareketinin yükselişidir. Öncesi bir yana bu son otuz yılın gerçek öyküsüdür.

Sınıflar savaşının Almanya'daki güncel görünümüne bakın. Orada faşistler ne zaman sokağa çıksa, kendilerinden daha güçlü olan anti-faşist güçleri karşılarında buluyorlar. En son, faşist partinin Alman kapitalistleriyle gizli toplantı yapması ve yeni siyasi hamleleri karşısında yüzbinlerce anti-faşist halk güçleri birçok kent-

te sokağa çıktı. Orada ve birçok yerde, dünya genelinde anti-kapitalist ve anti-faşist sosyal ve politik hareketlerin yükselişi göz ardı ediliyor. Halbuki, Almanya'da ve diğer ülkelerde bu denli kalabalık ve bilinçli kitlelerin varlığı ve aslında çok daha büyük potansiyelinin olması insanlığın geleceği açısından çok önemlidir. Bütün mesele, bu gücün cesaretlendirilmesi ve teşvik edilmesi, desteklenip güçlendirilmesidir. Bütün mesele büyük devrimci halk güçlerinin temel devrimci hedefler doğrultusunda daha etkin duruma getirilmesidir.

Son otuz yılda, birçok kapitalist merkezde milyonların sokağa çıkması, sistemin iç çelişkilerinin ve çatışmalarının ne denli şiddetlendiğini gösteriyor. Çelişkilerin varlığı ve şiddetlenmesi, çatışmaların büyümesi, umudun ve geleceğin güvencesidir. Sosyalist ülkelerde, kapitalizm yanlılarının iktidara geldiği; burjuvazinin her yerde, işçi sınıfına emekçi halk-

lara karşı topyekün saldırıya geçtiği doksanlarda, dünya işçi hareketini ve gerçek devrimci güçleri yenemeyen burjuvazi, bugün bunu hiç yapamaz. İşçi sınıfının ve emekçi halkların on yıllardır süren kesintisiz devrimci mücadelesi, sosyal ve siyasi hareketlerin yükselişi bunun en net kanıtıdır.

12 Eylül'de, askeri faşist diktatörlüğün saldırıları altında mücadelesini ve örgütlü yapısını koruyan ve sürdüren devrimci, komünist güçler, kırk yıldan fazladır en ağır baskı koşullarında mücadele yeteneği kazandılar. Burjuvazi ve siyasi iktidar bugün de ne yaparsa yapsın, devrimci güçler devrimci savaşı sürdürecektir. Kitlelerin sosyal ve politik hareketi varlığını gösterecek ve yükselmeye devam edecektir. Devrimin, milyonlarca insanın ortak iradesi ve ortak hareketine dönüştüğü bir yerde, sömürücü sınıf ne yaparsa yapsın devrimin ilerlemesini durduramaz.

Devrimin başarıya ulaşması küçük burjuva hayalciliğinin aşılmasıyla bağlantılıdır. Şimdiye kadar sadece Avrupa'da değil, bağımlı kapitalist ülkelerde de, işçi hareketlerinde küçük burjuva hayalciliği, hareketin devrim doğrultusunda ilerlemesinin önünde bir engel oluşturdu. Birçok yerde, devrim mücadelesi, bu engel aşılarak, ona rağmen gelişme gösterdi. Birçok yerde devrim zafere ulaştı. Devrimci kavganın geleceği için, devrimci hedeflerin çok açık, net ve kesinlikli olarak ortaya konması gerekiyor.

"Kapitalizm hiçbir zaman kendi üzerine çökmeyecek. İteklenmesi gerekecek. Sermaye birikimi asla durmayacak. Durdurulması gerekecek. Sermaye sınıfı asla iktidardan kendi rızasıyla vazgeçmeyecek. İktidardan mahrum bırakılması gerekecek." (David Harvey)

Kapitalist sistem, kendi iç çelişkileri ne kadar gelişkin olursa olsun; çelişkiler kendi akışı içinde bu sistemi, kendiliğinden ortadan kaldırmayacak. Kapitalizmin çöküşünün, bu sürecin, kitlelerin devrimci eylemleriyle hızlandırılması ve sonuna kadar götürülmesi gerekecek. İteklenmesi, devrimci eylemlerin yaratacağı sonuçlara göre zayıf kalır. Proleter hareketin görevi, sermaye birikimini durdurmak değil, sermayenin kendisini yok etmektir. Durdurmak hayalciliktir, onunla uzlaşma zeminlerini terk etmemektir. Oysa sermaye büyüdükçe, emek-sermaye çelişkisi de olgunlaşır ve keskinleşir. Bu gelişme, sınıf çatışmasını şiddetlendirir. Devrimci işçi hareketinin görevi, çatışmayı büyütme ve iktidarın ele geçirilmesine kadar götürmektir. Sermaye sınıfı, iktidarını hiçbir yerde kendi rızasıyla terk etmemiştir. Mesele onları iktidardan mahrum bırakmak değil, sermayenin sınıf iktidarını yıkmaktır. İşçi sınıfı iktidarı ele geçirdiği zaman ve devrimci önlemlere başvurduğunda, sermaye sınıfı, kendi iktidarını yeniden kuracak koşullardan ve olanaklardan yoksun kalır. Ancak iktidara gelen devrimci sınıfın uyanıklığı ve devrimci önlemleri asla elden bırakmamalıdır. Mücadele, burjuvazinin sınıf egemenliğinin ekonomik temeli ortadan kaldırılana kadar devam etmelidir. Sermaye sınıfı yalnızca bu koşulların yaratılmasıyla, iktidara gelmekten mahrum bırakılır.

D.Harvey devam ediyor:

"Bunların gerçekleştirilmesi için güçlü bir politik hareket ve böyle bir görevi üstlenmek için çok sayıda inanmış bireyin gerekli olacağı aşıkardır. Böyle bir hareket, kolektif politik özneliği kendine çeken kapsamlı ve inandırıcı bir seçenek vizyonu olmaksızın işlev göremez." (On Yedi Çelişki ve Kapitalizmin Sonu)

Kapitalizm çerçevesinde, küçük amaçları hayata geçirmek için değil ama, kapitalizmin ötesine ve ilerisine sosyalizme geçmek için bilinçli insanlardan oluşan güçlü ve etkili örgütlü yapıya ihtiyaç vardır. Devrimci politik bir hareket olmadan, devrimin kilit sorunu olan iktidar sorunu çözülemez. Dolayısıyla kapitalizmin ötesine ve ilerisine geçilemez. Böyle bir hareket, Avrupa'da uzun süre oluşmadı ancak Türkiye, Kürdistan ve Latin Amerika'da yıllar önce oluştu. Devrim mücadelesi bugünler tarafından çok ileriye götürüldü. Böyle bir devrimci hareket, temel devrimci hedefler olmadan, devrimci vizyonu olmadan etkin bir hareket olamaz. Fakat, Harvey'in üstünü atladığı şey, sadece devrimci hedefleri ilan etmekle kalınmayacağıdır. Sorun, devrimin güncelliğini görmektir. Bu kavranmadığı sürece, politik hareketler, reformlarla uğraşacaktır. Birincil gündemleri hep bu olacaktır.

Reformist ve oportünist hareketler binlerce insanın desteğini aldı. Bir güç oldu. İnsanların tüm fedakarca çalışmasına ve mücadele etmesine karşılık bu siyasetler, devrimci olmadıkları, devrimin güncelliğini kabul etmedikleri için, büyük bir enerjiyi günlük talepler uğruna mücadelede pasifize ettiler. Mesele, yalnızca bir güç olmak değil, devrimi güçlendiren ve başarıya götüren bir güç olmaktır. Böylesi bir güç var, gerçekten var. Bu güç, uzlaşmacı siyasetlerin dışında vardır. Sürekli mücadele içinde defalarca ayaklandı. Yeniden ve yeniden ayaklanacak kapasiteye sahiptir. Harekete itiş veren ve sürükleyen bir ağırlığa sahiptir. Öyle ki, devrimci bir ayaklanma gerçekleştirdiğinde, uzlaşmacı siyasetlerin etkisindeki kitleleri de etkisine alıyor.

İnsanca bir dünyada yaşamak isteyen halk, her yerde ve sıkça ayaklanınca, kapitalist sınıf, daha sert ve şiddetli saldırılara geçti, baskı önlemlerini arttırdı.

"Oligarşik kapitalist sınıf ayrıcalığı ve gücü neredeyse her alanda dünyayı benzer bir yöne doğru sürüklüyor... Sürekli yoğunlaştırılan izleme faaliyeti polis ve militarize şiddetle desteklenen politik iktidar, feda edilebilir ya da kullanıma hazır yedekler gözüyle baktığı geniş kitlelerin esenliğine saldırmak için kullanıyor." (A.g.e)

Yönetici sınıfın "yoğunlaştırılan izleme faaliyeti, polis ve militarize şiddet"i halk kitlelerinin kadınların ve gençliğin, köylülerin-çiftçilerin ayaklanmasını önleyemiyor. Fransa'da ve Avrupa'da çiftçi ayaklanmaları kapitalist devletlerin saldırılarına, baskılarına aldırış etmeden günlerce bu eski kıtayı sarstı. İşçi sınıfının anti-faşist halkın ve çiftçilerin ayaklanmaları aynı nesnel temelde bir araya geliyor: Sermayenin sınıf düzenine karşı mücadele. Türkiye ve Kürdistan'da, tekeli sermaye, siyasi iktidar ve devlet saldırılarını her alanda artırdı da ne oldu. Her yerde emekçi halkların eyleme geçmesini durdurabilirdi mi? Durduramadı ve durduramaz. İktidarın baskının şiddetini artırması ezilen ve sömürülenlerin yaşam koşullarını daha da ağırlaştırmaktan başka bir sonuca yol açmaz. Bu da, halk kitlelerinin, iktidara ve bu düzene olan öfkesini biraz daha büyütüyor.

"Dünyanın her yanında şiddetli ve tahmin edilemeyen dönemsel patlamalar. İşte böyle politik bir ortamda gerçekleşiyor. (Yalnızca 2013'te Türkiye ve Mısır'da, Brezilya ve İsveç'te geniş bir coğrafyada bunlar yaklaşmakta olan depremin öncü sarsıntıları." (A.g.e)

Harvey bunları 2015'te söyledi. Daha sonra 2019'da kapitalist dünyanın birçok merkezinde ayaklanmalar gerçekleşti. Şimdiye kadar olanlar, daha büyük ve daha yıkıcı devrimci patlamaların habercileridir. Daha büyük çatışmalar, daha büyük halk ayaklanmaları, kaçınılmaz. Çünkü sermaye birikiminin çelişkili gelişmesi tarafından hazırlandı. Biz, birçok teorisyenden ve politik hareketten çok önce, doksanlı yılların başlarında, kapitalizmi alt üst edecek olan küresel çapta, büyük bir devrimci dalganın yükselmekte olduğunu söyledik. Üstelik, bu devrimci dalganın geçici olmadığını, sürekli olacağını belirttik. Toplumsal ayaklanmaların ve toplumsal devrimlerin, emperyalist ülkeleri de etkisi altına alacağını çeşitli defalar ortaya koyduk. Dünya devrimi önlenemez bir güçle ilerliyor.

"Hatırlayamadığımız kadar eski zamanlardan beri -diyor David Harvey- kendilerine bırakıldan daha iyi bir dünyayı bireysel ya da ortaklaşa kuracaklarına inanmış insanlar varolagelmiştir. Bunların epeyce büyük kesimi böyle bir dünyayı kurarken kendilerini de farklı ve belki daha iyi insanlar olarak yeniden inşa edeceklerine inanmışlardı."

Ezilenler, çok eskiden beri, daha iyi ve insani bir dünyanın özlemini derinden duyumsadılar. Ve bunun için tarih boyunca mücadeleye atıldılar. Fakat böyle bir dünya sosyalist devrimlere kadar gerçekleşmedi. Çünkü bunun maddi koşulları oluşmadı. Nesnel koşulları oluşmadığı için daha iyi bir dünya bir özlem olarak tarihin ilerideki çağlarına kaldı. Kapitalizmin gelişmesi ve toplumda egemen olmasıyla birlikte, işte ancak bundan sonradır ki, büyük insanlığın özlemini çektiği yeni ve insani bir dünyayı inşa etmek olanaklı hale geldi. Artık insani bir geleceği ütopya yoluyla, ortaya koymaya gerek yoktu. İşçi sınıfı toplumsal devrim yoluyla böyle bir toplumu pratik ve ekonomik olarak inşa edebilir.

İnsanlar daha iyi ve insani bir dünyayı inşa ederken aynı zamanda kendilerini de farklı bir insan olarak inşa ederler. Dünyayı değiştirme eyleminde bulunanların kendilerini de farklı bir insan olarak inşa etmeleri bugünden kapitalizme karşı mücadeleyle başlayan bir süreçtir.

Dünyayı değiştirirken kendilerini de farklı ve yeni bir insana dönüştürecek olan sosyal ve politik hareketler dünyada yükselişte. Önemli olan budur.

Bütün Çağların Kirinden Kurtulmak İçin

17 Mart 2024

Yeni bir baskı ve saldırı dalgası, toplumun tüm yüzeyini kapladı. Ama her saldırı dalgası, sonuçsuz kalıyor. Hiçbir girişimde sonuç alamaması, burjuva toplumun krizini büyütüyor. Sömürücü sınıf, istediği sonucu alamasa da baskı ve saldırılardan vazgeçmez. Vazgeçmediği şeye, son günlerde daha yoğun olarak başvurmaya başladı. Türkiye ve Kürdistan'dan söz ettiğimiz çok açık. Dünyanın kaç köşesinde emekçi kitleler, bu kadar şiddetli bir saldırı altında.

Fakat bu yeni bir durum değil, yeni olan saldırıların uç noktaya götürülmesidir. Sınıflar mücadelesi de kendi en ileri noktasında, en uç noktada, aşırı uçta. Sermayenin, siyasi iktidarın, devletin baskısı ve saldırısı on yıllardır var ve bugün daha büyük bir güç ve şiddete başvuruluyor. Birçok insan, sığ düşünen, olayları basitleştirenler, sürecin yalnızca bu yanına bakıyor. Oysa ki on yıllardır hiç kesintiye uğramadan süren dev-

rimci bir mücadele var. Sürecin asıl olarak bu yönüne bakılmalı. Gelişen devrimci kitle hareketine bakılmalı. Çünkü, yarını kuracak olan her koşul, durum ve ortamda savaştan devrimci güçler olacaktır.

Gerçek devrimci güçler, öncülerle sınırlı olmayan ve geniş halk kitlelerini kapsıyor. Devrimci güç, büyük insanlıktır. İnsanlığın geldiği nokta şudur: Dün kabul edilen şeylere bugün tahammül edilmiyor. Hemen eyleme geçiliyor, ayaklanmaya başvuruluyor. Bu demektir ki, insanların düşüncesi büyük bir değişim geçirdi. Düşüncede köklü bir değişim var. Değişen insanlar, eski yapıya, işleyişine ve sonuçlarına katlanmazlar ve katlanmıyorlar. Maddi koşullar yeni bir toplum için bu denli olgunlaşmış iken, daha iyi bir toplumu mücadelelerimizle kurmak mümkün olmuşken, insanlar eski dar toplumsal ilişkilere daha fazla tahammül göstermezler.

İşçi sınıfının ve emekçi halkların savaştan güçlerinin ortak amaçları

var: Dünyayı devrimci tarzda, pratik yolla değiştirmek. Devrim en büyük pratiktir. İnsanlar kendi amaçları uğruna savaşırken, sermaye sınıfının, köhnemiş düzenin köhnemiş güçlerinin söylediklerine aldırış etmiyorlar. Amacı gerçekleştirmek için her yerde ayaklanıyorlar. Bu küresel bir başkaldırıdır. İsyancı güçlerin dönüp burjuvazinin ve onların partilerinin ne dediğine bakmaksızın, kendi amacını hayata geçirmek için savaşması, burjuva toplumun krizini derinleştiriyor. İnsanlar her yerde, boyutları ve etkisi değişse de ayaklanıyor; bu şekilde süreci hızlandırıyor. Ezilen ve sömürülenler tarihsel inisiyatifi hiçbir şekilde elden bırakmayacak ve tarihsel atak üzerine atak yapacaktır ve yapıyor da. Savunmacı bir anlayışla değil, hücumcu bir anlayışla hareket ediyor. Stratejik hedefi; siyasi iktidarı ele geçirmek için her alanda inisiyatif üstünlüğünü koruyor.

Temel devrimci hedeflere, bugünkü mücadeleden daha etkili bir mücadeleyle varılır. Emekçiler, reformlar mücadelesiyle, bugünkünden farklı bir mücadele yürütemezler. Ancak devrimci stratejik hedefler mücadelesi, kitleleri etkili olarak harekete geçirir. Devrimci enerjisini ve dinamiğini sonuna kadar açığa çıkarır. Stratejik bir mücadele olan iktidar mücadelesi doğası gereği etkili mücadele olmak zorundadır. Sınıflar mücadelesinin bu denli şiddetlenmesi, çatışmaların iktidar odaklı olmasından ileri geliyor. Devrimci isyanlar, birleşik ve genel devrimci halk ayaklanmaları iktidar sorununu çözmeye etkili mücadeleler olacaktır.

Devrim mücadelesi uzun zamandır sürüyor. Büyük mücadeleye rağmen, sonuç alamadık. Sonuç için daha alınacak bir mesafe var. Devrim henüz gerçekleşmedi fakat devrimi

başaracak kadar donanımlı hale geldik. Devrimi zafere ulaştıracak ve yeni bir toplumu kuracak denli donanımlıyız. Çünkü, uzun süreli mücadelede sürecinde mücadelenin birçok biçimine başvuracak bir yetkinlik kazandık. Elde ettiğimiz birikim ve tecrübelerle dayanarak sınıf savaşının karşımıza çıkaracağı yeni mücadele biçimlerini karşılayacak bir kapasite gösterebiliriz. Bir toplumsal sistem olarak sosyalizmin yüzyıllık pratiğinin bilgisine sahibiz. Yani yeni bir geleceğe şekil verecek bir kapasiteye ve çok yönlü donanıma sahibiz. Bugünü yarına dönüştürmede kapasitesini güçlendirenler yalnızca devrimci komünist öncü değildir. On yıllarca süren mücadele içinde, milyonlarca halktan insan yetişti. Demokrasi ve sosyalizm mücadelesi emekçi halklar için tam bir okul rolü oynadı. İşçilerin ve halkların dönüşümü yarım yüzyıllık toplumsal pratik içinde gerçekleşti. Devrim; halk demokrasisi ve sosyalizmi gerçekleştirmek için donanımlı olan halk kitlelerinin kendi eseri olacak.

Halk demokrasisi ve sosyalizme devrimci sınıf mücadelesiyle, siyasi yolla, devrimci siyasi pratikle varılacağını, sosyalizmin, sınıf mücadelesi tarihinin zengin tecrübelerine dayanarak belirttik. Sınıf savaşının katı gerçekleri yürürlükte. İşçi sınıfını, burjuva toplumda iyileştirmeler, düzenlemeler vb. küçük burjuva hayalciliği konusunda sürekli uyardık. Emegin devrimci iktidarını kurmayı bugünün bir görevi olarak görmeyenler, küçük burjuva hayalciliğini yayarlar. Küçük burjuva hayalciliği, burjuvazinin sınıf egemenliğini yıkmaya yönelen emekçi kitlelerin gerçek devrimci hareketini engellemeye yönelik bir rol oynar. Küçük burjuva hayalciliği sadece Türkiye ve Kürdis-

tan proletaryasının karşısına çıkan bir sorun değil. Aynı sorun uluslararası proleter hareketin karşısına da çıkıyor.

“İnanılmaz boyuttaki ekonomik eşitsizliğin ve doğayla uyumsuz ilişkinin getirdiği yabancılaşmanın bütün bunların sermayenin aşırılıklarına karşı yükselen bir halk hareketi dalgasıyla ortadan kaldırıldığını düşünün. Bunlar gerçekleştiği takdirde sosyal adaletsizliklerin, çatışmaların çok azaldığı politik yozlaşma ve baskının büyük ölçüde gerilediği daha insanca bir dünyada yaşayacağız.” (D. Harvey)

Halk hareketinin yükselen dalgalarının önüne, sermayenin aşırılıklarını törpüleme görevi koyarsan, sermayeye karşı mücadelede bir arpa boyu yol gidememiş olursun. Çünkü, sermayenin kendisi varlığını sürdürdüğü müddetçe, aynı durumla daima karşılaşırın. Nedenleri ortadan kaldıracığına, sonuçları ortadan kaldırmış olursun. Aynı sonuçlarsa aynı temel üzerinden yeniden ve yeniden ortaya çıkar. Ekonomik eşitsizlikler ve doğayla uyumsuz ilişki sermaye üretiminin koşuludur. Sermaye üretiminin koşulu, onun sonucu haline gelir. Dolayısıyla buradan bir yere varamayız. İnsanca bir dünyada yaşamak istediğimiz doğrudur ve böyle bir dünyada yaşayacağımız da kesindir. Ama bu sermaye dünyası değil, her şeyin sermaye biçimi aldığı tarihin gerilerde kaldığı, özgür insanlar dünyası olacaktır.

Şimdiye kadar Avrupa ve Amerika’da belli bir yaygınlığı olan düşünceye göre, sermaye öylesine büyük bir güçtür ki iflas etmez, ortadan kaldırılamaz. O halde yapmamız gereken, sermayenin aşırılıklarını sınırlamak ve böylece doğan ortam daha az eşitsiz daha az insanlık dışı

olacak ve doğayla farklı bir ilişki kuracağız: Daha insanca bir dünyada yaşayacağız. Daha insanca dedikleri, sermayenin aşırılıklarına kıyasla! Bu anlayış, emekçi halkın gücünü sorgulamayı getirir zorunlu olarak. Halk hareketinin yükselen dalgası sonuna kadar götürüldüğü takdirde sermayenin aşırılıklarıyla uğraşmamış ama sermaye düzeninin kendisini ortadan kaldırmış oluruz. Bütün mesele, halk hareketinin yükselen dalgalarını yarı-yolda bırakmadan, insanca bir dünyayı kuracak noktaya kadar götürmektir.

Burjuvazi ise sonuna kadar diremiyor. Kimse ondan egemenlikten kendi isteğiyle vazgeçmesini beklemiyor. Burjuvazi, eski sosyo-ekonomik yapıda ne kadar dirense de ve toplumun liderliğini ne kadar sürdürme azmi gösterse de teşhir olmuş bir sınıftır. Toplumdaki tüm sosyal kötülüklerden sorumludur. Kapitalizmin sosyal kötülükleri tüm bireylerin yaşamını kuşatmıştır. Yalan, demagoji, gerçeklerin üstünü örtme, gerçekleri çarpıtma, burjuvazinin bir gerçeğidir. G.W. Bush, ABD ordusunun tarihin en adaletli gücü olduğunu söylemiştir. Ondan önceki ve sonraki ABD başkanlarının da aynı şeyi düşündüğünden şüphe yoktur. Emperyalistler aynı şeyi NATO için de söyleyebilirler. Burjuvazinin gerçekleri çarpıtma ve bildiğimiz yalanları söylemek için çok zorlandığı söylenemez. Burjuva adaleti böyle sağlıyor. Ücretli emek düzeni burjuva adaletin nasıl işlediğini açıklıyor.

Kapitalist sistemin sıçramalı çöküşüyle burjuvazi başkaldıran, ayaklanan güçlere karşı daha saldırgan bir politika izlemeye başladı. Saldırgan bir politika izleyen yalnızca siyasi iktidar değildir; burjuva muhalefet, medya, aynı saldırgan politikaya uy-

gun bir çalışma içinde. Türkiye ve Kürdistan'daki mücadelenin yakın tarihi, iktidarın tüm devlet güçleri, tüm düzen güçleri ve iktidar medyasıyla halklara karşı nasıl bir saldırganlık içinde olduğunu tüm yönleriyle ortaya koyuyor. Tekelci sermaye, siyasi iktidar ve devletin daha saldırgan bir politika izlemesi, kazanacakları anlamına gelmez. Devrimci kitleler, güçler dengesinin burjuvazinin lehine değişmesine izin vermezler.

Burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki güncel sınıf savaşı iki sınıf arasındaki tarihsel olarak kaçınılmaz çatışmadır. Birçok yerde, kaçınılmaz çatışma, kaçınılmaz devrime dönüştü. 1917 Ekim Sosyalist Devrimiyle birlikte toplumsal devrimler çağı başladı ve devam ediyor. Devrim Avrupa ve Amerika'da gerçekleşmedi. Diğer nedenler bir yana, bu devletlerde devrimi yapacak proletaryanın bir bölümü burjuvalaştı. Devrim dalgası 20. yüzyılla birlikte önce Doğuya kayd, sonra diğer kıtalara. Bugün toplumsal devrim bütün emperyalist-kapitalist dünyada güncel. Kapitalist sınıfın, başkaldıran devrimci güçlere karşı yeni bir saldırı dalgası başlatması, devrimi hızlandırmaktan başka bir sonuca yol açmaz. Bu topraklarda sömürü, baskı ve saldırıların uç noktaya götürülmesi nasıl bir diğer bir uç noktada Gezi'yi, 6-8 Ekim'i ve sayısız isyan ve ayaklanma biçimini yarattıysa, iktidarın, tekelci sermayenin yeni bir saldırısının da yeni ayaklanmalarla cevaplanacağı kesindir.

Kaçınılmaz çatışmada, kaçınılmaz devrimde, insanlar eski olandan köklü bir kopuş gerçekleştiriyor. Toplumsal devrim, bizi bütün çağların kirinden kurtarıyor. Burjuva egemenliğe karşı devrimci mücadeleyle

başlayan bu süreç, siyasi iktidarın alınmasıyla devam eder. Bütün bu çatışmalı süreçle insani potansiyel etkin olarak tam kapasiteyle harekete geçirilir. Tüm bu süreç boyunca insani bir toplumun temel taşları döşenir. Toplum köklü olarak dönüştürülür. İnsani toplum bu yeni temellerde biçimlenir.

Devrimin zafere ulaşmadığı durumda bile, hümanist bir gelecek için, insanlarda kolektif bir düşünce ve bilinç oluştu. Kapitalist dünyaya başkaldırı çok yönlü ve küresel bir başkaldırıdır. Bu, kapitalist toplumun insanlık dışı koşullarına karşı insani olanın başkaldırısıdır. Doğanın ve insan doğasının yabancılaşmaya başkaldırısıdır. Bugüne kadar büyük düşünürlerin, büyük sanatçıların ve bütün büyük devrimcilerin ulaşılması gereken bir amaç olarak önüne koyduğu insanca olan ne varsa, onun başkaldırısıdır. Devrimci bir sınıf olan proletarya, bu büyük amacı gerçekleştirecek sonuna dek tutarlı tek devrimci güçtür. Proletaryanın hümanizmi, devrimci hümanizmdir. İnsani bir toplumun, devrimci pratikle kurulacağını bilinciyle hareket eder daima.

Bu topraklarda devrimci mücadeleye ağır baskı ve şiddetli saldırılar altında yürütüldü. Büyük devrimci amaç her koşulda savunuldu ve korundu. Bütün mücadele boyunca bırakılmayan bir şey de devrimci hümanizmdir. Sınıf savaşının katı yasalarına uygun davranılırken bile devrimci hümanizm korundu. Siyasi iktidar baskının şiddetini hangi düzeye çıkarırsa çıkarsın ezilen ve sömürülenlerin kolektif devrimci mücadelesi zafere ulaşacaktır. Yarattığımız devrimci değerlerle kazanacağız.

Onları Yeneceğiz

24 Şubat 2024

Bugüne kadar devrim adına hangi görüşleri ortaya koyduysak ve ne öğrendiysek, hepsini hayata geçirme zamanıdır. Teoriyi pratik enerjiye dönüştürme zamanıdır. Tarih, problemin çözümünü pratik olarak önümüze getirmiştir. Çözüm, bu toplumu dönüştürecek toplumsal devrimin başarılmasıdır. Köhnemiş kapitalist toplum, tüm toplumsal kötülüklerin ve zihinsel alçalmanın temelidir. Dolayısıyla toplumu dönüştürmek, yarımsal ve zorunlu bir görevdir.

Mücadelenin bir sonuç alması için ne yöne gideceğini bilmen gerekiyor. Ama bundan önce, gideceğin yolun evrensel gelişmeyle aynı doğrultuda olması gerekiyor. Bunu doğru olarak saptamak için de tarihsel, toplumsal gelişme yasalarını bilmeliyiz. Materyalist tarih anlayışına göre, bugünkü özel mülkiyet toplumu yerini daha yüksek, daha ileri ve yeni bir topluma bırakacaktır. Bu, toplumsal gelişme yasasının yürürlükte olmasıdır. Bu yönde tarihi süreci hız-

landırmak, proletaryanın devrimci sınıf mücadelesinin işidir. Yeni ve daha ileri bir topluma, sınıf mücadelesi yoluyla varılır.

Umut, bugünkü durumdan bir çıkış, yeni bir topluma geçişle bağıntılı olarak açıklanabilir. Çalışanlar sınıfında, kent ve kırsal yoksullarında, bugünkü özel mülkiyet toplumuna karşı bir umutsuzluk doğdu. Ama umutsuzluğun doğduğu yerde, başka bir umut kendini gösterir. Yeni bir gelecek umudu için her şey var. Fakat umut, sınıf mücadelesinden devrimci grupların eyleminden bağımsız olarak görülemez. Dünya devrimci pratikle değişir. Devrim gerçek pratiktir. Umut, yeni bir gelecek umudu, devrimci pratikten ayrı olarak ele alınamaz. Bazıları, sıkça umudun büyütülmesinden söz ediyor. Fakat unuttukları şurasıdır ki, statüko umut vermiyor. Bütün toplumsal yıkımların biricik kaynağı olan burjuva toplum, ezilen ve sömürülenlere umut vermiyor. Aksine

umutsuzluğun kaynağı durumundadır. Bu toplumun politik üst yapısında bazı değişiklikler ya da toplumsal yapıda bazı iyileştirmeler, reformlar, gerçek durumu değiştirmez. Umut, toplumun köklü, devrimci dönüşümündedir. O halde umudu büyütme, devrimi büyütmeyle bağıntılı olarak görülmelidir. Devrimci eylemlerin, devrimci sınıf savaşının olduğu bir yerde umut da vardır. Eylem var, umut var. Dünyayı devrimci eylemle değiştirmeye girişmeden umudu binlerce kez tekrarlamakla gerçekleşmez. Umut devrimde; umut, halk demokrasisi ve sosyalizmde!

Bazıları şu görüşü çok sık tekrarlarlar: "Baskının olduğu bir yerde, direniş de vardır." Bu görüş, biraz farklı biçimde 1789 Fransız Devriminden alınmadır. İfade, şimdi emekçi halklara yönelik sermayenin saldırıları için söyleniyor. Bunu söyleyenler, kapitalist-toplum yıkmayı göze alamadıklarından, mücadelesini, yapılan baskılara ve saldırılara karşı koymakla sınırlıyorlar. Salt karşı tarafın saldırılarına karşı direnmeyle, emekçi kitlelerin devrimci kavgasını bu yolla sınırlamış olursun. Sorun şu biçimde konmalıdır: Sermayenin büyümesi ve merkezileşmesiyle yeni bir toplumun maddi koşulları yeterince olgunlaşmıştır. Bu aşamada yapılması gereken, ayaklanma ve devrimle kapitalistlerin sınıf egemenliğini yıkmak ve daha üstün bir toplum olan sosyalizme geçmektir. Burjuva devrimin anlayışıyla hareket edilirse burjuva toplumun, statükonun sınırlarını aşamazsınız. Yapılacak şey çok nettir: Kapitalistlerin sınıf iktidarını devrimci tarzda yıkmak.

Dinci faşist iktidara karşı mücadele sermayeye karşı mücadeleden koparılamaz. Çünkü sermayenin egemenliği dinin egemenliğini de içerir.

Şu gerçek görülmelidir; dinci gerici burjuva iktidarın da burjuva gerici muhalefetin de asıl varlık nedeni, işçi sınıfı ve emekçi halkların toplumsal devrimini önlemek; böylece, ezilen ve sömürülenlere sermaye egemenliğine boyun eğdirmek. Din politiktir. Bu politika, emekçilerin siyasi iktidarı ele geçirmesini önlemek için oluşturuldu. Dinci gericiğe karşı mücadele sermayeye karşı mücadeleden ayrı görülürse, sonuç vermez. Statükoyu, köhnemiş yapıyı savunarak, dinci-gericiliğe karşı mücadelede başarılı olunamaz. Çünkü, dinci gericilik ve dinci faşist iktidar, statüko içinde gelişti ve statüko tarafından, emeğin devrimci iktidarının kurulmasını önlemek için oluşturuldu. Göksel olana karşı mücadele onun yeryüzündeki toplumsal temeline karşı mücadeleyle birlikte değerlendirilmelidir. Şu bir gerçektir: Sermaye sınıfı, egemenliğini sürdürmek uğruna, her tür gericilikle, ittifaka girer. Bu bağlamda, dünya devrimci işçilerinin, dünya devrimci komünist hareketlerin bu konudaki görüşleri çok açıktır: Görevimiz, insanları sermayenin maddi diktatörlüğünden ve dinin manevi diktatörlüğünden kurtarmaktır. Görevimiz her bireyin özgür olduğu, yeni ve insani bir toplum kurmaktır.

Toplumsal sistemi aşmayan istemler, reformist hareketler için, günlük politik çalışmanın esasıdır. Bu anlayış, devrimci anlayışın yanında ama onun dışında on yıllardır varlığını sürdürüyor. Bunu savunan birçok siyasi hareket dağılıp gitti. Ama reformist anlayış daha sonradan ortaya çıkan başka politik hareketlerde egemen bir anlayış olarak devam etti. Bu yüzden, bu anlayışın, bu eğilimin kendisine karşı mücadele verdik.

Proletaryanın sınıf mücadelesi tarihi göstermiştir ki, sınırlı istemler

ileri sürmek, küçük amaçlar uğruna mücadele etmek, bunu temel alan siyasi hareketleri, sisteme bağlama rolü oynamıştır. Kapitalist sistem, emekçilerin sisteme dokunmayan istemlerini kendine mal eder ve kendi içinde eritir. Dolayısıyla, ne kadar uğraşsan uğraş, yine de sistemin sınırlarını aşamazsın. Birçok işçi hareketi işçi komite/konsej örgütlenmesi, siyasi hareketler, kadın hareketleri çevre hareketleri, sistemi aşmayan istemleri savundukları için, sonunda kurulu toplumsal sisteme bağlandılar. Sermayeye dokunmayan hareketler birçok yerde, burjuvazinin oyuncağı oldu. Böylece kendi taleplerinin tam karşısına geçtiler. Avrupa çevre hareketlerinin ve siyasi hareketlerin bu bakışa sahip oldukları için, sonunda sermaye sınıfına nasıl hizmet eder duruma geldiklerini gördük.

Şu anlayış dünya genelinde, anti kapitalizmi tepkicilikten öte gitmeyen küçük burjuva çevrelerde yaygın: “Çevreci hareket diğerleriyle ittifak yaparak, sermayenin yeniden üretimi için ciddi tehdit oluşturabilir.” (David Harvey)

Bu reformist eğilim, yalnızca çevrecilerle sınırlı değil. Siyasal hareketlerde de hakim. “Kamuculuk” anlayışı bu kapsama dahildir. Sermayenin denetim altına alınmasına yönelik son otuz yılda birçok öneri ortaya atıldı. Sermayenin vergilendirilmesi, ek olarak çevre vergisi alınması, daha çok kazananın daha çok vergi alınması, tekelciliğin önlenmesi vb. İşçi sınıfı için mesele, sermayenin yeniden üretiminin önünün tıkanması ya da denetim altına alınması değildir. Bu, sermayenin kendisine, sermayenin egemenliğine dokunmamaktır. Onun varlığını ve egemenliğini bazı ödünler adına kabul etmektir. Mesele sermayeyi ortadan kaldırmaktır. Ser-

maye ortadan kaldırılınca yarattığı tüm sonuçları da ortadan kalker. Sermaye varlığını korudukça, üretimin dış koşulları (üretim araçları, fabrikalar, toprak vd) sermayenin elinde oldukça sermayenin yeniden üretimi olacaktır.

Bu topraklarda devrim, tekelci kapitalist düzen için tehdit oluşturacak bir noktada. Sermaye sınıfı devrimi yıllardır, kendisi için bir tehdit olarak görüyor. Devrim tehdidinden kurtulmak amacıyla hareket ettiğini açık görüyoruz. Bunun için devlet aygıtı sürekli güçlendiriliyor. Daha çok güç kullanıyor. Gerici şiddete daha çok başvuruluyor. Devrimin, burjuvaziye tehdit edecek bir aşamaya geldiğini görmek istemeyenler, yalnızca reformist hareketlerdir. Devrimin gerçek boyutlarını göremeseler de devrimin gün gün ilerlediğini anlıyorlar. Bu yüzden hayatlarında hiç devrimci olmayan siyasi hareketler bile, devrimden, devrimcilikten daha çok söz eder oldular.

Devrimin gelişmesi sadece bu topraklarda tekelci sermaye düzenini tehdit etmiyor; kapitalist sisteme yönelik de tehdit edici etkisi var. Yürütülen devrimci mücadele, kapitalist dünyada, emekçi halk kitleleri, kadınlar ve gençlik üzerinde devrimcileştirici bir etki yaratıyor. Dünya devrimine itiş veriyor. Yeni bir kalkış noktasını oluşturuyor. Emekçinin evrensel kurtuluşunda bir mevzi rolü oynuyor. Bu yüzden, dünya burjuvazisi, her ülkedeki toplumsal devrimin gelişmesini emperyalist-kapitalist sistem için bir tehdit olarak niteliyor. Devrim tehdidinden kurtulmak amacıyla sistem genelinde yeni baskı önlemlerine başvuruyor. Emek-sermaye çatışması tüm yeryüzünü kaplıyor. Toplumsal devrimin uluslararası yönünü göz önünde tutmayan

bir devrimci işçi, çok dar düşünen biridir. Devrimi büyüten ve zafere kadar götürmek isteyen devrimci işçiler, devrimin uluslararası yönünü bilerek hareket etmelidir.

Burjuvazi, devrim tehdidinden kurtulmak için toplumun uyuşturucu, oyalayıcı, sahte umut yaratıcı vb tüm yol ve araçları sonuna kadar kullanır. Dinin, insanları uyuşturan ve ahmaklaştıran özelliğini daha etkin olarak kullanıyor. Tüm bunların yanında, baskının şiddetinin arttırılması temel bir yöntem olarak kullanılıyor. Hem bu topraklarda, hem kapitalist dünya genelinde, proletaryanın sınıf mücadelesi tarihi göstermiştir ki, sermaye sınıfı, devrimin büyümesinden, devrim tehdidinden kurtulmak için, kitlesel katliamlara başvurmaktan hiçbir zaman vazgeçmemiştir ve yarın da vazgeçmeyecektir. Halklar üzerinde katliam yapmayan burjuva devlet, düzen partisi yoktur. Burjuva iktidar partisi kendi iktidar konumundan hareket eder, muhalefet de kendi konumundan. Halklara yönelik geniş kapsamlı saldırılarda ve katliamlarda iktidar, muhalefetin de mutabakatını ve desteğini almıştır. Türkiye ve Kürdistan'da bunun sayısız örneği var. Bu bağlamda burjuva egemenliğin bir ayağı iktidarsa bir ayağı da muhalefettir.

Tekelci kapitalist düzende, tekelci sermayenin gücü elinde tuttuğu bir yerde düzen partileri, tekelci sermayenin bir gücüdür. Bu partiler, küçük burjuvaziyi, orta sınıfları çevresinde, yapısında barındırsa da bunlar tekelci sermayenin partileri-

dir. Onların çıkarına hizmet ederler. Onların politikalarına yön verenler, tekelci sermayedir. Dolayısıyla aynı temele dayandıkları için, birbirinden öyle gösterildiği gibi, çok uzak de-ğiller. Her biri, topluma kendini dayatıyor. Her biri, sınıfsal-toplumsal doğası ve misyonu gereği, kapitalist toplumu isyan ve devrimden kurtarmaya çalışıyor. Hepsi emekçi halkların devrimci mücadelesi karşısında egemen olanı temsil ediyor. Devrim ise, egemen olana karşı yapılır.

Açlık ve genel sefaletin olduğu, buna karşın zenginliğin bir avuç elde aşırı derecede yoğunlaştığı bir yerde siyasi iktidar, güce, baskıya daha çok başvurarak kitlelerin hoşnutsuzluğunu ve öfkelerini gideremez. Aksine, artan siyasi baskı, yoğunlaşan devlet şiddeti, halkların hoşnutsuzluğunun ve öfkelerini büyüten bir rol oynar. Burjuvazi, bir baskı sistemi olan devlet egemenlik sistemine ve onu tamamlayan burjuva saldırgan propaganda sistemine ne kadar başvurursa başvurursa, kitlelerin devrimci öfkelerini devrimci eylemler biçiminde, ayaklanma biçiminde patlamasını önleyemez.

Daha çok güce, baskıya, gerici şiddete başvurması; gerici propaganda sistemini daha etkin olarak kullanması siyasi iktidarın ve dayandığı sermaye güçlerinin ne kadar zayıf olduklarını gösteriyor. Devrimin büyümesini önlemek için bundan sonra daha çok şiddete başvuracaklardır. Ancak ne yaparlarsa yapsınlar, devrimin büyümesini durduramazlar. Onları yeneceğiz.

Devrimi Büyütüyoruz

17 Şubat 2024

Türkiye tekeli sermayesi, kendi egemenliğini ve sınıf çıkarlarını sürekli tehdit altında gördü. Sınıf iktidarını ve çıkarlarını korumak için, siyasi iktidarın, devletin tüm gücünü harekete geçirerek, emekçi sınıfa karşı kararlı sınıf savaşı yürütüyor. Kendisine yönelik tehlikenin güncel ve somut olması karşısında, düzenin kaptan köşkünde oturanların yaptığı şey, baskının şiddetini artırmak ve saldırılarını iğrenç düzeye vardırma oldu. Egemen sınıf, yönetemez durumdan çıkmak için ne kadar çok güce başvurduysa da, gelişmeyi tersine çeviremedi. Emekçi sınıf, en az sömürücü sınıf kadar kararlı bir sınıf savaşı sürdürüyor. Ve sonuç alana kadar bütün kararlılığıyla devam ettirecektir. Kapitalist sınıf tüm gücünü ortaya koydu fakat eskisi kadar güçlü durumda değil.

Sermaye sınıfının, emekçilere karşı yürüttüğü kararlı sınıf savaşı, yalnızca hükümetle sınırlı değildir. Sadece son çeyrek yüzyılda hükü-

met güçleri ve muhalefet bir çok kez yer değiştirdi. Ama emekçi sınıf açısından bir şey değişmedi. İktidarı ve muhalefetiyle bütün düzen güçleri, faşizme ve sermayeye karşı başkaldıran, savaştan emekçi halklara karşı tek bir güç olarak davranmıştır. Niçin? Çünkü, hepsinin, sömürü düzenini devam ettirmekte çıkarı vardır. Emekçi kitlelerin çıkarı, egemen olanın devrilmesini gerektirir. Ezilen ve sömürülenler, sermayenin bir gücüne karşı, diğerinin yedeği durumuna düşmemeli. Bu duruma düşmemek için, kendi iktidarı, kendi amacı için savaşmalıdır.

Sömürücülerin, ezilen ve sömürülen insanların başkaldırısını ezmek, onlara yeniden başeğdirmek için güce daha fazla başvurması hedefine ulaşmadı ve ulaşmayacaktır. Daha fazla güç kullanılması, her yerde başkaldıran, savaştan, isteklerini gerçekleştirmekte ısrarcı olan kitlelere geri adım attıramadı. Şiddete başvurma, daha fazla şiddet, durumu

değiştirmedi. Eylemler, yenilerine yol açtı. Egemen sınıf, halk eylemlerini her bastırma girişiminden sonra, daha öfkeli ve kararlı bir kitle gücünü karşısında buldu. Kapitalist sınıfın isyancılara karşı sürekli daha etkin devlet şiddetini devreye sokmasından sonra, isyancılar eylemlerine devam ediyorlarsa, yönetenlerin şiddeti kaçınılmaz olarak başarısızlığa uğrar.

Yıllarca belirttik, yineliyoruz. Kendi tarihini, bilinçli ve örgütlü olarak kendisi yapmada etkileyici bir kararlılık sergileyen, gerici burjuva şiddete ne kadar başvurulursa başvurusun, savaşmaya devam eden kitleler karşısında, şiddet şiddetini yitirir. Savaşan halklar karşısında burjuva şiddet, caydırıcı olmaktan çıkmıştır. Kimseye baş eğdiremiyor, kendi etki gücünü tüketmiştir. Bu durumun doğması burjuvaziye krizden krize sürüklemiştir.

Gezi Ayaklanmasında siyasi iktidarın devlet gücünü etkin biçimde harekete geçirmesi, siyasi zora yoğun olarak başvurusu, ayaklanmanın haftalarca, hatta aylarca sürmesine engel olamadı. Gezi sonrası, siyasi iktidarın bastırma ve ezme gücünü sürekli ve sistematik biçimde kullanması, Gezi'den bir sene sonra, 6-8 Ekim Ayaklanmasının patlak vermesini önleyemedi. Ve sonrasında, aynı düzeyde olmasa da, sayısız eylem gerçekleşti. Burjuvazi, şiddete ne kadar başvurursa başvursun, yenilgisi kaçınılmazdır.

Yüzyıllardır uygulanan ve çok daha ağırlaşan ulusal baskı 6-8 Ekim Ayaklanmasını, bugüne kadar yıllardır süren savaşı, genel başkaldırıyı önleyebildi mi? Kürdistan, ezilen halka uygulanan egemen ulus şiddetinin nasıl etkisini yitirdiğinin ikna edici bir örneğidir. Başka canlı bir örnek Filistin'dir. Filistin halkı on yıl-

larca İsrail'in şiddetine uğradı. Ama bu haksız şiddet hiçbir işe yaramadı. Filistin halkı haklı savaşını en ağır koşullarda sürdürdü.

6 Ekim'den bu yana İsrail Filistin'e, Gazze'ye binlerce ton bomba attı. Şehirler yıkıldı, binlerce insan katledildi. İsrail büyük bir kötülük gücüdür, bir yok etme gücüdür, fakat Filistin halkına boyun eğdiremiyor. Gericı şiddet, savaşan bir halk karşısında ne kadar da etkisiz kalıyor. Haklı davası için savaşan bir halkı yenemezsiniz.

Emekçi halk kitlelerinin bağımsız siyasi mücadeleye yeni atıldığı bir süreçte, yönetenler, daha az bir şiddetle halka gözdağı verebilir, bulunduğu noktadan daha geri bir noktaya itebilir. Fakat kapitalizme karşı savaşımın kitlelerin arasında bir alışkanlık haline geldiği koşullarda baskının şiddetini artırması sonuç vermez. Geçen yüzyılın sınıf mücadeleleri tarihi, sonu sonuna, burjuva siyasi şiddetin ne kadar etkisiz kaldığını gösterdi. Alman faşizminin kırklı yıllarda Doğu Avrupa'yı işgal etmesi ve halklara uyguladığı faşist barbarlık, sonunda, halkların kurtuluşuyla sonuçlandı. Çin'de, Kore'de, Laos'ta halklara karşı uygulanan şiddet, şiddeti uygulayanların yok olmasıyla neticelendi. Küba'da, Batista diktatörlüğü, Nikaragua'da Somoza diktatörlüğü ve yakın zamanda kıtadaki diğer burjuva diktatörlüklerin uyguladığı şiddet, devrimlerin zafere ulaşmasını durduramadı. ABD emperyalizminin yok etme gücü, Vietnam'ın cesur halkını zaferden alıkoyabildi mi? Tarihin ileriye doğru olan akışına karşı uygulanan güç, zor, şiddet tam da bu nedenle kaçınılmaz olarak yenilgiye uğrar.

İşçi sınıfının ve emekçi halk kitlelerinin eylemlerini bastırmak ve

ezmek için, büyük bir devlet gücüne sahip olmanın hesap edilmeyen sonuçlarından biri, yoksul halkın ayaklanmalarını bastırmak ve yok etmek için, büyük bir devlet gücünü beslemek zorunda kalmaktır. Büyük bir devlet gücüne sahip olmak demek, bu alana büyük bir finansal güç ayırmak demektir. Derin bir ekonomik ve mali kriz içinde olan ülkelerde, bu ciddi bir sorundur. Döngü şuradadır; yönetenler, halk isyanlarını bastırmak için, devleti sürekli güçlendirmek, bu alana büyük bir parasal harcama yapmak zorundadır. Fakat, her türlü devlet harcamalarını asıl karşılayanlar, yoksul halk kitleleridir. Bu, halkın daha da yoksullaşmasını getirir. Yoksullaşan kitleler, sisteme ve devlete karşı daha büyük ayaklanmalara girişirler. Bu böyle devam eder gider.

Gücü elinde tutanlar, güce daha kapsamlı olarak başvursa da ezilen insanları, kapitalist toplumun dar sınıf yapısı içinde tutmayı sağlayamaz. İnsanları eski topluma sığdıramadığı için, daha fazla güce ve şiddete başvurur. Oysa gelinen noktada, emekçi insanlığın, yönetenlerin, kendilerine uygun gördüğü yaşam tarzını köklü olarak değiştirmek için, eylemden eyleme koşmasıdır. Ezilen insanların, yaşam tarzında köklü bir değişim istemesi ve bu hedefle savaşa atılması, tüm kapitalist sistemi kapsıyor. Yaşam tarzında köklü bir değişim, insanla insanın ilişkilerini ve insanla doğa ilişkisini içeriyor. İnsanların yaşam tarzında köklü değişim, yaşamı kazanma tarzında köklü değişikliği gerektiriyor. Bu, kapitalist üretim biçiminin yerini daha ileri bir üretim biçiminin alması demektir.

Ezilenlerin, en ağır politik saldırı altında, kendilerini ezen toplumsal sisteme karşı cesurca savaşıması, "ağır adımlarla ilerlemek isteyenleri"

her zaman şaşırtmıştır. Onlar, ezilenlerin mücadeleyi ayaklanmaya, devrime çevirmeleri karşısındaysa daha büyük bir şaşkınlık yaşamışlardır. Sadece son otuz yılda ortaya konan eylemler ve ayaklanmalar, kesinlikle hayranlık uyandırıcıdır. Yeryüzünün her yerinde, yeni bir yaşam için yapılan büyük eylemler, tarihin daha önce kaydetmediği milyonlarca insanın kahramanlık örnekleridir. Devrimci bakış açısına sahip olmayanların bunu anlaması beklenemez. Halbuki, sömürü ve tahakküm sistemine karşı yürütülen uzun ve çok yönlü mücadeleden geçen devrimci bir özne var. Onlar ne nesnel toplumsal koşullarda devrim lehine olan değişimi, ne de savaştan kitlelerdeki değişimi anlayabildiler. Halbuki, devrimin nesnel ve öznel koşullarının bir araya geldiği bu aşamada, devrimci patlamalar ayrıksın değil, genel bir durumdur. Emekçi kitlelerin politik görevleri saptanırken, değişen durum, güncel gelişmeler baz alınmalıdır.

Yaşam tarzında temelde bir değişiklik, bunun toplumsal koşulları oluşmuşsa, insan iradesine bağlıdır. Koşulları tamamen değiştirecek eylemleri koyma iradesi gösterilmelidir. Köklü değişim için nesnel koşullar oluşmadan, tek başına irade durumu değiştirmez. Fakat devrimci iradeye dayanan eylemler konmadan, koşullar ne kadar uygun olursa olsun, var olan durum köklü olarak değişmez. Değişim kendiliğinden gerçekleşmez. Gerçekleşmiş olan proletaryanın toplumsal devrimci insan iradesinin rolünün ne olduğunu ortaya koyuyor. Devrimci sınıfın iradeye bağlı cesur eylemleri, sonuç alıcı olmuştur.

İşçi sınıfı ve işçilerin devrimci partisi, toplumsal devrimi gerçekleştirme iradesini bugünden ortaya koyar. Ezilen insanlar, iradesini bugün-

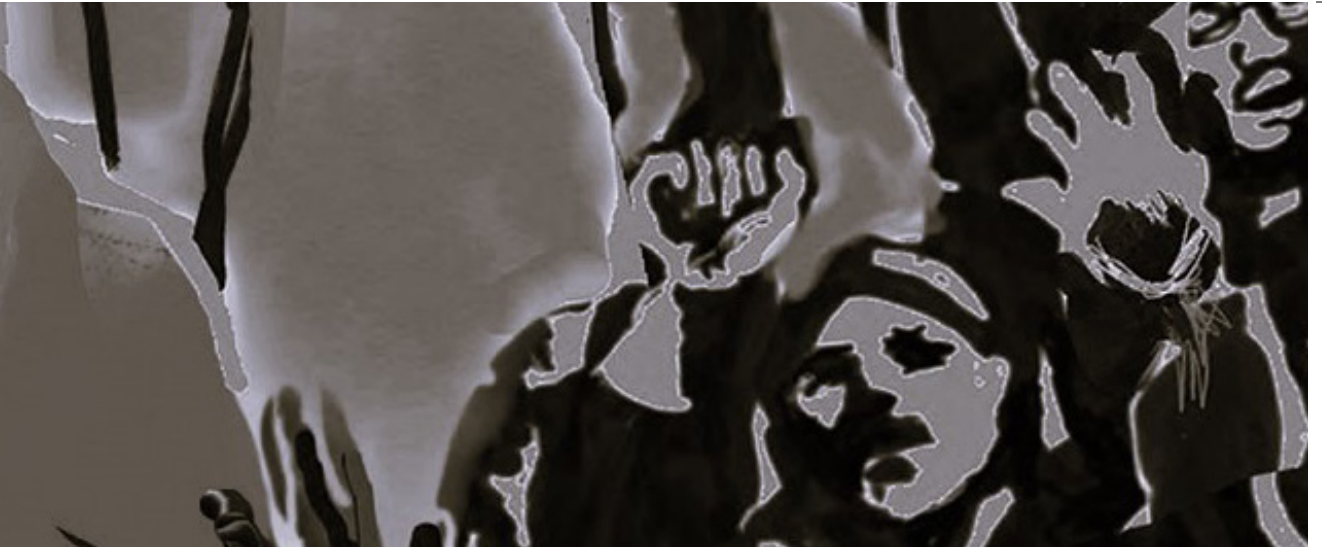
den ortaya koymadan, devrim nasıl gerçekleşir. Devrim, başlangıçta bir avuç insanın, öncülerin iradesinden ibarettir. Türkiye ve Kürdistan'da, bugün devrim milyonların iradesidir. Bu, devrimin başarılması için nasıl ileri bir noktada olduğumuzu anlatıyor. Ezilen ve sömürülen sınıftan milyonlarca insan, en ağır baskı ve saldırı altında eyleme geçme ve devrimci durumu sürdürme iradesini ortaya koymuştur. Devrimi başarmak için biz daha ileri gitmeliyiz ve gideceğiz. Uluslararası sermayenin en şiddetli saldırıları ve baskıları altında, devrimci kavgayı ara vermeden sürdürdük, daha ileri gideceğimizi kanıtladık.

Burjuvazi doksanlarda, sosyalist ülkelerde kapitalizm yanlıları iktidarı ele geçince, emekçi sınıfın sınıf örgütlerine, sınıf mevzilerine, on yıllarca verilen mücadele ile elde ettiği toplumsal kazanımlarına karşı topyekun bir saldırıya geçti. Her ülkede sermaye sınıfı, içeride aynı şeyi yaptı. Türkiye ve Kürdistan proletaryası ve emekçi halklarına karşı şiddetli bir saldırı başlatıldı. Kapitalist sınıf emekçilere, tüm ezilenlere karşı bütünlüklü bir saldırıyı başlatırken ya da daha iyi bir ifadeyle, var olan saldırılarını yoğunlaştırırken hiçbir engelle, isyanla karşılaşmayacağını, tamamen serbest davranacağını düşünüyordu ve öyle olmasını istiyordu. Güç kullanarak bunu sağlamaya çalıştı. Yönetenler sömürüyü yoğunlaştırırken tamamen serbest olmak istedi. Fakat öyle olmadı. Doksanlı yılların başında emekçi kitleler ve kapitalizmin ezdiği tüm kitleler her yerde artan baskılara ve saldırılara karşı

ayaklandı. Ayaklanma küresel özellik halini aldı. Emekçi halk eylemlerinin amacı sadece emeği korumaya ve iyileştirmeye yönelik değildi. Amaç emeğin kurtuluşuydu. Bu süreçte sınıf savaşı küresel iç savaş biçimini kazandı.

Aynı süreçte, Türkiye tekelsel sermayesi, siyasi iktidar, faşist devlet, emeğe, tüm ezilenlere karşı saldırılarını yeni bir düzeye çıkardı. Ancak istediği gibi serbest davranmadı. Faşizme ve sermayeye karşı kitle eylemleri hiç durmadı. Türkiye'de toplumsal kurtuluş kavgası, Kürdistan'da ulusal ve sınıfsal (toplumsal) kurtuluş mücadelesi daha ileriye gitti. Türkiye ve Kürdistan birleşik devrim mücadelesi bir bütün olarak gelişme gösterdi. Doksanlardaki yoğun-devrimci mücadele, sonraki sürecin temellerini döşedi.

Devrimci kitleler, devrimci komünist güçler, her koşulda, en şiddetli saldırılar altında, eylemleriyle, devrimi büyütme için kesin bir irade koydu. Devrimci irade ateş hattından geçerken ne kadar sağlam olduğunu tekrar tekrar kanıtladı. Devrimci güçlerin olduğu bir yerde devrimin milyonların iradesi haline geldiği şartlarda, yönetenler gerçek anlamda istediğini yapmakta serbest değildir. Siyasi iktidar gerici saldırılarını her alanda artırdı. Fakat saldırıların sonuçsuz kalacağı apaçıktır. Büyük kitlelerin savaştığı, bütün gücünü, enerjisini, iradesini ortaya koyduğu bir yerde, sonuçsuz kalacağı kesindir. Biz ise, devrimi büyütüyor ve yeni yarımlara büyük bir azimle ilerliyoruz. Bu sonu zafer olan devrim yürüyüşüdür.

Burjuvazi Kendini Överken Emekçi Halk Kitleleri Toplumsal Devrime Hazırlanıyor

15 Şubat 2024

Kapitalist dünya, her geçen gün, öncekileri aşan olaylarla çalkalanıyor. Olayların bu artışı bir eğilim halini aldı. Yarın daha yoğun olaylarla karşılaşacağız. Tarihin bu en devrimci döneminde olayların temposunun hızlanmasında şaşılacak bir şey yoktur. Söylemeye bile gerek yoktur ki olaylar bakımından zengin olan bu çağ, yoğun-çatışmalı bir çağdır. Kapitalist sistemin tüm yüzeyi çatışma alanıdır. Yaşanan, emek-sermaye çatışması eksenli, toplumsallaşan insanlığın, emperyalist-kapitalist sistemle çatışmasıdır. Ölmekte olanla doğmakta olanın çatışması. Bu yeni bir toplumun doğuşuyla sonuçlanacak bir çatışmadır.

Türkiye ve Kürdistan, olayların yoğunluğu, iç çatışma ve toplumsal-politik çalkantı bakımından, dünyanın ön sıralarında yer alır. Oluşan bu durum temelsiz değildir. Bu topraklar-

da emek-sermaye çelişkisi alabildiğine keskinleşmiştir. İç içe geçen birçok toplumsal çelişki de çok keskindir. Burası politik olarak hiç durgun olmadı. Aksine politik olarak çok hareketli bir yer oldu. Politik çatışmalar on yıllarca kesintisiz olarak sürdü. Devrimci durumun doğduğu, iç savaşın yıllarca sürdüğü, devrimin güncel olduğu, politik olarak son derece hareketli olan bir yerde, iç çatışmanın yoğun, yaygın ve şiddetli olmasında anlaşılacak bir şey yoktur.

Bu konudaki görüşlerimizi birçok yönden temellendiriyoruz. Kapitalist toplumda, sınıf çatışmasının bugüne dek görülmedik düzeye çıkmasında önemli bir etken, toplumun maddi koşullarının eski toplumda ileri oranda olgunlaşmasıdır. Daha üstün bir toplumun koşulları bu derece ortaya çıkmışsa, hiçbir güç insanları eski

toplumda tutamaz. Düşünce yönünde tutamaz, çünkü eski toplumun modası geçmiştir. Onu savunacak bir görüş, hiç kimseyi ikna edemez. Kaldı ki statükocular, kendi sistemlerini savunacak bir düşünce ortaya koyamıyorlar. Şimdiye kadar öne çıkarılan kapitalizmin “parıldayan yönleri”, toplumsal ve zihinsel çürümeden başka bir şey değildir. Yani propagandası yapılan toplumun “parıldayan yönleri” kimseye inandırıcı gelmiyor. Burjuva toplum ideolojik olarak ve her yönden derin bir kriz içinde.

Kitlelerin çağdaş ihtiyaçlarını karşılamayan, nüfusun büyük çoğunluğunun yokluk ve yoksunluk içinde olduğu, sınıf ayrımının çok bariz hale geldiği bu toplum, insanları ikna edemez. “Rıza üretmez.” Kitlelerin “rızasını” alamayan toplum, düşünülenden çok daha derin ideolojik ve toplumsal kriz yaşıyor. Dolayısıyla toplumsal sistem, kendini korumak ve sürdürmek için güce, zora, şiddete daha çok başvurmaya yöneliyor. Bu durum kapitalist sistemin gücünü değil, güçsüzlüğünü gösteriyor. Sistemin bu kadar güçsüz olduğu süreç, aynı zamanda bizim onu yenmemiz için çok uygun koşullar ve olanaklar yaratan bir süreçtir. Eski toplumsal sistem, güce ve zora daha çok başvurdukça sınıf çatışması, bununla bağlantılı, öncesine göre daha da şiddetleniyor. Güncel burjuva toplumun geldiği aşama, içinde olduğumuz dönemin olaylar yönünden neden bu kadar zengin olduğunu yeterince açıklıyor.

Burjuvazi, hiçbir yerde, kapitalist düzeni ortadan kaldırmayı hedefleyen bir hareket karşısında tepkisiz kalmamıştır. Egemenliğine karşı gelişen hareketi bastırmak için daha büyük bir güç kullanacağı kesin. Bu topraklarda, egemen sınıf ve siyasi iktidarlar, sınıf egemenliğini korumak için, sürekli güce, zora başvurdu. Emekçi halk kit-

lelerinin devrimci mücadelesi, sömürücülerin egemenliğini tehdit edici bir aşamaya ulaştıncaya, egemen sınıf, halk kitlelerine karşı güç ve zor kullanımını daha ileri götürdü. Bundan sonra, güç kullanmada, bugünkü düzeyin altına inmeyeceği, daha da üstüne çıkacağı çok kesindir. İktidar sorunu iki sınıf, iki güç arasında şiddetli çatışmalarla çözülür.

Ezilen ve sömürülenlerin, her yerde, artan ayaklanması karşısında, egemen sınıfın, güç örgütü olan devleti güçlendirdiğini görüyoruz. Yönetici sınıf, başkaldıran halkın devrimci hareketini, kendisini tehdit edemeyecek noktaya kadar geriletmek için güç örgütünü etkin bir şekilde kullanıyor. Bu demektir ki, emekçi halk, hedefini gerçek yapmak için, mücadelesine daha etkin devrimci biçimler vermek zorundadır. Bu koşullar, başka seçenekleri geçersiz hale getiriyor. Emperyalist-kapitalist sistemin birçok noktasında meydana gelen ayaklanmalar ve diğer sokak eylemleri, halkın bunun bilinciyle hareket ettiğini gösteriyor. Bu gerçeği görmek istemeyenler, sermaye sınıfıyla, uzlaşma zeminlerini bırakmak istemeyen sosyal reformist hareketlerdir.

Kitleleri ayaklanmadan alıkoymak için, diğer silahların etkisizleşmesi karşısında saldırısını emekçilerin örgütlerine yöneltti. Amaç, emekçileri örgütsüz bırakmak ve dolayısıyla onları yeniden sermayenin önünde baş eğer bir noktaya getirmektir. Bu amaçla yapılan saldırı sistematiktir ve uzun zamandır devam ediyor. Örgütsüz kalan emekçiler, sermayeye karşı mücadelede silahsız kalmış olacaklar. İşçi sınıfının, iktidar kavgasında en etkin silahı, partisidir. Bu nedenle, bu mücadelede, emekçi sınıfı etkisiz duruma getirmek için saldırılarının sivri ucunu her zaman işçilerin devrimci sınıf partisine yöneltmiştir. En ağır saldırılarını

bu noktada yoğunlaştırıyor. Güce ve zora en çok da bu noktada başvuruyor. 12 Mart'ta ve 12 Eylül'de askeri faşist darbe saldırılarını esas olarak devrimci örgütlere yöneltti. Doksan sonrası ve günümüzde, sermayenin ve siyasi iktidarların, devletin hedefinde hep işçi sınıfının savaşıyor sınıf partisi var. Devrimci mücadelenin çok canlı ve güçlü olduğu dünyanın başka yerinde, bizdeki durum yaşandı. Latin Amerika'da, faşist cunta döneminde olduğu gibi diğer dönemlerde de sermayenin saldırısı daha yoğun olarak, emekçilerin devrimci hareketlerine, onların devrimci örgütlerine yönelik olarak yürütüldü. Fakat bu saldırılar hiçbir sonuç vermedi. Devrimci sınıf mücadelesi her koşulda sürdü. Milyonlar bu mücadelede yer aldı, devrim deneyiminden geçti, devrim eğitimi aldı ve devrimi gerçekleştirecek bir duruma geldi. Devrim çağı, emekçilerin örgütlü devrimci mücadelesi üzerinde yükseliyor.

Tekelci sermaye, gitgide güce ve zora daha çok başvururken, egemenliğini korumak için başka politikaları devre dışı bırakmamıştır hiçbir zaman. Emekçi halklara baş eğdirmek için etkin biçimde kullandığı araçlardan biri burjuva siyasal partilerdir. Bu topraklardaki düzen partileri siyasal partiler çetesinden başka bir şey değildir. Burjuva sınıfsal nitelikleri ve izledikleri siyasal çizgiyle tekelci sermayenin egemenliğinin birer ayağı rolünü oynuyorlar. İktidar partilerinin de muhalefet partilerinin de misyonu budur. Üstlendiği misyonun bir gereği olarak, halk kitlelerini kontrol altında tutmak amacıyla özel bir çaba sürdürürler. Düzen partileri, kitleleri kontrol altında tutmak için sayısız yola başvururlar. Bunlardan biri halkın istemlerini demagojik olarak savunmak, "yarın her şey iyi olacak" biçiminde burjuva ütopyasını yaymak. Muhalefet bunları

söylemeden iktidara gelemes. Tabi çok iyi biliyoruz ki, iktidara gelir gelmez yani güçlenir güçlenmez, söylediklerinin tersini yapacaktır. Hükümet ve muhalefet "sermaye için, kendileri için iyi olan, emekçi halk için de iyidir" siyasetini her daim ortaya atar. Onlar, bunu yapmadan toplumda en ufak bir destek bulamazlar.

1990'da, İskoçya'da yapılan bir konferansta, burjuvazinin kontrol sistemi tartışılıyor: "Birleşik Devletler, iç düşmanı kontrol etmek için araçlar geliştirmeye sıklıkla öncülük etmiştir." Fakat bu çok sınırlı kaldı. Doksanlı yılların sonunda Seattle'da yapılan ayaklanma, yakın zamanda gerçekleşen ve dünyaya yayılan George Floyd ayaklanması ve başka sokak eylemleri, ABD tekeli kapitalizminin, gerçekte kitleleri kontrol edemediğini ortaya koydu. Siyasal partiler çetesinden başka bir şey olmayan Demokrat Parti ve Cumhuriyetçi Partinin tüm engelleme çabalarına rağmen, halklar sisteme başkaldırdı. Yine aynı dönem Avrupa'nın birçok merkezinde yapılan halk ayaklanmaları ve kadınların küresel başkaldırısı, burjuvazinin halk üzerindeki denetimi yitirdiğini gösterdi.

Konferans'ta o sırada gelmekte olan eylem dalgası görülemedi. Çok kısa süre sonra, kapitalist dünyayı altüst eden ayaklanmalar arka arkaya patlak verirken, ayaklanmaların hiçbiri kendi sınırları içinde kalmamıştır. Konferanstaki konuşmacılar, materyalist bakış açısına sahip olmadıkları için, dönem analizi çok yüzeysel kalmıştır. Gerçek durum şudur: Kapitalizm üretici güçleri elinden kaçırmıştır. Onları bir daha, kapitalist toplumun dar toplumsal yapısına sokamaz. Çok büyük olan üretici güçler ancak, toplum tarafından kolektif olarak denetim altına alınabilir. Üretici güçlerin en dinamik, en devrimci olanı insandır. Dolayısıyla, özel mülkiyet toplumu, hangi me-

kanizmaları kullanırsa kullansın, insanları kontrol edemez. Eski topluma başkaldıran ve yeni bir toplumu hedefleyen bu insanlara artık başeğdirilemez. Başeğmek yok başkaldırı var.

Gerçekten burjuvazi, nasıl bir tehdit potansiyelinin olduğunun farkında. Devlet gücünü durmadan pekiştirmesi bunun göstergesi.

“... (eğer meseleler kontrolden çıkarsa yerkürenin yöneticisi tarafından desteklenen askeri gücün yedekte olması ile)” sermayenin güvenliği yeniden sağlanacaktır. Bu sadece Güney ülkeleri için değil, kuzey yarım küre ülkeleri için de geçerlidir. “Polis arabalarının düzen için ne kadar gerekli” olduğu bilinen durumdur. Altmış sonrası emperyalizm ve işbirlikçi sermaye güçlerinin Güney yarım kürede isyan eden halka karşı nasıl sürekli güç kullandığı, askeri faşist darbelerin kitleleri sermayeye baş eğdirmeyen çalıştığını çok iyi biliyoruz. Özellikle doksan sonrası, emperyalist ülkelerde halk ayaklanmaları patlak verince, buralarda da, kitlelere karşı güç kullanıldı. Sermaye üretiminin tüm zamanları için söylemek gerekirse kapitalistler artı-emek ve artı-değer için her zaman güce ve zora başvurur. Sermayeye emek arasındaki güç savaşıdır. İki karşıt güç arasındaki bu savaş, burjuvazinin kaybedeceği ne kadar kesin ve net ise savaşın sonucunu emekçi sınıfın tayin edeceği de o kadar kesin ve nettir.

Kapitalist düzenin, toplumsal üretici güçleri elinden kaçırması karşısında, burjuvazi neyi kontrol altında tutacak, neyi yönetecek. Daha fazla güce ve zora başvurarak, kaçan güçleri yeniden kendi denetimine alamaz. Ge-

linen tarihi aşamada, bunun koşulları artık yoktur. Üretici güçleri ve insanları güç ve zor kullanarak eski toplumun dar toplumsal yapısına sokma çabası, umutsuz bir çabadır. Bu yöndeki her girişim daha şiddetli çatışmalara yol açar. Çatışma, toplum daha ileri ve daha yüksek bir topluma, daha üstün üretim ilişkilerine geçene dek sürecek.

Üretici güçleri, bir daha kendi denetimine alamamak üzere, elinden kaçırın burjuva sınıfın kendisiyle övünmesi, kapitalist üretim biçiminin, üretici güçlerin gelişmesi önünde ayak bağı olduğu gerçeğinin üstünü örtenmez. Dolayısıyla burjuva partilerin kendini topluma umut olarak tanıtmaması, bir aldatmacadan başka bir şey değildir. Dünyada daha çok sayıda insan kapitalizmin sonu ve sonrası hakkında yaygın bir görüş ortaya koyarken, burjuvazinin kendisi ile övünmesinin ne anlamı var?

Burjuvazi kendisiyle övünürken, işçi sınıfı ve emekçi halk, kapitalist düzeni yıkmak için, tüm kapitalist dünyayı eylem alanına çevirdi. Eski toplumu alt üst eden eylem dalgası otuz yıldır kesintisiz olarak sürüyor. Onlar kendileriyle övünürken, ezilen ve sömürülenler yeni bir toplumsal devrimler çağını başlattı. Fidel Castro'nun, insanlığa dair düşlerim, dediği emeğin evrensel kurtuluşu, insanlığın yeni ve insani bir tarihsel dönemi başlatması, devrim çağının ilerlemesiyle gerçek olacak. Burjuvazi kendisiyle övünürken, kapitalizmin ezdiği güçler, her yerde toplumsal devrime hazırlanıyor. İçinde olduğumuz dönemin olaylar bakımından tarihin en zengin dönemi olması bunun en net kanıtıdır.

Tarihin İÇeriğini Kitlelerin Devrimci Eylemleri Oluşturuyor

15 Şubat 2024

İlk ayaklanmada iktidarı ele geçirme zorunluluğu yalnızca bu topraklar için değil, kapitalist sistemin bütünlüğü açısından geçerlidir. Ayaklanma sonrası her yerde, emekçi halklara karşı yeni bir saldırı dalgası başlatıldı. Bu süreçte devlet yapısı durmadan güçlendirildi. Söylediklerimiz son altmış yılda halk ayaklanmalarının olduğu bütün kapitalist ülkelerin deneyimlerine dayanıyor. Bu durum, iktidarı yani siyasi üstünlüğü ele geçirmenin, güncel sınıf savaşı için ne denli temel bir sorun olduğunu gösteriyor.

Sınıf mücadelesi deneyimlerinin, kitleleri eğittiğini biliyoruz. Bu toplumsal pratiğin eğitimidir. Eylemler artık daha tecrübeli ve bilinçli olarak hazırlanıyor. Pratikte tüm yaşananlara rağmen uzlaşmacılar için aynı şeyi ifade etmiyor. Onlar, uzlaşmacı çizgide ısrarlı davranıyorlar. Uzlaşma çizgisinde bu ısrar kitleleri çürütür. Toplumun

hayat koşulları insanlık dışıdır. Bu koşulları kökten değiştirmek için devrimci mücadeleden uzak kalmak emekçileri toplumsal çürümeye terk etmek demektir.

Devrimci iktidar, sınıfsız topluma geçişin siyasi biçimidir. Dolayısıyla iktidar sorunu yeni bir topluma geçişten ayrı olarak ele alınamaz. Siyasi iktidar sorunu çözülmeden, toplumu dönüştürme çabası lafta kalır. Devrimci yoldan iktidarı almayı ve toplumu devrimci biçimde dönüştürmeyi göze alamayanlar, burjuva toplumun kendisinde bazı değişiklikler peşinde koşuyor. Tüm çaba bunun için harcanıyor. Reformist sol partiler, sendikalar, meslek birlikleri kendi yapılarındaki kitleleri bu yolla çürümeye bıraktılar. Bu yol, aynı zamanda burjuva partilerin siyasi eklentisi olarak davranma sonucunu yaratmıştır. İzledikleri siyasi çizginin varacağı bir yer vardır. Reformist

partilerin, burjuva muhalefet güçleriyle ısrarlı olarak birlikte davranma politikası, bu açıdan değerlendirilmelidir.

Toplumun kendisini değiştirmek değil de toplumda bazı değişiklikler yapmak, iyileştirmeler, reformlar elde etme yoluna gitmenin sonu, burjuva partilerine çıkar. Bu topraklardaki ana muhalefet partisinin bir çok yöneticisi ve yapısındaki çok sayıda kadro, bu toplumsal sistemle köprüleri atmamak istemeyenlerden oluşuyor. Bunlar reformist ve oportünist partilerden buraya gelenlerdir. Burjuva muhalefet partisini ayakta tutanlar, bu unsurlardan oluşuyor. Bu çarpıcı durum da gösteriyor ki, reformizm ve oportünizm, kapitalizme teslimiyete götürür.

Birçok kapitalist ülkede kapitalistlerin sınıf egemenliğini yıllarca ayakta tutan, başka şeylerin yanında, dünün işçi partileri ve sosyalist partilerdir. İngiltere İşçi Partisi, Almanya Sosyal Demokrat Partisi bunlara örnektir. Emperyalist ülkelerde bunun toplumsal temelleri var. Burjuvalaşmış işçi kesiminin varlığı, bununla bağlantılı, burjuva işçi sendikaları, rahatına düşkün aydınlar, küçük burjuva konumundan hareket edenler, bu partilerin kitle temelini oluşturdu. Fakat, burjuva partilerininin kitle temelini bu partilerin sınıf özünü birbirine karıştırmamak lazım. Kitle tabanı genellikle emekçi halktır. Ancak, kitle tabanının partilerin politikası üzerinde belirleyici etkisi yoktur. Burjuva partinin politikasına yön veren güç, sermaye sınıfıdır. Bu doğaldır, çünkü bu partilerin sınıfsal özü burjuvadır. Anlattığımız partiler, süreç içerisinde sermayenin partileri oldu. Hepsi de işin doğası gereği beslendikleri kapitalist düzene hizmet ediyorlar.

Şunu da çok iyi biliyoruz ki, bütün burjuva partileri, kendi sınıfsal özünü gizlerler. Açıkça büyük sermayenin örgütleri olduklarını söylemez-

ler. Böyle yapsalar emekçileri, kitleleri yanlarında bulamazlar. Çünkü egemen sınıf adına davrandıklarını söylemez, toplumun tüm bireylerine hizmet ettiği yalanını yayarlar. Bir avuç sömürücünün çıkarını bütün halkın çıkarı olarak göstermektir tüm politik çabaları. Burjuvazinin ideologlarının görevi, tam da kitleleri egemen sınıfın çıkarına ikna etmek, bir avuç zengin çıkarını, tüm toplumun çıkarı olarak göstermektir.

Devrimin koşulları oluşmasına rağmen, devrimi en ilerinin sorunu olarak gören uzlaşmacı siyasi hareketler, toplumun bazı yönlerini değiştirmekle pratikleriyle, burjuva egemenliğin ayakta kalmasına en büyük desteği verenlerdir. Bunu, toplumun en canlı güçlerini kısmi sorunlarla uğraştırarak, emekçi kitesini burjuva topluma bağlayan reform önerileriyle yapıyorlar. Toplumun devrimci yoldan dönüşümünün tüm koşulları olduğu halde, devrimi başarma kararlılığı göstermemek, toplumun canlı güçlerini çürütmek demektir. Devrimin güncelliğini kabul etmediğiniz sürece, tarihsel sürecin önümüze getirdiği en büyük olanakları bile değerlendiremezsiniz. Tarihin önümüze getirdiği en büyük devrimci olanakları toplumun devrimci dönüşümü yönünde kullanabilmek için devrimin güncelliğini kabul etmiş, devrimi gerçekleştirmek için siyasi çizgi olarak, örgüt ve mücadele anlayışı olarak buna uygun bir konumda, yani gerçek devrimci bir çizgide yürümeniz gerekiyor.

Devrimi başarma kararlılığı göstermesi gereken güç, işçi sınıfıdır; işçi sınıfının devrimci mücadelesidir. Burjuva partilerin peşinde giden ve reformist partilere angaje olmuş işçi sınıfı devrimci görevlerini yerine getiremez. Ancak burjuva partilerden tamamen bağımsız, onlara angaje olmamış bir işçi sınıfı burjuvazinin egemenliğini devirme ve devrimci iktidarı kurma;

devrimci iktidara dayanarak toplumu dönüştürme yeteneğine sahiptir. Sosyalizmin bir toplumsal sistem olarak yüzyıllık tarihi, bunun somut ve en ikna edici kanıtıdır.

Devrimci sınıf tarihsel devrimci görevini yerine getiremezse, savaştan sınıflar en sonunda kendini tüketirler. Bu noktayı aşmak, emekçi sınıfın devrimci kararlılık göstermesine bağlı. Güncel kapitalist toplumun insanlık dışı hayat koşullarının iyice ağırlaşması sonucu, insanlar birbirini boğazlıyor. Toplumsal yıkımdan, çöküşten, krizden çıkışın tek yolu, toplumun kendisinin devrimci dönüşümüdür. Verili, güncel toplumsal temel üzerinde iki eğilimin varlığından söz edebiliriz: Çürüme eğilimi ve canlı-devrimci eğilim. İvedi ve yaşamsal görüş, devrimci olanı güçlendirmek ve sonuna kadar götürmektir.

Emekçi halk kitlelerinin devrimci eğilimini, yalnızca bir eğilim değil pratik yönelimini, yani devrimci savaştan, dünyada, yakın tarihin güncel sınıf savaşının gelişiminde net olarak görebiliriz. Fakat bir paradoks biçiminde. Doksan sonrası, birçok statükocu, reformist sosyalist parti, işçi partisi, komünist parti adını bile bırakıp sağa kayarken, kapitalizme tamamen teslim olurken, emekçi kitleleri, kapitalist dünyayı altüst edip yeni bir eylem dalgasını tam da bu süreçte başlattı. Bir aylık olmayan, otuz yıl boyunca süren ve küresel bir iç savaş, küresel bir başkaldırıya dönüşen eylem dalgası, yeni bir toplumsal devrimler çağını başlattı. Tarihin en yoğun devrimci dönemi, halk ayaklanmaları birçok yerde devrimlere yol açtı. Birçoğunun sandığı gibi dünya devrimi bir beklenti değil, pratik bir olgudur. Birçok siyaset sağa, kapitalizme yöneldikçe, kitleler devrime yöneldi. Tam bir paradoks yaşanıyor. Aynı durum, bu topraklarda da yaşandı. Zaten sağda olan siyasetleri geçer-

sek, öncesinde küçük burjuva devrimci çizgide yürüyen birçok siyasi hareket, sağa kaydı. Sistemle olan bağlarını pekiştirdi. Fakat emekçi kitleler tam da bu dönem eylemlerini en ileriye taşıdı. Sınıf mücadelesi devrimci biçimini aldı. Eylemler Gezi'de devrimci halk ayaklanmasına dönüştü. Devrimci hareketi tasfiye etmek için yola çıkanlar, kendilerinin tasfiye olmasını önlemek için devrimci mücadelenin peşine takıldılar.

Birçok ülkede işçi sınıfı adına, sosyalizm adına hareket eden partiler, dünyayı değiştirme amacından ve amaç için gerekli olan devrimci araç ve yöntemlere başvurmaktan vazgeçince, ayaklanmalar daha çok kendiliğinden ve bu partilerin dışında gerçekleşti. Bu geçen yüzyılın altmışlarından bu yana ortaya çıkan bir durumdu. Son otuz yıl içinde ABD'de, Avrupa'da ve başka birçok yerde olan budur. Halk kitlelerinin, kendi mücadelesine ayakbağı olan; birçok ülke de açıktan açığa engellemeye kalkan statükocu partileri aşmasını olağan karşıladık. Bu yeni bir dünya yolunda başlı başına bir gelişmedir. İleri bir adımdır. Otuz yıl önce söylediğimiz, toplumsal ayaklanmalar ve toplumsal devrimler yüzyılı, birçok ülkede kitleler tarafından bir gerçek haline getirildi.

Statükocu partiler, tüm uğraşlarına rağmen, kitlelerin büyük kesimini neden çürütemediler? Çürütme yalnızca kendileriyle hareket eden insanlarla sınırlı kaldı. Bunun hem nesnel nedenleri, hem öznel nedenleri var. Nesnel nedeni, kapitalizmin toplumsal çelişkilerinin çok keskin olması, toplumsal eşitsizliğin büyük olması ve giderek daha da büyüme eğilimi göstermesi. Bu temel emekçi kitlelerin anti-kapitalist mücadelesini, yeni bir dünya uğruna savaşımını canlı tutuyor. Yakın tarihte hiç eksilmeyen sokak gösterileri, isyanlar, ayaklanmalar, enternasyonal

dayanışma mücadeleleri kitleleri sürekli canlı, diri tuttu. Devrimci komünist güçlerin teori-pratiği, politik mücadelesi emekçi halk kitlelerini daima canlı ve mücadele içinde tuttu. Dünya işçi sınıfı hareketinin deneyimlerini; başarı ve başarısızlıklarını, buradan çıkardığı sonuçları, kitlelerin bilincini yükseltmek için ele aldı. Devrim yürüyüşü bütün canlılığıyla sürüyor.

Güncel tarihin içeriğini, işçilerin devrimci sınıf mücadelesi, kadınların küresel başkaldırısı, devrimci gençliğin mücadelesi; kitlelerin yeni bir dünya için, emperyalist-kapitalist sisteme karşı savaşı oluşturuyor. Burjuva partiler, kendilerini ezilen ve sömürülenlerden yana gösterecekler de demagoji ile kitleleri peşlerine takmak için uğraşsalar da emekçi halk kitleleri tarihin içeriğini mücadeleleriyle oluşturmaya devam edeceklerdir. Bu bir olgudur. Bu gerçeğe karşı, reformist hareketler, kitlelerin mücadelesini zayıf göstermeyi sürdüreceklerdir. Oysa kapitalizmin ezdiği kitleler, kendi geleceklerini, kendi ellerine almak için, bilinçli, örgütlü ve militan bir mücadeleyi her yerde sergiliyorlar. Tarihin itici gücü, sınıf mücadelesidir, devrimci kitlelerdir. Çalışan insanlar, tarihin etkin bir gücü olmasalardı reformist hareketler faaliyet sürdürecek kadar bir grup insanı yanlarında bulamazlardı. Tarih sınıf mücadelesi tarihidir. Bu, kitlelerin tarihin etkin gücü olduğu anlamına gelir. Özel mülkiyet toplumuna son verecek ve yeni yarınları inşa edecek olan işçi sınıfı ve işçi sınıfı önderliğindeki emekçi kitlelerdir.

Birçok marksist, kapitalizmin günlük yaşamın egemeni olduğunu olgularla ortaya koydu. Kapitalizm gerçekten yaşamın bütün alanlarında egemen. Marx, kapitalizmin her türlü

emeği, ücretli emeğe çevirme eğiliminde olduğunu açıklamıştır. Bu, toplumdaki sınıf karşıtlığının emek-sermaye çatışmasının gelişmesi ve yaygınlaşması demektir. Kapitalizm tüm toplumu çatışma alanı haline getirdi. Sınıf savaşı, ayaklanmalara yol açacak kadar keskinleşti. Burjuva toplum, her noktada, emekçi kitlelerin ateşi altında, çatışma tüm yeryüzünde. Ayaklanmalar da sistemin bütünlüğünde görülen bir olgu haline geldi. Burjuvazi, ne kadar direnirse dirensin, tarihin en devrimci dönemi, her yerde, kendi sonuçlarına doğru ilerliyor. Devrimci kitlelerin kendi tarihini yapmak için savaştığı bir yerde, burjuvazinin her türlü direnişi umutsuz bir direniştir. Bu bağlamda, sömürücü sınıfın çıkarını temsil eden burjuva partiler ne yaparlarsa yapsınlar bu durumu tersine çeviremezler.

Buna karşılık, işçi sınıfının, ezilen ve sömürülenlerin eylemleri yeni bir umudu, gelecek umudunu temsil ediyor. Çünkü emekçi halkın toplumsal kurtuluşunu amaçlayan eylemleri, tarihsel gelişme doğrultusundadır. İnsani bir dünyayı inşa etmeyi hedefliyor. İnsanlığın kurtuluşunu hedefliyor. Tam da bu nedenle, burjuvazi tüm gücüyle, halk eylemlerini bastırmak, ezmek istiyor. Çünkü, en küçük eylem bile verili toplumsal koşullarda, tüm ülkelere yayılan bir devrim yansımasını oynayabilir. Burjuvazi, her devrimci halk eyleminde, kendi geleceksizliğini gördüğü için bastırmak istiyor. Halk eylemi umut olduğu için burjuva sınıf onu ezmek üzere gerici şiddetini artırıyor. Ancak, tarihin ileriyeye doğru akışına karşı yapılan her girişim yenilgiye uğramaktan kurtulamaz.

Yeni bir dünyayı hedefleyen eylem umuttur, isyan umuttur, ayaklanma umuttur.

Kitlelerdeki Büyük Değişimi Görmeliyiz

10 Şubat 2024

Ezilen ve sömürülenler, sermaye sınıfının çok şiddetli ekonomik ve siyasi baskılarına karşı, sömürü ve baskı düzenine karşı verdiği eylemlerden geri adım atmıyor ve geri adım atmayacaktır. Artan baskılar tam da kitlelerin eylemlerini yoğunlaştırmasına ve yaygınlaştırmasına yol açıyor. İsyan ve devrimci savaşçılık, emekçilerin günlük yaşamının bir parçasıdır. Halk eylemi tek çıkış yoludur.

Her gün gözlerimizin önünde gerçekleşen emekçi halk kitlelerinin toplumsal pratiğine daha bilinçli olarak yaklaşmalıyız: Bugün, kitlelerin toplumsal pratiğinin taşıdığı bilinçle, çünkü durum aynı değildir. Uzun süreli mücadeleye katılan kitlelerin bilincinde büyük bir değişim oldu. Artık her açıdan ileri olan farklı bir öznen söz ediyoruz. Toplumsal pratik, kitlelerden ayrılamayacağına göre, politik bakımdan bilinçli kitlelerin, toplum-

sal pratiği de bilinçli olarak hayata geçer. Leninistlerin yaptığı, emekçilerin kendiliğinden hareketini, kendisi için harekete yani bilinçli ve örgütlü bir harekete dönüştürmektir. Kitle hareketine devrimci politik bir biçim vermek ve temel devrimci hedeflere yönlendirmek için çaba gösterildi.

Siyasal eylemde bulunan kitleler, mücadelenin zengin deneyiminin bilinci ve birikimiyle hareket ediyorlar. Bilinç ve bilgi donanımı, devrimci komünist partinin teorisi, politikası ve mücadelesine, sosyalizm uğruna mücadelelerin deneyimine, çeşitli savaşım biçimlerine, günlük mücadeleden, ayaklanmaya varan çok çeşitli ve kapsamlı eylemlere dayanıyor. Her yeni ve devrimci eylem, bugüne kadar gerçekleşen toplumsal pratiğin sonuçlarından devam ediyor. Eskinin en yüksek noktası, yeninin başlangıç noktasıdır. Ya da başka bir anlatım-

la, yeninin asgarisi eskinin azamisini aşar. Emekçilerin yeni ve büyük eylemleri, eylemlerin yüksek biçimi olan halk ayaklanmaları, eskinin yeni bir baskısı olmayacaktır. Daha ileri noktadan başlayacaktır. Yeni bir ayaklanma, Gezi Haziran Halk Ayaklanmasının basit bir tekrarı olmayacaktır. Güncel sınıf mücadelesinin bugünkü uğrağında patlak verecektir. Ayaklanma için geçerli olan, devrim içinde geçerlidir.

Yeni bir toplum kurma hedefiyle hareket eden kitleler, önceki tüm eylemlerden dersler, sonuçlar çıkarır. Henüz amacı gerçekleştirememiş devrimci bir sınıf böyle düşünmelidir. Dolayısıyla pratikte kaçınması gereken tüm sonuçlardan eğitici derslerle davranmış olarak eylem koyar ya da tarihin karşısına çıkaracağı eylemleri karşılayacak bir beceri gösterir. Emekçi kitlelerin yükseldiği bu düzey, devrimi başarmada sağlam bir dayanaktır. Güncel devrimci sınıf savaşı bugüne kadar verilen devrimci mücadelenin ürünüdür, fakat tekrarı değildir. Temel devrimci hedefleri daha ileri ve yeni değerler yaratarak gerçekleştirebiliriz.

Devrimci teori, kitleler tarafından kavranmış ve maddi bir güç haline gelmiştir. Başka ifadelerle, sosyalist hareket işçi hareketiyle bütünleşti; işçi hareketi de sosyalist hareketle bütünleşti. Teori, emekçilerin tarihsel hareketiyle birleşti. O halde, devrimci kitle hareketi teoriyle pratiğin birliğinin somutlanmasıdır. Kitle hareketi, teoriyle pratiğin birliğine dayandığı ölçüde başarıya ulaşır. Sözüne ettiğimiz birleşme, ileri, devrimci kitlelerde gerçekleşti. Bugün devrimci kitleler geniş kitleleri kapsıyor. Toplumun devrimcileşmesi, her geçen zaman daha çok kitleyi kapsıyor. Emekçi sınıf, sezgisel olarak sosyalisttir. Emekçi halk kitleleri yıllarca mücadeleden geçti; dö-

vüştü ve dönüştü. Kısacası, devrimin öznesinin nasıl değiştiğini görmemiz gerekiyor.

Devrimci politik bilince sahip kitlelerin sokağa çıkınca, nasıl hareket edeceklerini de bilmelerinde şaşılacak bir yön yoktur. Gerçek devrimci örgütlerin ve bilinçli kitlelerin yaptığı eylemler devrimci nitelikli eylemler oldu. Reformist hareketlerin etkin olmadığı eylemlerin devrimci yönü hep yüksek olur. Gezi'de bunu gördük. Daha en başında, uzlaşmacı küçük-burjuva siyasetler kitlelerin Taksim'e çıkmasına karşı oldular, fakat kitleler inisiyatif koydu ve Taksim'e çıktı. Sadece Taksim'de, İstanbul'da değil, ayaklanmanın olduğu her yerde, kendi inisiyatiflerini bilinçle koydular ve eylemleri çok çabuk organize ettiler. Aynı bilinçli girişkenliği, daha sonra tüm eylemlerde gördük. Anlatığımız gelişme ve dönüşümden başka bir şey değildir. Türkiye ve Kürdistan halkları devrimi gerçekleştirmede ileri bir noktada bulunuyor. Yine anlatıklarımız, kitlelerin yapacağı toplumsal ve siyasal eylemlerin nasıl nitelikte olacağı hakkında net bir fikir veriyor. Halklarda olan büyük değişim göz önünde tutulmadan, devrimci kavganın geldiği nokta hakkında sağlıklı bir fikir ortaya konamaz.

Ezilen ve sömürülenlerin toplumsal kurtuluş kavgası ele alınırken, başka bir gelişme daha göz önünde tutulmalı: O da günümüz insanlığının ortalama zekasının çok yüksek olduğudur. Ortalama zekanın yüksek olmasını, emeğin tarihteki gelişiminin zengin toplumsal pratik bilimde, doğa bilimlerinde, bilgide, teoride, sanat ve edebiyatta olan gelişim, tarihin dünya tarihi olarak gelişmesi, her ülke tarihinin dünya tarihinin bir parçası olması, karşılıklı ilişki ve etkileşim, uluslararası ilişkilerin karmaşıklaşması ve bunu tahlil etmek için daha yüksek bir

teorik potansiyele sahip olma çabası ve daha sayısız nesnel ve öznel gelişme sağlamıştır. Bunu neden bilmeliyiz? Çünkü, bunu bilmemiz, insanların kendi faaliyetlerini örgütlemeye daha bilinçli davrandıklarını anlamamızı sağlar.

Reformist partiler, özne hakkında konuşuyorlar ama öznedeki ileri yönde olan değişimi göremiyorlar. Sahip oldukları bakış açısı nedeniyle, nesnel ve öznel değişimin gerisinde kalıyorlar. Bu yüzden sözleri, etkinlikleri kitlelerin üzerinde coşkulu bir etki yaratamıyor. Oysa proletarya adına hareket ettiğini iddia eden bir siyasi hareket analiziyle, politik görüşleriyle devrimci anlayışıyla, pratiğiyle kitleleri devrimciyeştirmeli, sınıf kavgasına itiş vermelidir. İleri bir konumda değilsen, önümüze gelen sayısız fırsatın geçip gitmesine seyirci kalırsın.

İşçi hareketi, burjuvazinin ve burjuva partilerin tümünün attığı her adımı eleştirmez ve teşhir etmezse, onların bir oyuncağı olur. Eleştirinin işe yaraması için, işçi sınıfının bağımsız sınıf politikasına dayanmalıdır. Eleştirinin etkin olması için, kapsamlı ve derinlikli bir analize dayanmalıdır. Analiz, güncel sınıf mücadelesinin şu anki uğrağını (moment) aydınlatmalıdır. Ama, anlattığımız şeyleri göz ardı eden bir analiz sığdır ve dolayısıyla eleştiri için sağlam malzeme ortaya çıkarmaz. Eleştiriler aynı zamanda temel devrimci amaç bakış açısına dayanmalıdır. Çünkü amaçsız, salt laf olsun diye eleştiri yapılmaz. Tarihin güncel öznesi, entelektüel olarak gelişkindir. Siyasal bakımdan olgundur, mücadelenin bilgisiyle donanmıştır. İçeriksiz veya zayıf içerikli bir eleştiri, bu özne üzerinde herhangi bir etki yaratmaz. İnsanların bilinç ve düşünce seviyesi yüksektir. Eleştiri bu ortam nedeniyle ikna edici olmalıdır. Her insan eleştiri yapabilir, çeşitli konular

hakkında fikir yürütebilir. Fakat ikna edici, inandırıcı olmak gerekiyor.

Devrimci işçi sınıfı ve devrimci sınıf partisi sürekli yeni görüşler ortaya koyuyor, yeni şeyler söylüyor. Yeni şeyleri ancak devrimci sınıf ve devrimci sınıfın sınıf konumundan hareket edenler söyleyebilir. Siyasi eylemler, isyanlar, ayaklanmalar görüşümüzü tüketmez. Devrim görüşümüzü tüketmez. Ekim 1917 Sosyalist Devrimi, kendi öncülerinin görüşlerini tüketmedi. Sosyalizmin kuruluşu da komünistlerin görüşünü tüketmez. Yirminci yüzyıl toplumsal devrimleri komünistlerin söyleyeceklerini tüketmedi. Proletaryanın toplumsal devrimi devrime giden, uzun süren toplumsal dönüşümü hedefliyor. Devrim en ileri noktasına varana dek yeni şeyler söyleyeceğiz. Söz konusu olan yalnızca belirli sayıdaki ülkede devrim değil, dünya zaferine dek sürecek. Yani bir çağın tümünü kapsayan sosyalizm uğruna mücadelenin şu ya da bu aşaması görüşlerimizi tüketmeyecektir. Fidel Castro, kitaplaştırılan uzun röportajında, "Küba'ya dair düşlerimin çoğunu gerçekleştirdim." diyor. "Fakat insanlığa dair düşlerimi henüz gerçekleştiremedim." diyecektir. İnsanlığa dair, insanlığın kurtuluşuna dair düşlerimiz gerçekleşene dek, görüşlerimiz olacaktır.

Devrim ve komünizm partisi olan Leninist Parti, görüşlerini devrimci tutkuyla ortaya koyar. Leninist Partinin yayınlarını okuyan sınıf bilinçli her işçi, önyargısız sosyalizm uğruna mücadeleye atılan her kişi, yayınlardaki devrimci tutkuyu görür. Leninist Partinin tüm literatürü, devrimci mücadelesi, teori-pratiktir. Teoriyle pratiğin birliğine dayanır.

Fidel Castro, halkın, grup grup devrime atılmaları karşısında, devrimin zaferine yaklaşık beş ay kala, devrim tarihini yazma tutkusunun

kitleler arasında daha önce olmadığı kadar büyük bir tutku haline geldiğini söyler. Devrim yapma tutkusuyla savaştan Küba halkının mücadelesinin sonu zafer olur. Bu toprakların emekçi halkları, kadınlar, gençlik yıllardır, devrim tarihini yazma tutkusuyla devrimci savaş yürütüyor. Devrim tarihini yazma tutkusu olmadan, kitleler, dünyanın en ağır baskı koşullarının yaşandığı bu topraklarda, devrim kavgasını bugünlere kadar getiremezdi. Devrimci tutum her ciddi eylemde kendini yansıtır. Bu kapsamda ve derinlikte bir mücadele sıradan bir bakışla kavranamaz. Devrimin bugünkü uğraşı, kavrayışlı bir bakışla aydınlatılabilir.

Emekçi halklar yeni bir tarihi devrimle yazabilirler. Devrim dışında hiçbir yol, kitleleri yeni bir tarihe götürmez. Rosa Luxemburg, 1906'da 1905 Devriminin sonuçları için şunları yazar: "Devrim her şeydir; geri kalan her şey zırva."

Rosa Luxemburg, ne büyük bir devrim tutkusuyla söylüyor bunu. Devrimin temel sorunu, iktidarın ele geçirilmesidir. Devrimci durum koşullarında, devrimin güncelliğinde sorun şu şekilde konur:

İktidar her şeydir, iktidar dışında her şey hiçbir şeydir. Reformistlerin Leninist Partinin bu sözlerine çok bozulduklarını çok iyi biliyoruz. Bunda anlaşılacak bir şey yoktur. Çünkü küçük burjuva hareket her şeyi muğlak bırakırken, işçi sınıfının devrimci partisi, emekçilerin temel devrimci hedefini bütün netliğiyle ortaya koyar.

Kendi bağımsız mücadele çizgisinde yürümeyenler, burjuva partileri tarafından sürüklendiler. Emekçilerin devrimci iktidarı için mücadele

etmeyenler, burjuva muhalefetin iktidarının militanı haline gelirler. Bu duruma düşmemek için somut, ivedi, güncel bir hedef olarak devrimci iktidar, politik mücadelenin merkezine konmalıdır. Sermaye sınıfı, emekçilerin iktidara yürümesini engellemek için yalnızca baskılarını ve saldırılarını artırmıyor; kitlelerin talepleri konusunda yalandan kararlar da alıyor. İktidar dışında başka ödünler de vermek zorunda kalabiliyor. Reformist sol partilerin çabaları da buna hizmet ediyor. Emekçi sınıf, iktidara gelme hedefini, hiçbir şeye feda etmemelidir. Emekçiler iktidarda değilse, diğer kazanımlarını kaybeder.

Devrimci mücadeleciler kitlelerden öğrenmesi gereken reformistler, kitlelere bir şeyler öğretmeye kalkıyor. Yeni bir yaşam biçimi için, kapitalizme başkaldıran kitleler tarafından eğitilmesi gerekenler, kitleleri eğitmeye kalkıyor. Tabiki kitlelerin görevi sizi eğitmekle vakit yitirmek değildir. Kitleler tüm gücünü ve zamanını devrimi büyütme ve sonucuna götürmeye harcamalıdır. Verili ortamda her devrimci kitle eylemi devrim yolunda büyük sonuçlar yaratır.

Emekçi halklar her yerde kapitalist güçlerle onların siyasi iktidarıyla kapışma içinde. Sömürücü sınıfa her alandan ateş ediyor. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler her yerde cesaretle savaşıyor. Yeni toplum, cesurca ve kahramanca girişimlerin sonucunda doğacaktır. Siyasi cesaret geniş kitlelerin içinde iyice yerleşti ve gün gün yaygınlaşıyor. İktidarı ele geçirmek için ortaya konan kahramanca girişimler, kitle kahramanlığından başka bir şey değildir. Şimdi kitle kahramanlığı zamanı.

Devrimci Çağ ve Proletaryanın Görevleri

5 Ocak 2024

Güncel sınıf mücadelesini anlamak için çağı anlamak gerekiyor. Toplumsal devrimler çağındayız. Devrimin güncelliğini anlamak için de devrimci çağı anlamak gerekiyor. Devrimci çağ hakkında fikri olmayan için emekçi kitlelerin önünü aydınlatmaları beklenemez. Küçük burjuva sosyalist hareketler, kendi uzlaşmacı görüşleri nedeniyle çağın devrimci karakterini açıklayamıyorlar. Proletaryanın devrimci sınıf partisi ise, devrimci çağı doğru olarak tanımladı. İşçi sınıfının önünü açtı.

Zamanımızın devrimci karakteri ve bununla bağıntılı güncel temel devrimci hedefler hakkında bir şey söyleyemeyenler, ne için savaştığını ve ne yöne gideceğini bilemezler. Günümüzü değerlendirecek teori ortaya konamamışsa devrimci teori yolunu aydınlatmıyorsa, yalnızca pratik seni bir yere götürmez. Çağı aydınlatan teorimizin yol gösterdiği devrimci pratik, işçi sınıfını hedefine ulaştırır.

Toplumsal devrimler çağı, işçi sınıfının devrimci kavgası için uygun koşulların doğması demektir. Devrimci çağ, her ülkedeki isyan ve devrim mücadelesine bir itiş verir. Bu koşullarda, dünya devrimi büyük bir ilerleme gösterir. Çalışanlar sınıfı, dünyada, devrimin objektif şartlarının olduğu bilinciyle davranıyor. Yeni durumun getirdiği olanakları devrime çevirmek için mücadeleyi her yerde yükseltiyor. Kafasını günlük mücadele sorunlarından kaldıramayanlar, mücadelenin genel sorunlarına kayıtsız kalırlar. Ekonomizme saplanıp kalanlar, devrimci çağla, günlük siyasi mücadele arasında bir bağ kurmazlar: Oysa ki çağ, mücadelenin gidişi üzerinde kesin etkide bulunur.

Her insan, çağın dolaysız etkisi altındadır. Devrimci bir çağda, devrimlerin patlak verdiği, her şeyin altüst olduğu bir zamanda, bu etki daha yoğun yaşanır. Devrim, sınıf savaşının en yüksek biçimini almasıdır. Her

kişi, bir sınıfın üyesidir, dolayısıyla bu savaşta, hiç kimse savaşın dışında kalmaz. Bu topraklardaysa birçok yazar, sosyal reformist günlük basının ve iletişim araçlarının yorumcuları, devrimci çağın ve yoğun-devrimci dönemin farkında olmadan yazıyor ve yorum yapıyor. Dolayısıyla söylenenlerin ne kadar yavan olduğunu çıkarabilirsiniz.

Bilimsel sosyalizm, devrimi kaçınılmaz ve zorunlu yapan gelişmeyi tanımlar. Devrimci çağ, toplumsal devrim bir olgudur. Her olgu, kendi gelişmesi içinde açıklanmalıdır. Toplumsal devrimi gündeme getiren, karşıtların çatışması ve çelişkisidir. Başka bir anlatımla, üretici güçlerle, üretim ilişkileri arasındaki çelişkinin patlama noktasına varması ve patlama biçiminde açığa çıkmasıdır. Bu, devrimci çağdır. Toplumsal devrim uğrağındayız. Reformizm ve oportünizm bakış açınızı felç etmemişse, devrimin nesnel ve öznel koşullarının çakıştığını anlarsınız. Ama bunu net biçimde anlamak için devrimci bakış açısına sahip olmak gerekiyor. Devrimci teori-pratik ve bunları birbirine bağlayan bağ olarak devrimci politika, devrimci sınıf partisi önderliğinde, bu uğrakta sonuç alıcıdır. Devrimci görüşlere sahipseniz, canlı yaşamı anlama beceriniz varsa bir devrimin nasıl gelişmekte olduğunu değerlendirebilirsiniz.

Bu toplumun egemen sınıfın tüm baskılarına, şiddetine ve saldırılarına rağmen devrimci işçi sınıfı, emekçi kitleler, kadınlar baş eğmiyor, başkaldırıyor. Ezilen ve sömürülenler her yerde, bir devrimci ve isyancı olarak davranıyor. Devrimci ve isyancı kitlelerin hareketi, devrimde bir araya gelir. Devrimci ve isyancı kitlelere güven duyulmalı. Fidel Castro, hareket halindeki kitlelere büyük güven du-

yar. Bütün büyük devrimciler, kendi köleliğine isyan eden kitlelere güven duydular. Yirminci yüzyıldan bu yana tarihin en büyük devrimi olan toplumsal devrimi, sosyalist devrimi yapan, başkaldıran ve yeni bir yaşam uğruna savaşan kitlelerdir. Savaşan proletarya her yerde zincirlerini kırıyor. Her yerde harekete geçen, savaşan proleter sınıf sonuna kadar gidecektir. Devrimci çağ proletaryanın savaşından ayrı düşünülemez. Devrimci ve isyancı bir avuç öncüden ibaret değildir; binlerdir, yüzbinlerdir, milyonlardır.

Dünyanın birçok merkezinde patlak veren halk ayaklanmaları, hareketin ileri bir aşamasını temsil ediyor. Fakat hareketin varması gereken aşama bununla sınırlı değildir. Hareket daha ileriye gidecektir. Gezi'de ve her sokak eyleminde kitleler bunun bir "başlangıç" olduğunu açıkça düşmanın yüzüne karşı ilan ediyor. Hareket burada durmayacak, kesin sonuç alana kadar, mücadele içinde olacaktır. Mücadele hem örgütlü olarak, hem bireysel olarak sürüyor. Milyonlarca işçi, genç, kadın, köylü, aydın tek başına da olsa eylem yapıyor. Bunlar bireysel yapılıyor olsa da toplumsal eylemlerdir. Çünkü, birey toplumsal bir varlıktır. Birey düzeyinde yapılan eylemler, toplumsal başkaldırının ne denli geniş ve yaygın bir kitle temelinde yaslandığını gösteriyor.

Halk kitleleri, buldukları her yerde, bugünkü özel mülkiyet sistemine meydan okuyor. Meydan okuma yalnızca kelimelerle, sözle yapılmıyor; meydan okuma, eylemle yapılıyor. İsyanla yapılıyor. İşçi sınıfı ve emekçi halk kitleleri, 1917 Sosyalist Ekim Devrimi'nden buyana gerçekleştirdikleri toplumsal devrimlerle, emperyalist-kapitalist çağa meydan okumakla kalmadı, yeni bir çağı, kapitalizmden

sosyalizme geçiş çağını başlattı. Sosyalist sistem dağılır, birçok ülkede sosyalizmden geriye düşülse de, bu çağ toplumsal devrimlerle sürüyor. İşçi sınıfının kurtuluşuna giden yol, bu köhne düzene, onun kurumlarına, tüm saldırılarına, insanlık dışı koşullarına başkaldırmaktan, meydan okumaktan geçiyor.

Devrimci bir çağda, dünyada devrimin nesnel koşullarının oluştuğu, yeni bir topluma geçiş için maddi koşulların bir bütün olarak olgunlaştığı, kitlelerin eski topluma cesurca başkaldırdığı günümüzde, özellikle de bu topraklarda, ayaklanmayı ve devrimi günün gündemi olarak görmemek, aslında siyasi iktidarı ele geçirmeye karşı çıkmaktır. Bunu söylemeyenler, daha çok erkendir demagojisine başvuruyorlar. Onların bakışıyla hareket edersek, siyasi iktidarı ele geçirmenin zamanı hiç gelmeyecektir. Kapitalizmde gelişmenin çelişmeli olduğu, patlamaları içerdiği göz ardı ediliyor. Bu demektir ki ayaklanmanın ve devrimin tarihi bize bağlı değildir. Devrim, verili koşullarda her an patlak verebilir. Bu durumu, her zaman akıldan tutmalıyız. Ve biz siyasi iktidarı ele geçirmeden önce, birçok kez isyan etmek, ayaklanmak ve devrime girişmek zorunda kalabiliriz. Her devrimci girişim bizi sonuca götürmese de sonuç tüm bu devrimci atılımların sonunda alınacaktır. Genel ayaklanma "yenilgiyle" de sonuçlansa, yaratacağı devrimci sonuçlar çok önemlidir. Ezilen ve sömürülenler bu sonuçların oluştuğu ortamda zafere ulaşacaktır.

Halkların dikkatini seçimlere yöneltenler, burjuva muhalefete işbirliği içinde, sahte umut yaratmak istediler. Ama uzun sürmedi, kapitalist ekonominin işleyişi ve siyasi ortam nedeniyle yalandan beklenti yaratma

çabaları sonuçsuz kaldı. Sınıf ayrımının bu denli derin olduğu, sınıf karşıtlığının ve uzlaşmaz sınıf çelişkilerinin bu kadar keskin ve şiddetli olduğu bir yerde, yalandan umutlar çabuk söner. Sermaye sınıfının ve burjuva partilerin kitleleri beklentiye sokma amacına hizmet ettikleri için, tüm reformist sol partiler teşhir oldu. Seçimlere ve muhalefete çok şey yükleyenler, bu şekilde kendilerine yol açamayınca, sokaklara dikkat çektiler. Ama sokaklardaki eylem ve yürüyüşleri devrimci içerikten yoksun. Devrimci hedefler olmadan sokakları bir çıkış aracına dönüştüremezsiniz. Uzlaşmacı siyasetlerin yaptığı şey, kitleleri sokakta ayaklanmaya hazırlamak değil; aksine devrimci bir ayaklanmayı boşa çıkaraktır, kitleleri ayaklanma ve devrimden uzak tutmaktır. Çabalarınızın sonuca ulaşmayacağı çok kesin. Çünkü ayaklanmayı ve devrimi toplumun önüne getiren nesnel toplumsal koşullardır. Devrimci ve genel ayaklanma, bu koşullara bağlı olarak her zaman önümüze gelecektir. Ve son sözü söyleyecek olan kitleler, devrimciliğini kanıtlamış kitlelerdir.

Siz burjuvaziyle uzlaşma üslubuyla konuşuyorsunuz, devrimci kitleler, devrimci kadınlar, devrimci gençlik, başka bir üslupla, devrimci üslupla konuşuyor. Dolayısıyla kitleler sizin dilinizle konuşmayacak ama siz kitlelerin devrimci diliyle konuşmalısınız. Siz kitleleri kendi anlayışınızla eğiteceğinizi düşünüyorsunuz. Fakat asıl sizin devrimci kitleler tarafından eğitilmeniz gerekiyor. Sizin emekçi ve sömürülenlere kurtuluş için göstereceğiniz bir mücadele yolu yok; devrime giden mücadele yolu sizin dışınızdadır.

Devrimci kitleler, yıllarca mücadele ettiği halde, uzlaşmacı siyasi ha-

reketleri, gerçek devrimci bir çizgiye getiremedi. Küçük burjuva hareketler, kendi reformist çizgilerini sürdürdü. Bu hareketlerin liderliği açısından da durum değişmedi. Oysa, dünya proleter hareket tarihinde, devrimci proletaryanın düzelttiği, yeniden devrimci komünizm sıralarına kazandığı adı bilinen komünistler var. Bu topraklarda ise yılların reformistleri ve oportünistleri, kendilerini hep emekçi halkların eğitmeni ve önderi olarak gördüler. Kendilerinin devrimci kitleler tarafından değiştirilmeye ihtiyacı olduğu halde, onlar devrimci kitleleri kendi çizgileri yönünde dönüştüreceklerini düşündüler hep. Burjuvaziden kopuşu gerçekleştiremeyenlerin, emekçi kitlelere vereceği bir şey yoktur.

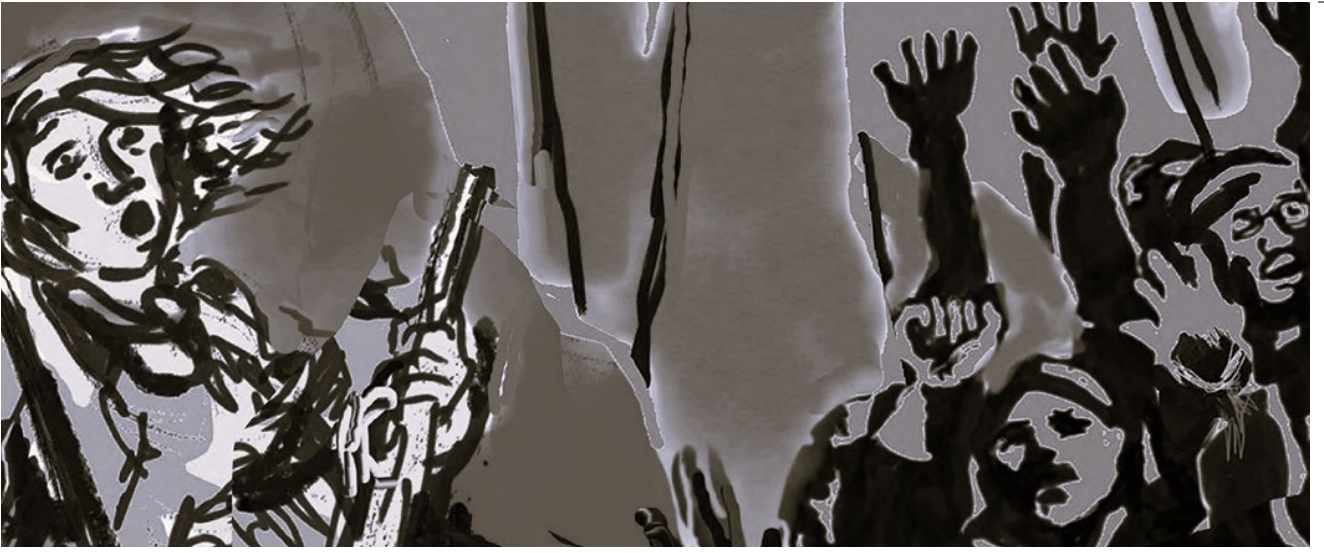
Özgürlük uğruna, özgür bir ortam için (ki özgür bir ortam bir devrim sorunudur) mücadele ederken, en sıradan insanlar, tam da bu süreçte, burjuvaziden kopuşu gerçekleştirirler. Reformist sol partiler, devrimden olabilecek en uzak noktaya kaçtıkları için, kendi konumlanışlarını burjuvaziye göre ayarlıyorlar. Böyle yapı yapı, kendilerini burjuvazinin politik alanına uyarlama ustası oldular. Dolayısıyla muhalefet olmayı kendi hakiki politikaları haline getirdiler. Halbuki, başkaldırı devrimci mücadele temelinde gelişebilir ve devrimci mücadeleyle hedefine ulaşabilir. Devrimci başkaldırının hedefi, iktidarın ele geçirilmesidir.

Yıllardır, reformizm bataklığına batanların içinde buldukları durum, devrimci kavgaya dayanmayan,

devrim siyasetini merkezine almayan, devrim her şeydir demeyen her siyasi hareketin kurtulamadığı bir durumdur. Devrim bir propaganda olarak konuyorsa, bu yaklaşım, devrimi başka zamanların ve sonraki kuşakların sorunu olarak görüyor demektir. Böyle düşünenler, devrim dışında ne kadar zırva varsa, hepsini politikalarının odağına yerleştirenlerdir. Devrim odaklı olmayan hiçbir pratik, devrimci pratik değildir. Devrimi güncel olarak siyasetinin merkezine alan bir siyasetin önündeki ivedi ve önemli görev, devrimi pratik olarak örgütlemektir.

Küçük burjuva siyasi hareketler, küçük burjuvazinin toplumsal konumunu terk etmedikçe, yeni şeyler söyleyemez, devrimin örgütlenmesini önlerine koyamazlar. Onlar, reformist ve oportünist çizgilerini, ideolojik olarak, politik olarak, kültürel olarak teorik anlayış olarak sürekli YENİDEN ÜRETECEKTİR. Yaygın deyimle, kendini tekrarlamaktır. Ama bu mekanik bir yaklaşımdır. Doğru deyim, kendini yeniden üretmektir. Onlar kendilerini yani burjuvaziyle uzlaşma çizgisini yeniden üretiyorlar.

Proletaryanın devrimci çizgisi ise, burjuvaziye ait her şeyi acımasızca eleştirir, sınıfların kaldırılması amacına ulaşmak için daima yeni şeyler söyler ve pratik olarak DAHA İLERİYE GİDER: Amaca varmak için, yapıları yeniden ele alır, hatalarını yetersizliklerini eleştirir, hedefe varmak için önüne yeni görevler koyar. Yeni gelişmeleri karşılayacak bir yetenek gösterir.

Devrimci Mücadelenin Geleceğe Etkisi

2 Ocak 2024

Devrimci kitle mücadelesi, dönemin bir özelliğidir. Bu dönem uzun süredir varlığını sürdürüyor. Sınıf mücadelesinin günlük eylemlerden ayaklanmalara varan çeşitli biçimler aldığı bir dönem. Bu, devrimci sınıf mücadelesinin yoğunlaşması ve keskinleşmesinden başka bir şey olmayan fırtınalı bir süreçtir.

Mücadelenin bir fırtına gibi esmesi, Türkiye ve Kürdistan'da yarım yüzyıldan fazla bir zamanın gerçek öyküsüdür. Bütün bu zaman boyunca, yakın tarihte fırtınalı mücadele birçok uğraktan geçti. Her uğraktaki mücadele, sonraki mücadelenin gelişme dinamiklerini içinde taşıdı. Mücadelenin her yeni aşaması gelişme aşaması oldu. Marksizm-Leninizmin ilkeleri, devrimci teori, fırtınalı süreçte yaşama uygulandı. Kitlelerin tarihsel hareke-

ti, devrimci tarihsel hareket biçimini aldı. Teori, devrimci tarihsel hareketle birleşti. Tarihsel hareketin, devrimci tarihsel hareket biçimini almasıyla, aynı zamanda hızlanmış. Toplumsal yaşamda, inkarın inkarı yasası daha hızlı işliyor. Eski toplumun yeni toplum tarafından yadsınması süreci daha kısa süredir artık. Tarihsel bakımdan sıçramalar ve patlamalar sürecindeyiz. Tam da bu durum özel mülkiyet sisteminin çelişkilerini, krizi çok derinleştirdi.

Proleter sınıfın ve emekçi halkın ciddi bir eylemi, ayaklanması ve devrim, birçok sorunu yeniden değerlendirmemize yol açmıyorsa, ya kitle etkinlikleri ve devrim çok etkisizdir; ya da biz olanların günümüze ve çağa etkisini kavrayamamış, bilince çıkarılamamış demektir. İkincisi doğru.

Oysa günümüz tarihsel koşullarında, bir yerdeki en küçük bir olay anında dünyada yankı bulabiliyor. Belirttik, yineliyoruz: Günümüzde, küçük bir kıvılcım, dünyayı tutuşturur. Yakın tarihte bir yerdeki bir çok olayın, kısa sürede, dünyada yansımalarına tanık olduk. Yakın zamanda, dünya genelinde, bir dizi küresel isyan ve birçok devrimle tanıştık. Bunların her biri ayrı ayrı etki yarattı ve sonuçlara yol açtı. Ama biz, devrimci tarihsel gelişim ve devrimlerin, dünyayı dönüştürücü rolü üzerinde gerçek anlamda durmadık. Halbuki çağın, tarihin dönüşümü isyan ve devrimlerle çok hızlandı. Artık, yeni bir gelecek, uzak bir gelecek değil.

Gezi Ayaklanmasını, reformist hareketler bir ayaklanma olarak kabul etmese de, toplumda ve dünyada algılanışı, ayaklanma biçimindedir. Gezi'yi bir ayaklanma olarak görmemek, daha en başında, devrimin güncelliğini anlamamaktır. Fakat, kısa süre sonra olan 6-8 Ekim doğru kavrandı. Ekim için "serhıldan" dendi. Doğru adlandırma, olayın kapsamını ve derinliğini doğru anlamamızı sağlar. Haziran ve Ekim Ayaklanması, tarihsel sürecin, fırtınalı bir süreç olarak gelişmesi demektir. Toplumun önünü aydınlattı, katılanları dönüştürdü. Daha önemlisi yeni bir dönem başlattı: Devrimci ayaklanmalar ve devrim dönemi. Haziran ve Ekim Ayaklanması, yeni başkaldırıların öncüsüdür. Geleceği ele geçirmenin ateşleyicisidir.

İlerici, devrimci ayaklanmaların, uluslararası rolü ve önemi bütünlüklü olarak anlaşılmalıdır. Emperyalist-kapitalist sistemin bugün geldiği noktada dünyanın bir merkezindeki bir isyan yalnızca içeride değil, ulusla-

rarası planda da etki yaratıyor. Hatta, uluslararası etkisi içeride olandan da büyük olabiliyor. İçerideki nüfustan kat kat fazla dünya nüfusunu etkilediği çok net. Bu yüzden, kapitalist toplumun kaptanları, devrimci ayaklanmaları ve toplumsal devrimleri, bütün sistem için bir risk olarak görürler. Başkaldırı, kapitalizme karşı küresel başkaldırıya dönüşebilir. Bu endişeyle, dünyanın neresinde olursa olsun, kapitalizme karşı bir hareket gelişti mi bastırmak için tüm güç ve olanaklarını seferber ediyorlar. Çünkü, devrimci dönemlerin hangi sonuçlar yaratacağını deneyimlerinden iyi biliyorlar.

Burjuvazinin bu kadar gürültü koparması boşuna değil. Çünkü devrimci dönemlerde, halkın tarihsel girişkenliği ve yaratıcılığı en üst düzeye çıkar. İktidarı ele geçirmek için cesurca öne atılıyor. Bunun için doğrudan eylemlere başvuruyor. Kısacası, tam da milyonlarca ezilmiş insanın güçlerini sokakta birleştirip eyleme geçtiğinde, bütün canlı güçlerini harekete soktığında, tam da bu sırada büyük gürültü koparıyor, saldırılarını üst noktaya vardiıyor. Bu dönemde de mücadelenin hem doğrudan eylemleri, hem de dolaylı yollara başvurulması birlikte görüldü. Fakat, doğrudan eylemler ön planda ve baskın durumda. Devrimci teori, sermaye egemenliğine ve sermaye düzenine karşı doğrudan yönelen, doğrudan eylemlerin fırtınasında hayata geçiyor. Rosa Luxemburg, Rusya'da 1905 Devrimini devrimci bir bakışla değerlendirirken, aslında sınıf savaşının günümüze kadarki fırtınalı sürecini de anlatmış oluyor.

"Rus Sosyal Demokrasisi, Marx'ın öğretisinin ilkelerini devletin yaşamı içindeki sessiz bir parlamenter

süreçte değil, fırtınalı devrim sürecinde uygulamanın zor ama onurlu görevini ilk üstlenen olmuştur.”

Yeni bir dünya yolunda, anti-kapitalist mücadeleyi devrimci bir fırtınaya dönüştüren ve bir süreç haline getiren önemli bir etken de kadın hareketidir. Kadın kurtuluş hareketi, toplumsal kurtuluş mücadelesinin etkin bir gücüdür. Kadınlar hedefine kavgayla ilerleyebilir, kavgayla sonuç alabilir. Devrimci mücadele, kadınlar ve tüm ezilenler için bir seçenek değil, zorunluluktur. Fakat, kadınların kitlesel ve aktif rolünün devrimlerin başarısı ve dünyanın dönüşümü için ne denli hayati ve temel olduğu tam anlaşılmuş değil. Devrimci ve entelektüel bir güç olarak kadınların devrimci mücadelesini anlamadan, ayaklanmalar ve devrimler çağını anlayamazsınız.

Buraya kadar anlattıklarımız, devrimin güncelliğini gösteren olgulardır. Son otuz yılda, kapitalist dünyada bir fırtına gibi esen ayaklanma dalgası, devrimin güncelliğiyle açıklanabilir. Şayet devrimin güncelliğini, düşüncemizin odak noktası yapmazsak, güncel sınıf savaşını, güncel olayları anlayamayız. Devrimin güncelliğini kabul etmeyenler, Gezi’den önce gelişmelerin bir ayaklanmaya doğru ilerlediğini göremediler. Halbuki Leninist Parti, çok önceleri, bunu yayınlarında belirtmiştir. Sadece bizde değil, tüm emperyalist-kapitalist dünyada devrimci durum oluştu ve devrim güncel duruma geldi. Devrimin güncelliğini göremeyenler ABD ve Avrupa’da arka arkaya ayaklanmalar görülünce, ortaya çıkan durumu gerçek anlamda açıklayamadılar. Yine doksans sonrası Latin Amerika’da

önceki gerilla savaşları dahil yıllarca süren sokak çatışmaları, isyan ve devrimlerin gerçek bir değerlendirmesini yapamadılar. Kuzey Afrika’da arka arkaya patlak veren ayaklanmalar ve devrimler üzerine doğru düzgün bir şey söyleyemediler. Daha doğrusu, önceleri buralarda meydana gelen ayaklanmayı oluşturan olaylara kayıtsız kaldılar. Bu durumda, olayların sonucu hakkında doğru bir şeyler söylemeleri de beklenemezdi zaten. Türkiye ve Kürdistan’da, devrimci süreci bir bütün olarak kavrayamayanlar, ayaklanmayı oluşturan olayların gelişimi karşısında kayıtsız kaldılar. Her şeyi basite aldılar. Çünkü kendi düşünceleri basitti. Kapitalizme öyle teslim olmuşlardı ki, bu köhnemiş sistemi yıkacak gerçek devrimci harekete ilgi gösteremezlerdi. Yoğun devrimci dönem, fırtınalı süreç, patlamalar ve sıçramalar dönemi gözlerinin önünde akıp gidiyor.

Burjuvaziye karşı iç savaş, sınıf mücadelesinin bir biçimidir. Devrim eylemlerde, ayaklanmalarda ve iç savaşta gelişiyor. İç savaş şu ya da bu ülkeyle sınırlı değil. Kapitalist sistemde olan küresel iç savaştır. Dolayısıyla dünya devrimi, küresel iç savaşta gelişiyor. Türkiye ve Kürdistan’da, on yıllardır uzun iç savaş olarak sürüyor. Latin Amerika’da 60’lı yıllardan bu yana verilen gerilla savaşı, uzun iç savaştır. Doksans sonrası, ilerici, devrimci hükümetler kurulmasından sonra da iç savaş, çeşitli biçimlerde devam etti. Proletaryanın ve çıkarı sosyalizmde olan kitlelerin kesin zafetine dek sürer. Birçok ülkede devrimci ayaklanmalar, iç savaş olarak gelişti. İç savaş emekçi halkın, devrimci güçlerin kararlılığını, devrimde ısrarını ve

gücünü gösteriyor. İç savaş, devrimin güncelliğinin en ikna edici kanıtıdır.

Hiçbir olay içinde olduğu tarihsel ortamdan bağımsız değildir. Demek ki, her şeyi belirli bir tarihsel çerçeve içinde ele almamız gerekiyor. Nedir bugünkü tarihsel ortam? İşçi sınıfı ve emekçi halkın burjuva egemenliğine karşı açık devrimci mücadele verdiği, devrimin yükselişte olduğu, bütün sömürü sisteminin çöküş içinde bulunduğu; emekçilerin her yerde açık devrimci kapışma dönemine ayak uydurduğu, bunun yalnızca son çeyrek yüzyıldaki ayaklanmalarıyla gösterdiği bir dönemle ifade edilebilir. Bugünkü tarihsel ortamın diğer bir özelliği, burjuvazinin emekçileri aldatmak, kendi peşine takmak için başvurduğu eski paslı silahların eski etkisini gösterememesidir. Şovenizm, ırkçılık, dikkatleri dış savaşlara çekmek ve birçok geleneksel düşünce biçimini sonuna kadar kullanmak. Emekçi kitlelerin düşüncesinde hiçbir gerici argüman, insanları eski toplumsal yapı ve ilişkiler içinde tutmaya ikna edemiyor. Bu demektir ki, burjuva toplumun krizi çok daha derin ve kapsamlıdır. Yeni bir tarihsel dönemi başlatmak için tarihsel ortam, nesnel ve öznel durum çok uygun.

Fakat her tarihsel ortam ne kadar uzun sürerse sürsün, geçici bir değişime uğrar. Günümüzde tarihsel dönemler daha kısa sürüyor. Çünkü tarihsel süreç hızlı işliyor. Dolayısıyla tarihsel dönemler, tarihsel ortam çabucak değişince, tarihsel ortama bağlı olan her şey de değişir; hem de çok hızlı olarak! Devrimci sınıfın bağımsız siyasi hareketi, değişen ortamı göz önünde bulundurmamışsa, gelişime ayak uyduramaz. Proletaryanın ba-

ğımsız sınıf partisi, çalışmalarını gelişmenin ve değişimin hızlanan temposuna göre ayarlamak zorundadır. Aksi durumda, olayların gerisinde kalır. Öncülük görevini yerine getiremez. Özellikle ayaklanma sırasında, bu çok daha büyük bir önem kazanır. Çünkü, burjuvaziye uzun sürede yıpratma, teşhir etme, güçsüz düşürmeyle sınırlı kalan ayaklanmalar değil de, doğrudan doğruya ve bütün bütüne iktidarı ele geçirmeyi hedefleyen ayaklanmaları sonuca ulaştırmak için elini daha çabuk tutması gerekir. Tam da bu sırada burjuvazinin ayaklanmayı bastırmak ve ezmek için daha çabuk hareket edeceği çok kesin. Proletaryanın sınıf mücadelesi tarihi bunu doğruluyor. Halk ayaklanmasını bir an önce başarıya götürmek için tüm gücüyle yüklenmelidir. Hiçbir şekilde oyalanmaya yer yok. Ayaklanmanın her anı, bizi sonuca götürmesi için çok iyi kullanılmalıdır. Gezi Ayaklanması bir defa da bu yönüyle değerlendirilmelidir.

Tarihsel ortam değişince, bu ortama bağlı olan her şey değiştiğine göre -ki bu yaşamın diyalektiğidir- yeni bir ayaklanma Gezi'nin güncellenmesi olmayacak ya da Gezi Ayaklanmasının yeni bir zeminde yeniden ortaya çıkması olmayacak. Yeni bir ayaklanma, değişen koşullara, durum ve ortama göre şekillenecektir. İçinde olduğumuz tarihsel ortamda sınıf savaşı, tüm ezilen ve sömürülenlerin burjuvaziye savaşı çok daha şiddetli geçecektir. Devrimci ayaklanmanın yarı yolda kalması, devrim cephesinin çok ağır sonuçlarla karşılaşması demek olacaktır. Bu durumun da olmaması için, mutlaka ama mutlaka sonuna kadar gidilmeli, başarıya ula-

şılmalıdır. Aynı ırmakta iki kere yıkanılmaz. Oluşan tarihi ortam, bir daha tekrarlanmaz. Gelişme tarihi, akış başka bir uğrağa doğrudur.

Gezi, Haziran Halk Ayaklanması yeni dönemin başlangıcıdır. Yaratılan başkaldırı bilinci, kitlelerin arasında yerleşti. Yani Gezi'nin ani etkisi sonrasında oldu. Kendi içinde gelecekteki zaferleri taşıyor. Ayaklanmaların emekçi yığınlara kazandırdığı bu bilinç, iktidar bilincidir. Bu, iktidara gelmeden hiçbir sorunun çözülmeyeceğinin bilincidir. Sınıf savaşının ilk ve en önemli sonucu, siyasi üstünlüğü ele

geçirmektir. Bu, devrimci bir iktidarın yani burjuvazi ve tüm gerici güçlere karşı devrimci yöntem ile savaşacak bir iktidar. Kitlelerin her sokak çatışması, devletle, siyasi iktidarla her karşılaşması, iktidarı alma zorunluluğunu biraz daha yerleştiriyor.

Yeni bir toplum hedefini önümüze koymuşsak yani ne için savaştığımızı biliyorsak, iktidar bilincine sahipsek, devrimin güncelliğine bağlı olarak iktidarı ele geçirme somut görevini yerine getirmek için devrimci bir savaş yürütüyorsak, kazanacağımız kesindir.

Kapital'de Yöntem ve Mantık:

Diyalektik Materyalizm

özgür güven
10 Haziran 2024

Marksizm-Leninizm bir bilimdir, işçi sınıfının kurtuluş öğretisidir. Marksizm-Leninizmi kavramak için öncelikle diyalektik materyalizmi kavramak gerekir. Diyalektik materyalizm tek bilimsel felsefi sistemdir ve marksizm leninizm biliminin yöntemidir. Diyalektik materyalizm tarihe, insanın ve toplumun tarihine uygulandığında tarihsel materyalizm, ekonomi alanına uygulandığında emek-değer, artı-değer teorisi yani marksist ekonomi politik bilimi olur. Bu cümleden de anlaşılabilir gibi tarihsel materyalizmde ekonomi politik bilimi de esas olarak diyalektik materyalizme dayanır, yöntemi diyalektik materyalizmdir. Diyalektik materyalizmi kavramak için Engels'in "*Anti-Dühring*"i, "*Doğanın Diyalektiği*" ve "*Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu*" mutlaka okun-

malı, ama bunlarla yetinmeyip Lenin'in "*Materyalizm ve Ampiryokritisizm*"i ile "*Felsefe Defterleri*" de okunmalıdır.

Bilim ve Diyalektik Materyalizm

Diyalektik materyalizm, her şeyden önce bir yöntemdir, "maddede hareketi, yürüyen cemiyeti" ve gelişmeyi incelemenin, kavramanın en bilimsel yöntemidir. Bu yöntem ne birdenbire kendiliğinden ne de birilerinin keyfi istediği için ortaya çıktı. Bu yöntem tarihsel süreç içinde gelişip olgunlaştı. Kökü ilk sınıflı toplumlara, felsefenin doğduğu çağlara kadar uzanır. Bu yöntemin gelişmesinde, olgunlaşmasında Marx ve "*Kapital*"in rolü büyüktür. Birazdan ona geleceğiz. Ama önce köklerine bakmak gerekiyor.

İnsanlar, tarih öncesi çağlardan

başlayarak, çevrelerinde olup bitenleri, dünyayı, doğayı, doğa olaylarını ve yaşamı anlamaya, açıklamaya çalışmıştır. Bütün bu süreçte iki temel yönelim ortaya çıktı: *Materyalizm* ve *İdealizm*. ilki bütün açıklamalarında maddeyi, eylemi temel alırken, ikincisi düşünceyi, sözü temel alır. Bütün felsefe tarihi, bu iki temel felsefi sistem arasındaki mücadelelerin tarihidir. Agnostisizm gibi bazı ara akımlar olsa ya da böyle görünse de bunlar genellikle idealizmin tezahür biçimleridir. Bütün bu tarih boyunca bilim ve felsefe her zaman birbirleriyle bağlantılı olarak gelişti. Bazı bilim insanları bu bağı yok saysa, inkar etse de bu hep böyle oldu, yaklaşık 2500 yıldan beri de böyledir.

İnsanlar doğayı ve yaşamı önce mitolojiyle açıklamaya çalıştı. Sonra doğayı ve doğa olaylarını gözlemlemeye, sonuçlar çıkarmaya başladı, hem materyalist felsefe hem idealist felsefe buradan doğdu. Bu gözleme deney de eklenip belirli bir disiplin halinde birikmeye başladığında bilim felsefeden ayrıldı.

Doğayı anlama ve açıklama çabalarının bir diğer sonucu da dinin doğması oldu. Önce doğaya, maddi olana dayanan doğa tapıncı çıktı ortaya, buradan da pagan dinlere evrildi. Bilim ilerledikçe çok tanrılı dinler yerini tek tanrılı dinlere bıraktı; tanrı-krallar ortaya çıktı. En sonunda bilim tanrıyı yeryüzünden kovdu; tanrı gökyüzüne kaçınca semavi dinler doğdu.

Kutsal kitaplar, hiçliğin içinde tek başına oturan bir tanrıdan söz eder. Hiçliğin içindeki bu tanrı, yine hiçlikten yedi günde dünyayı, doğayı, yaşamı ve insanı yarattı derler. Peki mantıklı düşünen, eğitim görmüş, bilimle tanışmış hangi insan böyle bir yaratılış efsanesine inanır? Ancak bu işten çıkarı olanlar... Bilimle din arasında asırlardan beri süren bu mücadelede bilim, Bruno'dan

Galileo'ye pek çok savaçısını kurban verdi. Çağ dönümlerinde bilim öne geçip egemen olsa da devrimler çağının kapanmasıyla birlikte yeni egemen güç olan sınıf yeniden gericiliğe sarıldı, din öne geçti. Binlerce yıldan beri bilimle din arasındaki bu mücadele sürdü sürüyor. Her defasında kapıdan kovulan din, kimi zaman bacadan kimi zaman pencereden yeniden içeriye sızdı. Bunda bilimle materyalist felsefe arasındaki bağı yok saymanın, inkardan gelmenin çok büyük bir rolü ve etkisi oldu. Çünkü materyalizmin geriye itildiği her yerde ve her zaman idealizm baş role soyundu, hurafe ve din etkili oldu.

Oysa bilim her zaman somut olandan, maddi olandan hareket eder. Bilim, insanın iradesi dışında var olan ve insanın duyuları aracılığıyla algıladığı maddi dünyayı inceler. Düşüncenin (adına tin, ruh, fikir ya da ne denirse densin) maddeden ayrı bir varlığı yoktur. İstisnasız tüm düşünceler, imgeler, fanteziler, hayal gücünün yarattığı ne varsa hepsi, hiçbir şekilde maddeden ayrı değildir. Hepsi maddi dünyanın, duyularımıza yansıyan maddi dünyanın az ya da çok çarpık biçimleridir; en gelişmiş madde olan insan beyninin ürünleridir. İnsan beyni ve sinir sistemi dışında bir varlıkları yoktur, olamaz. Bütün insanlık tarihi de bilim tarihi de bunun kanıtlarıyla doludur.

Bilimin varlık nedeni, gerçek dünya hakkında bize bilgi vermektir. Bu bilgiler gözleme ve deneye dayalı, somut bilgilerdir, nesnel gerçeği anlamamızda, açıklamamızda bize yardımcı olurlar. Bilimin tek bilgi kaynağı dışımızdaki dünyadır, gözleme ve deneye dayalı, kanıtlanabilir gerçek dünyadır. Bunu reddeden, inkardan gelen kim olursa olsun, idealizme, mistik olana, dinsel olana, safsataya yelken açar.

Bugünden geriye dönüp baktığı-

mızda, son iki yüzyılda, özellikle de son yüzyılda bilimin muazzam ilerlemeler kaydettiği herkesin kabul ettiği bir gerçektir. Bu süreçte atom altı fiziğinden uzay bilimlerine, mikro alandan makro alana insan, maddenin sırrına daha çok vakıf oldu. Ama buna rağmen bu dönemde mistik olana, dinsel olana yönelimde de en ufak bir gerileme olmadı, hatta tam tersinin olduğu bile söylenebilir. Bir yanda maddenin sırrına eren insan ve onun yarattığı yapay zeka, bir yanda mistik olan, dinsel olan, hurafe...

Bu nasıl olabilir, nasıl açıklanır? Kapitalizmin çürümesiyle, çöküş süreciyle.

Bilim, eldeki verilere dayanarak bir teori geliştirir. Bu teori, eldeki veriler ışığında irdelenen konuya dair en doğru görünen teoridir. Burada kural, yanlışlığı kanıtlanana kadar bu teorianın doğru kabul edilmesidir. Bilimsel bir teori geliştirilirken eldeki verilere dayanarak, kimi zaman kurguya da yer verilir. Özellikle kuantum fiziği gibi aşırı uzmanlık gerektiren bazı bilim dallarında kurguya belli bir alan açılmıştır. Bu yoldan ilerleyen art niyetli sözüm ona bilim insanları ya da Lenin'in söylemiyle "*burjuva bilim böcekleri*" mistik olana, astrolojiye ve her türden metafizik kurguya varabiliyor, varıyor. Tarih bunun örnekleriyle dolu.

Mevcut toplumsal sistem ömrünü doldurup üretici güçlerin gelişimini engellemeye; çürümeye ve giderek çökmeye başladığında insanlar ya kendi kaderlerini ellerine alıp toplumu dönüştürmeye yönelirler ya da gerçeğe sırtlarını döner, mistik olana, dinsel olana, hurafeye sığınır. Bu Roma İmparatorluğu'nun çöküş döneminden bu yana her toplumsal değişim öncesinde görülür: Bir yanda toplumun devrimci dönüşümü için, tarihsel akışın sürmesi için mücadele verenler; bir yanda bu

akışa karşı çıkan, sefahata batan, çürüme ve çöküş içinde dine, büyüye, mistik olana sığınan her sınıftan insanın oluşturduğu gruplar. Örneğin 1917 Ekim Devrimi öncesinde Rusya'da yaşanan mücadeleyi ve çürümeyi, bu çürümenin toplumu nasıl sardığını Maksim Gorki "*Klim Samgin'in Kırk Yılı*" adıyla Türkçeye çevrilen nehir romanında ayrıntılarıyla, uzun uzun anlatır. Bu çürüme sadece alt sınıfla yoksullarla sınırlı da değildir. En tepedeki Çar'ın ve ailesinin Papaz Rasputin'in elinde nasıl oyuncak haline geldiğini anlatan tarihçilerin yanında onlarca roman ve film de vardır.

Bu dönem Rusya'sını saran çürüme kısa sürede ideolojik alana sızar. Felsefi, teorik her şeye sirayet eder. Bunun önüne geçmek amacıyla Lenin "*Materyalizm ve Ampiryokritisizm*"i yazar. Bu eserinde Lenin, Bogdanov'dan Mach'cılara, tanrı yapıcılara dek diyalektik materyalizme, marksizme saldıran ve çürümenin teorisini yapan kim varsa hepsiyle hesaplaştı; materyalizm ve bilim düşmanlarının yüzlerini teşhir edip onları mahkum etti.

Artık emperyalist kapitalist sistemin bunalımı bütün dünyada çürüme ve çöküş sürecini derinleştiriyor. Öyle ki, bu çürüme ve çöküş beş yüz yıllık kapitalist uygarlığın bütün hücrelerini sarmış durumda; bütün kapitalist uygarlık çöküyor. Bu sıçramalı çöküş süreci proletarya ve emekçi yığınlara açlık, yoksulluk, yoksunluk, işsizlik ve savaş getirdi, getiriyor. Ama bir de maddiyonun tersi var. Her şey kendi karşıtıyla birlikte vardır diyor diyalektik. Yani kapitalist uygarlığın çöküş süreci, yeni bir uygarlığın, daha ileri bir yaşam kurmanın kapitalizmden komünizme geçişin öznel ve nesnel bütün koşullarını da beraberinde olgunlaştırıyor, biriktiriyor. Kapitalist dünyanın değişime karşı direnmesi ve ömrünü uzatma ça-

baları, dünyayı tam bir felakete sürükleyiyor. İklim krizinden doğanın yıkımına dek derinleşip yaygınlaşan çürüme, dünyanın geleceğini karartıyor; sadece insan soyunun değil doğal yaşamın da geleceğini tehdit ediyor. Kapitalizmin sonunu işaret eden bu büyük buhran ve çöküş sadece ekonomik ve politik alanla sınırlı kalamazdı, kalmadı. Kültürü, sanatı, entelektüel ve düşün alanıyla birlikte tüm toplumsal yaşamı krize, çöküşe sürükledi. Bu koşullarda mistisizmin her türlü metafizik şarlatanlığın ve dinci gericiğin toplumda kendisine bir alan açması kaçınılmazdı; belirli bir alan açarak, belirli bir dereceye kadar etkili oldu, oluyor.

Ezelden Ebede Sermaye Yalanı ve Kapitalizmin Sonu

20. yüzyılın sonu 21. yüzyılın başında emperyalist kapitalist dünya ölümcül sorunlarla yüz yüze kaldı. Kapitalizm kendi gelişiminin son sınırlarına vardı, üretici güçlerin gelişiminin önüne bir duvar olarak dikildi. Daha önce de belirttik, böylesi dönemlerde yani eski toplumun çürüme ve çöküş süreçlerinde mistisizm, metafizik ve hurafe kendine bir alan açar. Bu sapkın düşüncelerin etkisinde kalan bazı insanlar, bu dönemlerde dünyanın sonunun geldiğini, gelmekte olduğunu ilan ederler. Bu sapkın fikirler kimi zaman tarikatlar biçiminde örgütlenebilir. Tarihte, bu düşünce mesela Roma'nın çöküş döneminde Hristiyanlığın "*Vahiy Kitabı*"nda kendi ifadesini buldu. Bu inanişe göre dünyanın sonu gelmişti, yeryüzündeki bütün varlıklar yanıp kül olacaktı. Daha sonra kutsal kitaplarda kendine yer bulan bu *kıyamet günü* inancı, köleci toplumun yıkılış dönemiyle sınırlı kalmadı, feodalizmin çöküş döneminde de gündeme geldi. Aynı inanç

bir başka biçimiyle 20. yüzyıl sonunda yeniden hortladı. Kendi kendilerini peygamber ilan eden kimi tuhaf insanlar, etraflarında yarattıkları yalanlar ve efsanelerle tarikatlar kurdu; dünyanın sonunun geldiğini söyleyerek bütün tarikat mensuplarını toplu intihara sürükledi. Kendi sonlarını dünyanın sonuymuş gibi göstermeye çalışan büyük sermaye de bu türden tuhafıkların önünü açtı, teşvik etti.

Bu nedenle dünyanın devrimci dönüşümü mücadelesinin bir parçası da, sermaye sınıfının elinde bir silaha dönüşen karanlığa, cehalete, dinci gericiğe, her türlü mistisizme ve metafizik şarlatanlığa karşı mücadeledir. Marksizm-Leninizmin kurucularının dediği gibi, onların dinin ve dinci gericiğin propagandasını yapma hakkı varsa, bizim de tersini yapma hakkımız vardır. Burada bir kez daha belirtelim, dinci gericilikle hesaplaşmadan, toplumsal gelişmenin, toplumsal ilerlemenin önü açılmaz. Hem işçi ve emekçilerin hem de bir bütün olarak insanlığın büyük buhrandan çıkışının, çürüme ve çöküşle birlikte, bunun nedeni olan kapitalizme son verip yeni ve daha ileri bir toplumsal sisteme geçişten başka bir yolu, bir çözümü yoktur. Bu yolu açabilecek tek anahtar Marksizm-Leninizm bilimidir, bilimsel sosyalizmdir.

Kapitalist uygarlıkla birlikte emperyalizm ve sermaye dünyası, 21. yüzyılın ilk çeyreğinde felsefesinden sanatına, politikasından ahlakına her şeyiyle birlikte tam bir çöküş içinde. Bu çöküş ve çürüme, burjuvazinin sanat diye öne sürdüğü saçmalıklarından ıkına sıkına felsefe diye ortaya çıkardığı *postmodernizm* ve *post-truth* safsatalarına dek her alanda yaşanıyor. Felsefe dedikleri bu ucube fikirler, kendi kendilerini dev aynasında görüp, kendilerinden önceki bütün felsefelerden üstün olduklarını

öne sürseler de, “yelken açtıkları” yer tam bir “safсата iklimidir”. Oysa burjuvazi bir zamanlar düşün-felsefe dünyasına damgasını vuran Locke, Hobbes, Kant, Hegel, Adam Smith, Ricardo gibi büyük fikir insanları yetiştirmişti. Burjuvazinin yükseldiği ve zirvesi olan bu dönem çoktan bitti. O günlerden bu yana köprülerin altından çok sular aktı. Şimdi felsefe adına olsa olsa safсата olabilecek fikir kırıntıları üretebiliyor. Çünkü burjuvazi yüzünü ileriye dönmekten, geleceğe bakmaktan çoktan vazgeçip geriye, geçmişe çevirdi. Bu yüzden dünyanın sonu diyen mistik saçmalamalar gibi tarihin sonu dediler; oysa gelen kapitalizmin, kapitalist uygarlığın sonuydu. Bu yüzden ideolojilerin sonunu ilan ettiler, çünkü artık ideoloji denebilecek hiçbir şey üretiliyorlar.

Burjuvazinin, kapitalist toplumun efendisi olan bu sınıfın ideologları, en iyi, en usta kalemleri yazılarında, söylediklerinde açıktan değilse de alt metin olarak sermayenin ezelden beri var olduğunu bundan sonra da var olacağını savunuyorlar. Zaten “tarihin sonu” da bundan başka bir anlam taşıymıyordu. Oysa gerçek böyle değil.

Kapitalizm öncesinde sermaye yoktu, hele sanayi sermayesi hiç yoktu. Çünkü sermaye artı-değer üreten değerdir. Kapitalizm öncesi olsa olsa ticaretten söz edilebilir. Kaldı ki orada da ağırlıklı olarak artı-değerin paylaşılmasına hizmet eden bir ticaretten değil, üreticilerin ihtiyaç fazlası ürünlerini takas ettikleri bir ticaretten söz edebiliriz. Belki bir nebze de olsa uzun yollar aşan kervanlar vasıtasıyla yapılan uluslararası ticaretten, kapitalizmle birlikte ortaya çıkan sermaye birikimine kaynaklık eden zayıf da olsa bir ticaret sermayesinden söz edilebilir. Kapitalizmle birlikte birikmiş servet karakter

değiştirdi, sermayeye, özellikle artı-değer üreten sanayi sermayesine dönüştü. Yani kapitalizm o usta kalemlerin, ideologların iddia ettiği gibi ezelden beri yoktur, olsa olsa 400 hadi bilemedin 500 yıl öncesine kadar ancak uzanabilen bir geçmişe sahiptir. Bu geçmiş de krizlerle, kanla, vahşetle, soykırımlarla, dünyanın yağmalanmasıyla dolu, çalkantılı bir geçmiştir. Geleceği ise hiç yoktur. Sermayenin kafası çalışan bütün kalemleri, bütün ideologları bunu biliyor, görüyor ama kabul etmiyor, edemiyorlar. Bu yüzden de tarihin ilerlemesine karşı direnmeye çalışıyor, daha çok gericileşiyor, geri olana sarılıyorlar. Bu yüzden mistisizm, bu yüzden akıl dışı inançlar, bu yüzden dinsel fanatizm yayılıyor, yaygınlaşıyor.

Bugün emperyalist merkezlerden bağımlı ülkelere, milyonlarca ve milyonlarca insanın kaderini, bankalara, borsalara, büyük sanayi komplekslerine sahip bir avuç tekeli burjuva belirliyor. Üretim araçlarının, finans şirketlerinin yanı sıra, internetten sosyal medyaya, radyo televizyondan yazılı basına dek iletişim araçlarının da sahibi olan bu bir avuç sermayedar, kültürü, sanatı, eğitim kurumlarını, üniversiteleri, düşünce kuruluşlarını da kontrol ediyor; emekçi yığınların, kitlelerin düşünceleri üzerinde etkili oluyor, yönlendiriyor. Bunun üzerine bir de binlerce yıldır nesilden nesile aktarılan önyargılar, alışkanlıklar, geleneksel değerler ve dinin etkisi biniliyor.

Bütün bunlar, olağan dönemlerde insanların düşünce biçimlerinin, fikirlerinin üzerine Marx'ın deyişiyle “Alp dağları gibi çöker”. Bu nedenle insanların bilinci, düşüncesi, genellikle üretici güçlerin, teknolojinin, gelişmenin gerisinde kalır, tutucudur. Bilincin değişimi, değişim bilincinin yerleşmesi daha yavaştır ve sonradan gelir. Marx bunu

Alman İdeolojisi'nde *"Bir toplumda egemen olan düşünceler, egemen sınıfın düşünceleridir"* diye ifade eder. Ancak tarihsel-toplumsal değişimin günü gelip çattığında, değişim kendisini kaçınılmaz olarak dayattığında devrimci dönemlerde eski toplumun kabuğu dayanamaz çatlar. Büyük emekçi yığınlar, halk kitleleri fikirlerinin, düşüncelerinin üzerine çöken *"Alp dağlarını"* silkip atmaya, eski düşünceleri ve alışkanlıklarıyla birlikte eski toplumu sorgulamaya başlar. Artık değişim çağı gelmiştir.

"Büyük sermaye sahiplerinin sayılarındaki sürekli azalmayla birlikte sefalet, baskı, kölelik, soysuzlaşma, sömürü de alabildiğine artar, ama gene bununla birlikte sayıları sürekli artan, kapitalist üretim sürecinin kendi mekanizması ile eğitilen, birleştirilen ve örgütlenen işçi sınıfının başkaldırmaları da yeniden yaygınlaşır. Sermaye tekeli, kendisiyle birlikte ve kendi egemenliği altında fışkırıp boy atan üretim tarzının ayak bağı olur. Üretim araçlarının merkezileşmesi ve emeğin toplumsallaşması, en sonunda bunların kapitalist kabuklarıyla bağdaşmadıkları bir noktaya ulaşır. Böylece kabuk parçalanır. Kapitalist özel mülkiyetin çamı çalmıştır. Mülksüzleştirilenler, mülksüzleştirilirler." (Karl Marx, Kapital Cilt 1, Sf.782, Sol Yayınları, 3. Baskı)

Ancak bu iş kendiliğinden olmaz, devrimci mücadele ve örgütlenme gerekir. *"Mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirilmesi"*nden önce, dünyanın devrimci dönüşümünden önce bunu yapacak öznenin, işçi sınıfının en azından geniş kesimlerini peşinden sürükleyecek öncü kesiminin bunu anlaması, bunun bilincine varması gerekir. İşçi sınıfının bilincini bulandıran dinsel hurafeler dahil, binlerce yıl öncesinden gelen ideolojik tortularla da mücadele edilmesi gerekir.

Toplumun alt üst eden büyük bir bunalım ve bunu takip eden büyük değişim rüzgarları esmeye başladığında yani çağ dönümlerinde o güne kadar sessiz ve sakin biçimde kaderine boyun eğmiş, alışlageldik rutin yaşamını sürdüren her sınıftan milyonlarca insanın yaşamı da alt üst olmaya başlar. Özellikle alt sınıftakiler yaşamlarını artık eskisi gibi sürdüremezler. Esmeye başlayan değişim rüzgarları, onları içinde doğup büyüdükleri gelenekleri, değer yargılarını, düşünce biçimlerini ve düşüncelerini gözden geçirmeye, yeniden düşünmeye zorlar. Böyle büyük değişim dönemlerinde insanlara o güne dek çok uzak görünen yeni fikirler birden bire yakınlaşır. Tıpkı gerçek yaşamda olduğu gibi fikir dünyasında da zihniyette de değişim zamanı gelmiştir. Milyonlar, o güne dek sürdürdükleri alışıldık rutin yaşamı, yaşamın anlamını sorgulamaya başlarlar. Artık herkes günlük yaşamın alışıldık sorunları üzerine düşünmenin ötesine geçer, kendi kaderlerini ellerine alma, kendi istedikleri yeni ve daha ileri bir yaşam kurma isteği kitleleri sarmaya başlar; bir zihniyet değişimi zamanı gelmiştir.

Kapital'in Yöntemi: Diyalektik Materyalizm

Yazının başında dediğimiz gibi diyalektik materyalist yöntemin gelişiminde Kapital'in rolü büyüktür. Marx, bu ölümsüz eseri *"Kapital"*i yazarken üç şeyi birden yaptı: Bunlardan ilki sermayeye dayalı bu üretim sisteminin tam bir analiziydi, böylece kapitalizmin işleyiş yasalarını açığa çıkardı; sermayeyi, artı-değeri ve kapitalizmin sonunun kaçınılmazlığını gösterdi. *"Mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirileceğini"* kanıtladı.

İkincisi, sadece marksistlerin değil,

Marx'ın ve Marksizmin düşmanlarının bile kabul etmek zorunda kaldığı gibi ekonomi-politik biliminde devrimci bir karakter verdi, ekonomi politiği yeniden kurarak bir bilim düzeyine çıkardı.

Üçüncüsü, diyalektik materyalist yöntemin nasıl kullanılacağına, nasıl uygulanacağına dair harika bir örnek yarattı. Lenin'in "*Kapital*"i özellikle de birinci bölümü anlamak için Hegel'in "*Mantık*"ını okumayı önermesinin nedeni burada yatar. Zira Lenin, diyalektik yöntemi kavramadan "*Kapital*"i anlayıp kavramakta zorlanırsınız diyordu. Yine Lenin "*Kapital*"deki yöntem konusunda şunları söylüyor: "*Marx, 'Mantık' bırakmadı ama 'Kapital'in mantık'ını bıraktı bize, ve söz konusu sorunun çözümünü için bu mantıktan sonuna kadar yararlanmak gerekir. Hegel'de değer taşıyan ne varsa almış ve ilerletmiş olan bir maddeciliğin mantığı, diyalektiği ve bilgi teorisi. [Üç sözcüğe ihtiyaç yok aslında; üçü de aynı şeydir bunların] belli bir bilime uygulanmıştır "Kapital"de. (Lenin; Felsefe Defterleri, Sf.266, Minör Yay.)*

Lenin'in belirttiği, Marx'ın "*Kapital*"de geliştirip kullandığı bu yöntem diyalektik materyalist yöntemdir. Marx "benim yöntemim" dediği bu yöntem dair "*Kapital*" 1. Cilt için yazdığı "*Almanca İkinci Baskıya Önsöz*"de şunları söyler: "*Benim diyalektik yöntemim, Hegelci yöntemden yalnızca farklı değil, onun tam karşıtıdır da. Hegel için insan beyninin yaşam süreci yani düşünme süreci -Hegel bunu 'fikir' (idea) adı altında bağımsız bir özneye dönüştürür- gerçek dünyanın yaratıcısı ve mimarı olup, gerçek dünya yalnızca 'fikir'in dışsal ve görüngüsel (phenomenal) biçimidir. Benim için ise tersine, fikir, maddi dünyanın insan aklında yansımından ve düşünce biçimlerine dönüşmesinden başka bir şey değildir."*

(*Kapital, Cilt 1, Sf.28*)

Ama Marx'ın yöntemi hiçbir zaman hazır diyalektik yasaların dışarıdan ekonomiye uygulanması değildir. Tam tersine Marx bu yasaları, kapitalist ekonominin işleyişini tüm yönleriyle ayrıntılı, zahmetli ve uzun üren araştırmalarından, tekrar tekrar dönüp yeniden ele aldığı incelemelerden çıkardı. Ekonomi Politğin Eleştirisine başlarken kafasında bir şablon-kalıp hazırlayıp olguları bu şablona tıkıştırmaya, uydurmaya çalışmadı. Olguları ayrıntılı, titiz, kılı kırk yaran incelemelerden geçirerek kapitalizmin işleyiş yasalarını buldu, ortaya serdi.

Burjuva "*bilim böcekleri*" her ne kadar Marx'ın bu büyük eserini görmezden gelmeye, suskunluk fesadıyla boğmaya çalışsalar da "*Kapital*" yalnızca ekonomi alanında değil, toplum bilimlerinde de büyük bir sıçrama, gelişme demektir. "*Kapital*"i görmek istemeyen, yok sayan burjuva "*bilim böcekleri*" süreçleri parçalayıp olguları oluşturan şeyleri bağlamlarından kopararak ayrıntılara dalmayı eskiden beri çok severler; hiçbir olguyu bütünlüklü olarak inceleyemez, yerli yerine oturtamazlar. Bilim insanları bu yöntemle bugün "*indirgemecilik*" diyorlar. Ama Marx ve Engels daha o zaman bu yöntemin bilimsel bir yöntem olmadığını, "*Metafizik yöntem*" olduğunu belirtip mahkum etmişlerdi.

Zaten Marx'ın "*Kapital*"inden sonra bir daha hiç kimse ekonomiyi açıklarken "ıssız adadaki Robinson Crusoe-Cuma" ikilisine başvurmayı aklından geçirmeye bile cesaret edemedi. Zaman zaman bizde olduğu gibi, kerameti kendinden menkul kimi ekonomistler(!) en kaba popülizme başvursalar da kısa sürede bunun hiperenflasyon gibi sonuçlarıyla karşılaşılıyorlar. Çünkü ne toplum "ıssız ada"dır ne de ekonomik

krizler iki kişi arasında cereyan eder. Marx'ın "Kapital"de dost-düşman herkese kabul ettirdiği gibi ekonomi hiçbir zaman sadece iki insan arasındaki değişim değildir. Aksine tüm toplumu kapsayan karmaşık bir sistemdir. İşte Marx bu karmaşık sistemi Engels'le birlikte geliştirdikleri diyalektik materyalist yöntemle analiz etmiştir.

Engels, Marx'ın "Kapital"de başvurduğu diyalektik materyalist yöntemle Hegel'in diyalektiği arasındaki farkı belirtirken, *"Hegel'in diyalektiği çarpıtmasının temelinde onun diyalektiği 'düşünmenin kendi gelişmesi' olduğunu farz etmesi yatar ve bunun sonucu olarak da şeylerin diyalektiği onun yansımından başka bir şey değildir, halbuki bizim kafamızdaki diyalektik yalnızca doğada ve insan toplumunda yer alan ve diyalektik formlara bürünen gerçek gelişmenin yansımasıdır."* diyordu. (Karl Marx'ın Biyografisi, Sf.356, Sorun Yay.)

"Kapital"de, kapitalist üretim biçiminin ayrıntılı bir çözümlemesini yapan Marx, diyalektik gelişmenin bütün yasalarını ve kategori dizilerini, nicelikten niteliğe geçiş, karşıtların birliği ve mücadelesi, yadsımanın yadsınması yasalarını, nitelik, nicelik ve ölçü; öz, görünüş ve suret; içerik ve biçim; içsel olan dışsal olan; neden ve sonuç; zorunluluk ve rastlantı; olanak ve gerçeklik; tikel ve özgül ve evrensel soyut ve somut; tarihsel ve mantıksal gibi kategori dizileri ışığında irdeledi. Burada kapitalist üretim biçiminin nesnel diyalektiğini göstermekle yetinmedi, buna ilaveten konuya uygun bir araştırma yöntemi ortaya koydu; algılamının mantığı ve teorisi olarak diyalektiği geliştirdi.

"Kapital"de geliştirip uyguladığı diyalektik materyalist yöntemle ilişkin olarak *"Kapital Cilt 1"* için yazdığı *"Almanca İkinci Baskıya Önsöz"*de *"Araştırma yöntemi, işlenecek malze-*

meyi ayrıntılarıyla ele almalı, onun gelişmesinin farklı biçimlerini tahlil etmeli iç bağıntılarının esasını bulmalıdır. Ancak bu yapıldıktan sonra gerçek hareket yeterince anlatılabilir." (Sol Yay, Sf. 28) diyen Marx, Hegel'den bilgi üzerine kalan ne varsa onlarla başlayıp, diyalektiği Hegel tarafından metodize edilen bütün yasalarını ve kategorilerini yeniden ele aldı. Diyalektik yöntemin işleyişini ve bütün araçlarını kavrayan Marx, buna dayanarak elindeki ekonomik malzemeyi, en küçük birimi olan metadan başlayarak çözümlendi: Metadan yola çıkarak kapitalist üretim biçiminin ve kapitalist toplumun bütün çelişkilerinin nasıl ortaya çıkıp olgunlaştığını adım adım ortaya serdi.

Meta ile para arasındaki ilişkiyi de ele alan Marx paranın ayrıntılı bir analizini yaptı. Marx'ın analizi bu alanda bir ilkti. Metanın ikili bir değere sahip olduğunu gösteren Marx, kullanım değeri, değişim değeri üzerinde durduktan sonra, emek-gücünün de kapitalizmde meta haline geldiğini; emek gücünün de tıpkı diğer metalar gibi hem değişim değerine, hem kullanım değerine sahip olduğunu gösterdi. Bir meta olarak emek gücünün alım satımı üzerinde de duran Marx, bu işlemle paranın sermayeye nasıl dönüştüğünü açıkladı. Emekle emek gücü arasındaki farkı bulup gösteren Marx, buradan artı-değere ve artı-değer sömürüsüne vardı. Burada durmadı, sermayeye dayalı bu üretim sisteminin, kapitalizmin temel çelişkisi olan emek-sermaye çelişkisini açığa çıkardı. Bu çelişki ve bu çelişkinin çözümü yani *mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirilmesinin* zorunlu ve kaçınılmaz olduğunu bunun er ya da geç gündeme geleceğini gösteren Marx, ekonomi politik bilimini, devrimci bir bilim olarak yeniden kurdu. Ekonomi Politığın Eleştirisi yani *"Kapital"* bu kuruluşun somutlanmasıdır.

Gerçeğin Söylediği Şimdi Devrim Zamanı

30 Nisan 2024

“Gerçeğin olgulardan çıkarılması”... “Olgular”dan murat, nesnel koşullardır, nesnel olarak var olan şeylerdir. “Gerçek” deyince anlaşılması gerekense nesnel olarak var olan bu şeyler arasındaki içsel ilişkilerdir yani bu şeylere egemen olan yasalardır.

Söz konusu olan kapitalizm ve kapitalist toplum olduğuna göre, kapitalizmin işleyiş yasaları ve bunun toplumsal yaşamdaki yansımaları, görüngü biçimleridir. Şimdi bunu bizde yaşanan süreçte somutlayalım.

Erdoğan ve dinci faşizm 2000’lerin başında, halkın demokrasi ve değişim taleplerini kullanarak önce hükümeti, süreç içinde de devleti ele geçirdi. Ama emekçi yığınların ve Kürt halkının taleplerine kayıtsız kaldı. Erdoğan’ın kişisel hırsı ya da istekleri, ne denirse densin, uluslararası sermayenin emperyalizmin yönelimiyle çakışınca, yaygın ortalama söylemde “tek adam diktatörlüğü”, bilimsel söylemle topyekun faşizm

uygulamaya kondu, pekiştirildi.

Erdoğan ve dinci faşist iktidar daha baştan itibaren içeride iç savaşı kazanmak için her şeyi yaparken, dışarıda da yayılcı politikalar izledi. Rojava ve Başur Kürdistan’da bazı bölgeler uzun yıllardır işgal edildi.

Kapitalizmin işleyiş yasaları, sermaye birikimi ve artı-emek sömürsünün yoğunlaşarak ve artarak devam etmesi, iç savaş ve yayılcılık nedeniyle dışarıda süren savaş, Türkiye’de ve Bakur Kürdistan’da bütün halk kesimlerini, emekçi yığınları ağıltan ölümün kıyısına kadar getirdi.

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek para bulabilmek için emperyalist finans kuruluşlarının, emperyalist merkezlerin kapılarını bir kez daha çaldı; biraz nasihat, biraz övgü, biraz pohpohlamayla, ama boş çantayla döndü. Şimşek’i öven ve nasihat veren kurumlardan biri de İMF oldu: “Eğer biz bir program yapsaydık aynı şeyleri yapardık.” dedi. Uzun lafın kisası beklenen oldu: Seçimler bi-

ter bitmez “acı reçete” uygulanmaya başladı.

Bu “acı reçete”den proletarya ve halkların payına ne düştüğüne, yaşamlarını nasıl etkilediğine, etkileyeceğine, sonuçlarının neler olacağına bakalım. Bu ekonomik program her şeyden önce yoksulluğu daha da derinleştirecek. Açlık ve sefalet bugüne kadar toplumun önemli bir kesimini pençesine aldı. Uygulamaya konan bu yeni program nedeniyle açlık ve sefalet, toplumun daha geniş kesimlerini de etkisi altına alacak; genişleyerek ve derinleşerek sürecek. Bir yanda lüks ziyafet sofraları kurulurken, bir yanda okula aç giden çocuklar ve çocuklarının beslenme çantalarına bir dilim ekmek, bir lokma katık koyamamanın çaresizliğini, acısını yaşayan anneler. Öyle ki, son rakamlara göre çocukların %62,5'i yetersiz besleniyor. Ki, o lüks ziyafet sofralarından sosyal medyaya, basına yansıyan istakoz vb. aslında yaşanan debdebenin, sefahatin yanında deve-de kulak kalır. Geçerken belirtelim.

Evsizlik ve konut-barınma sorunu, özellikle en altta yaşayanlar açısından en üst düzeyde yaşıyor. En yoksullar parklara kurdukları derme-çatma uyduruk çadırlarda, sokaklarda yaşamaya başladılar bile. Bir yanda sermaye kesiminin yatırım aracı olarak kullandığı yüz binlerce, milyonlarca daire-konut boş dururken, bir yanda emeklilik maaşıyla, asgari ücretle yarışan ev kuraları, konut-barınma sorununun vardığı boyutun vahametinin dışı vurumundan başka bir şey değil. 6 Şubat'ta 11 kenti yerle bir eden deprem, barınma sorununu çok daha acil hale getirirken, bunun kapitalizm koşullarında çözülemeyecek bir sorun olduğunu herkese gösterdi.

Ev kiralalarıyla birlikte yaşanan gıda fiyatlarındaki önlenemeyen yük-

seliş, hayat pahalılığını tam anlamıyla içinden çıkılmaz duruma getirdi. Doğalgaz, petrol ve elektrik zamları bunun tuzu biberi oldu. Fiyatlardaki bu önlenemeyen yükseliş devam ediyor, edecek. Yaz geliyor, meyve sebze ucuzlar diye beklemek, boşa kürek çekmektir. Normal koşullarda mevsim sebzeleri yazın biraz ucuzlardı, ama son birkaç yılda yaşandığı gibi artık ucuzlamıyor, ucuzlamayacak. Çünkü üretim maliyetleri, tohum, gübre, ilaç, mazot, elektrik, su, hayvan yeni girdilerin fiyatları durmadan artıyor. Bu nedenle fiyatlar bu yaz da düşmeyecek, hayat pahalılığı sürecek. Aşık Mahsuni'nin dediği gibi halk “kuru soğana muhtaç” oluyor, olacak.

Üretim maliyetlerindeki bu önlenemeyen yükseliş, üreticiyi, özellikle küçük ve orta üreticiyi üretimden koparıyor; üretim maliyetleri artarken üretim azalıyor: Gıdadan giyime fiyatlar daha da yükseliyor, fiyatların düşeceği beklentisi tam anlamıyla boş bir beklentidir.

Hayat pahalılığı ve enflasyon aynı madalyonun iki yüzüdür, karşılıklı olarak birbirlerini beslerler. Şimdi hükümet enflasyonla mücadele edeceğini söylüyor; kamuda tasarruf diyor, kemer sıkma diyor, sıkı para politikası diyor. Bunların halkların yaşamındaki karşılığı, yoksulluğun ve yoksunluğun daha çok artması olacaktır. Çünkü sıkı para politikası iç pazarın daraltılmasıdır yani tüketime kısılanmasıdır. Gazeteler bu konuyu ele alırken “iğneden ipliğe büyük tasarruf” diye manşet atıyorlar. Burada asıl tasarruf, emekçinin sofrasından, giyiminden, sağlığından yani yaşamından yapılıyor, yapılacak. Kamuda tasarruf diyorlar; yani işçisi, memuru, emeklisiyle ücretlerde, maaşlarda düşüş olacak diyorlar. Yani rakamsal olarak görünürde bir

artış olsa bile, gerçek ücretler düşmeye devam edecek.

Yine kamuda tasarruf nedeniyle EYT'lilerin staj ve çıraklık başlangıcının sigortalılığa başlangıç kabul edilmesi talepleri kabul edilmeyecek, sorunlar sürecek. Çünkü kamu SGK giderlerini kısacak, hem emekli maaşları için yeni kaynak ayrılmayacak, hem de doktora-ilaca erişim daha da zorlaşacak, emeklilerin sorunları artarak devam edecek.

Dinci faşist iktidarın, enflasyonla mücadelede kullanabileceği tek silah faiz artışı ve sıkı para politikasıdır. Bunun ilk akla gelen sonuçlarından biri, ekmeği dahi kredi kartıyla almaya başlayan; bir zamanlar bankaların bol keseden dağıttığı kredi kartlarına takla attırarak hayata tutunmaya çalışan milyonlarca emekçinin elinden bu olanağın da alınacağıdır. Bir diğer sonuç, zaten borçlu olan ve yüksek faiz nedeniyle kredi bulması imkansızlaşan; enflasyon yüzünden borçları katlanarak büyüyen orta ve küçük işletmelerin (KOBİ) batışı olacaktır. Yani küçük mülk sahibi üreticilerin iflası, mülksüzleşmesi artarak devam edecektir. Zaten daha bugünden, lo-

kantadan konfeksiyona mikrofon uzatılan her küçük mülk sahibi esnaf aynı cümleyi kuruyor: "Kıramı ödeyemiyorum, vergimi veremiyorum."

Ayrıca küçük ve orta işletmelerin batışı, zaten yüksek olan işsizliği daha da artıracaktır. TÜİK ne derse desin, resmi ağızlar, rakamlar ne söylerse söylesin, işsizlik artmaya devam edecek. Ocak 2024'te TÜİK verileriyle 10,5 milyon olan işsiz sayısı, nüfusun %26.5'nin şimdiden işsiz olduğunu söylüyor: Üstelik bu rakama uzun zamandan beri işsiz olduğu için iş aramaktan vazgeçenler, haftada yarım gün ya da bir gün iş bulabilen gündelikçiler dahil değil. Yani gerçek rakam çok daha yüksek.

İşte gerçekler!.. Peki bu gerçekler neyi işaret ediyor? Bu topraklarda devrim toprağının ne kadar bereketli olduğunu, sermayenin ve iktidarının emekçi yığınları, ezilen ve sömürülenleri hiç durmadan devrime, devrim saflarına doğru ittiğini gösteriyor. Burada artık söylenecek tek bir şey kalıyor: Faşizme, sermayeye ve dinci gericiliğe karşı şimdi devrim zamanı.

Demokratik Halk Devriminde Proleter Öncülük

15 Şubat 2024

Marx, Engels ve Lenin'in görüşleri adeta yıllanmış şarap gibi, zaman geçtikçe daha iyi anlaşılıyor. Bunun nedeni, olguların zaman içinde kendilerini tüm yönleriyle açığa vurmasıdır. Marksizm-Leninizmin kurucuları, bilimsel sosyalizme dair görüşleri geliştirip ortaya koyarken, olgular henüz kendilerini tüm yönleriyle göstermedikleri gibi, eskinin içinde yeni uç verip gelişmeye başlıyorlardı. Olguların genel doğrultusuna dayanarak ortaya konan bu teorik görüşler, yaşanan süreçte tekrar tekrar pratikte sınanıp hayat tarafından doğrulandıkça daha iyi anlaşılır oldular.

Marx ve Engels kapitalizmin genel işleyiş yasalarını açığa çıkarıp gösterdiler, Lenin ise emperyalizmi tahlil ederek proletarya diktatörlüğü teorisini geliştirdi. Onların, daha filiz halindeken çözümleyip gösterdiği olgular zaman geçtikçe olgunlaştı, tüm yönleriyle kendilerini açığa vurdu. Marx, Engels ve Lenin'in teorileri de sınıflar mücadelesinin pratiğinden geçerek doğruluklarını kanıtladılar. Tarihsel gelişme, onların işaret ettiği yönde ilerledi, bilimsel

sosyalizm tarih tarafından doğrulandı. Bu görüşler ilk ortaya konduklarında bütünlüklü olarak anlaşılamadı, ama geçen süreçte bu görüşler olaylar ve olgular tarafından tekrar tekrar doğrulandı; daha açık ve daha derin kavranmaya, anlaşılmaya başladı.

Marx, "İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır." der. Bu, Marx'ın ve takipçilerinin, emekçi yığınların hareketine ve mücadelesine verdikleri önemden, biçtikleri değerden kaynaklanır. Emegün o evrensel kurtuluşu, burjuva topluma ve sermayeye dayalı bu üretim sistemine son vermesiyle başlar. Bunun için işçilerin enerjisinin, emekçi yığınların enerjisinin açığa çıkarılması, harekete geçirilmesi gerekir. İşçi sınıfının kendi öz hareketi olmadan, işçi sınıfı sınıflar mücadelesinde güç üstünlüğünü ele geçirmeden bu gerçekleşemez.

İşçi sınıfı tarihin en devrimci sınıfıdır demek, işçi sınıfı devrimin öncü gücüdür demek; işçi sınıfının devrimdeki konumunu ve rolünü belirlemek yetmez. Marksizm-Leninizm tarihsel gelişmeye bağlı olarak ortaya çıkan her

yeni durumda somut koşulları ve bu koşullarda işçi sınıfının ve diğer sınıfların konumunu yeniden ele alıp irdeler. Mücadelenin her aşamasında işçi sınıfının konumu ve dönemin özelliklerini yeniden ele alır. Marx 1848 Devriminden başlayarak bunu tekrar tekrar yaptı. "Louis Bonaparte'ın 18 Brumaire"inde 1848 Devrimi sırasında ve sonrasında Fransa'da toplumsal sınıfların konumlarını, sınıfsal davranışlarını ve özelliklerini ayrıntılarıyla çözümler. Daha sonra Fransa'da İç Savaş'ta bu sefer 1871 Paris Komünü sırasında sınıfların konumlarını ve tutumlarını irdeler. Reiniche Zeitung'daki yazılarında aynı şeyi 1848 Almanyası ve Alman Devriminde yapar. Almanya'da Devrim ve Karşı Devrim'de aynı şeyi bu sefer Engels yapar; o dönemin somut koşulları içinde işçi sınıfı başta olmak üzere bütün toplumsal sınıfların karşılıklı ilişkilerini, konumlarını ele alıp çözümler. Lenin de aynı şeyi üç Rus Devrimi sırasında yapar; somut koşulları her yeni durumda yeniden çözümler; bu somut koşullara bağlı olarak işçi sınıfının konumunu, görevlerini ve Rus Devrimindeki yerini, rolünü açıklar.

Şimdi şunu sormak gerekiyor: "İşçi sınıfı devrimin öncü gücüdür." demek ne demektir? Burada işçi sınıfını ve işçi sınıfının devrimci sınıf politikasını ele almak gerekir. Bu ikisi birbirleriyle ilişkili ama ayrı kavramlardır. İşçi sınıfının nesnel olarak var olması, orada otomatik olarak işçi sınıfının devrimci sınıf politikasının da var olması anlamına gelmez. Zira kendiliğinden işçi sınıfı ya da işçi sınıfının kendiliğinden mücadelesi işçi sınıfının devrimci bir sınıf olarak davranmasını ya da proletaryanın devrimci sınıf politikasının var olmasını sağlamaz. İşçi sınıfının devrimci bir sınıf olarak davranması için devrimci sınıf politikasının var olması yani işçi sınıfının kurtuluşu hedefiyle mücadele eden bir işçi sınıfı hareketi olması gerekir.

İşçi sınıfının devrimci sınıf hareketinin ya da devrimci komünist partinin varlığı, işçi sınıfının devrimci sınıf

politikasının belirlenmesi, harekette yer alan işçi sayısı ile ölçülemez. Öncülüğün esası, kapitalizmi yıkacak, yerine daha ileri bir toplum olan sosyalizmi kuracak programa ve politikaya sahip olmasında yatar.

Şimdi bu genel belirlemeden sonra özele Türkiye'ye gelebiliriz. Türkiye'de sosyalizm davasının, sosyalizm mücadelesinin tarihi cumhuriyet öncesine kadar uzanır. Ancak bütün bu tarih boyunca birbirinden farklı devrim anlayışları savunuldu. Kimileri bunun bir köylü devrimi olacağını söyledi, kimileri milli demokratik devrim, kimileri ulusal demokratik devrim dedi; anti-oligarsik devrim diyenler de oldu, sosyalist devrim diyenler de. Sadece Leninist Parti ve ona öngelen devrimci hareket, 1970'lerin ikinci yarısından itibaren Demokratik Halk Devrimi dedi.

Köylü devrimi, milli demokratik devrim, ulusal demokratik devrim, anti-oligarsik devrim gibi birbirlerinden farklı biçimlerde ifade edilen bu devrim anlayışlarının hepsi, özünde aynı şeyi ifade eder. Buna göre burjuvazi Türkiye'de devrimini tamamlayamamıştır, bu nedenle önümüzdeki devrim, burjuva karaktere sahiptir. Bu devrim, milli, ulusal ya da anti-emperyalist burjuva kesimlerle ittifak kurularak yapılmalı; ulusal bağımsızlığı ve demokrasiyi hedeflemelidir.

Burada, artık geçmişte kalmış gereksiz bir polemige girmeyecek, iki şeyin altını çizmekle yetineceğiz. İlki, emperyalizm koşullarında, finans kapitalin egemenlik çağında ondan bağımsız ve ona karşı bir sermaye ya da kapitalizm yoktur, olamaz. İkincisi, Türkiye'de burjuvazi kendi devrimini yapmış, kendi ulusal devletini kurmuş ve bu topraklarda feodalizmi, evrimci biçimde de olsa, tasfiye etmiştir. Yani artık bir bütün olarak köylülük diye ayrı bir sınıf kalmamış, sınıfsal parçalanmaya uğramıştır. Buradan anlaşılacağı gibi ne köylü devrimi, ne de milli, ulusal, anti-emperyalist burjuva kesimin içinde yer alacağı milli ya da ulusal demokratik devrim veya aynı anlama

gelen anti-oligarşik devrim mümkün değildir. Bunları savunmak, tarihsel olarak aşılmış olanı, geçmişte kalanı, geri olanı savunmaktır.

Öncelikle, Türkiye işbirlikçi karakterde de olsa, tekelci kapitalizmin egemen olduğu bir ülkedir. İşbirlikçilik nedeniyle emperyalizmle bağımlılık ilişkileri içinde orta derecede gelişkin kapitalist bir ülkedir. Tarımdan sanayiye, finanstan hizmet sektörüne bütün alanlarda tekelci sermaye kendi egemenliğini kurmuştur. Ama bu, Türkiye’de burjuvaziden ve işçi sınıfından yani iki sınıftan oluşan bir toplumun varlığı anlamına gelmez, zaten dünyada böyle bir ülke de toplum da yoktur. Nüfusun küçük bir azınlığı burjuvalardan oluşurken, önemli bir kesimi mavi yakalıyla, beyaz yakalıyla ücretli emekçilerden oluşur. Ayrıca nüfusun önemli bir kesimini oluşturan kır ve kent küçük burjuvaları, küçük mülk sahipleri vardır. Yani nüfusun çoğunluğunu tek başına işçiler, işçi sınıfı oluşturmaz. Burası önemli. Çünkü işçi sınıfının, halkın genel çıkarlarını temsil eden öncü sınıf olması buna bağlıdır.

Lenin, “Avrupa’da 1871’de proletarya kıta üzerindeki hiçbir ülkede halkın çoğunluğunu oluşturmuyordu. Çoğunluğu gerçekten de harekete katan bir halk devrimi, ancak hem proletaryayı hem de köylülüğü kucaklaması durumunda böyle bir devrim olabilirdi. O dönemde ‘halk’ı bu iki sınıf oluşturmuyordu.” diyor. (Lenin, Collected Works, C.25’ten aktaran Wang Hui; Çin’in Yirminci Yüzyılı, Sf.244)

İşçi sınıfı nüfusun çoğunluğunu oluşturmadağına göre ancak bir halk devrimi nüfusun çoğunluğunu kucaklayabilir ve genelin çıkarını savunup gerçekleştirebilir, işçi sınıfının ve tüm toplumun geleceğini yaratabilir. Demokratik Halk Devriminin temelinde yatan asıl neden budur. Yoksa kimilerinin savunduğu gibi, tek başına politik özgürlüğün, politik demokrasinin kazanılması uğruna mücadele değil.

Lenin 1917 Şubat Devriminden sonra iktidarı ele geçirmekten söz eden

Bolşeviklere, “Biz komplocu değiliz.” diye karşı çıkıyordu. Zira Sovyetler nüfusun büyük çoğunluğunu temsil etse de, Sovyetlerde çoğunluk bolşeviklerde değildi. Bizde de nüfusun çoğunluğunu tek başına temsil etmeyen proletarya, iktidarı tek başına ele geçiremez. Bu durumda nüfusun büyük çoğunluğunu karşısına alır. İşte Halk Devrimi kategorisini doğuran olgu budur. Ama feodalizm tasfiye edildiğine, köylülük sınıfsal parçalanmaya uğradığına göre işçi-köylü ittifakı da olamaz. Nüfusun önemli bir kesimi de proletaryadan, kır ve kent emekçilerinden, yoksullarından oluştuğuna göre; halk devrimini gerçekleştirecek olan ‘halk’ı bu iki sınıf oluşturur, bu iki sınıfın ittifakı oluşturur.

Bu durumda işçi sınıfı sadece kapitalist üretimin gerçekleşmesinde, üretim sürecinde yer almakla kalmaz; burjuvazinin karşısına nüfusun geniş kesimlerinin ezici çoğunluğun öncüsü, politik temsilcisi olarak çıkar, halkın genel isteklerini ve geleceğini temsil eder, savunur.

Bu genel çıkar ve gelecek iki yanlıdır. İlki, işçi sınıfının, halkın öncüsü olarak halkın genel çıkarlarını temsil etmesi, savunması; ikincisi ise sınıf karşıtlığının, giderek sınıfların ortadan kaldırılmasına bağlı olarak proletaryanın nihai kurtuluşu hedefinin savunulmasıdır.

Demokratik Halk Devriminde halkı oluşturan ittifak, asla çeşitli sınıfların ya da işçi sınıfıyla küçük burjuvazinin politik temsilcilerinin, partilerinin yan yana gelmesi olarak anlaşılmamalıdır. Bu ittifak, devrimin öncüsü olan işçi sınıfının bağımsız devrimci sınıf politikasına dayanarak, sorgulanıp tartışılmayacak bir politika izlemesiyle gerçekleşecek; kır ve kentin küçük burjuva kesimleri burjuvazinin ideolojik ve politik etkisinden kurtararak fiilen kurulacaktır. Küçük burjuva kesimler, devrimci kavgaya girdikleri zaman ve girdikleri ölçüde bu ittifak da etkili olacaktır.

Tarih Irmağı Komünizme Akıyor

14 Ekim 2023

Sosyalist dünyada birbiri ardına yaşanan karşı-devrimlerden sonra tarihsel gelişmenin komünizme doğru olduğunu reddeden, bunun yerine fizik bilimlerinden aşırılan kuantum belirsizliği, kaos aralığı gibi fizik kavramını kullanarak toplumsal gelişmenin de belirsizliğini savunanlar oldu.

Bunlar toplumsal ilerlemenin, tarihsel gelişmenin yönünün komünizme doğru olmadığını, burada da bir belirsizlik olduğunu öne sürdüler. Ancak, quantum fiziğinde belirsizlik ya da kaos aralığı atomaltı fiziği için geçerlidir. Bu özel alana ait olanı alıp toplumsal alana uyarlayarak devrimci duruma, devrim durumuna kaos aralığı demek; proletaryanın devrimini, tarihsel gelişmenin, toplumsal ilerlemenin yönünün komünizme doğru olduğunu inkar etmek, Marksizm-Leninizmi reddetmektir.

Marksizm tarihin komünizme doğru aktığını söylerken bunu kur-

gusal şeylerden hareketle söylemedi. İnsanlık tarihinin bugüne kadarki evrimini, gelişme çizgisini diyalektik materyalist yöntemle çözümledikten sonra vardığı senteze dayanarak gidişatın yönünün komünizme doğru olduğunu ortaya koydu. Ama şimdi bunu reddedenler tutarlı bir gerekçeye bile dayandıramıyorlar görüşlerini. Diyalektik materyalizm yerine eklektik bir felsefe, hatta özünde idealizmden başka bir şey olmayan agnostisizme (bilinemezlik) dayanıyorlar.

Devrimci komünistler bu topraklarda diğer devrimci örgütlerden farklı olarak Marksizm-Leninizmin ve ilkelerinin savunusunda, komünist ve enternasyonalist görüşlerinde hep ısrarlı oldular. Uzun zaman tek başına kalsa da devrimci komünist partinin bu ısrarının nedeni, asıl olarak tarih ırmağının akışının komünizme doğru olmasıdır. Nasıl ki bir ırma-

ğın akışı kah çağlayanlarca coşarak, kah yavaşlayıp menderesler çizerek sürekli denize doğruysa, tarihsel gelişmenin doğrultusu da komünizme doğrudur. Kim ne derse desin, patlamalı sıçramalı, inişli çıkışlı bir evrim sürecinin sonunda insanlık komünist topluma, komünizme varacaktır.

İşçi sınıfının asıl amacı, ekonomik kurtuluşunu sağlamaktır. Ekonomik kurtuluşun sağlanması insanların, sadece işçi sınıfının değil, bütün insanların ekonominin baskısından kurtulmasını gerektirir. Bu da sınıfların kaldırılmasını, sınıfsız, sınırsız ve sömürsüz bir toplum olan komünizme geçilmesini gerektirir. İşçi sınıfının ekonomik ve politik kurtuluşuna giden bu yolda ilk önce politik iktidarı ele geçirmesi, kendi kendisini egemen bir sınıf olarak örgütlemesi gerekmektedir.

Ama bunun öncesi var. İşçi sınıfının egemen sınıf olarak örgütlenmesi, sosyalist iktidarın kurulması ve bütün toplumu yönetmesi demektir. İşçi sınıfının bunu başarabilmesi için öncelikle toplumdaki diğer sınıf ve katmanlarla ilişki kurması, onları hegemonyası altında toplayarak kendi devrimini yapması gerekir. Ancak sermaye sınıfıyla ilişkisinde böyle bir zorunluluk yoktur. Tam tersine aralarında uzlaşmaz çelişki olduğu için; çıkarları birbirine karşıt iki sınıf oldukları için öncelikle burjuvaziyi ezmek, onun üzerinde egemen olmak durumundadır. İşçi sınıfı bu süreçte kapitalist sınıf dışında toplumdaki tüm diğer sınıfların ve katmanların politik özgürlüklerini kazanmaları için; politik demokrasi için de mücadele eder. Demokrasi ve sosyalizm hedefiyle verdiği bu mücadele sürecinde diğer sınıf ve katmanlarla iliş-

kilerini düzenler, toplumu yönetmeyi ve örgütlemeyi öğreniriz; diğer sınıf ve katmanların taleplerini de kendi taleplerine bağlayarak onları peşinden sürükler.

Kendi kendini egemen sınıf olarak örgütleyen ve politik iktidarı ele geçiren işçi sınıfı sosyalist düzeni kurar. Ancak sosyalist iktidarın kuruluşu proletaryanın devrim sürecinde diğer sınıf ve katmanlarla kurduğu ittifaka ve sınıflar arasındaki güç ilişkilerine bağlı olarak uzun ya da kısa bir dönemi kapsar. Proletarya, tekeli sermayenin ekonomik ve politik egemenliğini tek başına değil de toplumdaki diğer sınıf ve katmanlardan müttefikleriyle birlikte yıkmış ve yeni iktidarı da birlikte kurmuşsa, demokratik halk iktidarı olarak kurar; oradan da kesintisiz olarak sosyalizme ilerler. Yok eğer yeni iktidarı tek başına kurmuşsa, o zaman sosyalist iktidar olarak kurar.

İşçi sınıfının kurtuluşu devrim ve sosyalizmle birlikte başlar, kapitalizmden komünizme geçiş uzun bir dönemi kapsar. Proletarya bu geçiş sürecinde, kendi iktidarını kurarak emeğin sosyalist yeniden örgütlenmesini gerçekleştirir. Buradan anlaşılacağı gibi kapitalizmde egemen olan kendiliğindenliğin, kendiliğindenci unsurların yerini sosyalizmde bilinçli, planlı unsurlar alır. Toplumsal gelişmenin hızlanması ve toplumun refahının artması, yaşam standartlarının yükseltilmesi hedefiyle toplumsal yaşam ve bütün üretim bilinçli, planlı olarak yeniden düzenlenir. Kendi kaderlerini ilk defa kendi ellerine alan insanlar bu büyük ve köklü devrimci dönüşümü gerçekleştirmede yaratıcı, üretken ve kolektif bilinçle hareket ederler.

Sosyalizm koşulları altında üretici güçlerin gelişimi hızlanır. Burada sadece maddi malların üretimi değil, insan yaşamına ve toplumsal hayatın bütün alanlarına etki eden kültür sanat dahil maddi ve manevi bütün alanlarda üretken faaliyet artar, toplumsal ilerleme hız ve ivme kazanır. Bu üretkenlik sınıfsız toplum olan komünizmin kuruluş sürecinde başat ve etkin bir role sahiptir.

Eski toplumun yıkılışı sürecinde de yeni toplumun kuruluşu sürecinde de emekçi yığınlar büyük bir coşkuyla hareket eder ve kendi kahramanlarını yaratır. Bütün bu süreç boyunca emekçi yığınlar ve özellikle proletarya eski toplumda üzerlerine sinmiş kötü olan ne varsa onlardan kurtulmaya, büyük bir tutkuyla yöneldikleri yeni toplumun yeni insanları olarak kendi kendilerini de yeniden yaratmaya yönelirler.

Bu süreçte yeni kahramanların ortaya çıkması ne öznel bir sorun ne de öznel girişimlerin sonucudur. Yeni kahramanların doğuşu, çağımızın proleter devrimler çağı, devrimci bir çağ olmasından ileri gelir. Nasıl ki 1917 Ekim Devrimi öncesinde ve sonrasında Rusya proletaryası kendi kahramanlarını yaratmışsa, bugün de proletarya kendi kahramanlarını yaratıyor, yaratmaya da devam edecektir. Çünkü, yeni toplum proletaryanın kitlesel kahramanlıkları üzerinde, yeni insanın omuzları üzerinde yükselecek.

Proletaryanın toplumsal devrimi sadece politik iktidarın ele geçirilmesi değildir. Aksine politik iktidarın ele geçirilmesi, proletaryanın toplumsal devriminin başlangıcıdır. Devrim politik iktidarın fethinden sonra ekonomik alanda, kültürel alanda, eği-

timde, sağlıkta vb bütün alanlarda sürekli olarak genişleyip derinleşerek devam eder; kadın-erkek eşitliğinin, bütün cinsiyetlerin eşitliğinin gerçek yaşamda hayata geçmesiyle; emeğin ve buna bağlı olarak bütün toplumun sosyalist yeniden örgütlenmesiyle, sınıfların kaldırılarak sınıfsız, sömürsüz, sınırsız toplumun kurulmasıyla sürer gider. Proletaryanın devrimi tarihin en derinine giden devrimdir sözü, gerçek anlamını burada bulur.

Devrimci proletaryanın eski topluma karşı mücadelesi politik iktidarın ele geçirilmesiyle ya de emeğin sosyalist yeniden örgütlenmesiyle de bitmez. Çünkü politik iktidarını ve ekonomik ayrıcalıklarını kaybeden burjuvazi, eski toplumu restore etmek, geri getirmek için bütün gücüyle, bütün olanaklarıyla savaşır. Bu amaçla sabotajdan baltalamaya, kundaklıktan suikasta, cinayete varana kadar her yolu dener. Uluslararası sermayenin etkin desteğini ve gücünü de arkasına alarak elinden gelen her şeyi dener, her yola başvurur.

Proletaryanın ilk iktidar deneyimi hepimizin bildiği gibi 71 gün süren Paris Komünü oldu. Fransız burjuvazisi, ancak savaş halinde olduğu Alman burjuvazisinin ekonomik ve askeri alandaki etkin desteği sayesinde Komünü yenebildi. Proletarya daha sonra aynı şeyi Sovyetler Birliği deneyimine yaşadı. 1917'den 1989'a bu sefer iktidarı 72 yıl sürdü. İçerdeki burjuva artıkları ABD ve AB emperyalistlerinin büyük desteğiyle iktidarı yeniden ele geçirdi; restorasyon çabaları halen sürüyor.

Sovyetler Birliği'nden sonra Doğu Avrupa ülkelerinde proletarya uzun yıllar elinde tuttuğu iktidarı birer birer yitirdi; burjuvazi, emper-

yalizmin etkin desteğiyle karşı-devrimler yaparak iktidarı ele geçirip ekonomik ayrıcalıklarına yeniden kavuştu. Bütün bu tek yanlı sosyalizm deneyimleri, sosyalizmin bir geçiş toplumu olduğunu, sosyalizmin bütün dünyada zafere erişmesine ve komünizme varana kadar karşı-devrimlerin, geri düşüşlerin olabileceğini gösterdi.

Bu nedenle proletaryanın devrimin zaferinden sonra da burjuva topluma, kapitalizmin kötülüklerine eski toplumun alışkanlıklarına, kalıntılarına karşı mücadelesi devam eder, etmelidir. Proletaryanın nihai kurtuluşu uğruna verdiği bu mücadelede iktidarın ele geçirilmesi, yeni ve daha ileri bir topluma geçmesi ona kesin bir üstünlük sağlar, ama eski toplumun kötülüklerinden öyle bir çırpıda kurtulamaz; burjuva toplumun, kapitalizmin kalıntıları yeni toplum koşulları altında bir süre daha varlığını sürdürür. Bu nedenle kapitalizmden kalanlara, eski toplumun kalıntılarına karşı mücadele sosyalizm altında da uzun bir süre devam eder. Bunu kendi toplumsal devrimiyle ve pratiğiyle en iyi biçimde gösteren Küba proletaryası bu yüzden halen “devrim sürüyor” demeye devam ediyor.

YA KANLI KAVGALI BİR SAVAŞ, YA YOK OLUŞ; YA DEVRİM YA ÖLÜM!

Olgular, gerçekler, görmek istemeyenlere de kendilerini kabul ettiriyorlar. Bugün artık ağzını açan, ABD hegemonyasının, emperyalizmin çöküşünden söz ediyor. Bunların önemli bir kısmı da Marx'ı ve Marksizmi “yeniden” keşfediyor.

Ama bunların liberallerden uz-

laşmacı sosyalistlere kadar geniş bir kesimi, Lenin'i ve Leninizmi yok saymaya, inkar etmeye devam ediyorlar. Oysa günümüzde Leninizmden ayrı bir Marksizmden söz edilemez. Her ne kadar tekelleri kapitalizmin son aşamasına gelmiş olsak da, hala emperyalizm koşullarında yaşıyoruz. Emperyalizmden söz etmek, Lenin ve Leninizmden söz etmektir; Leninizm ve Lenin olmadan emperyalizmi açıklayamazsınız. Çünkü “Leninizm, emperyalizm ve proleter devrim çağının Marksizmidir” (Stalin- Son Yazılar) Ya da bir başka söylemle Leninizm, kapitalizmden komünizme geçiş çağının Marksizmidir.

Lenin, emperyalizm adlı eserinde emperyalizmi, kapitalizmin son aşaması olarak, çürüten kapitalizm olarak ayrıntılı biçimde tahlil eder. Ama Leninizm sadece emperyalizmin tahlili değildir; aynı zamanda ve özellikle proletarya diktatörlüğünün teorisidir. Bu teori proletarya diktatörlüğünü irdeler. Bu teori devrim öncesi ve sonrasında proletaryanın örgütlenme ve mücadele biçimlerini, proletarya diktatörlüğünde komünist partinin rolünü ve yerini; proletaryanın ulusal ve uluslararası ittifaklarını ele alır, bu sorunlara çözümler sunar. Yani Lenin ve Leninizm olmadan ne emperyalizm, ne de yeni evrenin çelişki ve çatışmaları anlaşılabilir. Bu nedenle günümüzde Lenin'i ve Leninizmi inkar ederek Marksizmden, emperyalizmden söz etmek, aslında Marksizm-Leninizmde içkin olan devrimci sosyalizmi, devrimi ve devrim teorisini inkar etmektir. Leninizmi reddedenler proletaryanın devrimini, proletarya diktatörlüğünü, proletaryanın devrimci sınıf partisi olan yeni tipteki devrimci komünist

partiyi, günümüzün en temel, hayati sorunlarının çözümünü de reddetmekte, bilerek ya da bilmeyerek burjuva kampa iltica etmektedirler.

GÜNÜMÜZÜN ÖNE ÇIKAN ÇELİŞKİ VE ÇATIŞMALARI

Emperyalist-kapitalist sistemin çöküş evresinde kapitalizmin çelişki ve çatışmaları son derece keskinleşmiş, proletaryanın devrimi günlük politikanın, pratiğin başat sorunu haline gelmiştir. Lenin ve Leninizm ışığında bu çelişki ve çatışmaları kısaca hatırlayalım.

En başta kapitalizmin temel çelişkisi olan emek-sermaye çelişkisi var. Emperyalizm, tekellerin, tekelci birliklerin, bankaların, mali sermayenin dünya egemenliğidir. İşçi sınıfı, kapitalizmin başından beri sermayeye karşı kesintisiz mücadele vermiştir. Emperyalizm öncesi dönemden başlayan bu mücadelede yasal partilerden illegal parti ve örgütlenmelere, kulüplerden derneklerden sendikalara, milislerden sovyetlere, komite ve konseylere kadar çok çeşitli örgütler kurmuş; sendikal mücadeleden parlamenter mücadeleye, grevlerden genel grevlere, gerilla mücadelesinden silahsız-silahlı ayaklanmalara varana kadar çok çeşitli mücadele biçimlerine başvurmuştur. Bu mücadele sürecinde yendiği de olmuştur, yenildiği de.

İşçi sınıfının kendisi için ilk büyük ayaklanması ve ilk devrimi 1830'lı yılların ayaklanmaları ve 1848 Devrimi oldu; ilk iktidar deneyimini de 1871 Paris Komünü'yle yaşadı. Komün'ün yenilgisinden sonra uzun süren "barışçıl mücadele" biçimlerine, sendikal mücadelelerden parlamen-

ter mücadelelere uzanan bir çizgide güç biriktirme dönemi yaşandı. 1914-1918 yıllarında yaşanan ilk emperyalist paylaşım savaşı, bu "barışçıl" döneme son verdi, dünya ölçeğinde devrimci duruma neden oldu. Lenin ve Bolşevik Parti önderliği altında toplanan, birleşen Rusya proletaryası, proletaryanın ilk muzaffer devrimini gerçekleştirdi. Bu dönemde Macaristan'da, Almanya'da devrimler gerçekleşti. İtalya'dan Fransa'ya, İskandinavya'dan İngiltere'ye, İrlanda'dan İran'a, Çin'e kadar dünyanın dört bir yanında büyük ayaklanmalar, isyanlar gerçekleşti.

Ekim Devrimi, proletaryanın emperyalist kapitalist sisteme indirildiği ilk ölümcül darbe oldu. Uzun bir iç savaştan sonra SSCB'de sosyalizmin ilk zaferi, dünyanın her yerinde proletaryaya moral ve itilim verdi. Ancak bu dönem uzun sürmedi; 1929 dünya bunalımı 1939'da ikinci emperyalist paylaşım savaşına yol açtı. Emperyalistler, Alman faşistlerini Sovyetler birliğine saldırmaları için yönlendirirken, bir yandan da Sovyetler Birliği'yle kurdukları ittifaklar yoluyla onları oyalamaya, ellerini kollarını kavuşturup yenilmelerini; proletaryanın ilk büyük devletinin yıkılmasını beklediler. Ama tam tersi oldu. Sovyetler Birliği Alman faşizmini ezerek, faşizmin Avrupa'daki hakimiyetine son verdi. Birbiri ardına patlayan devrimler sonunda Doğu Avrupa kapitalist dünyadan koşturdu; proletarya kısa sürede Avrupa kıtasının önemli bir bölümünde egemen sınıf konumuna geldi. Hemen sonrasına 1949 Çin Devrimi'yle sosyalizm dünyanın üçte birinde egemen bir dünya sistemi haline geldi.

İkincisi, bütün bir 20. yüzyıl

boyunca devam eden, iki kez dünya savaşına neden olan emperyalistler arasındaki çelişki ve çatışmalardır. 20. yüzyılın sonuna yaklaşırken emperyalist-kapitalist sistem, dünya egemenliği ve ABD hegemonyasıyla birlikte çökmeye başladı. İkiz kulelerin çöküşünde somutlanan bu çöküş emperyalist kapitalist sistemin çelişki ve çatışmalarını en son noktaya kadar taşıdı.

Kapitalist talan ekonomisi nedeniyle giderek azalan dünyanın enerji kaynaklarını özellikle kapitalist uygarlığın üzerinde yükseldiği fosil tabanlı yakıtları ve hammaddeleri, kıymetli mineralleri kontrol altına almak amacıyla ABD, ilan edilmiş bir dünya savaşı başlattı. Bu savaş, daha önceki dünya savaşlarından farklı olarak küresel iç savaştı. Sermaye sınıfı emperyalist kapitalist sistemin çöküşünü durdurabilmek ve elinden kaçırdığı üretici güçleri yeniden kontrol altına alabilmek amacıyla bütün dünyada emekçi sınıfa karşı kapsamlı bir saldırı başlattı. Küresel iç savaş olarak başlayan üçüncü dünya savaşında ABD, rakiplerini ve olası rakiplerini baskılamak, mineralleri ve madenleri kontrol altına almak amacıyla Afganistan'dan Irak'a, Suriye'den Ukrayna'ya kadar bir çok yerde açık askeri güce başvurdu. Ama ne yapsa da, bu çöküşü durduramadı, çöküş süreci derinleşerek sürüyor. Ve bu süreç, sadece çöküş sürecinden ibaret değil. Diyalektik olarak her şey kendi karşıtıyla birlikte vardır.

Burada yeni evre, aynı zamanda daha ileri bir toplum olan sosyalizmin bütün maddi ön koşullarının doğup geliştiği bir dönem oldu. Küresel kriz, dünyanın her yerinde devrimci durumu olgunlaştırdı. Em-

peryalist kapitalist sistemin çöküş süreci, dünyada devrimci durum ve küresel iç savaşta somutlanan bu yeni dönemde genel olarak güç kaybeden, savunma mevzilerinde tutunmaya çalışan kapitalizm, proletaryanın toplumsal devriminin yaklaştığının en açık kanıtı ve işaretidir. Proletaryanın devrimi, emekçi sınıfın kurtuluşunu başlatacak olan bu devrim, artık zorunluluk olmanın ötesinde pratik politikanın, pratiğin bir konusu olarak güncel bir olgu durumuna gelmiştir. Proletarya, Marx'ın sözleriyle ifade edersek şu ikileme karşılıklıdır: "Ya kanlı kavgalı savaş, ya yok oluş; ya devrim ya ölüm!"

Öne çıkan bir diğer çelişki ise bir avuç egemen emperyalist ülke ile dünyanın ezici nüfusunun yaşadığı bağımlı ülkelerdeki uluslar arasındaki çelişkidir. Bir başka söylemle, bir avuç egemen ulusla, dünyanın büyük çoğunluğunu oluşturan egemenlik altındaki ezilen uluslar arasındaki çelişkidir.

Emperyalizm, 20. yüzyılın başında kendi egemenliğini ilan ederken, dünyanın önemli bir bölümü serbest rekabetçi kapitalizm döneminde fetihler ve işgaller yoluyla sömürge durumuna getirilmişti. Kurtuluş mücadeleleri daha geçmişe uzansa bile, özellikle ikinci emperyalist savaştan sonraki dönemde, Asya ve Afrika'daki sömürge ülkelerde ulusal bağımsızlık savaşları büyük bir hız kazandı. Sosyalist dünyanın etkin desteğiyle bu ülkeler kısa sürede ulusal bağımsızlıklarını kazandılar. Ancak sosyalizm ve sınıfsal kurtuluş perspektifine sahip olmayan bu ülkeler, emperyalizme karşı verdikleri mücadelelerde ulusal bağımsızlıklarını kazansalar da, kısa sürede kendilerini

yeni sömürgecilik zincirleriyle sınıksız zincirlenmiş buldular. Emperyalist tekeller, ekonomik olarak kuşatıp teslim aldıkları bağımsızlığını yeni kazanmış bu ülkelerin ekonomilerini birer birer yeniden kendilerine bağladılar. Ulusal bağımsızlıklarını kazandıkları kadar büyük bir hızla yeniden bağımlı ülkeler haline geldiler.

Emperyalizm, yüzyılı aşkın bir süredir yüzden fazla sömürge ve bağımlı ülkeyi yer altı ve yerüstü kaynaklarıyla sömürdü, bütün dünyayı insanı ve doğasıyla soyup talan etti. Emperyalizmin yeni evresinden önceki dönemde sömürgelerde ve bağımlı ülkelerde yaşayan yüz milyonlarca emekçi defalarca isyan etse, ayaklansa da yalnız kaldı; mücadeleleri askeri faşist cuntalardan açık askeri müdahalelere varana dek çeşitli biçimlerde emperyalist güçler tarafından ezildi. Yeni evreyle birlikte kapitalist sistemin dünya bunalımı emperyalist merkezlerde de isyan ve ayaklanmaları tetikledi; bağımlı ülke halkları ilk defa yalnız kalmadılar, emperyalist merkezlerdeki işçi ve emekçilerin eylemlerinden, isyan ve ayaklanmalarından moral devşirip güç olarak etkin mücadelelere, isyan ve ayaklanmalara atıldılar.

Emperyalizmin kaptanları, içinde debelendikleri dünya bunalımını atlatabilmek, ellerinden kaçırdıkları üretici güçleri ve toplumu yeniden denetim altına alabilmek için bağımlı ülkelerde zaten var olan ekonomik ilhaki sonuna kadar vardırıma; bu ülkelerde birikmiş olan sermayeye de el koymaya yöneldiler. Ortadoğu başta olmak üzere bağımlı ülkelerde gelişen devrimci mücadeleyi ve halk ayaklanmalarını ezmek, tam ilhaki sonuna kadar vardırıma amacıyla açık

askeri müdahalelere başvurdular; “demokrasi” ve “istikrar” getirmek bahanesiyle işgal ettiler. Ama ne yap-salar da Tunus’tan Sudan’a Sri Lanka’dan Mısır’a, Nijer’e kadar yayılan geniş bir coğrafyada halk ayaklanmalarını ve devrimleri engelleyemediler. Bu devrimler ve ayaklanmalar henüz proletarya ve halklara kurtuluş getirmese de milyonlarca ve milyonlarca emekçi kurtuluşun bu yolla kazanılacağını kendi deneyimleriyle öğrendiler, öğrenmeye de devam ediyorlar.

1840’lı yılların devrimlerinden bu yana kuşaktan kuşağa akan bu mücadelede proletarya çok yendi, çok yenildi. Nihai zafere kadar da bu akış devam edecek. Ama bütün yaşananlar proletaryaya, sermayenin egemenliğine son verip kendi kendisini egemen bir sınıf olarak örgütlediği sürece şu ikileme karşı karşıya olduğunu gösterdi: Ya sermayenin egemenliğine boyun eğerek açlık ve sefalet içinde uzun ve acılı bir ölüm ya da sermayenin egemenliğine başkaldırarak, bu egemenliği yıkmak ve daha ileri bir topluma geçmek. Bu ikilem işçi sınıfına, emek cephesine aslında tek bir yol bırakır; proletaryanın devrimi. Emperyalist kapitalist sistemin işleyişi, işçi sınıfı ve emek güçlerini sürekli olarak devrime doğru iter; burada devrim artık kaçınılmaz bir zorunluluktur.

BİREYİN ÖZGÜRLÜĞÜ VE KADININ KONUMU

Tarih boyunca bütün sınıflı toplumlar, bireyin gelişimini ve özgürlüğünü sınırlayıp güdükleştirdiler. Bireylerin özlemleri, geleceğe dair hayalleri, yaşamdan beklentileriyle sınıflı toplumun gerçekleri daima ça-

tışma içinde oldu.

Sınıflı toplumun bugün var olan yapısı, kapitalizm nedeniyle insanlar hayallerini, yaşamdan beklentilerini özlemlerini sürekli olarak geleceğe ertelemek zorunda kalıyorlar. Bu durum, belirli bir noktadan sonra insanlarda, bu özlemlerine, hayallerine asla ulaşamayacakları hissi yaratıyor. Toplumsal koşullar ve sınıflı toplum olan kapitalizmin gerçekleriyle bu özlemlerine, hayallerine erişemeyen insanların bir kesiminde umutsuzluk, boşvermişlik gelişirken, bir kısmındaysa bu özlemlerin ve hayallerin daha da güçlendiği görülüyor, bu uğurda çabaları daha da yoğunlaşıyor. Bu kesimdeki insanlarda özlemlerine erişebilmek hayallerini gerçekleştirmek, kendi istedikleri biçimde yaşayabilecekleri bir toplum kurmak için mücadele eğilimi doğuyor, gelişip güçleniyor.

Bugün halihazırda var olan özel mülkiyet toplumu kapitalizm ve burjuva toplum, bireylerin sadece hayallerini ve özlemlerini değil, davranışlarını, düşüncelerini, olaylar karşısındaki tutumlarını ve hareketlerini de kısıtlayıp sınırlandırarak, bireyin yaşam alanlarını daraltıyor. Bu darlaştırıcı, kısıtlayıcı toplumsal koşullar ve konan sınırlar, özellikler kadınlar üzerinde daha yoğun ve ağır bir hal alıyor, onu adeta köleleştiriyor, kölece bir yaşama mahkum ediyor.

Bugünün modern burjuva toplumunda kadının kölece konumunun sürüp gitmesini sağlayan mevcut toplumsal yapıya dayalı önyargılar, gelenekler, alışkanlıklar ve ahlaki kısıtların yanı sıra, sayısız bağ, yasa ve toplumsal baskı kurumu var. Bu toplumda bir kadın ne zaman kendi özlemlerine, isteklerine uygun olarak

yaşama yönünde bir adım atsa, karşısına derhal sayılamayacak kadar çok engel çıkar. Bu engellerinden birini aşsa, bir diğeri dikilir özlemleri ve hayalleriyle kendisinin arasına. Burada en açık biçimiyle söylemek gerekirse, insanlar özlemlerine, hayallerine kavuşabilmek için, özel mülkiyet toplumunu yıkmalı, onu aşmalıdır. Kadının özgürleşmesi, bütün toplumun özgürleşmesidir. Bunun için bir toplumsal devrim yoluyla kapitalizmin aşılması, devrimci dönüşüm yaşanması bir zorunluluktur.

Sınıflı toplumların en sonucusu ve en gelişkini olan bugünkü kapitalist toplum, kadını erkeğin tamamlayıcısı olarak görüp, onun hizmetine koşarken, aynı zamanda kadını erkeğe bağımlı yapan bütün koşulları da yeniden ve yeniden üretir. Kapitalizm altında geçen bütün tarih boyunca burjuva toplum bu koşulları tekrar tekrar üretirken, bir şey daha yaptı; kadını üretim sürecine çekti. Burjuvazinin amacı, ucuz kadın emeğine dayanarak daha çok artı değer üretmek, daha çok kar etmektir. Ancak kadının üretim sürecine katılması, kapitalistlerin amacı ve niyeti ne olursa olsun, kadının özgürleşmesinin yolunu açtı. Kadının toplumsal üretime katılması, kadını erkeğe bağlayan en önemli bağlardan birini, ekonomik bağımlılığını zayıflattı. Kadının kendi yaşamını sürdürmesi için gereken maddi geliri kendi emeğiyle kendisinin sağlaması, kadının toplumsal konumunda da bir değişim yarattı. Ancak bu değişim, zayıf, güdük ve yetersiz kaldı. Kadının erkeğe bağımlılığının ortadan kalkması ve kadının toplumsal konumunda gerçek ve köklü bir değişimin yaşanması için, hem kadın hem de erkek üzerindeki baskının,

sömürünün kapitalizmin sınırlandırılmalarının ve kısıtlılıklarının sonlandırılması gerekiyor.

Özel mülkiyet toplumlarında egemen sınıf üretim araçlarını ve tüketim nesnelerini mal olarak, mülk olarak görür ve sahiplenir. Bu sahiplenme, mülk sahibi sınıfların kadına yaklaşımında da aynı biçimde geçerlidir, kadını da mülk olarak görüp sahiplenirler. Bu, aynı biçimde bugünün modern burjuva toplumunda da geçerlidir. Toplumda genel olarak "egemen olan düşünceler egemen sınıfın düşünceleridir." Genel olarak bütün sınıflı toplumlarda olduğu gibi kapitalist toplumda da bu böyledir, egemen olan düşünceler burjuva düşüncelerdir. Yani bu toplumda da erkekler, kadını koruyup kollayacak, seviyecek bir aşk nesnesi olarak görür ve kadından da buna boyun eğmesini, buna uygun davranmasını beklerler. Oysa kadının da bir insan olarak erkeklerle eşit koşullarda yaşamın tüm zenginliklerinden, uygarlığın nimetlerinden yararlanarak özgürce yaşamak istemesinden daha doğal bir şey yoktur. Ama kadının bugünkü kölece konumunun değişmesini istemeyen erkek egemen burjuva toplum, ne kadının erkekle eşitliğini ne de yaşamın zenginliklerinden yararlanarak çok yönlü gelişimini ve yaşamasını istemiyor; hele hele kadının özgürce yaşamasını değil kabul etmek, düşünmeye bile tahammül edemiyor.

Kadını mülkiyet altına alınacak bir nesne olarak gören özel mülkiyet toplumlarında "insandan insana en doğal ilişki" olan kadın-erkek ilişkisinde mülk sahibi sınıf aşkı öldürüyor. Bugünün modern burjuva toplumunda bu sınıf burjuvazidir; burjuvazi aşkı da öldürüyor. Çün-

kü burada aşk değil sahiplenme var. Çünkü burjuvazi kadını asla erkeğe eşit bir insan olarak kabul etmiyor. Çünkü kadın onlara göre canlı bir insan değil, sahiplenilecek bir nesnedir; erkek egemen burjuva toplumda kadın, erkeğin ihtiyacını karşılayan, ona hizmet eden, onu tamamlayan kullanılacak bir nesnedir. Elbette bunun temel nedeni insanın insana, insanın topluma yabancılaşmasıdır. İnsanların nesnelere değil, nesnelere insanlara egemen olduğu; nesnelere insanları yönettiği toplumlarda bu kaçınılmaz olarak böyledir.

Bugün artık dünyanın hemen her yerinde olduğu gibi bu coğrafyada da kadınlar bu duruma başkaldırıyor, erkeğin ve erkek egemen burjuva toplumun belirlediği sınırları kabullenmiyor, çığneyip geçiyorlar. Bu kadının ikincil konumuna, kölelik konumuna başkaldırısıdır, intikamıdır. Bu, yeni bir topluma geçişin habercisidir. Artık kadınlar bütün dünyada devrimin etkin bir gücü olarak harekete geçmiş, öne çıkmaya başlamıştır. Günümüzde modern burjuva toplumun baskı ve sınırlamalarına başkaldıran, kapitalizme ve burjuva topluma karşı mücadeleye katılan her birey gibi kadının da duyguları, yetenekleri açılıp geliyor, ufku genişliyor. Binlerce yıldan beri kadını ikincil konuma düşüren toplumsal koşullar, bugün daha da ağırlaşarak sürüyor. Gerçek yaşamda kadın erkek arasında süren eşitsizlik, kadını erkeğe bağımlı hale getiriyor.

Daha önce de söylediğimiz gibi, kapitalizm kadını erkeğe bağımlı kılan koşulları tekrar tekrar üretiyor. Bu bağlar kadını erkeğe zincirliyor; bu zincir kadının kölelik zinciri oluyor; modern burjuva toplumun baskı ve

kısıtlamaları kadını egemenlik altına alıyor, kölece bir yaşama zorluyor. Bu toplumsal koşullar altında bir erkek, isterse dünyanın en insancıl en iyi niyetli erkeği olsun, kadın erkek ilişkilerinde eşitsizlik varsa, kadın kendi iradesiyle gönüllü ve özgürce bir ilişki kurmuyor, kuramıyorsa (evlilik ya da birlikte yaşam) istediği zaman ayrılma, boşanma hakkına sahip değilse, bu koşullar kölelik koşullarıdır, er ya da geç kadını boğacak, mutsuzluğa sürükleyecektir. "İnsandan insana en doğal ilişki" olan bu ilişkide kadın da erkek de özgür iradeleriyle ve gönüllü olarak, birbirine eşit iki insan olarak hareket edemiyorsa; ekonominin ve toplumun baskısı altında kalıyorsa, bu ilişki kadını köleleştirecek, baskı altına alacak, mutsuzluğa sürükleyecektir. Eğer kadınla erkek arasındaki bu "en doğal ilişkiyi" özgür insanlar, özgür ve eşit bireyler arasındaki ilişki ilkeleri yönetmiyorsa, burada erkek dünyanın en iyi niyetli, en iyi erkeği bile olsa, sonuçta kadının mutsuzluğunu artırmaktan başka hiçbir şey yapamaz, yapamayacaktır.

İnsanlar toplumsal çevreleriyle insandır ve kendilerini uymak zorunda hissettikleri alışkanlıkları, gelenekleri vardır. Bu alışkanlıklar ve gelenekler toplumsal alışkanlıklardır, içinde yaşadıkları toplumun alışkanlıklarıdır. Toplum, insanları bu alışkanlıklar ve gelenekler yoluyla denetler. Bu gelenekler ve alışkanlıklar insanların özgürce hareket etmelerinin önündeki en büyük ve etkili engellerdir.

Kapitalizmin ve burjuva toplumun yıkılmasından sonra kurulacak olan geleceğin toplumunda insanları sınırlayan, denetleyen bu mekanizmaların, geleneklerin ve alışkanlıkla-

rın yerini özgürlükler alacak; insanlar sınırlanmayacak, kendi özgür iradeleriyle karar verip özgürce yaşayacaklar. Alışkanlıkların yerini bilinçli davranışlar alacak, özgürlükler gelişip genişleyecektir. Gelişkin ve özgür bireylerden oluşan bu yeni toplumda insanlar ekonominin ve toplumun baskısından kurtulacak, kadın da erkek de en büyük mutluluğa, en büyük özgürlüğe kavuşacaktır.

BUNALIM DÖNEMLERİ VE GÖZÜPEK, KARARLI, BECERİKLİ DEVRİMCİLİK

Emperyalist-kapitalist sistemin dünya bunalımı, daha önceki bütün bunalımlardan bazı farklılıklar gösteriyor. Bunların en başında uzun ve kalıcı olması var. Daha önceki bunalımlar, serbest rekabetçi dönemde onar yıllık periyotlarla yaşanıyordu; tekerciliğin doğuşu ve dünya hakimiyetiyle birlikte bunalımların arası çok kısalmıştı. Engels, Kapital'in 1.Cildinin 3. Almanca Baskısı için yazdığı önsözde buna şöyle dikkat çekiyordu:

"1825'ten 1867'ye kadar durmadan yinelenegelen onar yıllık durgunluk, gönenç, aşırı üretim ve bunalım dönemleri, gerçekten ömrünü tamamlamış gibi görünüyor; ama yalnızca bizi devamlı ve süregelen bir depresyon bataklığına bırakmak için. Özlemle beklenen gönenç dönemi gelmeyecek; bunu haber veren belirtileri görmemizle bunların ufukta kaybolmaları bir oluyor." (Kapital, C.1, Sol Yayınları. 3. Baskı)

Günümüzde kapitalizmin bunalımı artık süreklilik kazanmış durumda. Birbiri ardına gelen sert dalgalı bağımlı ülkelerden emperyalist merkezlere, emperyalist merkezler-

den bağımlı ülkelere bütün kapitalist dünyayı temellerinden sarsıyor; kapitalist ülke ekonomilerini kırıp geçiriyor. Burjuva toplumun ayaklarının altındaki toprağı çeken bu bunalımın bu kadar ağır ve süreğen olması kimilerini şaşırtsa da, bunda şaşılacak bir şey yok.

Her şeyden önce günümüzde kapitalist üretim ulusal çitleri tamamen yıkıp geçti; sadece pazar zinciriyle değil, tedarik zinciriyle bütün kapitalist dünyadaki üretim süreçlerini birbirine bağladı. Bu da her bunalım dalgasının bütün kapitalist dünyada sarsıntıya yıkıma neden olmasını getirdi.

Bunalım, sanayi bunalımı olarak kalmadı, kısa sürede tarım alanına yayıldı. Serbest Ticaret Bölgeleri, Gümrük Birliğı Anlaşmaları, IMF reçeteleri, vb yollarla bütün dünyayı etkisi altına alarak, özellikle bağımlı ülkelerde tarım ve hayvancılıkta büyük yıkımlara neden oldu.

Bunalım, kapitalizmin doğası gereğı sermaye birikiminin merkezileşmesini hızlandırır, sermayenin daha çok elden daha az ele doğru akışını hızlandırır. Özellikle iflaslar, şirket evlilikleri, birleşmeler yoluyla küçük ve orta sermayenin yanı sıra, bazı tekelleri de ortadan kaldırırken bazı tekeller ve tekelci birlikler onları yutarak devasa boyutlara vardı. Özellikle bağımlı ülkelerde küçük ölçekli tarım ortadan kalkarken, küçük üreticiler büyük bir hızla üretim ve geçim araçlarını yitirdi.

Yeni evrede uygulanan tam ilhak, daha önceki dönem boyunca bağımlı ülkelerde birikmiş bulunan sermayeye de emperyalist merkezler tarafından el konmasıyla ilerledi, bağımlı ülkelerde işsizlik ve açlık alabil-

diğine genişledi ve derinleşti.

Emperyalist tam ilhak politikalarına itiraz eden ya da tam teslim olmayan bağımlı ülkelerdeki iktidarlar “renkli devrimler yoluyla, olmadı “demokrasi” ve “uygarlık” taşıyan askeri güçler, ordular tarafından tasfiye edildi.

Emperyalist merkezlerde biriken muazzam boyutlardaki servet ve sermaye, aşırı üretim nedeniyle atıl kaldı. Bizzat sermayenin kendisi sermaye dolaşımının önünde engel haline geldi. Aşırı üretim nedeniyle bir yanda pazarlar dolup taşar, metaller (mallar) depolarda çürümeye terk edilirken, dünyanın büyük bölümünde de yoksulluk, açlık ve gıda krizi aldı başını yürüdü.

Kapitalizmin işleyiş yasaları nedeniyle bunalım, sanayi ve tarım alanlarıyla sınırlı kalamazdı, kalmadı. Kısa sürede mali piyasaları, finans sektörünü de sardı. Dünya parası doların tahtı sarsılırken, kredi sistemini, para birimi sistemini, borç yükümlülükleri sistemini, borsaları ve para piyasalarıyla bütün finans sektörünü pençesine aldı. Tek tek ülkelerde, ülkeler arası ilişkilerde olduğu kadar her bir ülkenin kendi içindeki toplumsal grupları, hatta aileler arasında var olan geleneksel ilişkileri de tasfiye ederek, alt sınıflardaki sefaleti daha da derinleştirip yaygınlaştırdı.

Emperyalist ülkelerdeki hem imalat sanayinde hem de tarımda modern teknolojiye dayalı makine- li üretimle, daha geri teknolojilerle emek-yoğun üretim yapan bağımlı ülkelerdeki orta ve küçük ölçekli üretim arasındaki rekabete, bağımlı ülkelerde sübvansiyonun kesilmesi de eklenince, yıkım kaçınılmaz oldu. Burada özellikle örgütsüz meta üreti-

cilerinin, küçük üreticilerin, köylülerin, zanaatkarların, KOBİ'lerin ürettiği metallerin fiyatları büyük bir hızla düşüp değer kaybederken, sermayeleri de değer kaybetti.

Özellikle konut vb bazı sektörlerde kredi-borç ilişkilerinin, borsa oyunlarının etkisiyle oluşan köpük, zaman zaman banka ve finans sektöründe bu köpükten beslenen bazı tekellerin de iflasına neden oldu; bu iflaslar, bu tekel gruplarına ait şirketlerde çalışan işçilerin ve emekçilerin bütün birikimlerini kaybetmelerine, yıkımına yol açtı.

Kendi gelişiminin son sınırlarına dayanan kapitalizmin, daha önceki bunalım dönemlerinde kullandığı materyaller ve argümanlar da işlevini yitirip bunalıma çözüm üretmez hale geldiği için, emperyalist-kapitalist sistem ne yaptıysa önüne geçemediği küresel bir çöküş sürecine girdi; durağanlık, resesyon, sermayenin değersizleşmesi ve krizin yeni bir dalgası bu dönemin en belirgin işleyişi haline geldi.

Uzun yıllara yayılan ve süreklilik kazanan bunalım, bağımlı ülkelerden emperyalist merkezlere, dünyanın her yerinde işçi sınıfı ve emekçileri büyük bir yoksulluğa, sefalet sürükledi. Şirket evlilikleri ve iflaslar pek çok iş kolunda fabrikaların kapanmasına, işsizliğin artmasına neden oldu. Tarımdan sanayiye, ticaretten hizmet sektörüne bütün alanlarda milyonlarca insan, yaşamını sürdüremez duruma düşürüldü. Bu süreçte öne çıkan bir eğilim de, bağımlı ülkelerden emperyalist merkezlere doğru göç eğilimi oldu. Kendi ülkelerindeki yoksulluk ve sefalet; gerici faşist iktidarların baskıları ve savaşlar nedeniyle yaşam alanlarından kopan milyonlarca insan ölümü

göze alarak dağları, denizleri, çölleri aşarak daha iyi bir yaşam umuduyla bağımlı ülkelere emperyalist merkezlere doğru akan kesintisiz bir göçmen seti oluşturdu.

Uzun yıllara yayılan ve kronikleşen emperyalist-kapitalist sistemin yapısal bunalımı, bütün dünyada devrimci durumu olgunlaştırdı. Bunalımı atlatamayan sermaye, bunalımın devrimci bunalıma varması karşısında küresel iç savaşa başvurdu, emekçi sınıflara, proletaryaya karşı küresel ölçekte kapsamlı bir saldırıya geçti; emperyalist ülkeler birbiri ardına "anti-terör yasası" dedikleri faşist yasalarla emekçi sınıflara ve göçmenlere karşı baskı ve saldırılarını artırdı. Sermaye, bunalımdan çıkış yolu olarak faşizme ve savaşa başvurdu. Ama bunlar da çare olmadı, olmuyor. Proletarya ve halklar, Sovyetler Birliği'nin dağılması ve sosyalizmin geriye düşmesinin yarattığı moral bozukluğunu üzerinden atarak dünyanın her yerinde, emperyalist merkezlerden bağımlı ülkelere, birbiri ardına isyan ve ayaklanmalara başvurdu ve başvuruyor.

Bu durumda bizde olduğu gibi kendi yeteneksizliğini, yetersizliğini ve karamsarlığını proletarya ve halk kitlelerinin üzerine yıkmaya çalışan küçük burjuva hareket, bütün bu ayaklanma ve isyanları görmezden gelip yok sayarak, "yaprak kımıldamıyor", "hiçbir hareket yok", "insan yok" diyebiliyor. Oysa kapitalizm her geçen gün daha çok, daha çok insanı isyanın, ayaklanmanın, devrimin saflarına doğru itiyor. Burada insan yokluğundan değil, olsa olsa yetenekli, usta örgütçülerin yokluğundan azlığından söz edilebilir.

Burada bir başka yanılğı da devrimci bunalım derinleşip olgun-

laştıkça emekçi yığınların gerçekleri kavrayacağını, kendiliğinden devrimci saflara geleceğini, yöneleceğini düşünenlerin, zannedenlerin yanılığısındır. Devrimin zaferi hiçbir yerde ve hiçbir zaman kendiliğinden olmaz. Evet, devrimi kitleler yapar, ama hiçbir zaman proletarya ve halk kitleleri kendiliğinden bir hareket olarak kaldığı, örgütlü devrimci mücadeleyle buluşup bütünleşmediği durumda, devrimi zafere kadar vurduramaz. Devrimin zaferi can ve kan pahasına, ölümüne bilinçli mücadeleyle kazanılır. Proletarya ve halkları bu mücadeleye hazırlayabilecek ve devrimi zafere götürebilecek olan yalnızca ve yalnızca proletarya ve halk kitleleri arasında örgütlenmiş, güçlü ilişkiler kurmuş devrimci komünist partidir.

Tarihte öyle şeyler olmuş, öyle şeyler yaşanmıştır ki, ortaya çıkan devrimci bunalım, sermayenin iktidarını temellerine kadar sarsmış, ama devrim zafere ulaşamamıştır. Ulaşamamıştır, çünkü, proletarya ve halklara önderlik edebilecek onları zafere taşıyabilecek bir önder güç; devrimci komünist parti yoktur. Ya da devrimci komünistler, ne pahasına olursa olsun kitleleri kazanma, örgütlenme yeteneğini ve başarısını gösteremedikleri için devrim başarıya ulaşamamıştır. Bunun bir daha tekrarlanmayacağını sanmak devrimci komünistlerin değil, hayalperest ahmakların işi olabilir ancak.

Burada sözü Lenin'e bırakmak, ona kulak vermek gerekiyor: "İşte, devrimci eylemlerimizin dayanağı, temeli olarak devrimci bunalım sorununa gelmiş bulunuyoruz. (...) Devrimciler zaman zaman bu bunalımın, kesinlikle çıkışı olmayan bir bunalım olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Bu bir yanılığdır. İçinden kesinlikle

çıkılmaz, çaresiz durumlar yoktur. Burjuvazi aklını yitirmiş utanmaz bir haydut gibi davranıyor. Budalalık üstüne budalalık yapıyor, böylece durumu ağırlaştırıyor ve kendi yıkımını çabuklaştırıyor. Kabul. Ama (...) durumun 'kesinlikle' çaresiz, çıkışı olmayan bir durum olduğunu önceden 'tanıtlamaya' kalkışmak, boş bir bilgiçlik taslamak ya da sözcükler ve düşünceler üzerinde oynamak demektir. Bu noktada ve buna benzer başka noktalarda 'tanıtılma' ancak pratik olabilir. Burjuva düzeni tüm dünyada en derin devrimci bunalımlarından birini geçiriyor. Şimdi söz konusu olan, devrimci partilerin pratiği ile, bu partilerin bu bunalımı, başarıyla yürütülen bir devrimin, zafere ulaşan bir devrimin çıkarına kullanabilmek için yeterince bilinçli, örgütlenme anlayışına sahip, sömürülen kitlelerle yeterince bağlar kurabilmiş, gözü pek, kararlı ve becerikli olduklarını 'tanıtlamak'tır." (Lenin, Seçme Eserler, Cilt 10, sy. 212)

"Burjuva düzen tüm dünyada en derin devrimci bunalımlarından birini geçiriyor" diyen Lenin ve bolşevikler, bu bunalımdan 1917 Ekim Devrimini başarabilecek "gözü pek, kararlı ve becerikli" devrimciler olduklarını kanıtladılar. Bir sonraki "en derin devrimci bunalım" da Doğu Avrupa Halk Devrimlerini ve Çin Devrimini zafere taşıyanlar, "gözü pek, kararlı ve becerikli" devrimciler olduklarını kanıtladılar. Şimdi yaşanan bu "en derin devrimci bunalımların" sonuncusundan, Leninistlerin birleşik devrimimizi zafere taşımaları yani "gözüpek, kararlı ve becerikli" devrimciler olduklarını pratik olarak kanıtlamalarının zamanı.

Saraçhane versus Taksim

umut çakır

12 Haziran 2024

Sınıfların karşılıklı ilişkileri ve mücadelelerinin bütün karmaşık seyri içinde, bazı anlar ve bazı alanlar simgesel önem kazanır. Bütün o karmaşa, gel-gitler, süslü laflar ardına saklanan gerçek çıkarlar, bu simge an ve alanlarda berraklaşır. Bir yanda Saraçhane, diğer yanda Taksim, şimdi bu özgül simgesel alanlardır. İlki, CHP aracılığıyla sermayenin emek hareketini çevrelemenin sembolüdür; ikincisi ise proletaryanın kavga alanı...

Emek hareketi içinde birleşen halkın çeşitli kesimleri 1 Mayıs'ta Taksim'i istedi, çünkü genel hareketin ivedi ihtiyacı, bir sınıfın hegemonyası, öncülüğüdür. Proletarya da Taksim'i istedi, çünkü orası genel emek hareketini domine etmenin alanıdır. 1 Mayıs için alanlara çıkanlar, onlarca kentte, gözleri ve yürekleriyle Taksim'deydiler. Yalnızca Gezi Ayaklanmasında şahit olduğumuz bu durumun yeniden ve aniden belirmesi tesadüf değil.

Devrim, her gelişim aşamasında ihtiyacı ne ise, o ihtiyacı en kolay yol-

dan karşılayanların ön plana çıkmasını getirir. Geride bırakmakta olduğumuz gelişim aşamasında devrim, dinci faşizm etrafındaki kuşatmayı tamamlayabilmek için, katmanlarla safları birleştirmek zorundaydı. Bu kuşatma, çıkarları, bilinçleri ve birikimleri çok farklı kesimleri bir arada toplayabilmek için keskin yanları törpülenmiş, biçimsiz ve renksiz bir bayrağı yukarı çekmeliydi. O bayrak küçük-burjuva uzlaşmacı partilerdeydi ve üzerinde şu yazıyordu: Tek Adama Karşı Herkes!

Şimdi bu aşama geçilmiştir. Kuşatma tamam, kalenin içinde kargaşa sesleri var. Bir saldırıyla kapıyı ele geçirmenin zamanıdır. Ama bu önce kuşatma değil saldırıdır ve bambaşka kurallara tabidir. Düşmanı iyi tanıyan, hangi kapının zayıf olduğunu bilen, hangi gücü nereye konumlayacağını kurmay titizliği ve ciddiyetiyle hesaplayabilen bir "hegemon güç"e ihtiyaç duyulur. Kuşatma, yan yana durma kararlılığından ötesini gerektirmez,

ama kaleyi fethetmek, sonuna kadar gitme kararlılığı ister. Ve tüm bunları ancak, her çizgiden burjuvaziyle uzlaşmaz bir karaktere sahip bir sınıf gerçekleştirebilir. Şimdiki gelişim aşamasında, devrimin proleter hegemonyaya ihtiyaç duymasının nedenlerinden biri budur.

On yılların yönetim tecrübesiyle devrimin gelişimini izleyen tekelci sermaye, en köklü, en güvenilir partisini sahaya sürmüş bulunuyor. Kuşatmadan saldırıya geçme eğilimindeki devrimi durdurmanın şimdiki yolu, emek hareketi üzerine adım adım gelişen proleter hegemonyayı baltalamaktır. Artık bu, küçük-burjuva uzlaşmacıların boyunu aşan bir iştir. CHP, uzlaşmacıların güç yetiremediği bu görevi devralıyor. Saraçhane methiyeleri, 6 Mayıs gösterileri hem Taksim'i devre dışı bırakmak, hem de proleter uzlaşmazlığın simge alanlarını işgal girişimidir.

CHP'nin görevini etkili yürütmesi için, piyasaya bolca "yumuşama" kremleri sürüldü. Dahası, Kavala gibi birkaç simge dava üzerinden, CHP'ye küçük zaferler hediye etmek gündemdedir, yoksa "hem müzakere hem mücadele" çizgisinin sonuç alıcılığına kimse inanmayacak. Uzlaşmacı sosyalistlerin hemen tav olduğu hikâyeye göre; uluslararası sermaye Kavala yüzünden gelmiyormuş. Tam bir ahmaklık. Emperyalist sermaye gelmiyor ve faizlerin enflasyonun yarısını bile bulmadığı bir ülkeye gelmezler. Kavala hikayesi, para için değil, CHP'nin prestijini yükseltip emek hareketini domine etmesi için üfürülüyor.

Tekelci sermayenin en köklü gerici partisi, kendisine biçilen rolün altından kalkabilecek mi? 1 Mayıs Saraçhane ilk denemeydi ve CHP için ciddi prestij kaybına yol açtı. Ve taze başkan "Erken seçim istemeyeceğini"

ilan ederek, ikinci yarayı açtı. Emekçiler bir saldırı için en yakın fırsatın arayışı içindeyken, onlara koskoca dört yıl kuşatma konumunda kıpırdamama öneriliyor. Oysa emekçilerin değil dört yıl, dört aylık sabırları bile kalmadı.

Son bayram tatilinde İstanbul, yaşam şartlarındaki tükenişin ve bu tükeniş içinden yeniden doğuşun işaretleriyle doluydu. Sadece İstanbul'da on milyondan fazla emekçi, şuradan şuraya gidemeyecek noktada. Çok değil bir iki bayram önce, ellerindeki son kredi kartını kullanıp, tatil yollarına düşmüşlerdi. Kimisi bu son fırsat deyip sahilleri çadırla doldurdular. Diğerleri köylerine ve taşraya gittiler, oradan gıda takviyelerini çuvallara yükleyip metropol cangılına geri döndüler. Bu yıl ne metropoller boşaldı ne de kırlar geleneksel gıda takviyelerini sağlayabildi. Oysa, çadır altında da olsa bir tatil, biriken gerilimi düşürür, öfkenin taşkınlığını önler, bu sayede boş umutların at koşuracağı macera alanı açılır. Bankaların tatil kredilerini bol keseden dağıtmaları, ekonomik değil, politiktir.

Oysa şu an, başta İstanbul ve diğer metropollerde gerilim had safhada. Bayram tatili boyunca, metropoller sadece proletarya ve yoksullara kaldı. Kısa süreliğine, burjuvazisiz, "tuzu-kuru"suz kentın sokaklarında, birbirlerini gördüler. Aynı dert, aynı gerilim, aynı umut yüklü insanlar bir karınca sürüsü gibi, vapurlarda, metrobüslerde ne kadar kalabalık ve güçlü olduklarının ayırıcısına vardılar. Denecek ki, altı üstü bir bayram tatili, buradan sınıflar mücadelesini ilgilendiren sonuçlar çıkmaz. Politikayı gökten zembille indirip, "ölümsüz ilke"lerden doğuranlara duyurulur: Emekçiler gayet pratik insanlardır. Süslü lafların alevinden değil, ama tam da böyle, tatil manzaraları gibi,

gündelik yaşamın hay-huyundan çıkarırlar o “ölümsüz ilke”, bilinç ve politikayı. Tatil, işçi ve yoksulların çıkarlarının tam uyuşmasını, birliğini ortaya serdi ve metropollerin, eğer bu güçler birleşirse, önünde durulmaz bir sel yatağına dönüşeceğini, sıradan emekçinin gözünde somutlaştırdı. Geriye, kapıları zorlamak kaldı.

Sermayenin bütün oyun ve tezgahlarına rağmen, kuşatmanın bir saldırıya doğru gittiğini anlamak için, kıyısında olduğumuz ekonomik tufanın çapını hatırlamak yerinde olur. Gayet sıcak bir olguya dikkat çekerek başlayalım. Seçimler bitti, pıtrak gibi fabrika yangınları çıkmaya başladı. Türk usulü “iflas ilanı”, hiç olmazsa sigortadan bir şeyler alınır. En iri holdingler de içinde, sermaye grupları yurtdışına çıkma yarışındalar. Çünkü Mehmet Şimşek, çeyrek asır sonra gelen ikinci Kemal Derviş’tir, hedefi bir tasfiyedir. Verimliliği Almanya’nın üçte birine denk gelen, rekabet-gücünü hızla yitiren, geri teknoloji ağırlığı altındaki imalat sanayi, şimdi tasfiye masasındadır. Bu tasfiye, emperyalizm açısından bir tedbirdir, aksi halde, domino etkisi yaratmaya aday bir depremin merkez üssü Türkiye, 2008 kabusunun geri dönüşünü tetikleyecek. Yalnızca buhran üretebilen bu sınai alt yapı, dış borç geri ödemesini yapamaz haldedir. M. Şimşek’in talih-sizliği, tasfiye edilecek sınai yapının yerini alacak bir altyapı yok! Onun görevi, ödemeler krizi çıkarmadan, borç servislerini canlı tutmak. Plan basit, dış borç yükünü şirketlerden alıp, 80 milyona yükle, bunun için vergileri yükselt, ücretleri düşür.

Sermaye planı ne denli basit ise, o denli yaygın bir yıkım yaratıyor. Ve sadece kuşatma saflarını değil, bizzat dinci-faşist kalenin içini de karıştırıyor. Metropoller dışındaki taşra kentlerini ele alalım. Buralardaki çöküş,

bir uçurumdan aşağıya uçma hissi verecek denli somuttur. Metropol emekçilerinin zaten öteden beri hiç mülkleri kalmamıştı; evleri kira, toplu taşımaya aboneler. Oysa taşradaki bir çalışanın, çoğunlukla, atadan kalma bir tarım arazisi, iyi kötü bir evi bulunur. Buhranda araziler devredildi, evler kaybedildi. Taşra emekçileri, çöküşün çapını ölçebilecek somut, elle tutulur kayıplar yaşadılar. 1 Mayıs’ta alanlara çıkan onlarca taşra kentinden emekçinin, yüzünü Taksim’e çevirmesi, bir tesadüf değil.

Apaçıklığı ve basitliğiyle, her emekçinin kolayca kavrayabildiği bir sınıf derecesi çıkıyor ortaya. Tasfiye ve iflas paniğindeki tekkelci sermaye ya yangında arıyor çareyi ya yurtdışına kaçmakta. Karşılarında emekçi on milyonlar var ve onlar kuşattıkları kalenin içinden yükselen isyan seslerini duyabiliyorlar. Ya şimdi ya hiç kaaatinin oluşması için, bundan daha uygun bir zemin zor bulunur. Böyle zamanlarda on milyonlar, sadece aynı tutumda değil, aynı davranışta birleşmenin özlemini duyar. Bu özlem sınıf öfkesini ahlaki öfkeyle birleştirir ve ortaya “büyük insanlığın kurtuluş” bayrağı çıkar.

Sınıf öfkesiyle karşılaştırılırsa, ahlaki öfke geçicidir, kırılandır; ama tam da o, devrimde çıkarı olan en geniş emekçi katmanlara en hızlı nüfuz etmek üzere, tüm politik prangaları ve karşı argümanları aşacak potansiyele sahiptir. Ahlaki öfkenin sel gibi akabilmesi için, kırılğanlığının azalması, dalgakıranların suyun altında kalması gerekir. Dalgakıran etkisi yaratan taşranın çöküşü, kalenin içinden yükselen isyan sesleriyle birleştiğinde, kırılğanlıkla arızalı ahlaki öfkeye, ilerledikçe yükselen bir dalga biçimi kazandırır. Çürüme ne denli yoğun ve yaygın, kokusu ne denli mide bulandırıcıysa, ahlaki öfkenin dalgası o denli şiddet

yüklü olur. Bir kez bu aşamaya ulaşıldığında, kimse sınıfsal-ahlaki öfke fırtınasının dışında kalmaz. Sınıf öfkesinin tetikleyip harekete geçirdiği ahlaki öfke, o güne dek küçücük çıkarlar uğruna göz yumulan tüm çürümeyi masaya yatırır. Tek tek kişi ve grupların bu çürümeden arınma ihtiyacını, en çok cemaatler sömürür. Fakat arınma on milyonlar ölçüsünde bir yaşamsal dürtü haline gelmişse, bunu ancak toplumsal devrim gerçekleştirir.

Saraçhane, toplumsal arınmayı, kitlesel bir gaz alma ile gidermenin sahnesidir, ahlaki öfkenin dalgakıranıdır. Taksim ise arınmanın merkezidir. Karşıyaka'da Denizler, sınıfsal olduğu kadar ahlaki öfkenin de sarsılmaz kemeri sütunları altında sonsuz uykudalar. CHP'yi öyle gençlik kolları ya da yerel teşkilatıyla değil, tüm genel merkeziyle Karşıyaka'da toplayan, mermer sütunları plastik sopalara çevirme ihtiyacıdır ve o sopalar Bozdoğan kemeri altında güçsüzlüklerini kanıtladılar. Bu amaçla, Denizlerin üzerine hiç utanmadan Kemalist bir örtü örtmeye kalkıştılar. Oysa Denizler o ipliği pazara çıkmış örtüyü, 52 yıl önce idam sehparalarında haykırılarıyla yırtıp atmıştı.

Bundan böyle Denizler, tertemiz vicdanları ve uzlaşma tanımaz devrimci karakterleriyle, sınıfsal-ahlaki öfkenin birleşme çizgisi, Saraçhane kapanını kırıp Taksim'e yürümenin köprübaşı haline geleceklerdir. Proleter hegemonya dönüşümünün tam orta yerindeki öncü, bundan böyle her öfke kabarışında Denizlerin bayrağını en ön safa, elden ele dolaştırıp taşımaktan çekinmemelidir. Hegemonik dönüşümün güç potansiyeli proleter öncüde vardır.

Fizik biliminden bir anırtırma

yapmak gerekirse, devrimci politika kinetik enerjiden daha çok, potansiyel enerjiye özdeştir. Sınıflar mücadelesi diline tercüme eder isek, bir sınıf perspektifinin gücü, halihazırda seferber edebildiği kitleden çok, işgal ettiği konumda saklıdır. Hiç abartmadan söyleyebiliriz ki, genel emek hareketinin yakıcı ihtiyaç duyduğu hegemonyayı, proleter sınıfın bizzat kendisi adım adım geliştirirken, proleter öncü, bu dönüşümde katalizör rolündedir. Çünkü, sınıfsal-ahlaki öfkenin köprübaşında, bu öfkenin nihai mekânında, Karşıyaka ve Taksim'de, en çok proleter öncünün izleri var.

Stalin'in sözü geliyor akla: "Bu bir tesadüf olabilir mi yoldaşlar? Hayır yoldaşlar: Bu bir tesadüf değil." Önce "Seçimle gitmeyecekler" ajitasyonunun gücünü kırmaya ayarlanmış bir yerel seçim, sonra Taksim'in altını boşaltmaya yönelik Saraçhane adımı ve sonuncusu, Denizlerin üzerine atılan Kemalist örtü. Hani neredeyse tekelci sermayenin bizzat proleter öncüyü kuşatmak için CHP'yi görevlendirdiği sanısına kapılıyor insan. Ama kendini dev aynasında görmek, dünyaya çukurun dibinden bakmak kadar tehlikelidir. Yine de bunca tesadüfün makul bir açıklaması var: Proleter öncü, şu veya bu sorunda tanımladığı konumunu, kendi varoluşsal evreninde kurgulamaz. Aksine o kendini, toplumsal bir devrimin geçmesi zorunlu güzergahındaki düğüm noktalarında tanımlar ve konumlanır. Şimdi gerici tekelliliğin en köklü partisi CHP'nin işgal ve kuşatmaya aldığı noktaları, diğer pek çokları gibi toplumsal devrimin düğüm noktalarıdır ve elbette orada, karşısında proleter öncüyü bulacaktır. Kısacası:

Hayır, bu bir tesadüf değildir.

Kuşatma Altında

26 Nisan 2024

“Tam umudu kesmişken...” diyordu bir arabesk şarkıda... günümüz reformizmine nasıl da uyuyor.

Sosyalist çevreler için son yılların en az ilgi çeken, üzerinde hemen hiç stratejik-taktik hesabın yapılmadığı bir seçimdi yerel seçimler. Kimse bu çevreleri suçlayamaz. Ne de olsa emekçilerin genel havası da benzer ilgisizliği yansıtıyordu. Son genel seçim, proleter öncülerin “Sandıkla gitmeyecekler” propagandasını emekçi saflarda genel bir kanaat haline getirmişti; benzer saptamaları, yılların kaşarlanmış reformistlerinin “Politika Servis”lerinden okumak, kimseyi şaşırtmıyordu. (Aynı çevrelerin yerel seçim sonrası, muhalefeti “toplumsal” ilan etmelerinin şaşırtmadığı gibi.)

Yine de yakın tarihin bize öğrettiği bir ders vardı ve proleter öncünün yerel seçim öngörülerinde bu ders yer aldı. Neydi bu ders? 2023 genel seçimleri bir “umut balonu”na çeviren 2019 genel seçiminde ya-

şananlardı. Eğer tekelci sermaye ve onun dinci faşist iktidarı, sandığa bağlanan boş umutların daha geri gelmemek üzere yok olmasını istemiyorsa, o kutsal ineği girdiği komadan çıkaracaksa, merkezi iktidara hiçbir etkisi bulunmayan yerel seçimler, tıpkı 2019 gibi kullanıma sokulmalıydı. Dinci faşizmin büyük metropollerde çıkardığı adayların sefil profillerine bakmak bile bu planın işleme konulduğunu anlamaya yeterdi.

Tekelci sermayenin arzusu, sandığın-seçimin namusunu kurtarmanın ötesindedir; hedef, devrim umutlarının küllenmesidir. Banka müdürlerinden holding patronlarına, hepsi sırayla mülakat verdikleri gazetelere aynı manşetleri koydurdular. Seçim sonrası zehir gibi reçete geliyordu, herkes uzun ve acılı bir yoksulluk dönemine hazır olmalıydı. Böyle buyuruyordu hazretler. Buharanın zirveye çıktığı zamanlara dair sermayenin kolektif hafızasında yarıp sönen kırmızı alarmin tercüme-

sini yıllar önce, 1990'ların ortasında, Sakıp Sabancı şöyle dillendirmişti:

“Gecekondulardan çıkıp bir gece yarısı boğazımızı kesecekler.” Gecekonduların yerini TOKİ konutları aldıysa da korku baki kaldı. Öyleyse sermayenin arzusu, 2028'e sandık umutlarını taşımanın ötesinde, bu dört yıl boyunca genel bir isyandan duyduğu korkuyu, canlanmasını beklediği boş umutlarla bastırmaktır. Gerçekte durum tersine dönmüş desek yeridir: Sandıklara dair o boş umut, şimdi esas olarak tekelci sermaye sınıfına aittir, “kutsal inek” şimdi onların ahırında ikamet ediyor. Çünkü, seçim sonuçları, emekçilerin tutum ve davranışlarına dair çok başka işaretlerle doludur.

İlk sonuç dinci-faşizmin kitle tabanındaki erimenin saklanamaz dereceye gelmesidir. Son genel seçimde dinci-faşizmin, oyların yaklaşık yüzde 25'i üzerinde hile-dolap çevirme olanağına sahip bulunduğunu belirtmiştik. Yerel seçimde de aynı olanakların iktidarın hizmetinde olduğundan pek az kuşku duyulmalı. Ancak tabandaki erime beklenenin ötesine geçince, hile-dolapların da gölgesi kısaldı. Dahası, tüm imkanlarına rağmen, dinci-faşizmin bu erimeyi göremeyişi, iplerin elden kaçışının sağlam bir işaretidir. Faşist kitle tabanındaki beklenenin ötesindeki erimenin doğuracağı daha ileri sonuçlara değinmeden önce, diğer önemli sonuca bakalım.

Seçimin ikinci önemli sonucu, genel halk kitlelerinin bu seçimi alışageldikleri ve uzun yıllar boyu bağlandıkları geleneksel siyasi çizgilerini yansıtmak için değil, bu geleneksel yolların dışına çıkmak üzere kullanmasıdır. Emekçi kitlelerin benimstedikleri yeni yol, iki farklı çizgiye ayrılıyordu. Bu çizgilerden ilki ve daha güçlü olanı, seçim oyun sahasını terk

edip boykot tutumu almaktır. İkinci çizgi, elleriyle verdikleri oylar vasıtasıyla, pek yakında ayaklarıyla verecekleri oyların bir ön dökümünü yapmaktır. Bunun için aynı kavşakta buluşmak gerekiyordu ve CHP gibi ipliği pazara çıkmış bir parti sadece o kavşağın tabelasının üzerindeki bu isimden ibarettir.

Bu iki çizginin en net görüntüsünü, Kürt halkının tutum ve davranışı veriyor. Seçim öncesi Newroz alanlarını hınca hınç doldurdular ve sonra sandıkta boykotçular ve “ön-dökümcüler” biçiminde ayrıştılar. Sandıkta sergiledikleri tutumun verdiği cesaret ve moralle, bu kez ayaklarıyla oy vermek üzere alanlara, ellerinde oy zarflarıyla değil, sopalarla çıktılar. Sömürülen ve ezilen diğer emekçi kitlelerin de şimdi Kürt halkının açıktan pratiğe döktüğü tutumun paylaşılanları olduklarından kuşku duyulmamalı.

Öyleyse şu çıkarımı yazmak abartı olmayacaktır. 2024 yerel seçimleri, boykot dahil, dinci-faşizme duyulan öfke selinin toplam dökümü olarak hizmet görmüş ve bu sayede seçim sandıklarına beslenen boş umutları pekiştirme hedefini yerine getirememiştir. Konformist alışkanlıklarına dönmeyi dört gözle bekleyen, çoğunluk reformist partilerin etkisindeki bazı emekçi kesimlerde bu umutlar yeniden yeşermiş olsa dahi, gündelik yaşamı tehdit eden ekonomik buhran çukuru bu türden filizlenmeleri yutabilecek derinliktedir.

Dinci faşist iktidarın göremediği bu erimeyi basite indirgeyip, “seçim sandıkları gösterdi, küstü ama terk etmedi” diyen fena halde yanılıyorlar. Önemli miktarda bir destekçi grubu küsmedi, açıkça safları terk etti. Bu toprakların, yüzlerine tükürüldüğünde yarabbi şükür diyenlerle dolu olduğuna inananlar, elbette

ulaştığımız bu sonucu göremeyecektir. Ama sık sık pratik örgütlenme içinde gün be gün en geriden gelenlerin nasıl bir anda ileri sıçrayabildiğine bizzat tanık olan proleter öncüler için bu vargılar, apaçık gerçeklerdir.

Çünkü en başta dinci-faşizmin destekçi deposu olan yoksul katmanlar içinde, susturulamaz ve siyaseten satın alınamaz raddeye ulaşan bir sefalet hüküm sürmekte. Geçmişte küçük yardımlarla iki yakasını bir araya getirebilenler, üst üste binen krizlerle (barınma, beslenme, sağlık vb) bellelerini doğrultamaz hale geldiler. Yakın zamana dek dinci-faşist hiyerarşideki çürümeyi hiç dert etmeyenler, yaşadıkları sefaletin kaynağını bu çürümede görmeye başladılar. Dinci faşizme özgü şatafatlı güç gösterilerinin bir mıknaş gibi yoksul tabakaları etrafında toplama gücü kaybıldı. Tersine, bu aşırı lüks dolu para gösterileri “neden açlık çekiyoruz?” sorusuna göz çıkartan cevaplar sunarak, öfke çekme mıknaşına dönüştü.

“Şeyh uçmaz, mürit uçurur” misali, karizma atfedilen bir lider etrafında kurumlaşan dinci-faşizm

karakteristiği, bu çözülmeyi ivmelendirecek dinamiklere sahip. Yine de faşist iktidarın baskı tekeli ve elinin altındaki muazzam zenginlik, bu erimeyi tersine çevirecek imkanları iktidara sunuyor, bu gerçeği hesaba katmamak politik bir hata olur.

Askeri taktiğin bir kuralı vardır; kaleler içeriden fethedilir. Uzun ve zorlu her kuşatmanın asıl hedefi, kalelere içeriden gedikler açmaktır. Boykotuyla ve bu partiye emanet edilen “ön-dökümü” ile seçimlere bir önem atfedilecekse, kuşatmanın ulaştığı boyutu açığa çıkarmasıdır. Nitekim, hemen seçim sonrası Konya’da sokaklara çıkan binlerce insanın “İşbirlikçi AKP” sloganıyla yürümesi, bu kuşatmanın artık kale içindekileri çözen seviyeye ulaştığına bir işarettir.

Emekçi kitlelerden oluşan birleşik bir güç, ekonomik buhranın yeni zirvesinde kopan fırtınaya hazırlanıyor. Bundan sonrası belli bir tutumda birleşen bu gücün zincirlerinden boşanması yani belli bir davranışta da birleşmesidir. Buhranın yıkıcı dalgaları kitleleri yeniden ama bu kez ayaklarıyla oy vermeye zorlayacaktır.

Tasfiye Zamanları

26 Mart 2024

Yandaşlar ısrarla astronot diyorlar ya, ilk uzay turistimiz yeryüzüne dönüş yaptığı sırada, F-16 motorlarına iliştilmiş kanatla ilk yerli muharip uçak gökyüzüne süzülüyordu ve muhtemelen, kaz sürüleri misali Mısır-Pakistan'a vb göçen tekstil patronlarına havada selam çakıldı. Eli boş döndüğü nafile gezilerinden sonra Maliye nazırı, memlekete yakında oluk oluk para akacağını, ama kendilerinin sıkı para politikası uygulayacağını açıklarken, bu güven fişkırان lafları duyanlar Kapalıçarşı döviz büroları önünde uzun kuyruklar oluşturdular.

Birbiriyle ilgisiz görünen olayları, dümdüz "seçmen algısı" ile okumaya alışkın siyaset uzmanı şahsiyetlerden artık gına geldi. Parlamenter ahmaklığın politikayı bu denli çoraklaştırmış olması nadir görülür cinsten. Daha derindeki gerçekleri gö-

rebilmek, marksist bir bakış açısını gerektirir.

Bu bakış açısıyla, son zamanlarda olan-bitenin özeti şudur: Kurbağanın gözü çıktı. Türk tekelci sermayesi için, var olan ekonomik yapıyla buraya kadar; son yüzyılda ikinci kez tasfiye süreciyle karşı karşıya. İlki, 2001 krizi sonrası yaşanmıştı. Tam ilhakla birlikte Türk tekelci sermayeye biçilen rol; tarımsal üretim ve kırsal nüfusun adım adım tasfiyesini temel alan, ithal ara mallarla fasoncu, dış pazarlara bağlı bir sınai yapı, madencilik ve inşaat ile ayakta tutulan bir iç pazar öngörüyordu. Kırların boşalması, bol ve ucuz emek gücü için gerekiyordu. Tarımdan kopanlar fason imalata, madenlere, inşaat ve perakendeye dağıldı. Verimliliği ve ortalama karı düşük bu gibi alanlarda sermaye yeterli birikimi sağlayamadığı için, işlerini sürekli dış borçlanmayla yürüttü.

Şirketlerin borçları dağları aşınca, tıkanmanın ilk belirtileri 2018'de ortaya çıktı. O yıl, konkordato fırtınasına kapılan tekellerin önünde iki yol duruyordu. İlki verimliliği artıracak, karları yukarı taşımaktı, fakat bunun için ne yeterli birikime, ne de eğitilmiş iş gücüne sahipti. İkinci yol, çalışanlara sömürü şoku yaşatmaktı. Bu yoldan, verimlilik artmasa da, karlar yukarı taşınabilecekti. Bu amaçla, enflasyonun ipi serbest bırakıldı, ücretler hayat pahalılığı karşısında ezildi. Tekeller, konkordato ve iflas furyasından bu sayede kurtuldular. Tek ipi salınan enflasyon değişti. Süleyman Soylu'da cisimleşen olağanüstü baskı dalgasının altında yatan ekonomik temel buydu.

Ne var ki, bu modelde ciddi sorunlar vardı. Verimlilik artmadığından güçten düşen TL, dış ticaret açığını dudak uçuklatan seviyelere taşıdı. Yüksek kar oranlarıyla mutlu mesut sermaye bir de ne görsün! İthalata % 70 bağımlı üretimlerinde, dışarıya ucuz mal satarken, ateş pahasına ithal mal alınıyordu. Bir kez daha borç dağları yükseliyordu. Düşük verimlilik, iyice ucuzlayan emek gücü üzerinden yapılan dış ticari rekabet de, kaybeden tarafın hanesinde yazılıydı.

Son altı senede kuruma yüz tutan iç pazarı zombi misali ayakta tutabilmek için, ucuz krediler devreye sokuldu. Bankalar, en azından bir süre, büyük miktartlı sendikasyon (uluslararası bankaların ortaklaşa fonlarından açılan) kredileriyle iç pazar, yine imalat dışı, verimliliği düşük, hizmetler üzerinden canlandırıldı. Dışarıdan getirilen paraya son derece bağımlı bir iç pazar yapı-

sı, musluk biraz kesilince bile krizlere tutuluyordu. Bir noktadan sonra, doğrudan Hazine ve Merkez Bankası devreye girdi. Hazine adına, içeriden, dışarıdan, döviz cinsi büyük borçlanmalar aldı yürüdü. Merkez Bankası ise swap anlaşmalarıyla doldurduğu rezervleri, kısa vadeli finansal işlemlerinde har vurdu, harman savurdu. Bir başka duvara toslamak için fazla beklemedik: Bütçe açıkları, ödemeler dengesi açığı ve eriyen rezervler. Bu eşsiz açık, dolaylı dolaysız para basarak, daha fenası bu toprakları kara-para aklama sahasına çevirerek kapatılıyordu ya, dün yenen hurmanın acısı gecikmedi: Enflasyon gemi azıya aldı.

Gelinen noktada, tekellerin düşük verimlilik, pazar kayıpları, yığılan borçlar gibi mikro ekonomik problemleri, bütçe ve cari açık, azıtmış enflasyon gibi makro ekonomik problemlere tercüme edildi. Bu makro ekonomik problemler yoluyla kangren, vücudun sağlıklı organlarını da tümünden sardı. Tekeller, sömürü şokuyla elde ettikleri yüksek karları sermaye yoğunlaşmasında kullanamadılar. Fasonculuktan ötesine kafaları yetmiyordu. Çağdaş kapitalist pazarlara yönelim veren patent, lisans vb birikimden oldukça uzaktılar. Ve bu yol gösterici tabelalar dünyayı paylaşan bir avuç emperyalist finans-sermayenin ellerindeydi. Yani kafaları bassa da ulaşamazlardı; bu yüzden Türk tekeli sermayesi, yüksek karla dolan kasalarını servete dönüştürdüler. Bir başka ifadeyle, kazandıklarını eve-arsaya, vergisi sıfırlanmış mücevherata, borsaya, dövize, gıda ve enerji gibi spekülasyon düzeyi yüksek malların spekü-

lasyonuna yatırdılar. Borsa, benzeri görülmemiş bir balona döndü. Ve tüm dünyada gıda fiyatları düşerken, tarlada satılmayan meyve-sebzeler yollara dökülürken semt pazarlarında uçan etiketler, servet sahiplerinin gıda manipülasyonlarına dayanıyordu.

Tüm bu süreç boyunca, hükümet, sömürü şokuyla gerçek manada çöken iç pazarı ayakta tutmak amacıyla yaslandığı negatif faizli (enflasyonun altında kalan faiz oranıyla) ucuz kredi yolunu pek çabuk tüketti. Böylece, makro ekonomik dengesizliğe tercüme edilmiş, pazarları tıkanmış sınai yapı, gelip o son duvarın önünde durdu. Artık her şey, Hazine ve Merkez Bankası'nın yeni krediler bulabilmesine bağlıydı.

M. Şimşek ve ekibi (Soylu'nun yerine atanan yeni içişleri nazırını da bu ekipte saymak gerek) Bu noktada devreye sokuldu. ABD'de batırdığı bankalarla şöhretli yeni Merkez Bankası başkanını yanına alarak, dünyayı turladılar. Ne var ki, emperyalist-kapitalist dünya için Türkiye "ilk düşecek domino tarzı" bahislerine konu olan bir ülkeydi: Bu bahisler, sadece devrimci fırtına ihtimalinden değil, buna ek olarak, Türkiye'nin var olan sınai yapısıyla yolun sonuna geldiği fikrinden ilham alıyordu. Bu haliyle Türkiye, emperyalist-kapitalist dünyanın istikrarını tehdit eden saatli bombaydı.

Yolun sonuna gelmiş sınai yapıyı, ya bir devrim tasfiye edecek ya da tıpkı 2001'de olduğu gibi, bizzat emperyalist sermayenin güdümünde bir tasfiye yaşanacak. İkinci yol için emperyalizm pek hevesli görünmüyor. Heves yaratmak için, iş şova

döküldü. Teknolojik gelişimin gereksindiği ara malları üretecek kapasitenin Türkiye'de olduğunu kanıtlamak adına, uzaya turist gönderildi, çakma muharip uçak gökyüzüne salındı. Yetmezdi. Yetmedi. Döviz açığını kapatmanın yolu olarak döşenen kara-para cenneti de tasfiye edilmeliydi. Varolan sınai yapıyı bir başkasıyla değiştirmek, tek seferde büyük ölçekli borç girişine ihtiyaç duyar. Ve devasa ölçekte borç para verenler, faiz ve rantı yağmalayan karaparacılar gibi karasineklerle getiriyi paylaşmayı hiç istemezler. İçişleri nazırını, bu yolu düzlemek için devreye alınmıştı.

Bu esnada patronlar, bir tasfiyenin (ya bir devrimle ya da emperyalizmin güdümüyle) yaklaştığını görünce kendi önlemlerini almaya başladılar. Bir kısmı, özellikle tekstilciler ve metalciler, göç eden kaz sürüleri gibi, üretim yapılarını yurt dışına çıkardılar. Çıkaramayanlar servetlerini transfer etme hazırlığı yapıyorlar. Ne de olsa, birkaç yıldır yüklendikleri gayrimenkul ve borsa balonları patlamaya hazır el bombası. Buralara daha fazla yüklenemezler. Servet transferinin ilk durağı, elbette, dövize hücumdur. Şimdilik seçim sonrasını bekliyorlar.

Öyle bir noktada bulunuyoruz ki, 2001'de Arjantin'in yaşadığı büyük kırılmaya benzer bir kırılmanın eşliğindeyiz. Arjantin bir zamanlar emperyalist-kapitalist dünyanın yükselen yıldızıydı. Şimdi Türk tekeli sermayesinin boğuştuğu sorunlara benzer çıkmazlarla karşıladı yeni bir yılı. Arjantin zenginleri çareyi servetlerini yurt dışına çıkarmakta bulmuştu. Bir gecede bankaların kasaları boşalınca, küçük mülk sahipleri isyan

ateşini banka önlerinde yakmıştı, işsizler ordusu isyan ateşini devralmış, bu yüzden isyan, küçük-burjuva çizginin dışına çıkamamıştı.

Aradaki fark şu ki, Türkiye’de bankaların önünde küçük mülk sahipleri toplanmayacak. İsyanı, bankalarda mevduat hesabı olanlar değil, borç hesabı olanlar yakacaktır. Burada, buhranın tüm yükünü proletarya taşıyor. Aşırı sömürü altında, aşırı sürelerle çalışıp, yarı aç, yarı tok bir yaşama mahkumlar.

Küçük mülk sahiplerini ateşli bir isyana sürükleyen mülksüzleşme fırtınası, genelde, oldukça kısa süreye sığan bir zamanda olur biter. Bizde küçük mülk sahiplerinin mülksüzleşmesi, uzun yıllara yayılmış durumda. İlk zamanlar, yaşadıkları seçkin semtleri terk edip, proletaryanın çoğunluğu oluşturduğu kenar mahallelere taşındılar: AVM alışverişlerinden semt pazarlarına geçiş yaptılar; kahve zincirlerine pek uğramıyorlar ya, kahvehanelere henüz alışamadılar. Birikimleri adım adım erirken, borç yığıldılar; borsa-bitcoin sitelerinde uykusuz geceler geçirdiler.

Küçük-mülk sahipleri, şok biçimde değil ama, adım adım mülksüzleştiğinden, isyan yerine homurdanmayı seçtiler. Yakın zamana dek, biraz daha dışlerini sıkarlarsa ve mevcut hükümet değişirse, eski konfor alanlarına dönüş umutlarını, ceplerinde yığılan kredi kartları eşliğinde diri tuttular. Umutsuzluğun acı tekmesi, siyasi plandan, seçimlerle geldi. Bu henüz ilk tekme idi ama onları isyana kaldıracak son tekme değildi. Şimdi o da geliyor: Kredi muslukları kesiliyor.

Buhran dönemlerinde hep, turpun büyüğü heybededir. Seçim sonrası için herkes tedirgin. Sadece emekçiler değil, Türk tekelci sermayesi de, tasfiye dalgasının soğuk satırını ensesinde hissediyor. Servet transferinin, bir panik dalgası haline gelmesi, hiç de sürpriz sayılmamalı. Bu gidişin sonu, Arjantin benzeri isyandır. Ama burada, proletaryanın gölgesine sığınmış küçük-burjuvazi, isyanı proletaryanın omuzlarına yüklemekten kaçınamayacak.

Emekçi İnisiyatifi

21 Mart 2024

Son yılların en cılız seçim dönemi yaşanıyor, buna karşın işçi sınıfının yaygın ve parçalı eylemleri ise sokakları şenlendiriyor. Olgun yaştaki gazeteciler köşelerinde, toplumdaki öfkenin patlama noktasına geldiğini daha sık dile getirmeye başladılar. Yani işçi sınıfı, devriminin arenasında top koşturuyor. Tüm bunlar, genel emekçi hareketi içinde proletaryaya hegemonyasının taşlarını döşüyor.

Seçimden beklentinin cılızlığını ölçmek için boş meydana bakmak yetmez. Daha sağlam bir gösterge, parlamenter yola bel bağlayan uzlaşmacı reformist sosyalistlerin umutsuzluğudur. Taze reformistlere özgü, girdikleri yeni yolun doğruluğunu kanıtlama hevesleri bir yana; deneyimli reformistler günlük gazetelerinde halkın seçim havasına girmediğini, sonucu önceden belli seçimlerden bir beklenti kalmadığını, manşetlerine taşıyorlar ya fazlasını

tartışmaya gerek kalmamış demektir.

Şimdi emekçileri sarsan duygu, seçime ilişkin boş umut ve beklenti değil, ama seçim sonrası gündeme gelecek "kemer sıkma" politikalarından yükselen büyük kaygıdır. Yıllarını ekonomik buhran içinde geçirmiş on milyonlar için bu lafın gerçek anlamı "kemik kırmak"tır. Bir banka yöneticisi "kaçış yok!" diyor, "uzun bir yoksulluğa hazır olalım." Tekelci sermayenin borazanı gazeteler şimdiden "ayağını yorganına göre" propagandasına başladılar. Böylece emekçi sınıf hareketin isyancı bir havanın kıyısında dolaştırıp duran iki önemli engel aynı anda etkisini yitirmiş oluyor: Birincisi, uzun yılların birikimiyle kalıplaşan, iktidarı sandıkta cezalandırmaya yönelik boş beklentidir. İkincisi, kredi kartlarına takla attırma yoluyla açlık cehenneminde kafayı su üstünde tutma manevralarıdır.

Bir sınıf var ki, mücadelesinin ritmini, seçim öncesi umutlara da, seçim sonrası tedirginliğine de ayarlı tutmuyor. Bu sınıf işçi sınıfıdır. Keskin yaşamsal sorunlar işçi sınıfında kendi özgücü dışında bir güce güvenmeme sezgisini açığa çıkarmıştır. Ve pıtrak gibi çoğalan kısmi grevler, dayanışma eylemleri ile oldukça hareketli bir dönem geçiren proletarya korku, tedirginlik ve öfkeyle bekleyiş konumunda bulunan geniş emekçi yığınların boş bıraktığı alanları dolduruyor. Genel emek hareketinde proletarya hegemonyası, böyle doğuyor.

Uzun devrim tarihimize baktığımızda, mücadelenin belirgin bir sıçrama yaşadığı dönemleri, işçi sınıfının eylemleriyle açtığını görebiliriz. Öncesi bir yana, 89-91 yıllarında Zonguldak madencilerinin yürüyüşüyle zirveye ulaşan proleter dalga, geriden gelen emekçi katmanları, gençliği ardından sürüklemiş, sonraki on yılın en sert iç savaş dönemini hazırlamıştı. Yine 2010 Tekel işçilerinin Ankara eylemi, dayanışma eylemleri ve genel grevle büyümüş, çadırlarla meydan işgali örnek olmuş, bu eylemin harekete geçirdiği kitleler Gezi ayaklanmasını ortaya çıkarmıştı. Sınıf devrimci öncüsüyle buluşamadığı için, sıçramalar sonrası dönemlerde genel emek hareketi üzerinde hegemonya kurabilen küçük-burjuva siyasetler, iç savaşın zirve yaptığı yılları "haklar, mevziler vb" ile Gezi'yle başlayan büyük ayaklanmalar dönemini de "sokağın gücünü sandığa taşımak" ahmaklığı ile heba ettiler.

Aynı "uğursuz tur"un tekrarlanmayacağını garanti var mı? Henüz yok. Ancak şimdiki proleter eylem dalgasını öncelerden ayıran iki önemli olgu var. İlki, toplumsal sorunların birikip, kangrenleşerek,

her birinin bir devrim sorunu haline gelişinin emekçiler tarafından da kolaylıkla algılanacak denli belirginleşmesidir; ki bu, "haklar, mevziler vb" ajitasyonun etkisini kaybetmesi anlamına gelir. Diğer uzlaşmacı politik partilerin ötesinde, onların toplumsal tabanı olan küçük mülk sahibi sınıfların korku, panik ve umutsuzluk dolu bir ruh hali içinde, parlamenter yola inançlarının dip yapmış olmasıdır. Ekonomik buhranla küçük mülk sahipleri konfor alanlarından mahrum kaldılar, sadece alışkanlıklarını değil, mülklerini de yitirmeye başladılar. Öfkelerine korku ve panik damgasını vuruyor. Şimdi umutsuzluk çukurunda debelenip duran bir sınıf varsa, onlardır. Yukarıda bahsettiğimiz, uzun yılların birikiminden kaynaklandığı için kırılması oldukça zor olan, bu topraklara özgü "parlamenter ahmaklık", yani mevcut iktidarı sandık yoluyla cezalandırma kalıbı, şimdi çözülüp gittiyse, bu ara sınıfların buhranda yaşadıkları sayesinde.

İşçi sınıfı şu günlerde genelde ücret ve sendikalaşma kavgası içinde. Ama kavgayı zorlayan, temeldeki krizler, barınma, beslenme krizleri ve kalıcılaşan yaygın işsizliktir. Bu sorunlar yeni dönemde üst üste bindiğinde, emekçi saflarda varoluş sorunları halini aldı, sistem içinde bir çözüm bulmanın imkansızlığı açığa çıktı. Geçmişte, ayrı dönemlerde ve birbirinden kopuk yaşanmış olan bu üç temel krizin üst üste binmesi, onları bir devrim sorunu haline getiren esas etmendir. Bu nedenle işçi sınıfı, devrim sorunuyla iç içe geçen bu sorunlar temelinde bir ücret-sendikalaşma kavgası verirken, çıktığı arena sendikalizm arenası değil, devrim arenasıdır. Bu sorunları aynı derinlik ve yakıcılıkta yaşayan diğer emekçi

katmanları kendi hareketinin peşine taktığında, proletarya bu sorunların çözümüne yönelik sınıf perspektifini de dile getirmek zorunda kalacaktır. Önceki dönemlerde genel emekçi hareketi, küçük-burjuva siyasi partilerin bayrakları üzerinde yazan şiarlara hapsolmuştu. Şimdiden sonra genel hareketin peşine düşeceği sancak, proletarya tarafından dikiliyor. Ne hak ve mevziler üstüne gevezelikler ne de işbirlikçiliğe varan parlamenter yol, birikip kangrenleşmiş sorunlara ilişkin inandırıcı bir çözüm sunabilir.

Tekrar etmekte fayda var: Sınıfların karşılıklı ilişkileri ve mücadelelerinde hegemonya boşluk tanımaz, az ya da çok zamanda mutlaka boşluk dolar. Yaşamsal sorunların emekçileri bir patlamanın eşiğinde tuttuğu bir ortamda, boşluk olağanüstü bir hızla ve hiç umulmadık kanallardan dolar. Bir sonuç almak isteyen her toplumsal hareket güçlerini toparlamaya, hedefleri ortaklaştırmaya ihtiyaç duyar. Bir sınıfın hegemonyası, sözü, perspektifi ve sürükleyici potansiyeli olmadan, hareketin bu ihtiyaçları karşılanamaz. Devrim sahasında top koşturmaya başlayan işçiler, ekonomik taleplerle olsa bile bir sınıf hareketine doğru ilerlediklerinde, devrimde proletaryanın hegemonyasını tesis etmiş olacaklar. Küçük-burjuvaların emek hareketi üzerindeki hegemonyası çöktü, yenisi yani proleter hegemonya henüz oluşmadı. Bu dönüşüm anında, hareketin dağınık görüntüsü, kimseyi umutsuzluğa sürüklemesin; yaşanan, tarihsel bir dönüşümün sancıdır.

Sancılara rağmen, proleter sınıf öncüleri için, hem büyük fırsatların hem de sorumlulukların arttığı bir dönemdir bu. Fırsatın büyüklüğü, buhranın yıkım dalgasının büyüklüğüyle doğru orantılıdır. Sorumluluk

ise, sınıf içinde çalışmanın özgün yanlarını kavramakla orantılıdır. Şöyle ki, işçiler elli yıl öncenin işçileri değil. Büyük metropol cangılında kendi ayakları üzerinde durmaya alışkın kentli özellikleriyle, işçilerin yeni kuşağı çok daha fazla bağımsız inisiyatif geliştirme ve bu inisiyatife saygı gösterilmesini isteme eğilimindedir. Bu topraklarda devrimci sosyalist hareketin genelinde, bu türden bağımsız inisiyatifleri hor görme alışkanlığı var. Bunun çarpıcı bir örneği, Özak Tekstil işçilerinin İstanbul'a taşındıkları eylemlerde gördük. Oraya destek için gelen çeşitli sol gruplar, eylemin ön saflarını işgal edip bayrak ve slogan yarıştırmaya kendilerini fena halde kaptırmışken, eylemin asıl sahibi işçiler, arka safa itilmiş, sessizce, şaşkınlık ve kırgınlıkla bu anlamsız rekabeti izliyordu.

İşçi sınıfı ve emekçilerin, gençliğin bağımsız inisiyatiflerini tanımak hak ettikleri değeri vermekle başlar. Geleneksel bakışta şöyle bir alışkanlık var: Eğer bir hareketin başında devrimci gruplar yoksa "Buradan bir şey çıkmaz" diyerek kestirip atılıyor. Nitekim, kendi çapında toplumsal ayaklanma olan Akbelen ve KYK eylemleri, hak ettikleri pratik desteği görmedi, buralarda açığa çıkan bağımsız kitle inisiyatifini kalıcı hale getirmek üzere pek az pratik sergilendi. Bu türden bağımsız eylemlere destek, bayrakları kuşanıp bir otobüs dolusu insanla eylem alanında şöyle bir görünmek değildir. Eyleme geçen emekçilerin eylemlerini büyütmeleri için samimi şekilde çalışmak demektir.

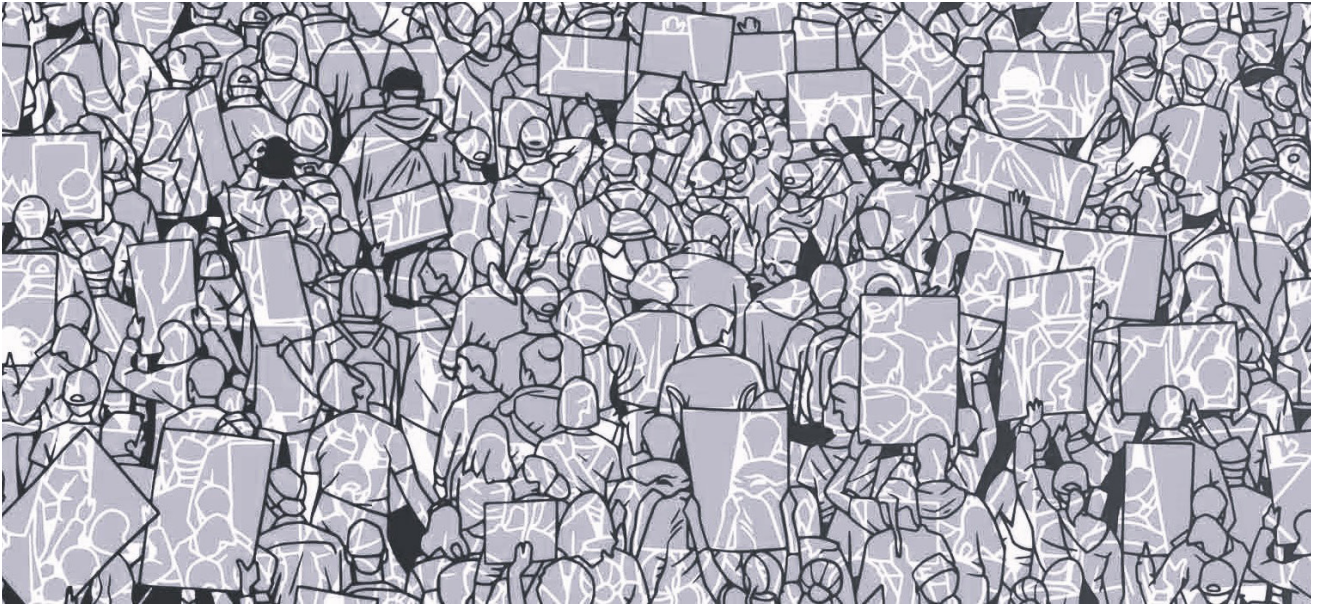
Proleter öncüler, bu görevleri layıkıyla yerine getirmek için, yumruğu nereye savuracağını bilmelidir. Örnek olsun: Tekstil sektöründeki cehennem sömürüsü, çalışanları bir

eylem dalgası içine soktu. Tekstil patronları Mısır, Pakistan gibi ülkelerle dışa dış rekabet içindeler ve pazar kaybına uğrayıp iflas bayrağı çekmemek için, sömürü cehennemine yükleniyorlar. Fakat bu lüks markalar, zengin ülkelerin orta ve üst tabakalarına hitap ettikleri için, bu tabakaların sahip oldukları politik duyarlılığı hesaba katıp, imajlarını korumaya çalışıyorlar. Nitekim, lüks bir mağaza için fason üretim yapan fabrikada sendika temsilcisi silahlı saldırıya uğrayınca, marka sahibi uluslararası tekel üretim anlaşmasını iptal etmeyi gündeme getirdi. Proleter öncü, uluslararası ilişkilerini kullanarak, tekstil sektöründeki kabaran dalgaya destek verebilir.

Bağımsız kitle inisiyatifini tanıyan ve önem veren tarz, buna uygun çalışma alışkanlıkları gerektirir.

Proleter öncüler talimat, planlama, hazır ilişkiler vb beklemeden harekete geçen, dahası böyle durumlarda harekete geçmemeyi büyük hata-eksiklik sayan bir anlayışla kuşanmalıdır. Yüksek politikanın ve teorinin gökyüzünde süzülüp duranları değil, pratik iş yapan ve sonuç alanları ön plana çıkartan, yetki ve imkan tanıyan bir çalışmaya yönelmelidir.

Türk tekelci sermayesi için kara kış başladı. Sahip olduğu, geri teknolojideki emek-yoğun endüstriyel yapı, tam ilhak sürecinde çıkışsız bir çöküşe saplandı. Ya bizzat emperyalist sermaye bu yapıyı tasfiye edip, yerine çok daha az işçi çalıştıran bir yapı kuracak ve geriye kalanlar işsizlik cehenneminde boğulacak ya da proletarya sermayeyi tasfiye edecek. Arada yürünecek yol kalmadı.

Acıların Değil, Kurtuluşun Sınıfı

20 Şubat 2024

Tepedekilerin kayıkçı dövüşü, hayati meselelerin yanında fındık ka- buğunu bile doldurmeyen gündem- ler üzerine öyle bir toz kaldırılıyor ki, aşağıda, toplumun emekçi tabanında gerçekten neler yaşandığına pek az dikkat ediliyor. Edenler ise konuyu çoğunlukla, yoksulluğun boyutunu sergilemek biçiminde ele alıyolar.

Oysa bir toplumun devrimci Marksist değerlendirmesi, sınıfların karşılıklı ilişkileri ve mücadelelerinin somut tespitine dayanır. Sınıflar arası ilişki denince aklımıza, sınıfları temsil eden parti ve kurumlar arasındaki ilişki gelmesin. Sınıflar esasta, nesnel bir koşulla, varoluşun dayattığı ihtiyaçlar ve zorunluluklar üzerinden birbirleriyle ilişkilendirilir. Bu nesnel temel, sınıfların tutum, davranış ve mücadeleleri ile tamamlanır.

Sınıfların hem varoluş koşulları hem de mücadeleleri üzerinde bütüncül bir bakışla, içinden geçmekte

olduğumuz dönemin karakteri tek bir cümlede özetlenebilir: Emekçi sınıfların uzun mücadele tarihinde bir kez daha, proletaryanın atılımına ve hegemonik sürükleyiciliğine ihtiyaç ve zorunluluk doğmuştur.

Dönemin bu karakterini belirginleştiren, tüm çalışan sınıfları bir varlık-yokluk sınırına taşıyan ekonomik buhranın derinliğidir. Buh- ran, kısa bir dönem içinde yakaladığı yaşam standardıyla bolca küçük mülk sahibi alışkanlıklar edinen orta kesimleri hızla mülksüzler safına savurdu. Çalışanların çoğunluğunu bir dip noktada, yoksulluk ve mülk- sülükte birleştiren bu “sınıfsal yer değişimi”, bugüne dek emek müca- delesini domine eden anlayışı yani re- formist ve oportünistleri de barındı- ran küçük-burjuva siyaset dünyasını da iflas noktasına taşıdı. Yoksulluğu geçip açlığa doğru ilerleyen orta sını- fın öfkesini gölgeleyen korku, küçük

burjuva siyasetin propagandasının ana motifi haline geldi. Emekçileri de kendileri gibi sanan, onları dağınık, güçsüz, baskıyla sinmiş ve duyarsızlaşmış gören küçük burjuva siyaset, tekeli sermayenin muhalif pozlu ittifaklarının “çantada keklik” uzantıları olmakta hiçbir beis görmedi. Gelinen nokta, küçük burjuva siyasetin emekçi saflarda yalnızca umutsuzluk çaresizlik ve aldatılmışlık duyguları uyandırmasıdır.

Bu esnada işçi sınıfı, bağımsız bir çıkış yapamadığı için buhran, sınıflar mücadelesinde nesnel ilişkinin bu yanında hegemonya boşluğu doğurdu. Oysa nesnel ilişkinin diğer yanında, sınıfların varoluşsal temele dayalı ilişkilerinde proletarya, hegemonya için hiç olmadığı kadar geniş olanaklara kavuşmuştu.

Proletarya hegemonyasını büyük bir ihtiyaç ve zorunluluk haline getiren, çalışan tüm emekçiler içinde bu sınıfın, onlarla aynı derinlikte fakat çok daha can acıtan sorunlarla çevrelenmiş olmasıdır. Proletaryanın durumu, emekçi çoğunluğun sürüklendiği acıların yoğun bir özetidir; bu acılar proletaryanın varlık koşullarında somutlanmıştır, hegemonya olanaklarını yaratan temel buradadır.

Tüm çalışanlar (mavi yaka, beyaz yaka, çiftçi, zanaatçı vb.) buhran boyunca ek iş yapmaya başladılar, zorla değil gönüllüce, ama açlığın sopası altında. Eksilen, bir ihtiyacı karşılamak ya da bir borcu kapatmak için kısa süreliğine başvurulmuş fazla mesai ve ek iş, şimdi hayatı sürdürebilmenin yegane yolu. Küçük mülk sahipleri için bu durum, eski alışkanlıklarına vakit ayıramamak, yeni taksitlere girememek türünden hoşnutsuzluk yaratırken; proletaryada aşırı yorgunluk, bezginlik, fiziki yıpranma ve tükeniş ile ailesine bile

zaman ayıramama biçimine bürünüyor. Barınma krizi, küçük mülk sahiplerini ya büyük kentleri terk etmeye ya da kenar semtlere doğru taşınmaya sevk ederken; proletarya çalıştığı tezgahtan uzaklaşmadığı için semt değiştiremedi, üst katlardan karanlık bodrumlara indi. Ve buhranın doğurduğu sorunların en acısı, yarı aç çocuklar, esasta proletaryanın sorunudur. Küçük mülk sahipleri en fazla, çocuklarını özel okullardan çektiler, onlara istedikleri oyuncakları ve marka telefonları alamadılar, sosyal hayata karışacakları harçlıklarını veremediler. Proleter çocukları ise -sorunu apaçık dile getirmekten çekinenlerin tabiriyle- “öğün atıyorlar”. Hayat pahalılığı, küçük mülk sahiplerini AVM’lerden uzaklaştırdı, proletaryayı ise semt pazarlarından.

Böylece, bir kez daha proletarya, genel emek mücadelesinin hegemonyasını ele alacak koşulları önünde buluyor. Bir kez daha diyoruz, çünkü uzun devrim tarihinde, en belirgin biçimiyle iki kez, proletarya bu olanağı gerçeğe çevirmiştir. 70’li yılların başında ve 80’lerin sonunda, tüm çalışan sınıflar benzer bir çıkışsızlık ve çaresizlik içindeyken, proletarya ilkinde 15-16 Haziran’la ikincisinde bahar eylemleri ve onu izleyen genel eylem dalgasıyla (en öne çıkanı, Zonguldak Madenci Yürüyüşü), toplumun emekçi sınıflarını kendi ardına takabilmiş, sempati ve destek yaratmıştır.

Yaşamsal sorunların derinliği proletaryanın sınıf iradesini köreltmez, keskinleştirir. Olağan yaşamı içinde bir küçük burjuva mülk sahibi, yoksullar arasına düşmek ile üst sınıfa tırmanmak arasındaki ince çizgide durur; onu çöküşe götürenin ne olduğunu bilmez, tırmanacaksa üst sınıfla ilişkisinden medet umar, her

durumda kendi kaderine hükmedecek koşullardan yoksundur, kaderi hep başkalarının elindedir. Oysa bir proleter, yaşamında defalarca işsiz kalır, ama her seferinde kendi emeğine sırtını yaslamaktan başka çaresi olmadığını bilir, onun azmini, direşkenliğini keskinleştiren budur. Öte yandan buhran küçük burjuvaların atomize üretim koşullarını iyiden iyiyeye dağıtırken; proletarya, büyük sanayi üretiminin sıralı tezgahlarında aynı teri döken, aynı acı ve yoksullukla boğuşan binlerce sınıf kardeşini görür, duygu ve sezgi birliği bu sayede pekişir.

Söylenenlerden, proletaryanın hegemonyayı otomatik biçimde ele alacağı, gelişimin kendiliğinden olunacağı anlamı çıkmaz. Tersine, bu topraklarda sendika ve partilerden bağımsız, Gezi tipinde kendiliğinden bir patlama, proletarya saflarında yaşanmadı. Gerek 15-16 Haziran, gerek Bahar Eylemlerine sendikalar aracılık etmiştir. Sınıfın kendiliğinden bir hareketi önündeki engeller, eskisinden daha fazladır. Burjuva sendikacılığın hakimiyeti, ilk akla gelen engeldir. Ancak meseleye daha yakından baktığımızda burjuva sendikacılıktan kopan işçi örgütlerinin de beklenen etkiye ulaşamamaları, bu alanda daha derin, daha yapısal sorunlar bulunduğu işaret eder.

İşsizler ordusunun sürekli varlığını bir yana bırakırsak, işçi emek örgütlerinin önüne dikilen engellerin en önemlilerinden biri, ücretlerin genel düzeyinin asgariye düşmüş olmasıdır. Bu oran %60'ı geçiyor. Yani işçilerin çoğunluğunun gözü, sene başında yapılan bakanlık ve konfederasyonların dahil olduğu asgari ücret pazarlıklarındadır. Bu, iş yerleri düzeyindeki ücret kavgalarını minimuma indirmiştir. Patronlar, elbette

yüksek bir sınıf bilinciyle durumun kendileri için avantajlarını kavrayıp, bu pazarlıklara göre kendi işçisine zam verme yoluna girdiler ve sınıfı minimum eylem düzeyinde tuttular.

“Ne Yapmalı?” kitabını yüzeysel okuyanlar, “rubleye bir kopek eklemek” için verilen kavgaları tümünden küçümserler. Oysa Lenin, sınıfın bu kavgasının önemini teslim eder, ama sınıfa bu ücret kavgasının ötesini yasaklayanlara ateşler yağdırır. Gerçekte ücret savaşımı, bir sınıfın birliğinin harcıdır, en geridekileri bile ilgilendirir. Bu temelde bir araya gelemeyen bir sınıfı başka politik meselelerde birleştirmek daha zordur. Bir zamanların işçi eylemleri ya sendikaya üye olanların işten atılmaları ya da iflas eden patronun birikmiş ücretleri ödemesi sonucunda ortaya çıkıyor. İşyeri bazında bile, çalışanların tümünü harekete geçiremeyen sorunlardır bunlar. Ve bu da, sınıfın elindeki grev silahını etkisiz kılıyor. İşten atılan sendika üyeleri ya da kapanan işyerinden parasını alamayanlar kapı önünde direnişe devam ederken, içerde tezgahlar işlemeyi sürdürüyor. Direnişler uzadıkça uzuyor ve eylemin kendisi umudun değil, çaresizliğin gösterisine dönüşüyor. Tuhaf olanı, kimi direnişlerin başını çeken sosyalist grupların da uzadıkça uzayan bu eylemleri tercih etmeleridir. Bu gibi gruplar, sınıfın çıkarlarından çok, kendi grup çıkarlarını gözetecek, bu uzayan eylemlerde kendi direşkenliklerini, kararlılıklarını ispat etme çabasına giriyorlar.

Stalin, Ekim Devrimi’ni dünya tarihi açısından ele aldığı bir yazısında, savaşta korkunç yıkımlar yaşayan insanlığın, acil bir proleter çıkışa ihtiyaç duymuş olmasının altını çizer. Benzer biçimde, bu topraklarda ekonomik yıkım proletaryanın çıkarını

acil ihtiyaç haline getirmiştir. Fakat, yukarıda söylenenlere ek olarak, daha pek çok engeli önünde bulan işçi sınıfının ana gövdesi, bu engelleri aşacak ortalama birikim, örgüt kapasitesi ve ideolojik güçten henüz yoksundur. İhtiyacın kendisiyle, ihtiyacı giderecek gücün birikimi arasında asimetrik bir uçurum var. İşte, tam da bu nedenle, proleter sınıf bilinci, dokunduğu her yerde izler bırakma potansiyeli kazanmıştır. Son zamanlarda, en geriden gelenlerin, en ileri sınıf bilinçli işçilerle temasa geçmeleri bir tesadüf değil, bu eğilimin bir sonucudur. Sınıf bilinçli işçiler, proleter sınıfın ana gövdesine ne denli dokunursa, o denli hızlı sonuç alınabilecek bir döneme girdiğimiz söylenebilir.

Önder işçilerin, sınıfın ana gövdesini harekete geçirmek için, bu dönemde üretim tezgahlarını susturacak bir grev hareketine özel önem ve dikkat göstermeleri gerekecek. Şimdi patronların en zayıf noktası burasıdır. İmalat sanayinin hem tüm sektörleri, tekstilden gıdaya, makineden demir çeliğe, yüksek döviz borçları altında gerilmemek için, işçilerle birlikte makineleri de azami çalıştırmak

zorundalar. Hemen hepsi fason üretime, daha büyük tekellerin ya tedarik zincirine ya da pazar dolaşımına eklenmiş durumdadır. Üretimdeki en ufak aksama bile onları bu zincirin ve dolaşımın dışına düşürüyor. Patronların, ücret pazarlığı dahil, hiçbir grev hareketine izin vermemek için her şeyi yapmaları boşa değil.

Ancak şimdi müstesna bir etki gücü kazanmış grev silahının, yakın gelecekte şimdiki gücünü yitireceği göz önünde bulundurulmalı. Maliye Bakanı işareti çaktı. Patronlara şöyle seslendi. Yakında iç talep düşecek, kendinize yeni pazarlar bulun. Anlamı açık, iç talep daralması, işyerlerinin kapanması ve işsizliğin tavan yapması demektir. Ama işyerlerinin kapanması, patronlarının iflası anlamına gelmiyor. Pek çoğu şimdiden üretimlerini komşu ülkelere taşımakla meşgul. Bu taşınma yaygın ve genel bir hal aldığına, grevleri değil, barikatları konuşuyor olacağız.

Sınıfın ileri öncüleri, proleter hegemonya için en uygun koşulların bulunduğunu harekete geçmenin er-telenemeyeceğini bilmelidir.

Dağılma ve Topaklanma

15 Şubat 2024

Yukarıda, iktidarı ve muhalefetiyle sermaye dünyasının parti ve kurumlarında ortalık toz duman; birbirine kılıç çeken yargı klikleri, mecliste “anayasaya darbe” kavgaları, kapı önüne konulan Merkez Bankası’na şef olduğunu zanneden kişi, daha dün sırtlarını pırpışlayan ve şimdi bel altı vuruşlara geçen faşist burjuva muhalefet... Buna karşın, aşağıda, emekçiler cephesinde en geriden başlayanların en ileriye sıçradığı sınıf mücadelesinin sürekliliğine sekte vuran engellerin kalktığı, gerçek bir dip dalgasıyla gerçek bir harekete yönelen bağımsız bir hat ve keskin çözümler arayışı somutlaşan bir emekçi canlılığı... Yukarıda dağılma; aşağıda topaklanma; Durumun özeti budur.

Dağılma ve topaklanma biçimindeki genel sınıf mücadelesi dengelerini kuran, ekonomik buhrandır. Türk tekeli sermayesi, çağdaş gelişimin iyice gerisine düşen, Pakistan ve Mısır gibi ülkelerle rekabet etmek

zorunda kalan, dünya pazarındaki yerini ancak emek-yoğun sanayide bulan yapısıyla, bu konumunu sadece tarihte benzerine az rastlanır bir “sömürü şoku”yla sürdürebiliyor. Çalışanların ezici çoğunluğunun açlık sınırının altında gezinen bir asgari ücrete bağlanması, sömürü şokunda alınan mesafeyi özetliyor. Fakat bu kadarı yetmemiş olacak ki, emekliler üzerinden çalışanların tehdit edilmesi sökün etti. Doğrudan açlığa mahkum 12 milyon emeklinin olduğu yerde, çalışanlar emekliliği erteliyor, böylece sermayeye yük tazminat fonları serbest kalıyor.

Emekçiler yönünden durum, kızgın yağ dolu tavaya atılmaktan farksız; ya geri sıçrayıp aşçının parmaklarını yakacaklar ya da tava alev alacak. İşçi ve emekçilerin çoğunluğu, yaşamlarının epeyce yılını yüksek enflasyon altında geçirdiler, yine de geçmişte ücretler enflasyona yakın ölçüde yükselirdi, aradaki farkı kre-

di kartı borçlanmasıyla kapatmak mümkündü. Şimdi makas çok açıldı, kart limitlerinin boyu ücretle birlikte kısaldı. Bu yüzden, en ileri bilinçlisinden en geriden gelenine dek tüm işçi ve emekçiler kızgın yağlı tavada aynı anda harekete, tavayı ateşe vermeye zorlanıyorlar.

Emekliler üzerinden çevrilen sömürü çarkı, proleter sınıf mücadelesinin ayaklarına sürekli dolanan bir prangayı söküyor. Deneyimli öncü işçiler çok iyi bilirler: Yıllar içinde mücadele kapasitesinde belli bir düzeye ulaşan binlerce işçi, emeklilik yaşı yaklaştıkça bir kenara çekilir, yeni işçi kuşaklarına bu birikimi aktarmazdı. Bu durum sınıf mücadelesinde sık sık kesintiye, öncü işçilerin kaldıracağı noktalarını zayıflatmaya neden olur; sonuçta, proletaryanın partisi için kadroların olgunlaşmasını sağlayan sürekliliğe darbe vururdu. Şimdi, öncü işçiler sınıfın geniş kesimleriyle bağ kuracak kaldıracağı noktalara, mücadele kapasitesi ve birikimine sahip işçilerle buluşmaya başladı.

Yukarıdaki, yani burjuva saf-lardaki dağılımanın nedeni, yine buhranın derinliğidir. Çelişkiler bu denli baskın, keskin ve görünür haldeyse, tekeli sermayenin egemenliğini sürdürdürebilmesinin politik koşulu, faşist baskıyı daha da arttırmaktır, tüm vidaları sıkılamak, ideolojik mengene-yi marjinalite sınırına kadar kısma-kırmaktır. Fakat, ideolojik alanı daraltmanın, baskı aygıtını öne çıkartmanın her zaman bir bedeli olur. Birincisi, açıktan şeriatçı kelle avcıları, cemaatler pastadan belirleyici payı isterler; ikincisi, sürekli üst düzeyde bir baskı, bunun için parayla şımartılması, kollanması gereken güvenlik bürokrasisini, politik aygıtta öne geçirir. Tıpkı kent savaşlarının 15 Temmuz'u yaratması gibi, partilerin ve diğer

politik kurumların öremediği bari-katı ördüklerini, rejimi ipten aldıkların-gören güvenlik bürokrasisi, bu parti ve yöneticileri küçümsemeye, otorite ve yetkeye saygı üzerine kurulu egemenlikte onarılmaz çatlaklar yaratmaya başlar. Dinci-faşizmin karakteristik bir yanı var ki, bu tarz çatlakların hızla bu hesaplasmaya varmasına yol açıyor: O karakteristik şudur: "Şeyh uçmaz, müritler uçu-rur" misali, hiçbir üstün özellik sergilemediği halde destekçilerinin ikame edilemez bir konuma yükselttiği "karizmatik" liderlerin gücünün bir sınırı olduğu bir görünsün hele, işler göz açıp kapayıncaya kadar, kurumsal çatışma ve hesaplasmaya varır. Şimdi yukarıda tozu dumana katan dağılmanın ardında, buhranın tetiklediği bu mekanizma bulunuyor.

Devrimler tarihinde sayısız örnek var, hızla yükselen baskı düzeyi, emekçi saflarında alışlageldik mücadele yöntemlerinde bir dağınıklık ve bu yöntemlere ilişkin şüphe ortaya çıkarır. Bu durumda kalan çoğu emek hareketi, baskıya karşı uzun bir direnç gösterebilmek için, daha geniş manevra imkanlarına sahip mücadele alanlarına geçiş yapar. Bu topraklardaki uzun iç savaş, açık çalışma ve propaganda sahasında geniş bir manevra alanı yarattı. Devrimci emek kitlesi, tüm bu yan kazanımlara sarılarak, baskıya karşı uzun direnç yoluna girdi. Baskının özellikle odaklandığı alan, yeni bir Gezi'yi tetikleyecek büyük toplanmaların engellenmesine yönelikti. Emekçiler soruna şöyle bir çözüm buldular: Burjuva muhalefetin açtığı kanalları işgal ettiler, bir anlamda, burjuva muhalefetin omuzları üzerinden ateş ettiler. Ne var ki, her tür yalpalama ve kararsızlığı besleyen bu yol, geçen sene yapılan seçimle birlikte, sadece umutsuzluk üreten bir yol olup çıktı.

Burjuva muhalefetin genel omuzları çökünce, reformist-sosyalistlerin bu döneme uygun misyonlarının sonu geldi. Reformistler, hem mücadeleci kitlenin burjuva muhalefet kanalında toplanmasında aracı rolü oynadılar, hem de bu toplanmayı sineye çekecek politik argümanları ürettiler. "Tek adamı geriletmek, biraz nefes almak, ehem-mühim" gibi pek çok safsata, bu siyasal düzenin yaratıcısı değil ama aracısı, yan ürünü, kolaylaştırıcısı olmuştur. Kuşkusuz reformist sosyalistler dükkanı kapayıp gitmeyecekler. Aksine, genel hareketin bağrında taşıdığı her yalpalama ve kararsızlık çizgisinde, onların yeniden ve yeniden etkinleştiklerini görmeye devam edeceğiz.

Devrimin tabanının kısa süre içinde olağanüstü genişlemiş olmasının, sözkonusu yalpalama ve kararsızlıklarda etkin bir rolü vardır. Fakat bu aynı zamanda, yaşanan derin, keskin ve çıplak gözle görülür çelişiklere, yine ancak keskin, somut, elle tutulur sonuçlar vaadeden çözümler için çok geniş bir tabanın harekete hazır olması anlamına gelir. Burjuva gerici muhalefet dağılınca, yaşamsal ihtiyaçların ertelenemez karakteri, emekçileri kendi bağımsız hattında yürümeye, bu hattın politik temsilini ve hedeflerini netleştirmeye yöneltti. Şimdilerde sıkça gördüğümüz bir olgunun nedenini her yerden ve her kesimden emekçinin şu veya bu sorun etrafında bir platform oluşturup sokak eylemleriyle seslerini duyurma çabasının kökenini bu arayış çabasına bağlamak yerinde olur.

Gerçek bir dip dalga, gerçek hareketi yaratır. Başlangıçta öncünün sürükleyiciliğine ihtiyaç duymayan gerçek hareket, kendi diyalektik gelişim seyrini izlemektedir: Önce kişisel çevrelerde hoşnutsuzluk konuşmaları, sonra kamuya açık alanlarda, mik-

rofonlarda açık ve keskin beyanatlar, bu yoldan birbirini yoklama ve tanıma ve nihayet şurada burada bir araya gelme. Birbirine karışan kimyasal elementlerin doyum sınırını aşınca topaklanması gibi, en geriden gelenlerin en öndekileri itmeye başladığı bir gerçek hareket kümelenmelerine şahit oluyoruz. Bu durum, devrimin topluma ne denli kök saldığıнын, kuytu köşelere kadar ulaşacak derinliğe sahip olduğunu bir kez daha kanıtıyor.

Tabandan yükselen yaygın ve gerçek hareketlerin çarpıcı bir özelliği, biçimsel demokratik hak ve özgürlükler ile bunların önerdiği, içi boş çerçeveye benzer bir politik hat-tan çok, yakıcı ve somut bir soruna doğrudan çözümler talep etmeleridir. Diğer bir ifadeyle, yürünecek yoldan çok, o yolun hedeflediği çözümlere işaret ediyorlar. Bu somut durum, sınıfın öncülerine özgün görevler ve yeni imkanlar sunuyor. Devrim, yürünecek bir yoldur, devrimin ulaşacağı iktidar ve diğer politik sonuçlar da, aynı şekilde, içeriği henüz doldurulmamış çerçevedir. Şimdi o çerçevenin içeriğini doldurmanın, emekçi sınıflara en acil ve yaşamsal sorunlara nasıl bir çözüm getirileceğinin açıklanması gereken zamandır.

Yaygın gerçek hareketin kısmi, özgün, pek çok çözüm talebi bulunmakla birlikte, herhalde şu üç sorunu en başa koymak yerinde olur: Barınma krizi, işsizlik ve beslenme yetersizliği; yani açlık tehdidi. En başta gelen bu sorunlara elle tutulur, basit, herkesin kavrayabileceği kesin çözümler, gerçek hareketlere bir sınıf perspektifi kazandırmanın bir yoludur. Elbette on yılların birikmiş sorunları, devrimci iktidarın bir çırpıda ve nihai bir çözüme ulaştıracağı kadar basit değil. Ancak emekçiler, fethedilmiş bir devrimci iktidarın ilk adımlarında bile, bu yakıcı sorunlara

nasıl hızlı çözümler getireceğini bilirse, devrimci iktidarın fethi yolunda daha kararlı yürüyeceklerdir.

Devrimci iktidar, daha ilk günlerinde, barınma sorununu büyük ölçüde rahatlatacak bir yola girebilir. Şu an sadece İstanbul'da, ev ve ofis olarak boş tutulan, finansal spekülasyon için kullanılan 2 milyon barınma alanı bulunuyor. Bankaların, gayrimenkul şirketlerinin ve bir avuç zenginlerin ellerinden bu evleri almak ve en yoksullardan başlayarak 2 milyon aileye dağıtmak; bankaların ve gayrimenkul tekellerinin finansal manipülasyon için el altında tuttukları fonları hızlı biçimde yeni inşaat alanlarına tahsis etmek, toprakları kamulaştırıp arazi rantını ortadan kaldırmak, halihazırda dağları aşan kiralarda dramatik bir düşüşe neden olacaktır. Bu ilk adımlar bile, sorunu yıkıcı biçimde yaşayan yoksul milyonlar için bir esin kaynağı olmaya yeter.

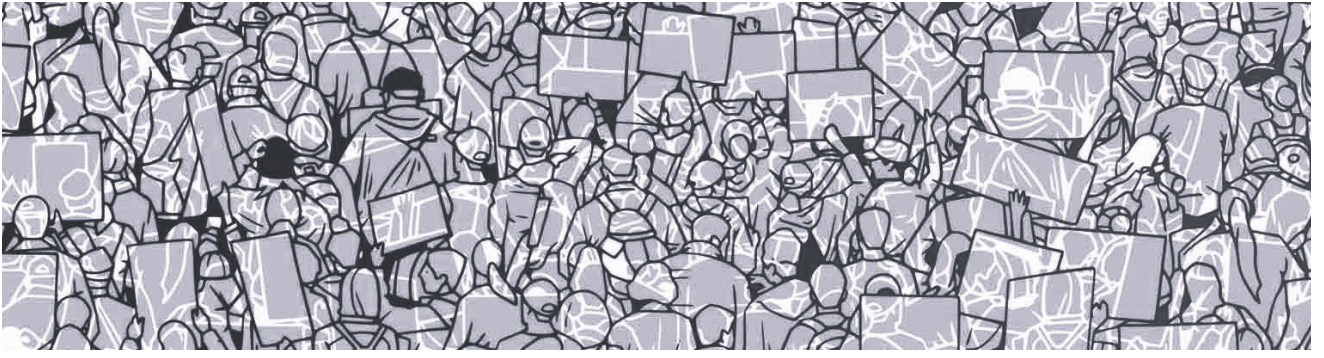
İşsizlik, çok az iş olmasından değil, aşırı çalışma ve aşırı sömürünün hüküm sürmesindedir. Devrimci iktidarın kamulaştıracığı büyük tekellerde şu an ortalama 12 saati bulan ve %600'e varan bir sömürü mekanizması var. Devrimci iktidar tüm işletmelerde aşırı çalışmayı yasaklayarak, kamulaştırdığı büyük sınai ve ticari işletmelerle bugünkünün iki katı bir istihdamla, işsizlikte herkesin hemen hissedeceği bir gerilemeyi sağlayabilir. Tek sorun işsizlik değil, işgücüne katılım %40'lara geriledi. İstihdam dışı sayılanların önemli bir kısmı merdiven altlarında kayıt dışı işletmelerde, günlük işlerde. Ve ev kadınlarının "görünmez emeği" altında bir değer üretmekte. Devrimci iktidar tüm bu kesimleri sosyal güvenceye kavuşturacak, işçi deneti-

mi yoluyla istihdam politikalarını tabandan geliştirecektir. Bu yoldan, bir taraftan kayıtlı çalışanların üzerine binen vergi yüklerini çok daha geniş bir kitleye dağıtabilecek; ordu, polis, diyanet gibi muazzam paralar yutan kurumları dağıtarak, tüm dış ve iç borçları iptal ederek, "ucuz devlet" hedefine varacaktır.

Beslenme sorununun temelinde az üretim değil, bu alanda tekellerini kuran sermayenin aşırı kar için aşırı israfa yol açan aşırı üretimi vardır. Devrimci iktidar, ulaşım tekellerine, perakende zincirlerine el koyacak, tüm araçları tasfiye ederek, tarladan markete gelene dek on kat pahalanan gıdayı bol ve ucuz sunma imkanları yaratacaktır. Üretilen yaş meyve-sebze, içeride son çocuk doyana kadar, ihraç edilmeyecek.

Bunlar, çok daha detaylı ve köklü çözümler için, sadece esin verebilecek türden ilk adımlardır. Önemli olan, her bir sorunun detaylıca çözümünü açıklamak değildir, emekçilere bu detayları kendileri düşünüp ortaya koyabileceği esinler verebilmektir. Çünkü ancak devrimci bir iktidarın atabileceği nitelikteki adımlarla esinlenip tahayyülü harekete geçmiş bir kitle, devrimci iktidarın fethi savaşımına çekilebilir.

En geriden gelenleri de kapsayan, topaklanarak ilerleyen gerçek hareket, şimdi gelişim diyalektiğinin yeni bir aşamasındadır. Emekçilerin bağımsız inisiyatifiyle topaklanan kümeler, yeni yoğunlaşmasını politik temsiliyet (öncülük) yoluyla bulabilir. Yalnızca proleter yol ve proleter çözüm, şurada burada topaklanarak ilerleyen gerçek harekete, devrimci iktidarın fethine odaklayacak esinleri taşıyabilir.

Tarihi Eşiğin Feda Kuşakları, Fedai Halkları

25 Ocak 2024

Milattan iki yüz yıl önce, Roma Senatosu'nun en gerici demagogu Cato, hangi mesele üzerine konuşsa, nutkunu aynı cümleyle sonlandırır: "Kartaca Yıkılmalı!" Keçinin istemediği ot burnunun dibinde biter. Ünlü Kartacalı komutan Hannibal, yedi yıllık uzun bir yürüyüşten, fillere donattığı ordusunu Alplerin buzul tepelerinden aşdıktan sonra, Roma'nın giriş kapısına bizzat ilk mızrağı fırlattığında, şehri kurtaranlar gerici Senato değil, ama halk tribünlerinin önderleri olmuştur.

Bir süredir içindeki isyanla sarsılan, en son yedek ordu kuvvetlerinin de isyana destek vermeye başladığı Siyonist İsrail'in en gerici bakanları da, tıpkı Cato gibi, her lafı aynı çağrıyla bitiriyorlardı: Gazze Yıkılmalıdır! Fakat nasıl ki, taş üstünde taş bırakılmayan Kartaca'nın göğe yükselen enkazları, yüzyıllar boyu, Roma'nın boğazına uzanan bir aslan pençesi gibi ayakta kaldıysa; Gazze'nin yıkıntılarında da aynı kin dolu pençe yükseliyor. Ve bu kez sıkılan boğaz sadece Siyonizme ait değil, tüm emperyalist-kapitalist dünyanın boğazı.

Lenin, pek çok yazı ve konuşmasında, çoğu kişiyi şaşırta bir olguya; tarihsel bir eşiğe gelmiş milyonların bir anda yükselen cesaret, cüret ve kahramanlığına dikkat çeker. Gazze enkazını

emperyalist-kapitalist dünyanın gırtlığına uzanan bir aslan pençesine çeviren de aynı olgudur. Filistin halkı yakın tarihte birkaç kez topyekun bir kıyım tehdidiyle karşılaştı ve her seferinde sürgün yollarına düştü. İlki 1948 Nakba'sıdır. İkinci yıkımı Filistin'in devrimci örgütleri yaşamış ve 1982'de Cezayir'e, Libya'ya toplu sürgünü kabul etmişlerdi. '93 Oslo Antlaşmasıyla Arafat, Filistin halkını Gazze ve Batı Şeria ötesine hapsedmeyi kabule zorlanmıştı. Fakat şimdi halk ne sürgünü kabul ediyor, ne de silahını elinden düşürüyor. Üstelik ne pahasına! Bir sonraki bombardımanda paramparça olacak ya da açlık ve susuzluktan ölecek yavrularını bağrılarına basıyor, ama topraklarını ve silahlarını bırakmıyorlar. Yürüme mesafesinde oysa Refah sınır kapısı.

Bir halk, ancak kendi yok oluşu düşmanın da yok oluşunu hazırladığını kavramışsa kendi çocuklarını feda eder. Bu halk, ancak evrensel ölçekte büyük tarihi sonuçlar adına, kendi geleceğini gözden çıkarır. Bu tarihi eşik sezgisi ve bir burjuvanın rüyasında bile göremeyeceği bu yüceliktir ki, dünyanın tüm işçi, emekçi ve ezilenlerini, hıf-talardır inatla devam eden eylemlerde bir araya getiriyor.

Bu tarihsel eşikte bulunduğu-muz sezgisi emekçi sınıfların yürekle-

rinde filizlenirken, emperyalist-kapitalist dünyanın ödü patlıyor. Bu yüzden Siyonist vahşiler canlı yayında yüzlerce kamera önünde tam bir soykırım şovu yaparken, emperyalist dünya devasa bombaları uçaklara doldurup İsrail'e taşıyan pozlar veriyorlar. Hiç çekinmiyor, hiç utanmıyorlar. "Nasılsa kimse bir şey yapamaz" rahatlığından değil, tam tersine, ölümcül bir korkuyla dünya emekçilerine şu mesajı vermektir dertleri: "Yaşamsal çıkarlarımız söz konusuysa, çocuk-kadın dinlemez, vahşilikte sınır tanımıyoruz."

Gazze gibi, eni 10 km, boyu 40 km küçücük bir yeryüzü parçası, dört asırlık dünya kapitalist sistemini yaşamsal çıkarlarını nasıl tehdit edebiliyor? Olayları tek tek, soyutlanmış özelinde görmeye alışkın olanlar için, bu ilgiyi kurmak elbette zordur. Ama bütün tarihi gelişme içinde, diğer olgu ve gelişmelerle birlikte konulduğunda Gazze soykırımının bir "kritik eşiğe" denk geldiği hemen görülür.

Emperyalist merkezlerin basın ve akademi dünyasını yakından takip eden Ergin Yıldızoğlu, 2023 yılına dair bir değerlendirmesinde şu ifadelerle yer veriyor: "Geride bıraktığımız yıl içinde artan sayıda Batılı analist, Batı merkezli kurala dayalı liberal düzenin artık geri döndürülemez biçimde dağılmaya başladığını kabul ediyor." Burada daha dar bir görüş sunan, ama başlıca yazılarında defalarca, dağılanın "kapitalist uygarlık" olduğuna işaret eden Yıldızoğlu, emperyalist efendilerin sözcüsü gazetelerden bazı başlıklar aktarıyor. Şu iki başlık, en fazla dikkati çekiyor: Alman Der Spiegel; "Gazze'deki savaş, Batı egemenliğindeki dünya düzeninin tabutuna çakılan son çivi oldu." Her daim kırk kere ölçüp bir kere biçen Alman finans oligarşisinin sözcüsü dergi, Yıldızoğlu gibi elini korkak tutmamış, eteğinde ne varsa dökmüş. Ve dikkat çeken diğer başlık New York Times'tan:

"1945, 1989 benzeri bir andayız." Bu tarihlerin anlamı üzerine birazdan birkaç söz etmek gerekecek ama önce, bu başlıklar ve değerlendirmelerden rahatlıkla görülebilir ki, emperyalist efendiler, bu travmanın son aşaması olan, kabullenme aşamasına gelmiş bulunuyorlar.

Bu noktada, tarihe uyarlamada bilimsel bir değeri olduğu için değil, ama çok fazla dile dolandığı için, olsa olsa simgesel bir anlatı değeri atfedebileceğimiz "travmanın aşamaları" metaforuna başvurabiliriz. Psikoloji üzerine konuşan herkesin diline doladığı bu aşamalar; önce öfke, sonra inkar, sırasıyla başkalarını suçlama ve depresyona denk gelen kendini suçlama ve nihayet kabullenme aşamalarıdır. Emperyalist-kapitalist dünya sisteminin bir çöküş içinde olduğunu, Leninistler çeyrek asır önce bilimsel metotlarla tespit etmiştir. Emperyalist efendiler bu acı gerçekle yüzleşmenin ilk aşamasını öfkeyle karşıladılar: İkiz Kuleler provokasyonu ve devamında Irak-Afganistan işgalleri, öfke aşamasının sonuçlarıydı. İnkâr, Obama'yla birlikte geldi. Onun dönemi boyunca tüm strateji belgelerinde ABD "vazgeçilmez ülke" statüsüne konuyor. 2008 krizine rağmen, her şeyin yolunda gittiği manzarası çizmek için trilyonlarca dolar basıp dünyaya kürek kürek dağıtılıyordu. Trump, emperyalist dünyayı "Başkalarını Suçlama" aşamasına geçirdi: Her şeyin sorumlusu, ne olduğunu kimsenin bilmediği "kurallara uymayan", Çin ve Rusya gibi büyük güçlerdi. Ukrayna'daki NATO yığınağı ve savaşı, başkalarını suçlama aşamasının ve kaybolan hegemonyayı yeniden canlandırma hevesinin son büyük atılımı oldu. Ve nihayet, bu son umudun kırılmasıyla, kendini suçlama ve kabul aşaması iç içe geçti.

Çöküş travmasını kabullenmek, emperyalist-kapitalist dünyanın beyaz bayrak çekmesi anlamı taşımıyor. Tam

tersine, "Geleceği iptal edilmiş bir uygarlık" (Mark Fisher) olarak kapitalizm, Gazze soykırımının gösterdiği üzere, en kan dökücü aşamasına girmiştir. Naziler bile, toplama kamplarındaki soykırımı saklayabilmek için, dünya basını, vitrin gibi süsleyip püsledikleri Terezin Kampı'nda gezdirmek zorunda hissediyorlardı. Şimdi Naziler, Donbas'ta, Gazze'de yaptıkları soykırım ve işkencelerle övünüyorlar, bu sayede sermaye dünyasından övgü, sucuk ve para devşiriyorlar!

Her egemen sınıf, her hegemon devlet, insanlığı daha ileri götürmek adına hareket ettiği iddiasına dayanır. Oysa, çöküşünü kabul eden sermaye dünyası, insanlığa şöyle sesleniyor: Ya beni sırtında taşımaya devam edersen ya da her şeyi yakarım! Geleceğinin olmadığını fark eden bir egemen sınıf, en tehlikeli sınıftır. Ama, her eyleminin sonuçlarından sonsuzca korkan, yine bir sınıftır. İşte, Wall Street baronlarının sözcüsü New York Times'a "1945-1989"u hatırlatan, bu korkudur.

1945, dünyanın SSCB öncülüğünde bir sosyalist sistem ile ABD öncülüğünde emperyalist sisteme bölündüğünün resmileştiği tarihtir. 1989 ise, bu sistemlerden birinin neredeyse göz açıp kapayıncaya kadar kısa bir sürede dağılmaya başladığı yıldır. Yeni milenyumun başından bu yana, etkisini adım adım yayan "Küresel İç Savaş", tıpkı 1945'teki gibi, dünya halklarını saflara bölüyor. Bu saflaşma coğrafi değil, ama her ülkenin sınıf katmanlarını en uç kutupta tutum ve davranışa doğru iteleyen türden bir saflaşma. Yirmi yıldır; ülke ülke, siyasi hesaplaşmalar isyan ve ayaklanmalarla yürüdü. Ve şimdi gelinen noktada, Gazze soykırımına duyulan öfkenin dünyanın beş kıtasına yayılması ve Lenin'in "Dünyanın İşçileri Ve Ezilen Halkları, Birleşin!" şiarının ete kemiğe bürünmesi, dünyanın bir uçtan diğer uca emek-sermaye çatışması (sadece çelişkisi değil!) ekseninde fiilen bölünmesinden başka bir anlam taşıyor. Biçim olarak 1945'ten farkları bulunan bu bölünme,

dünyanın sosyalist güçlerini, sosyalizme açık halk yönetimlerini, daha cüretli adımlar atmaya, emperyalist-kapitalist dünyanın o çok kibirli-korkunç efendilerine cesaretle kafa tutmaya götürüyor.

Peki emperyalizm kendi 1989'unu yaşayacak mı? New York Times'ın başlığı, finans baronlarının böyle bir olasılıktan büyük bir kaygıya kapıldıklarının tartışmasız kanıtıdır. Dört asırdır dünya kapitalist sisteminin kısa sayılabilecek bir tarihi dönem içinde dağılıp gitmesi onun güç ve krizleri atlatma yeteneğine sonsuz inanç besleyenler için, imkansız, boş bir beklentidir. (Gerçi, böylelerinin gözünde, emekçilere umudun kırıntısı bile zinhar yasak bir boş beklentidir.) Fakat, bir dünya sistemi yeterince iç içe geçmiş, bunalım ve zayıflıklarını yeterince birbirine buluşturmuş; dahası, yıkılmamak için birbirine ne kadar yaslanmış güçlerden oluşuyorsa, yıkılması da, aynı ölçüde zincirleme reaksiyon halinde gerçekleşir. Bu olasılık, düzenin içerdiği tüm öğeleri kapsayacak bir bunalımın derinliğine bağlı olduğu kadar, ona karşı savaşan güçlerin cüretine, cesaretine, kendine duyduğu özgüvene de o derece bağlıdır.

Sistemin finansal bir "kırılmanın eşiğinde" olduğunu dile getirenler, bizzat düzenin en tepesindekiler. Dünya hasılası 100 trilyon dolarken, finans piyasalarındaki balonun 1 katrilyon doları çoktan aştığı tahmin ediliyor. 2008 krizi, bu balonun yarısı nedeniyle patlak vermişti. IMF ve Dünya Bankası şefleri, bu kez krizi yönetecek kolektif bir iradenin bulunmadığına işaret ediyorlar. Anlamı açık: eşiğinde olduğumuz finansal krizde dağılanları toparlayacak bir hegemon güç, böyle bir güç bulunmazsa bile, kolektif bir irade sergileyecek ilişki yok. Üstelik, küresel iç savaş boyunca, emperyalizmin en sağlam kalması için yığınak yaptığı kaleler, şimdi topun ağzında.

Dünya kapitalist sistemi, buhranlara ve devrimlere karşı ABD, AB ve NATO'dan oluşan üç sağlam kale inşa etmişti. Güney Amerika, Afrika gibi kıta ölçeğin-

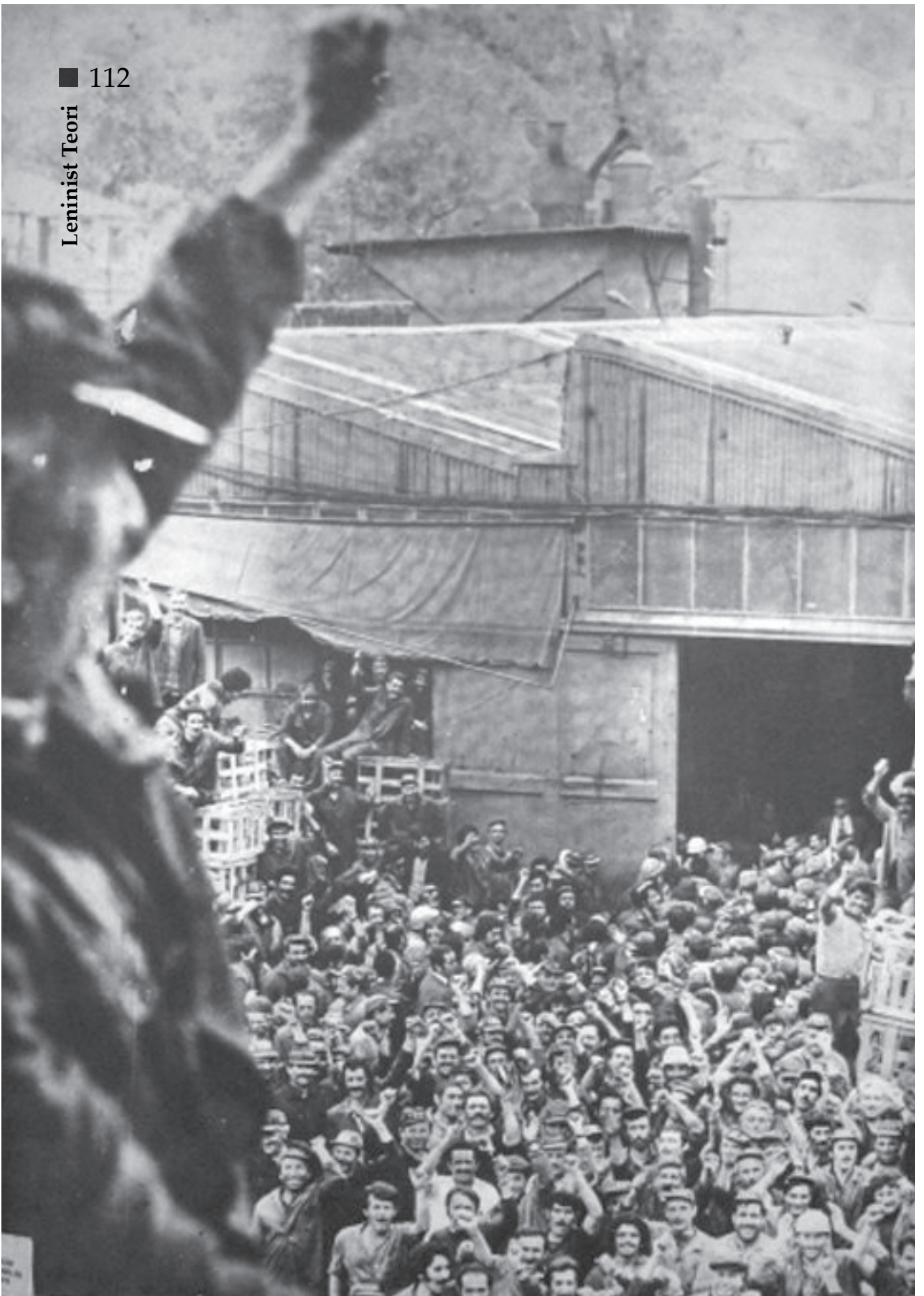
de güçler, gözden çıkarılsa, Japonya ve İngiltere gibi büyük güçlerin erozyona uğramalarına göz yumulsa bile, küresel iç savaşta bu üç kale ayakta kaldığı sürece, kapitalist dünya sistemi bir umut vademedebildi. Geline aşamada NATO, Donbass halklarının ve Rusya'nın tahkim ettiği savunma hattı önünde rezil olmakla kalmadı, cephaneliğini tüketmeye başladı. Burada NATO, tam 54 ülkenin mali ve askeri desteği, 250 milyar doları aşan harcaması, dünyanın dört bir tarafından toplanan onbinlerce faşist beslemeye rağmen, tanklarının cayır cayır yandığını, izlemek zorunda kaldı. Ve kısmen bu savaş yüzünden, AB'nin kalbi, kasası ve şefi Almanya, resmen "hasta adam" olarak anılıyor. Sarsılması imkansız sanılan Alman imalat sanayi, bazı sektörlerde %40 kayıplar yaşadı. Afrika'nın en yoksul ülkelerinden adeta tekme tokat kovulan Fransa'yı AB içinde ciddiye alan kalmadı. AB'nin temel kolonları çatladı, birlik en kritik konularda dahi ne siyasi bir karar alabiliyor ne de ekonomik. AB'ye üyelik vaadi, çevre ülke liderleri için oy devşirme arayıydı. Şimdi bu vaadi dile getiren gözden düşüyor. Ve son kale ABD, bir tarafta bu bunak, diğer tarafta hayatı şirket batırma ve fuhuş alemleriyle geçmiş bir faşist, tuhaf bir başkanlık yarışına hazırlanıyor. Karşılıklı tehditler, dış bilemeler, silahlanma çağrıları ile şimdilik bir "iç soğuk savaş" yaşayan bu ülke, çıplak ayakla savaşan Yemenli Husilere bile dış geçirememenin şaşkınlığında.

Kapitalist uygarlık en sağlam kalelerinden büyük yaralar alıp, yeni bir buhranın her şeyi dağıtacağı korkusuna dalmışken; ona karşı savaşan güçlerin cesareti, yüceliği ve fedakarca kahramanlığı bir salgın gibi yayılıyor, eylemleri direşkenliği artıyor, dağınık güçler toparlanıyor, ittifaklar ve işbirlikleri artıyor. Son birkaç yıl içinde devrimci, komünist, ilerici güçlerin, parti ve örgütlerin dünya çapında sayısız zirveleri, dayanışma toplantıları, bu toplantı-

larda karara bağlanan ittifaklar hemen göze çarpıyor. Afrika'da, emperyalistleri topraklarından kovma yarışına giren ülkelere bir bakın hele. Peki ya on yıllardır kendini dünya politikasından soyutlamış sosyalist Kore'nin, şimdilerde Donbass halkının yardımına füzelerle koşmasına, Çin, Vietnam ve Rusya ile çok yönlü stratejik ilişkiler geliştirmesine ne demeli? Kaçtı gerici darbe savuşturan Maduro'nun Guyana açıklarında İngiliz gemilerini çekilmeye zorlaması; pandemide yaşadığı inanılmaz sıkıntıya rağmen Küba'nın içindeki karşı-devrimci kalkışmayı tek bir gaz bombası bile kullanmadan bastırmasındaki rahatlık ve Çin Komünist Partisi'nin, kaldırıldığı raflarda iyice toz tutan Marksist-Leninist eserleri yeniden okullarda okutmaya başlaması, kentin adını yeniden Stalingrad olarak değiştirmek isteyen Rusya emekçilerinin kampanyası... Buna benzer nice cesaret ve umut verici gelişmenin üzerine eklenen Filistinlilerin inanılmaz bir yücelikte kendi çocuklarının bile ölümünü hiçe sayan tutumları... Hepsi, emperyalist efendilerin kendi 1989'larından neden bu kadar kaygı duyduklarını açıklamaya yeter.

2023, dünya tarihinde bir eşiğin aşılmış olduğuna dair, bir tarafta çok acı, diğer tarafta çok umutlu ve cesaret verici işaretlerle doluydu. O eşik bir kez aşılmaya görsün, her şey sanki yokuş aşağı yuvarlanan taşlar gibi hızlanacaktır. Filistin halkı, onlara haftalarca bıkmadan, usanmadan destek sunan dünya emekçi sınıfları, o eşiğin aşılmakta olduğunu yürekleriyle duyumsuyorlar.

Darısı, burjuvazinin yarattığı korkuyla her şeyi "sarı renkte" gören uzlaşmacıların başına diyecettik ki, bir gülme geldi. Onlarsız dünya halklarının gönlü daha rahat, kafası daha esen!

Sendikaların Duvarları

temade çınar

10 Nisan 2024

İşçi arkadaşlar çay molasında tartışıyorlar. Dışarıdan bakan esaslı bir kavga olduğunu düşünebilir.

Sesler yükseliyor; "Bir Whatsapp grubu kurmuşlar, kendileri konuşup kendileri dinliyor, bize kapalı, bize bir cümle yazmak bile yasak", "Bugün yine yöneticiler gelmiş yöneticilerle patronla görüşüp gitmişler, öyle diyor sekreterler, bize bir selam bile vermiyorlar, insan mıyız biz?", "Şefin de temsilci olduğunu söylüyorlar bilmem ki doğru mu, sorsan köpek gibi ısırır. Temsilcileri kim belli değil, yöneticiye ulaş ulaşabilirsen. Kendi paramızla rezil oluyoruz. Para vermişiz, adam tutmuşuz, adam bizim efendimiz olmuş.", "Sus aman, yine sürecekler göreceksin, üç tutanak, doğru kapıya, aklını mı yedin sen?", "Sus sus nereye kadar, inceldiği yerden kopsun be, canımı mı alacaklar?" Konuşmalar böyle arada yükselip alçalarak devam ediyor.

Bir tarafta sendikalı olmak için mücadele edenlerin sesleri yükselirken, diğer tarafta başta burjuva sendikaların, uzlaşmacı ve reformist sendikaların tabanı kaynıyor. Sendikaların yıllar içinde kalınlaştırılmış taş duvarlarına işçiler çarpıyor, sonra kan revan geri dönüyorlar. İşçi sınıfının içinde bir karakol olmuş sendikalar. O taş duvarlar, işçilerin etiyle kanıyla yükseliyor, kalınlaşıyor ancak her geçen gün ona çarpan işçi sayısı da artıyor. Sendikalı işçilerin görece biraz daha fazla olan maaşları hem rüşvet hem şantaj konusu.

Türk-İş ve Hak-İş sendikalarında aleni bir şekilde, genel kurullarda mevcut yönetime rakip çıkan işçilerin, patronla iş birliği içinde işten atıldığını yaşadık. İşyeri disiplin kurullarının nasıl işçi öğüttüğünü, işçilerin başının üstünde sallanan bir kılıç olduğunu biliyoruz. Toplu iş sözleşmelerinin iş yasasından daha geri di-

siplin bölümü, çok önemli bir örnek. Zaman zaman kendi aralarında güç toplayabilen işçilerin irili ufaklı sendikalar hatta konfederasyonlar kurup bu ağır karabasandan kurtulmaya çalıştıklarını görüyoruz. Ancak sorun şu ki, ayrılanların da bildikleri aynı. Bu kopuşların peşine takılan “koltuk meraklıları” da hemen alanı kaplıyor. Öncekinden daha insancıl olmaya çalışırken, aynı yollara sapmaktan kendilerini alamıyorlar. Bürokrasinin duvarları, yine aynı ellerden yükseliyor. Bir farkla; bu duvarlar henüz büyük konfederasyonlarınkı kadar güçlü değil. İçindeki duvarları kuranlarla, yıkmaya çalışanların mücadelesi devam ediyor.

İşçilerin işyeri sorunlarından yaşamsal sorunlarına kadar her türlü talebi birilerinin onayından geçmek zorunda. Taban örgütleri çoğunlukla temsili ya da şablon. En yukarıdakilerin sempatik ya da politik ilişkileriyle atanmış il, ilçe ya da işyeri temsilcileri gözlerini merkeze dikmişler gelecek gönderileri takip ediyor ya da en iyi durumda işçilerin bordro hesaplarına yardım etmeye çalışıyorlar. İşlevsizlik sistemin her aşamasını tıkamış durumda. İster burjuva, ister sarı, ister uzlaşmacı sendikalar olsun işçi sınıfının söz ve karar hakkını sağlamadığı müddetçe aynı yolu izliyor.

Devrimcilerin ve demokratların büyük çoğunluğu sendikaları kendi kurumları gibi işletiyorlar. Bunun da örneklerini bolca görüyoruz. İşçilerin işyeri sorunları için mücadelede eğitilmek yerine ülkenin temel sorunları üzerine çağrılara cevap vermesi bekleniyor. Cevap ise çok az bir kesimden geliyor. Bu durumdakilerin, işçinin apolitikliğinden şika-

yetleri ayyuka çıkıyor. İşçi ise asgari gelirin ağır yaşam koşullarında onu ve ailesini hızla yoksullaştırması ve işyerinde yaşadığı yoğun mobbinge mücadelesinde yalnız kalıyor. Anar-kö-sendikalizmin duvarları da reformizmin duvarları kadar kalın. İçinde tüm sapmalardan uzak durmak için uğraşan devrimcilerin olduğu sendikalarda, gerçek bir taban örgütü kurulabiliyor ve işletilebiliyor. Onun dışında sendikaların katılışp kendisini besleyeni boğması dışında bir sonuç görmüyoruz.

İster sağa ister sola sapmalarda işçi her ne kadar örgütlü görünse de yalnız. Ülkemizde kayıtlı çalışanlar içinde sendikalaşma oranı TÜİK tarafından %14 olarak açıklandı. “En kötü sendika sendikasızlıktan iyidir” sözü, işçinin iki düşman arasında kaldığı durumlar için anlamını yitirmiş durumda. Yüzdelik oran “sendikalı” olmayı açıklamıyor.

Sendikaların içinde “devrimci çalışma” yapan devrimciler olmadığı müddetçe, gericileştiğini teorik olarak biliyorduk. Dün olduğu gibi bugün de pratik olarak görüyoruz. Sendikaların hacim olarak daha büyük çoğunluğu patronlardan yana bir tutum alıyor. İşçinin patronun ulaşamadığı yerdeki eli oluyor. Doğru örnekler, işçiler arasında sınıf eğitimlerinde ısrarlarını devam ettiren ve işçi toplantılarında alınan kararları görev olarak önüne koyan sendikalar, oldukça azınlıkta. İşçilerin kendilerini boğan sendikalara karşı mücadelesi gözle görünür bir şekilde arttı. DİSK genel kurulundan, Türk-İş ve Hak-İş’ten binlerle kopan işçilerden ve işçilerin büyük çoğunluğunun sendikaları patronları gibi görüp ona karşı

aynı oranda güvensizlik ve öfke duymasından anlıyoruz. Bütün bu kopuş bambaşka bir süreci önümüze süpürüp getirdi. Herhangi bir iş yeri sorunu için mücadele ederken yükselen, özgüvenini ve sınıfını bulan sayısız örnekle karşılaşılıyor.

Sendikalarda çalışma yapan devrimci ve demokrat güçlerin süreci karşılamak için hem teorik hem de pratik açıdan daha fazla alanda olmaları gerekli. İşçiler içinde birikmiş güvensizliğin kırılmasının mümkün olduğuna tanık olduk, ancak çalışmaların eksiden başladığını bilmiyoruz. İşçi ve emekçilerin çok uzun süredir her yönden bastırılmış merke-

ziyetçi bir yönetim altında kaldıklarını görüp kendi dileklerini, isteklerini ortaya koyabilecekleri ve devrimci mücadeleyi öğrenebilecekleri yolları açmak zorundayız. Sendikalar içinde ama sendikalardan bağımsız hareket eden İşçi Temsilcileri Komiteleri, önümüzdeki süreçte kalın duvarları kırmak için önemli rol oynayabilir. Yine sendikalar içinde taban demokrasisi ve sınıf eğitimi konusunda ısrar edenlerin güvensizlikleri kırdığı ve sınıfı geleceği kazanabileceği bir yola kanalize edebileceği bir süreç olacak.

Çay molalarında, iş aralarında ki kaynamalar bize bunları anlatıyor.

Kazanmayı Nasıl Öğreneceğiz?

5 Nisan 2024

İşçilerin çok uzun yıllardır bugüne kadar kazandıkları haklarını kaybettiklerini ve kaybetmeye devam ettiklerini herkes söylüyor. Hatta bu kaybetme haline “kazanamayız, bir şey yapamayız” tavırları damgasını vuruyor.

Karşılaştıkları sorunlarda mücadeleyle girişmek için kollarını sıvayan işçilerin karşısına çıkan “deneyimli” sendika yöneticileri başta olmak üzere, uzlaşmacılar, reformistler, işçi sınıfından umudunu kesmiş; herkes ama herkes nasıl olmayacağını, hangi yasaların hangi yasaların ayağına dolandığını, yolun ne kadar uzun ve denenmiş olduğunu anlatırlar. Peki ama kaybetmeyi bu kadar “iyi” öğrenmiş bir “birikime” karşı kazanmayı nasıl öğreneceğiz?

Önce temel görüşün köşelerini çizebilmek için aşağıdaki uzun alıntıyı konumuzun başına koymalıyım.

“Kitlelerin gerçek eğitimi, hiçbir zaman onların bağımsız, politik ve özellikle devrimci mücadelelerinden ayrılmaz. Sömürülen sınıfa, yalnızca mücadele, ona gücünün büyüklüğünü gösterir. Ufuklarını, yeteneklerini genişletir, kafasını ayıklığa kavuşturur, kararlılığını sağlamlaştırır. Devrim boyunca ekonomik grevlerin politik grev-

lerle iç içe giriş biçimi ayırıcı niteliklidir. Yalnız bu iki grev biçimi arasındaki yakın bağlantının harekete o büyük gücü verdiği kuşku duyulmaz; ancak o zaman Rus halkı gerçekten demokratik ve gerçekten devrimci bir eğitim edinebildi.” (Lenin, Grev Üzerine)

İşçilerin tüm alanlarda sorunlarının biriktiği ve gittikçe karmaşıklaştığı bir durumda hemen harekete geçmek ve hemen sonuç almak isteyen kesimler, geldiği siyasi görüşten bağımsız olarak artıyor. Birbirine benzemeyen ama hedefleri aynulaşmış birçok işçiyi baş başa vermiş buluyoruz. Sorunlarının önceliğini seçmekte bile zorlanıyorlar. Ekonomik taleplerin önüne çoğunlukla insanca muamele görme, insanca çalışma talebi geçiyor. Bütün bu karmaşık durumlarda işçiler mücadele deneyimi olan kesimlere doğru hareket ediyor. Bazen kendi içlerinden daha çok bilen birisi, bazen etraflarında bulunan birileri öne geçiyor ya da koşullar tarafından öne itiliyor. Çok bilenlerin öne geçtiği süreç başladığında eğer öncü olarak kabul gören, mücadele etmekte istekli ise oldukça hareketli ve öğretici bir süreç başlıyor. Öncünün deneyimine bağlı olarak düşmeler kalkmalar... Öncü, mücadelede istekli ya da inançlı değilse, yolunu bürokratik, yasal yollarda

arayan birisiyse sıkıcı, uzun, kaybetme deneyiminin yollarını döşeyen bir süreç başlıyor. Doğrusu son dönemde karşılaştığımız işçi kesimlerinin bu ikinci kesimi arkasında bırakmış olduğunu görüyoruz.

Sendikalarda çalışma yapan devrimciler doğal birikimleriyle hemen örgütlenme, hemen bir eylem organize etmenin araçlarını oluşturmaya girişiyorlar. İşçiler için bu el alışkanlıkları bile, önemli deneyimlerden birisi olarak hayatlarına katılıyor. Bugün eyleme geçen birçok bağımsız işçi grubunun kendi dövizlerini yazdıklarını, sloganlarını, basın açıklamalarını yazıp pankartlarını hazırlayıp alana çıktıklarını görüyoruz. Bu deneyimler çoğunlukla gördükleri, izledikleri ya da rastladıkları bilgilerle oluşmuş durumda.

Son dönemlerde yaşadığımız deneyimler eski bir bilgiyi bize yeniden öğretti. "Sınıfa verilen hiçbir şey boşa gitmiyor." İlk temastan ve güven ilişkisi kurulduğu andan itibaren büyük bir saygıyla ve bağlılıkla yolculuk başlıyor. Her adım bir eğitim... Tüm kesimlerin birbirleriyle ilişkilerinde saygı seviyesi yükseliyor, küfür dili kesiliyor, dün makbul olan ayrımcılıklar, kaba tavırlar yerini dayanışmanın inceliğine bırakıyor. Yaşamın kuralları o kadar hızlı değişiyor ki, bazen geri dönüp hatırlatıldığında inanmakta güçlük çekiliyor. Bu eğitim süreci aynı zamanda iş yerinde hiç muamelesi görenlerin her şey olmalarıyla gelişiyor. Dün yadırganmayanlar bugün yadırganıyor, dün yadırgananlar bugün yadırganmıyor.

Eylem süreci ise tam anlamıyla bir sıçrama anı. "Pankartı toplayın, slogan atmayın" diyen polisle pankartı açtıran ve slogan atmaya başlayan arasındaki kalma hali yaklaşık üç saniye sürüyor. Sloganlar yükseliyor, pankart açılıyor, polis kenara çekiliyor işte bu ilk zafer. Ona o güne kadar "hiçbir şey yapamazsınız" diyenlere eylemin sonucundan bağımsız anlatılacak çok şey var. Hatta

ileriki yıllarda çocuklarına, arkadaşlarına anlatacak... Birbirinden farklı kültürel kökenleri olan, birbirine güven sorunları yaşayan, farklı seviyelerdeki işçiler tam olarak birbirinin eşiti, tek vücut gibi hareket etmeye başladıklarında sınıf bilinci eğitiminde önemli bir aşama katediliyor. İyi organize edilmiş bir eylemde basının karşısına çıkmak, röportaj vermek, birlikte sloganın ezgisini tutturmak, gelişen görüşme ya da müdahale durumlarına birlikte karar ve tepki vermek... "Kapitalizmde işçi sınıfının tek özgür olduğu alan eylem alanıdır" sözü tam olarak yerini buluyor. İşçiler dağılırken bile ara sokaklarda coşkuyla slogan atıyorlar. Sokaklar dün olmadığı kadar onların... Birlikleri dünkünden daha güçlü, her birisi dün olduğundan daha değerli... Emeğinin ve kendisinin gördüğü değersizliği onur meselesi yapan işçinin yüceldiği an...

Eylemin sonunda somut hiçbir şey kazanılmamış olsa bile, her işçinin bütün bir süreçte aldığı yol inanılmazdır. Bir araya gelmek, tahammül etmek, korkulardan kurtulmak, birliği sürdürmek için sorunları çözmek, ortak plan yapmak, eylemin zamanlamasının tartışmalarını yürütmek, plana sadık kalmak, onun için hazırlık yapmak, onu alana taşımak ve nihayet iyi ya da kötü sonuçlarıyla yüzleşmek... Hedefleri büyüyor, talepler gelişir... İyi bir mücadele deneyimi yaşayan işçiye devrimi nasıl yapacağımızı anlatmak kolay, bu süreci yaşamamış olan bir işçiye anlatmak oldukça zor.

Eylem yapmak için eylem yapmayı yüceltmediğimiz anlaşıldığını varsayarak, işçi sınıfını devrime kazanmayı kendisine görev edinmiş her devrimcinin de kendisini yetiştirmek için geçmesi gereken bir süreç bu. Bütün deneyimler birbiriyle buluştuğunda büyük eylemi örgütlemiş olacağız.

Hepimiz kazanmayı aynı yoldan ve birbirimizden öğreneceğiz.

Buluşmalar

18 Nisan 2024

Yeni tanıştığımız, belediyeye bağlı bir taşeron şirkette çalışan işçi anlatıyor, "İki üniversite bitirdim, 26 bine çalışıyorum. Yol-yemek çıkarsan asgari ücret işte. Bu ücretler bizim emeğimizin karşılığı olamaz.

Sendikalar bu hırsızlığın, bas-kılamanın aracılığını yapıyorlar. Bir şey söyleyene 'senin işini bekleyen dışarıda bir sürü insan var' diyor. Bunu söyleyecek olan sendika mı? Ben sendika işlerinden anlamam. Siz benimle kavga verecekseniz, ben varım. Siyasi düşünceniz falan da beni ilgilendirmez. Ne yapılacak, nasıl yapılacak bize o lazım." Çay içiyoruz, tarihi eserlerin doğanın nasıl talan edildiğinden konuşuyoruz. Mücadeleci sendikalar arasında güçlü bağlar kurmak ve sıkı çalışmak konusunda anlaşıyoruz. Başka alanlarda tanıdığı işçilerden bahsediyor. Ayrılırken işyerinde kuracağı komitenin nasıl çalışacağını konuşuyoruz. İlk karşılaşmadan daha sıkı sıkılıyor eller, ayrılıyor.

Bir başka işçi bizi evinde karşıyor. Anne bize ne yedireceğini,

içireceğini şaşırıyor. "En son seçime kadar Erdoğan'a laf söyleyenin boğazını sıkardım, şimdi bıraktım. On bin liraya kim yaşar? Ben emekli olacağım diye bir ev sattım. Şimdi o evden on beş bin kira alırdım. O kiradan buraya geldi, biz nerelere düştük. Olur mu böyle?" diyor. İşçi arkadaşın ne kadar büyük bir alanda uzmanlaşmış olduğunu öğreniyoruz. "Devleti yaşat ki, sen yaşayasın." diyor ve ekliyor, "Biz işçi mücadelesi verirken devletle de karşı karşıya geleceğimizi biliyoruz. Bunu göze alamayan sendikacılık yapmasın."

Belediye seçimleri sonrasında, bir kavga bitmiş diğeri başlamış bir dönemdeyiz. Yine bir belediye işçisi, gururla yedi kez sürüldüğünü anlatıyor. Yeni belediye başkanı dinci faşist bir kökenden geliyor. İşçi, belediye başkanıyla oturup yiyip içen birisi olduğunu anlatıyor. "Başkana dedim ki, ben işçi olarak senin için çalışmıyorum. Onun için iznimi aldım çalıştım. Eyvallah. Eğer olur ki sen kazanır da başkan olursan, senin karşına işçi Ahmet olarak çıkacağım, kıran

kırana seninle mücadele edeceğim, dedim. O da bana 'ben de seninle kırana kırana mücadele edeceğim' dedi. Başkan kazandı şimdi herkes kendi yerine geçecek."

Hepimizin düşüncesi ve dünya görüşü ayrı. Ama hepimizi birleştiren bir sınıf mücadelesi var. Böyle onlarca örnekte kâh oturup bir çay içiyor kâh bir bildiri uzatıp "bu ne" diyene iki kelam ediyoruz. Karşılaştığımız işçilerin hiçbiri diğerine benzemiyor. Farklı kökenlerden gelen, farklı yaşam biçimleri olan işçi arkadaşların sınıfın çıkarları ve tarafı söz konusu olduğunda dilleri birleşiyor. Daha fazlasını konuşmak için yollar açılıyor.

Sınıf eğitimi, sendika komiteleri yoluyla yönetimlerin denetlenmesi, işyeri sınırına bağlı kalmaksızın tüm işçi arkadaşların sorunlarında yanın da olmak, işçiler arası tüm rekabetlerin ortadan kaldırılması, yaşadığımız ve hak ettiğimiz yaşam, işçilerin mücadele birliğinin yarattığı ve yaratacağı güç... Alan hakkında hiçbir şey bilmesek bile, hemen her işçi ile konuşabileceğimiz ve ortaklaşacağımız konular. Tüm işçiler için "örgütlenmeyi bilen" birilerinin gelip onların çıkışsızlığına bir ışık yakması o kadar değerli ki... Sendikalar sermayenin arzuları ve çıkarları doğrultusunda sınıfın kendi eğitimini ulaşılmaz

hale getirmiş durumda. Sınıf eğitimi ancak devrimciler tarafından sınıfa taşınabilir. Sınıf için devrimciler varsa umut var, devrimciler için de işçi sınıfı varsa umut var. Tarih her iki tarafın birbiriyle buluşup buluşmaması üzerine yazılıyor.

İşçilerin kendilerini küçümseyenleri, olanları korkak, bilinçsiz bulanları ve onların yerine karar vermekten başka bir yol görmeyenleri ne kadar net gördüklerine tanık oluyoruz. "Sorsan, bizden bir şey olmaz, biz bir şey bilmiyoruz, geldin gördün mü, sordun mu, içinde bizim sözümüz olmayan bir şeyse boşuna yorulmayın" diye sitemini anlatıyor bir işçi arkadaş. İşçilerin içinde bu kesimler hızla artıyor. Örgütlenmeye ve örgütlenme çalışmaları yapanlara karşı duydukları güvensizlik hala aşılması gereken bir sorun. Bu güvensizlik onlardan yetkiyi alıp kendi şahsi çıkarları için kullananlar tarafından defalarca yaratılmış. Onları dinleyen, sorunlarını, çalışma ve yaşam koşullarını, en çok da birikimlerini merak eden ve her şeyi samimice onlarla birlikte yapmak isteyen herkes kapıların nasıl da kolayca açıldığını görüyor. İşte burada daha önemli bir yol karşımıza çıkıyor; o yoldan yürümek...

İstikrarlı, kararlı ve her adımda birbirinden öğrenerek, her adımda önyargısız...

İşçi Sınıfının Yönetmesini Kabul Edecek Miyiz?

18 Nisan 2024

Beş yıl önce İşçi Temsilcileri Konseyi Hazırlık Komitesi toplantılarının birinde serbest kürsüye çıkan bir işçi, "İlk defa buradayım, bu taraftayım. Yıllardır işçiyim, sendikalı işyerlerinde de çalıştım. Bizi eğitime etkinliklere götürürlerdi. Biz sandalyeleri dizer oturur, bize anlatılanları dinler, sonra alkışlar ve sandalyeleri toplardık. Bizim için etkinliğe gitmek demek buydu.

İlk defa buradayım ve bundan sonra da bu tarafta olacağım" demişti. Bu konuşma, daha önce başka yazılara da konu oldu.

Sosyalizme inanan hemen her devrimci, sosyalizmin; üretim araçlarına el koyacak ve onları kullanacak olan işçi sınıfının diktatörlüğü olduğunu bilir ve kabul eder. Teorik olarak böyle. Ancak yarın devrim olsa, işçi sınıfı iktidarı alsa ülkeyi nasıl yönetecek? Bugün türlü çelişkileriyle tanıdığımız sınıfın içinde, henüz sınıf olduğunun bilincinde bile olmayan hatta, düşmanına sıkı sıkıya sarılmış olanlar dururken.

Önceden sormakta da, cevap almakta da yalnız kaldığımız bu sorunun sahibi, sorusunu eline aldı. "Sendika yöneticileri, temsilcileri bize ilkokul öğrencisiymişiz gibi davranıyor. Kimsenin bize şeflik yapmasına ihtiyacımız yok. İş yerinde şefler, formenler, sendikada bu ağalar... Biz onlardan daha çok şey biliyoruz. Soru sorsak cevap veremiyorlar. Biz birbirimizden öğreniyoruz. İş yerinde de işleri biz yürütüyoruz, yöneticiler olmasa da biz işleri yürütürüz, biz olmazsak bu işler yürümez." Mücadeleye ilk adımını atmış işçilerin, farklı görüş ve farklı üsluplarla dile getirdikleri gerçekler, aşağı yukarı bunlar.

Uzun yıllardır herkesin yapabileceği herhangi bir iş için bile lise diploması, sertifika vb. arandığını biliyoruz. Bugün herhangi bir alana gittiğimizde işçilerin arasında lise, üniversite mezunlarının olduğunu, okuyan araştıran işçilerin bizlere yasalari, yaşadıkları çelişkileri hemen, ustaca anlattığını görüyoruz. Mavi ya

da beyaz yakalı kadın ve erkek işçiler, buldukları yerde olup bitenler hakkında belge toplayıp birbirleriyle paylaşıyor, bunların sistemle bağlantısı üzerine tartışıyor, sınıfsal konumları hakkında birbirlerinin kararlılığını yokluyorlar.

Daha önce bireysel çıkışlar yapanlar bir süre sonra gündemli, planlı toplantı yapmayı, kolektif birikimin gücünü öğreniyorlar. Çalışmanın kolektifliği örgütlenmeye uyarlanıyor. Türlü çatışmalar, ilerlemeler ve gerilemelerle mücadele, çocuklarını eğitiyor. Hele bir adım atmaya görsünler. Her gün, her saat, her dakika sermaye ile çatışarak yaşamayı öğrenen işçiler kâh sessiz kalıp erteleyip dışlarını sıkarak, kâh yumruklarını göstererek yaşıyorlar. Her an işini kaybetmek, yaşamdan kovulmak tehdidiyle karşı karşıya... Gerçek bir örgütlenmesi, mücadeleciler bir sendikası yoksa yapayalnız... Bir aylık işsiz kalmak demek, aylarca belini doğrultamayaacağı biriken ödemeler demek... Maaşı geciktiğinde de, hesabına yatırılan asgari ücretin bir kısmını geri verirken de bilmiyor. Fazla mesainin angarya haline geldiği durumlarda da, sağlığı söz konusu olduğunda kimsenin onu umursamamasında da... Bütün bu saldırılar altında dostu, düşmanı listeliyorlar. Sorularını soracak doğru kişileri arıyorlar. O kişileri bulduklarında ise sıkı sıkı sarılıyorlar. O zaman sorular bombardıman gibi geliyor. Hiç olan, yok sayılan, her şey oluyor...

İşçiler hem pratik olarak, hem de edindikleri birikimle yönetmeye hazırlar. Devrimci durumu savunanlar, bu durumun temellerinin, sınıfın devrimciliğinden geldiğini de savunuyor. "İşçi sınıfı sadece en ileri değil

aynı zamanda en insani sistemi kuracaktır." Bunu içtenlikle söyleyen her devrimci ya da demokratın savaşı da sonuna kadar sürdüreceği olanın sadece işçi sınıfı olduğunu bildiğini de kabul ediyoruz. Öyleyse aydın sınıfının, geleceğini kuracak ve yönetecek olan sınıfa şimdiden yönetmeyi öğretmeye başlaması gerekmez mi? Bu konuda ısrarlı devrimci aydınlar var. İşçi sınıfının sınıf bilinciyle donanmasına hayatını adanmış, gelecekte bugüne bakabilen aydınlar... Onların dışında kendini aydın, demokrat ve hatta devrimci olarak tanımlayanlara, zaman zaman işçileri cahil ve korkak bulduklarını söylemeden duramayanlara sorumuz açık: İşçi sınıfının yönetimini kabul edecek misiniz? Bu soru, cevabı sizin kabul edip etmemenize bağlı olduğundan değil, kendi varlık yokluk sorunuza ne kadar adapte olabileceğinizle ilgili. Tarih akıp giderken kimseyi beklemeyecek, ona uyum sağlayamayanları bulamacağına katıp sürükleyip götürecektir.

Bugün işçi sınıfının örgütlerini ele geçirmiş olanlar, ona hükmettiğini zannedenler, tıpkı patronlar gibi yanılıyorlar. Sanki onun temsilcisiymiş gibi onun yerine karar verme hakkını kendinde görenler, bugün sınıfın baskısıyla Taksim'in kapısında bir ileri iki geri sendeliyorlar.

Yozgat'ta bir işçi şehrin tarihindeki ilk 1 Mayıs kutlama hazırlıklarını yaptıklarını anlatıyor, "Pankartımıza 'İşçiler Demokrasiyi Öğretiyor' yazacağız" diyor. Henüz sosyalizmi öğrenmemiş bir işçi olduğundan, onun yerine biz tamamlayalım:

"İşçiler demokrasiyi öğretiyorlar ve öğretecekler!"

Devrimci Durumu ve Devrimi Kavramak

i. cevât çetiner

13 Şubat 2019

-1-

Marksist devrim teorisi, bir devrimin gerçekleşebilmesi için nesnel ve öznel koşulların oluşması gerektiğini söyler.

Nesnel koşullardan kastedilen, ekonomik ve politik bunalım sonucu oluşan, devrim için elverişli koşullardır. Bu durum, parti ve sınıfların iradesinden bağımsız olarak gerçekleştiği için, nesnelliği ifade eder. Ve devrimci durum olarak tanımlanır.

Devrimci durumun yani devrimin nesnel koşullarının oluştuğunu gösteren üç ana belirti vardır. Kısaca söylersek; 1)Yönetenler eskisi gibi yönetemez hale gelir. 2)Ezilen sınıfların sıkıntıları ve gereksinimleri dayanılmaz hale gelir. 3)Yığınların faaliyetinde oldukça büyük artış olur.

Öte yandan Marksist teori devrimci durum koşulları oluşsa da bunun bir devrimin gerçekleşebilmesi için yeterli olmadığını söyler bize. Tarihte, devrimci durumun oluştuğu ama bir devrime dönüşemediği bir çok örneğe

rastlarız. Lenin, 1859-61 ve 1879-80 yıllarını bu duruma örnek olarak gösterir. Kendi tarihimizden 1973-80 arasındaki dönemi örnek gösterebiliriz.

Devrimci durumun devrime dönüşebilmesi için, öznel koşullarda da değişiklik olması gerekir. Lenin bunu, "eski hükümeti-iktidarı yıkacak (ya da sarsacak) güçte bir devrimci sınıfın yığın eylemi yapmaya gücünün yeter hale gelmesi" diye anlatır.

Anlaşılabacağı üzere, devrimin öznesi, güçlü bir devrimci sınıftır. Kapitalizm koşullarında bu sınıf proletaryadır. Proletarya, burjuva sınıfın ekonomik-siyasal-kültürel egemenliğini yıkarak, onun hükmetme konumuna son verecek güce sahip tek sınıftır. Çünkü proletarya, kendi sefaletine son verebilmek için, burjuvaziyle birlikte kendini de yaratan özel mülkiyete son vermek zorundadır. Varoluşunun yarattığı bu zorunluluk, proletaryaya, burjuvaziyle sonuna kadar mücadele edecek güçte bir sınıf olma özelliği kazandırır.

Demek ki, devrim için öznel koşulun oluşmasından kastedilen, devrimin öznesi olan proletaryanın (veya proletaryanın önderliğindeki yığınların), burjuvazinin egemenliğini sonlandıracak düzeyde yığın eylemi yapma gücüne ulaşmış olmasıdır.

Ortalama sol ve reformistler, bilinçli veya değil, devrimci durumun üçüncü belirtisi ile devrimin öznel koşulunu birbirine karıştırmıştır her zaman. Oysaki, fark açıktır.

İlkinde, yığın faaliyetinden bahsedilir. Yani yığınların canlılığından, hareketliliğinden. Bu nedir? Grevler, salon toplantıları, gösteriler, miting-yürüyüşler, kültürel etkinlikler, şü veya bu amaçla imza toplamalar, dernek-sendika-parti vb örgütlere katılım veya kurma, vb. vb. Yani, yığınların canlı, hareketli, faal olduğunu gösteren her şey. Ama bunların yığınlar tarafından gerçekleştiriliyor olması, devrimci durum tanımı için yeterli değildir. Bu faaliyetlerde oldukça büyük bir artış olmasına, yani faaliyetlerin niceliğine, çokluğuna vurgu vardır devrimci durum tanımında. Elbette çokluk, nicelik görecelidir. Öyleyse neye göre diye sorulmalıdır. Bu sorunun cevabı, bir önceki döneme, yani gericilik dönemine göredir. Örneğin Türkiye ve K. Kürdistan'da 1980-86 dönemindeki yığın faaliyetleri ile sonrası karşılaştırıldığında görülecektir ki; 86 sonrası yığın faaliyetinde artış başlamış ve 1990'a ulaşıldığında bu artış oldukça büyük bir noktaya ulaşmıştır. Ve bir daha, 1980-86 dönemindeki düzeyine gerilememiştir.

İkincisinde ise, oldukça büyük artış gösteren yığın faaliyetinin yanı sıra, proletaryanın (veya önderliğindeki yığınların) ESKİ HÜKÜMETİ-İKTİDARI YIKACAK (ya da sarsacak) DÜZEYDE eylem yapma gücüne ulaşmasından bahsedilmektedir. Yani,

sonsuz çeşitlilik içinde süren faaliyetler içinden birine, iktidarı yıkmaya yeteneğine-niteliğine sahip olan eyleme ve bu eylemin de yığinsal olarak gerçekleştirilebilir düzeye ulaşmasına dikkat çekilmektedir. Bu ise, marksist literatürde doğrudan devrimci eylem diye tanımlanan, sokak eylemi ve ayaklanmadır. Eğer, sokak eylemlerinin ve bunun devamı olarak ayaklanmanın, iktidarı devirecek düzeyde bir yığinsallıkla yapıma hali oluşmuşsa, Lenin bunu, devrimin öznel koşulunun oluşması olarak görür. Türkiye ve K.Kürdistan'da, gerek gezi haziran ayaklanması gerekse 6-8 Ekim'de, bu düzeye ulaşıldığını ya da daha temkinli bir ifade ile eşliğinden dönüldüğünü söyleyebiliriz.

Bu iki olgunun birbirine karıştırılması ise, devrimci durumun olmadığı ya da "yeteri" kadar, "tam" olarak oluşmadığı gibi saçma sapan tespitlerin ortaya atılmasına neden olmaktadır. Ya da, bu saçmalıklara zemin yaratma arzusunun ürünü olarak bilinçlice yapılmaktadır.

Bu iki olgunun bilinçli veya bilinçsizce birbirine karıştırılmasının sonucu olarak, devrimin nesnel koşullarının (devrimci durumun) varlığının inkarı ise hayati önemde sonuçlar yaratır.

Çünkü devrimci durumun varlığının kabulü, devrimin öznel koşulunun da şu veya bu hızda oluşmakta olduğunun; dolayısıyla, olayların ve gidişatın bir devrime doğru olduğunun kabulü anlamına gelir. Bu ise, devrimci bir partinin gündemine; devrime, devrimin öznesi olan proletaryanın önderliğindeki devrimci yığın hareketine şimdi ne öğretmek gerekir sorusunu getirir. Devrime, pratik politika sorunu olarak yaklaşma zorunluluğunu doğurur.

Ve devrimci bir parti, bu koşullarda önüne görev olarak, kitlelere devrimci duruma uygun mücadele araç ve biçimlerini götürmeyi; kitleleri devrimci eyleme geçmeye teşvik ederek deneyimlerini artırmayı, kapitalizme son vermek üzere kitlelerin silahlanmasını ve silahlı genel halk ayaklanmasına hazırlanmasını sağlamayı; geçici devrim hükümetini tartıştırmayı vb koyar.

Devrimin nesnel koşullarının varlığını inkar eden veya sulandırılan bir parti ise, tüm bu görevlerden uzak duracaktır. Devrimi KENDİLİĞİNDENLİĞE terk etmiş olacaktır. Ki bu sonuç, telafisi mümkün olmayan, hayati önemde bir "hata"dır. Çünkü devrimin öznesinin, olayların ve gidişatın etkisi altında yeterli olgunluğa ulaşması ve kendiliğinden bir devrimin patlak vermesi kaçınılmaz olacak (elbette karşı-devrimin çabaları engel olmazsa) ama devrim, 1905'de veya yakın zamanda Arap coğrafyasında olduğu gibi yenilgi ile sonuçlanacaktır. (Elbette partiler, patlayan devrimin etkisiyle kendine gelip süreci yönlendirmeyi başaramazsa.)

İşte bu yüzden Lenin, devrimci durum koşullarında "sosyalistlerin tartışma götürmez ve temel görevi, bir devrimci durumun bulunduğunu yığınlara anlatmak, bunun genişliğini ve derinliğini açıklamak, proletaryanın devrimci bilincini ve azmini uyardırmak, onun devrimci eyleme geçmesine yardımcı olmak ve bu amaçla devrimci duruma elverişli örgütleri kurmaktır... Bu görevi şimdiki partilerin yerine getirmeyi başaramamaları, ihanet, politik intihar, kendi rollerini yadsıma ve burjuvazinin saflarına geçme anlamına gelir." der.

Burada bir parantez açıp şunu da belirtmemiz lazım. Devrimci durumun varlığı ile devrimin öznel ko-

şulunun oluşmasının ayrı iki olgu olduğunu kabul eden; ama bu seferde devrimin öznel koşulunun oluşmasını kendi örgütsel gücü üzerinden tanımlayanlar da vardır. Bu, marksist teorisinin bir başka çarpıtılması olmakla birlikte, aynı kapıya çıkar. Çünkü, kendi güçsüzlük ve yetersizlikleri yüzünden ve dolayısıyla yaklaşan devrimi göremezler. Devrimci durumun yarattığı ve devrimin öznesi olan devrimci yığınlara ve onların eylemlerine odaklanmak ve onlarla birlikte büyümek yerine; devrimci durumun yarattığı yaygın eylemlere, faaliyetlere ve faaliyetlerde yer alan yığınların ortalama bilinç düzeyine odaklanırlar. Çünkü kitleleşmek, devrimci yığın eylemini büyütmekten daha önemlidir onlar için. Dolayısıyla, devrimci durum var demelerine rağmen, yok diyen veya sulandıranlarla güncel politikalarda ortaklaşırlar. En devrimci görünenden en reformist görüne kadar tüm küçük burjuva solun haklar ve özgürlükler mücadelesi önünde secdeye varmaları bundandır.

Devrimin nesnel koşulları ile öznel koşullarının ve arasındaki ilişkinin kavranamaması, bir politik partiyi işte böylesi trajik bir sona, telafisi mümkün olmayan konuma sürükler. Ama daha da kötüsü, bir devrimi özgürlüğü elde etmeye çok yaklaşmış olan devrimci yığınların enerjisinin heba olmasına, acı ve alçalma dolu yılların, başta proletarya olmak üzere yığınlar için devam etmesine neden olur.

Dolayısıyla asıl olarak, sınıf bilincine ulaşmış proleterlerin ve kitlelerin ileri kesimlerinin bu durum üzerine düşünme ve konularını yeniden gözden geçirmesine ihtiyaç vardır. Bir devrime ne kadar yaklaştığımızın göstergesi olan Gezi ayaklanması, bu ihtiyacı daha da acil hale getirmiştir. Sınıf bilinçli işçiler ve emekçiler, bu muha-

kemeyi şimdi yapmayacaksa ne zaman yapacaktır. Devrimin kendini bu kadar hissettirdiği bir zamanda dahi, bu muhakemeden kaçmanın sonucunun çürüme olacağı unutulmamalıdır. Sınıf bilinçli işçilerin ve kitlelerin çürümesine izin vermemenin sorumluluğunun da Leninistler'e ait olduğu akıldan çıkarılmamalıdır elbette.

-2-

Ekonomik-politik krizin sonucu olarak kitle faaliyetlerinde oldukça büyük artış olur. Bu nesnel bir durum, devrimci durumdur. Bir sınıf ve partinin iradesinden bağımsız olarak gerçekleşir. Çok güçlü siyasi partiler olsa dahi, gerçekleşen kitle faaliyetinin ağırlıklı bölümünü kendiliğinden hareket oluşturur. Devrimin yükselişinin doruk noktasına vardığı dönemlerde, bir devrimin arifesinde bile bu değişmez. Çünkü kriz, milyonları etkiler, onlara dokunur, evinden içeri girer, sofrasına oturur, sohbetlerine misafir olur ve harekete geçmeye zorlar. Hiçbir parti, ekonomik politik krizden, devrimden daha iyi örgütleyici olamaz.

Krizin yarattığı oldukça artan yığın faaliyetinin, krizle iç içe ve ondan beslenerek devam etmesi, işçi sınıfı önderliğindeki emekçi sınıfların, kendiliğinden de olsa, iktidarı devirecek (sarsacak) düzeyde yığın eylemi yapma gücüne ulaşmasını olanaklı hatta zorunlu kılar. Hiçbir partinin çağrısı ve örgütlenmesi olmadığı halde, iktidarı devirecek (ya da sarsacak) nitelikte yığın eyleminin ortaya çıkışı, dünya tarihinde istisnai bir durum değildir. Devrimci durum, karşı devrim tarafından sonlandırılmadığı takdirde, devrimin öznel koşulunun oluşmasını da sağlar.

Lenin daha 1901'de şöyle der: "Otokrasinin, onu her yandan tehdit eden herhangi bir KENDİLİĞİNDEN PATLAMANIN ya da önceden görülmeyen politik komplikasyonların baskısı altında düşmesi tamamen olanaklı ve tarihsel olarak KESİNLİKLE DAHA BÜYÜK olasılıktır."

Lenin'in tespiti, dört yıl sonra kendini doğrulatacaktır. 1905 devrimine damgasını vuran kendiliğinden kitle hareketi olur. 1905-07 iç-savaş süreci boyunca gerçekleşen kitle faaliyetleri, ağırlıklı olarak, partilerin örgütlü faaliyetinin ürünü olmamıştır. Nesnel koşulların sürüklemesi sonucu, yığınların kendiliğinden faaliyeti olarak gerçekleşir. Öyle ki, devrimin doruk noktası olan 9-17 Aralık genel silahlı halk ayaklanmasına bile damgasını vuran, kendiliğindenlik olacaktır. Lenin şöyle ifade eder durumu: "...hiç kuşkusuz sokak savaşı onu (savaş grupları birleşik konseyini) dinlemeden patlak verdi... Grev, özellikle Ekim'den sonra oluşan NESNEL KOŞULLARIN BASKISIYLA ayaklanmaya dönüştü... Proleter mücadele, ÖRGÜTLERİ AŞARAK grevden ayaklanmaya geçiyor..."

Hakeza, 1905 Aralık Ayaklanması gibi Gezi ve 6-8 Ekim Genel Halk Ayaklanmaları da bir siyasi partinin örgütlü, planlı faaliyeti olarak ortaya çıkmadı. Kendiliğinden patlamalardı. Bu genel ayaklanmaların doğmasına vesile olanların amacı, bir talep doğrultusunda yığınları gösteriye çağdırmaktan ibaretti. İktidarı devirme gücüne sahip olmayan yöntemlerle, barışçıl yöntemlerle yığınları harekete geçmeye çağırılmışlar ve yığınlar bu çağrıya umulanın çok ötesinde bir katılımı cevap vermişlerdir.

Ama yığınlar harekete geçtikten sonra, çağrıların niyetini, çizdikleri sınırları aşmıştır. Yığınlar 1905 Ara-

lıkta, Gezi'de, 6-8 Ekim'de, "barışçıl gösteriden ayaklanmaya geçişin gerektirdiği mücadelenin nesnel koşullarındaki değişikliği, önderlerinden önce fark ettiler". Barışçıl gösteriler yığınları hoşnut etmekten çıkmış, bundan sonra ne olacak, diye sorarak daha enerjik eylemler talep etmişlerdir. Önderlerini beklemeksizin kendi yaratıcılık ve inisiyatifleriyle harekete geçmişler, iktidarı devirme niteliğine, gücüne sahip bir hareket tarzı benimsemişlerdir. Önderlerin sesini ancak, harekete geçtikten sonra, arkadan duyabilmişlerdir.

Gezi ve 6-8 Ekim; 1905 Aralık Ayaklanmasında olduğu gibi, devrimin nesnel koşulunun yanı sıra öznel koşulunun da oluştuğunu gösterdi. İşçi sınıfı emekçiler, zorlanmadığı takdirde devrilmeyecek olan eski iktidarı yıkacak (ya da sarsacak) güçte yığın eylemi yapma gücüne ulaştıklarını gösterdiler.

1905 Aralık Ayaklanması otokrasiyi yıkamamış ama onu sarsmış ve bir Duma (meclis) kurulmasını kabul etmek zorunda bırakmıştır. 6-8 Ekim Ayaklanması, iktidarı yıkamasa da sarsarak Rojava Devriminin doğmasını sağladı. Gezi Ayaklanması ise, diğerleri gibi elle tutulur somut bir kazanım elde edemediyse de iktidarı sarsarak Türkiye ve K. Kürdistan siyasal tarihinin akışını değiştirmiştir. Gerek işbirlikçi sermayenin arasındaki gerekse emperyalist ülkelerle Türkiye arasındaki çelişkilerin derinleşmesinden 15 Temmuz darbesine ve başkanlık sistemine geçilmesine kadar uzanan bir dizi siyasal gelişme; Gezi Genel Halk Ayaklanmasının doğrudan etkisi ve baskısı altında gerçekleşti. Ama hepsinden önemlisi, halk, demokrasiyi ve özgürlüğü doğrudan kendi eylemiyle sağlayabileceğini ve

bunun mümkün olduğunu gördü. "Komünizm gelecekse onu da biz getiririz." anlayışının, burjuvazinin ideolojik hegemonyasının sarsılmasına neden oldu.

1905'i Gezi ve 6-8 Ekim'den ayıran, 1905'te başlayıp üç yıl süren iç-savaşın sonunda kitle hareketinin -ki bir hafta sürecek genel silahlı halk ayaklanması boyutuna ulaşmıştı- karşı-devrim tarafından ezilmiş olmasıdır. Sadece yığınların iktidarı devirecek (ya da sarsacak) düzeyde yığın eylemi yapma gücü ortadan kaldırılmamış, aynı zamanda, yığınların oldukça artmış bulunan faaliyeti de bastırılarak, devrimci durum sonlandırılmıştır.

Gezi'de, 6-8 Ekim'de ve sonrasında ise karşı-devrim, işçi sınıfının ve emekçilerin iktidarı yıkacak ya da sarsacak güçte yığın eylemi yapma gücüne dahi son verememiştir.

Gezi, karşı-devrimin, öznel koşulu ortadan kaldırmasıyla sonlanmadı. Bizzat yığınların geri çekilmesiyle sonlandı. Devrimci kitleler, güçlerini muhafaza ederek geri çekildiler. "Bu daha başlangıç!" şiarı, bunun bizzat yığınlar tarafından anlatımıdır.

Ki Gezi'nin üzerinden daha bir yıl geçmeden 6-8 Ekim ayaklanması patlak verdi. Bu sefer iktidarı yıkıcı-sarsıcı yönü daha belirgin, ileri, gelişkin olan yöntemlere çok daha kısa zamanda ve daha yoğun başvurdu yığınlar. Ve yine karşı-devrim tarafından ezildikleri için değil, güçlerini koruyarak kendi istekleriyle çekildiler.

Devamındaki bir yıl boyunca kitlesele eylemler, yığın faaliyetleri, Amed-Suruç-Gar katliamlarına rağmen büyük mitingler, çeşitli vesilelerle yapılan gösteriler vs devam etti. Ve bu sürecin sonunda, yaygın yerel özerklik ilanları (savaşları) gerçekleşti.

Ve elbette bu arada, Rojava'ya verilen büyük destekte unutulmamalı.

Emekçi sınıfların iktidarı devirecek-sarsacak düzeyde yığın eylemi yapma gücünün sonlandırılmaması, 15 Temmuz darbesini doğurdu. Darbe, başka seslerin yanında esas olarak, oldukça yaygın olarak yığın faaliyetini (devrimci durumu) sonlandırmayı amaçladı. Ama bunu başaramadığı gibi, iki buçuk yıldır uygulanan tüm politikalara rağmen, devrimin öznel koşullarında bir değişiklik yapmayı, sonlandırmayı bile başaramadı.

Durum öyledir ki, kilometrelerce yürüyen Kılıçdaroğlu İstanbul'un içinde yürümeyi göze alamadı. "Seçimlerde hile var." dedi ama halktan gelen baskıya rağmen, "Sonuçlarını kaldıramayacağımız gelişmeler olur, kan dökülür." diyerek halkı sokağa çağırmadı. Mitinglere katılan milyonların, seçim gecesi sokak çağrısı talep ettiğini gören İnce, "On binlerce avukat cübbesini hazırlasın YSK önünde toplanacağız." dedi ama ortalarda görünemedi. 6-8 Ekim'in "şaşkınlığı" ve karşı-devrimin faturayı kendilerine kesmesinin sonucu iyice liberalleşen HDP yöneticileri ise genel ayaklanma havasının güçlendiği anlarda sessizliğe gömülmeye özen gösterir hale geldi. İktidar sık sık ve korkuyla Gezi'yi anar ve bir beka sorunundan bahseder hale geldi. Tüm bunlar, iktidarı devirecek (ya da sarsacak) güçte yığın eylemi yapma gücüne ulaşan halkın sindirilememiş olmasındandır.

Gelinen noktada, Gezi ve 6-8 Ekim'de genel ayaklanma için vesilesini bulan işçi ve emekçi yığınlar, yeni bir ayaklanma için vesile aramaya devam ediyor. Ekonomik ve siyasal kriz ve sonucu olarak devam eden yaygın yığın faaliyeti, devrimci durum, genel ayaklanma için vesilesini arayan işçi ve emekçilerden, gençlikten, Kürt hal-

kından, kadınlardan vb oluşan devrimci kitleyi besleyerek daha büyük daha yıkıcı bir güç haline gelmesini sağlamakta, devrimin öznel koşullarını daha da olgunlaştırmaktadır.

Tarihin, akışın olgunlaştırarak gündeme getirdiği devrimin bize ve halk kitlelerine çok şey öğrettiğine hiç kuşku yok. Fakat bu devrimin zaferi için, Lenin'in söylemiyle, "militan politik parti için ŞİMDİ SORUN, bizim devrime herhangi bir şey öğretecek durumda olup olmayacağımız, sosyal-demokrat ÖĞRETİMİZİN doğruluğunu ve biricik tutarlı devrimci sınıfla PROLETARYA ile BAĞIMIZI, devrime proletaryanın damgasını vurmak, devrimi sadece sözde değil gerçekten TAYİN EDİCİ ZAFERE götürmek (küçük burjuva devrimciliğinin istikrarsızlığını, yarım gönüllülüğünü ve ihanetini paralize etmek bn.) için KULLANACAK DURUMDA olup olmayacağımız sorundur."

Demek ki, devrim için değil devrimin zaferi için komünist partinin varlığına, bu yetmez, ve devrime önderlik edecek durumda olmasına ihtiyaç vardır. Devrim, partilerin değil halkın, devrimci yığınların eseridir. Devrimin zaferi ise komünist partinin devrimci yığınlara önderlik edecek konumda olmasına bağlıdır.

-3-

Devrim kararlaştırılmaz. Tarihsel gelişmenin sonucu olarak gündeme gelir. Devrimci durum, devrimin gündeme geldiğini gösterir. Ekonomik-politik krizin sonucu oldukça artan yığın faaliyeti, politik üst yapının toplumsal sorunları çözemez hale geldiğinin dolayısıyla yıkılmasının gündemleştirdiğinin anlatımıdır.

Devrimin güncelleşmesi, devrimci durumun olması, devrim duru-

munun varlığı; devrimin gerçekleşmesi için yeterli değildir. Devrimin öznel koşulunun, yani halkın, zorlanmadığı taktirde devrilmeyecek olan iktidarı yıkacak (ya da sarsacak) güçte yığın eylemi yapma gücüne ulaşması gerekir. Genel halk ayaklanması koşullarının oluşması gerekir.

Güncellenen devrim, halkı genel ayaklanma düzeyine taşır. Ve bu durum, er ya da geç doğal sonucunu yaratır: Halkı ayaklanmaya iter. Devrimci durumun halkı genel ayaklanma düzeyine ve buradan da ayaklanmaya ne kadar zamanda taşıyacağını ise kimse bilemez. Bunu yığınların devrimci duygusunun gelişimi ve devrimci eyleme geçiş sırasında edinilen deneyimler belirler.

Devrimci bir parti, yürüttüğü faaliyetle, yığınlardaki devrimci duygunun gelişimini ve deneyim birikimini hızlandırabilir sadece. Bu onun görevidir. Ve onu, reformist partilerden ayıran turnusollardan biri de budur.

Toplumsal gelişmenin bir devrime doğru gittiği koşullarda, devrim partisi, yeterli hazırlığını yapmış ve kitleler üzerinde etkide bulunabilecek duruma gelmişse, ayaklanmayı da kararlaştırabilecek duruma gelmiş demektir. Kitlelerle bağı olan, kitleler içinde erimeyi başarabilmiş devrimci parti, genel ayaklanma yapabilecek güce ulaşan halkın, bu gücü kullanmaya ne kadar yakın olduğunu da görür ve başarı için en doğru zamanı "dün erkendi yarın geç" diyecek kadar tespit edebilir. Dolayısıyla genel silahlı halk ayaklanmasını da kararlaştırabilir. Ayaklanmanın dolayısıyla devrimin zafere ulaşma olasılığı en fazla bu durumdadır.

Bu yüzden bir devrim partisinin hayatı, gerçek zaferi elde edebilmek, zafer olasılığını en yüksek noktaya çıkarabilmek için, tarihin bu dönüm

noktasına hazırlanmakla geçer. Tüm faaliyetleri bu amaç içindir. Devrimci bir parti, devrim için yeterli hazırlığı yapamadığı durumlarda, yığınların bir ayaklanmaya doğru gittiğini görse de, ayaklanma çağrısından uzak durur. Ve hızla hazırlıklarını tamamlamaya çalışır. Lakin bir parti bu duruma gelemeyi diye, yığınlar, öncünün hazırlıklarını tamamlamasını beklemez. Onlar kendi yollarından yürümeye devam ederek ayaklanma noktasına varırlar. Ayaklanma kendiliğindenliğin hakimiyetiyle başlar ve bu gerçek zaferin elde edilme olasılığını düşürür. Ve deneyimler göstermiştir ki, bir devrim, liderlerin ve partilerin kurguladığı yolu sıklıkla hatta genel olarak takip etmez. Diyalektik, bize soyut gerçek olmadığını, gerçeğin her zaman somut olduğunu anlatır.

Bunu bildiği için Lenin, 1901'de yani devrimden dört yıl önce, "Son olarak, olası bir yanlış anlamayı önlemek için bir kaç söz: Tüm zaman boyunca hep sadece sistematik ve planlı bir hazırlıktan söz ettik, fakat bununla kesinlikle, otokrasinin ancak ve yalnız kurala uygun bir kuşatmayla ya da örgütlü bir taarruzla yıkılabileceğini söylemek istemiyoruz. Böyle bir anlayış saçma bir doktrincilik olurdu. Tam tersine: otokrasinin, onu her yandan tehdit eden herhangi bir kendiliğinden patlamanın ya da önceden görülmeyen politik komplikasyonların baskısı altında düşmesi tamamen olanaklı ve tarihsel olarak kesinlikle daha büyük olasılıktır. Fakat hiçbir politik parti, eğer maceracılığa düşmek istemiyorsa, faaliyetini bu tür patlamalar ve komplikasyonlar beklentisi üzerine kuramaz. Kendi yolumuzda yürümek, yolumuzdan şaşmadan sistemli çalışmamızı inşa etmek zorundayız ve beklenmedik olaylara ne kadar az güvenirse, hiçbir 'tarihsel dönüm nok-

tası'nın bizi gafil avlamaması o kadar büyük ihtimaldir." diyerek, meselenin iki yönüne ve iki yön arasındaki ilişkiye işaret eder.

Bir devrim partisi, tarihsel dönüm noktasına elbette ki sistemli ve planlı şekilde hazırlanacaktır. Ama söz konusu olan bir toplumsal olaysa, evdeki hesabın çarşıya uymaması durumlarıyla sıklıkla karşılaşmak da kaçınılmazdır. Çözüm, tarihsel dönüm noktası geldiğinde hazır olmak (ve hatta bir an evvel gelmesi) için çalışmaktır. Ve böylece, o dönüm noktası geldiğinde ayaklanma çağrısı yapacak düzeyde yeterli hazırlığa ulaşmış ya da en azından kendiliğinden patlayan ayaklanmaya mümkün olduğunca en hazırlıklı şekilde ulaşılmış olunur. Ancak bu sayede, tarihsel dönüm noktasının bizi gafil avlama olasılığı küçültülmüş; "gafil" avlanılsa dahi, olabilecek en hazırlıklı durumda olunur.

Lenin ve Bolşevikler, 1901'de gafil avlanmamaktan bahsettikleri ve bir yıl sonra da "Ne Yapmalı"da da açıkça bir ayaklanmanın yaklaştığını ve hazırlanmak gerektiğini söyledikleri halde, 1905'in Ocak ayı geldiğinde, kitleleri yönlendirebilmekten ve ayaklanmayı başarıyla yönetebilmekten çok ama çok uzak olmaktan kendilerini kurtaramamışlardır.

Öyle ki, sadece komünist parti değil, tüm devrimci partiler, "bir avuç insandan oluşuyordu -bir 'tarikat' diye hakaret ediyorlardı bize o zamanki reformistler, tıpkı bugünküler gibi. Birkaç yüz devrimci teşkilatçı, birkaç bin yerel örgüt üyesi... Ocak 1905'ten önce başta devrimci komünistler olmak üzere Rusya'nın devrimci partilerinin durumu buydu." diye anlatır o günkü durumlarını bize Lenin.

Devrimin güncelleşmesi, devrim durumunun oluşması ne Lenin'i ne de diğer partileri beklemiştir. Ya

da tersten söylersek, Lenin 5 yıl önce-sinden hızla bir devrimin, ayaklanmanın yaklaştığını görmesine rağmen, komünist partinin devrim için hazır hale gelmesini sağlayamamıştır. Tarihi insanlar kendileri yapar, doğru. Ama keyiflerine göre değil, kendileri dışında oluşmuş ve kendilerini tam ortasında buldukları koşullarda yaparlar. Lenin dahil herkes bu gerçekliğin hükmü altındadır.

Evet, olguya neresinden bakılırsa bakılsın, 1905 Rusyası'nda, günümüz Türkiye ve Kuzey Kürdistan'ında olduğu gibi, devrimci durumun doğuşu ve bunun doğal sonucu olarak devrimin öznel koşulunun oluşması ve hatta genel halk ayaklanmasına doğru gidişi, komünist partinin hazırlıklı olmasını beklememiştir. Somut gerçeklik budur.

1905 Devrimi otokrasiyi sarı-sıp ama yıkamamasının bedelini ağır öder, otokrasinin yoğun baskısı altında devrimci durumun sonlanması ve korkunç bir gericilik dönemi başlar. Ama bizde Gezi ve 6-8 Ekim'in sonucu böyle olmamıştır. Çünkü, bu topraklarda devrimci kitleler uzun bir iç savaş içinde şekillenmiş ve bu süreçte olgunlaşıp, çelikleşerek genel halk ayaklanması yapacak düzeye ulaşmıştır. Bu noktaya ulaşan devrim, 1905 Rusyası'ndan ve günümüz birçok devriminden daha güçlüdür. Bu gücü nedeniyle ki, karşı-devrimin kendini ezmesine olanak tanımamaktadır.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da devrim ve devrimci kitleler, devrimci partiye, devrimi gerçek zafere ulaştırması için döne döne fırsat vermektedir. Mesele şimdi, devrim partisi olan komünist partinin, kendini devrimi gerçek zafere ulaştıracak güce getirmesindedir. Lenin'in 1905 Temmuzunda söylediklerini yeniden hatırlayalım:

“Devrimin bize ve halk kitlelerine öğreteceğine hiç kuşku yoktur. Fakat militan politik parti için şimdi sorun, bizim devrime herhangi bir şey öğretecek durumda olup olmaya-çamız, komünist öğretimizin doğruluğunu ve biricik tutarlı devrimci sınıfla, proletarya ile bağımsız, devrime proletaryanın damgasını vurmak, devrimi sadece sözde değil gerçekten tayin edici zafere kadar götürmek, demokratik burjuvazinin (küçük burjuvazinin-bn) istikrarsızlığını, yarım gönüllülüğünü ve ihanetini paralize etmek için kullanacak durumda olup olmayacağımız sorunudur.”

-4-

Marx, insanlığı geleceğe taşıyacak sınıfın proletarya olduğunu gösterir. Ama, “moral ve fizik sefaletin” bilincine, “insandışılığın” bilincine ulaşmış ve ulaştığı bu bilinç sayesinde “kendi kendini aşan” proletaryanın taşıyacağını söyler. Ve ekler, “toplum tarihinde etkin olanlar, yalnız, bilince sahip, düşünüp taşınarak ya da tutku ile hareket eden ve belirli ereklere izleyen insanlardır”.

Lenin de bu tespit doğrultusunda davranarak, Bolşevik Parti için, proletaryanın partisi demekle yetinmez. Devrimci proletaryanın partisi, proletaryanın öncü müfrezesi der. Böylece, devrimci proletaryanın ve Bolşevik Parti’nin, toplum tarihindeki etkin, yön verici konumuna dikkat çeker.

Ve yine Lenin, bu kavrayışın sonucu olarak, sınıf mücadelesine yönelik değerlendirmelerinde dikkatini, proletaryanın ve kitlelerin en ileri kesimlerine yoğunlaştırır. Bu kesimleri, “devrimci inisiyatifte sahip proletarya”, “işçi sınıfının ileri kitaları”, “işçilerin öncü müfrezesi-elit kesimi”, “

işçi sınıfının en iyi unsurları”, “işçi sınıfının en savaştı unsurları”, “işçi sınıfının gerçek mücadele gücü” vb diye tanımlar, belirginleştirir, somutlar.

İşte, toplum tarihinde, devrimin gelişiminde, sınıf savaşımında etkin olanlar, işçi sınıfının ve emekçilerin bilinçle, tutkuyla hareket eden bu kesimidir.

Bu yüzden, devrimci komünist partiler, esas olarak toplumun bu kesimine gider ve bu kesimle kurduğu bağlar sayesinde milyonların yönlendiricisi olur. Kitlelerin eğitilmesi ve örgütlenmesine yönelik politikalarda ağırlığı nereye vermesi gerektiğine de toplumun bu kesimine bakarak karar verir.

Kitle kuyrukçuluğunu aşmayan ve kendiliğindencilige teslim olan reformistler ve ortalama sol (oportünistler), şimdi şöyle diyecekler: “Tam da bizim dediğimiz işte. Siz, kitlelerin elit kesiminin bilinciyle örtüşen politikalar öneriyorsunuz. Oysa onlar, halkın azınlığını temsil ediyor. Ve siz milyonları görmezden geliyorsunuz. Bu yüzden sol sektersiniz.”

Yanıldınız tatlı su sazanları. İşçi sınıfının ve emekçilerin ileri, elit, öncü kesimini dikkate almak bir yana, genel hareketin ortalama bilincine hitap eden sizler, devrimci komünistleri hiç bir zaman hiçbir yerde anlamadınız. Devrimci komünistler, ne geri ne ortalama ne de ileri kitlenin peşine takılır. Kitle kuyrukçuluğu, kitle kuyrukçuluğudur. Ve toplumsal hareketi ileri taşımaz.

Komünist bilinç düzeyinde öncülük, önderlik iddiasında olan bir parti, işçi sınıfının ve emekçilerin en savaştı, elit, ileri kesiminin de BİR ADIM ÖNÜNDE olur her daim. Ve bu sayede, onları ileri taşıyacak politikaları üretebilir. Eğitim budur. Toplum tarihinde devrimci yönde etkin

olmanın başka yolu yoktur. Bilinçle, tutkuyla toplumun en ileri kesimini BİR ADIM İLERİ çekmeyi, eğitmeyi başarabilmek; tüm toplumun devrimci gelişimini, dönüşümünü ve devrimi zafere ulaştırmayı başarabilmektir. Dolayısıyla tarihte devrimci etkinlik kurmanın tek yoludur.

Lenin 1905'in Haziran'ında, "Zaferi göze alacak mıyız?" diye sorar. Ve şöyle der: "Halk yığınları hiç bir zaman, yeni bir toplumsal düzenin yaratıcıları olarak devrim sırasında olduğu kadar etkin öne atılmazlar... böyle zamanlarda devrimci partilerin önderlerinin de görevlerini daha kapsamlı ve daha cesurca ortaya koymaları, şiarlarının DEVRİMCİ KİTLELERİN İNİSİYATİFİNİN ÖNÜNDE GİTMESİ, onların yolunu aydınlatması... zorunludur..."

Lenin 1905'de Rusya'da devrimci durum olduğu için -bugün bizde olduğu gibi- çok daha cesurca davranmanın altını çizer. Ama işin özü, devrimci kitlelerin önünde olmaya yaptığı vurgudur. Yine Lenin, 1905'de, kitleleri "devrimci ayaklanma ve devrimci hükümet" politikasıyla eğitip, örgütlemenin gerekliliğini anlatırken, aynı vurguyu şöyle tekrarlar:

"(...) Devrimci sınıfın bilinçli önderlerinin görevi, bu eğitime görevinde sınıfın DAİMA ÖNÜNDE olmak, yeni görevlerin önemini anlatmak ve onları ileriye, büyük nihai hedefimize yürümeye çağırmaktır." Ve yine bir başka yerde,

"(...) Devrim dönemlerinde ilkel taktik şiarların önemini küçümsemek kadar tehlikeli bir şey olamaz. Örneğin, 'Iskra' karşıtlarının safına geçmekte, fakat aynı zamanda YAŞAMIN ÖNÜNDE GİDEN ve hareketin tuttuğu yolu gösteren şiarları ve taktik kararları küçümsemektedir." der.

Görüldüğü üzere Lenin ve Bolşevikler, toplum tarihinde etkin olanların, tutkuyla, bilinçle hareket edenler olduğu gerçeğine dayanmışlar ve bundan dolayı, en mücadeleci kesimleri sürekli olarak ileriye taşıyan politikalarla eğitip, örgütlemişlerdir. Bu sayede, halk, burjuva toplumun kalelerinin önüne kadar taşındığında en donanımlı halde olmuş ve bu kaleleri yıkmayı başarabilmiştir. Gezi'de daha ileri gidilememesinin nedeni de buradadır. Daha ileriye gidilmesini sağlayacak nesnel ve öznel koşullar olduğu halde, devrimci kitleler buna uygun bir eğitim ve örgütlenmeden yoksundu.

Devrimci kitleler, işçi sınıfının gerçek mücadele gücünü oluşturanlar, kendilerine ve siyasi hareketlere şu soruyu sormalıdır: Bu topraklarda yaklaşık 30 yıldır süren savaşta ulaştığımız düzey nedir? Devrimci kitle faaliyetinin düzeyi nedir?

30 yıldır, halkın siyasal-ekonomik temelli faaliyetleri kesintisiz ve yoğun biçimde sürüyor. Mevzu bu değil, oportünistler bu faaliyetleri ve bunlara yönelik politikalarını anlatmaya ve böylece bu soruyu cevapsız bırakmaya bayılıyorlar. Dün de böyleydiler. Bunun için Lenin, "Hiç kuşkusuz, işçi sınıfını eğitmek ve örgütlemek için daha uzun, çok uzun süre çalışmamız gerekiyor, ama ŞİMDİ asıl önemli olan, bu eğitim ve örgütleme çalışmasında ASIL POLİTİK AĞIRLIĞI nereye vermemiz gerektiğidir." diyerek, asıl sorundan kaçılmasının önünü keser. Biz de altını çizerek tekrarlıyoruz: Devrimci kitlelerin ulaştığı düzey nedir? Biz söyleyelim:

Sokak gösterileri, sokak çatışmaları, işgaller, yerel ayaklanmalar, genel ayaklanmalar vb. 1989'da onbinlerce işçi ve emekçinin 1 Mayıs'ta Taksim'e çıkmak için devlet güçleriyle

giriştiği sokak savaşını milat alıp bugüne kadar gelindiğinde, görülecek olan tablo budur.

Peki, oportünistler tüm bu dönem boyunca, bu tarihin yaratıcısı devrimci kitleleri daha ileri taşımak için hangi politikaları, şiarları ortaya koymuşlardır. Ulusal hareketin bir dönem sahiplendiği Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı (ayrı devlet kurma dahil) hariç, hiç! Lenin daha cesur, daha kapsamlı şiarlar ortaya koyarak devrimci kitlelerin önünü aydınlatmak gerekir derken, herhalde, "ışık kapatmayı", "oy sandık oy" demeyi, biber gazı yasaklatmayı, aş-ış evleri kurmayı, barış masalarına göz kırpmayı, bolca vaaz edilen direniş şiarını kastetmiyordu. Bunların cesur şiarlar olmadığını söylemekle size haksızlık yapmış olmuyoruz. Peki bunları çıkarırsak, oportünistlerin elinde ne kalıyor? Hiç! Yani küçük-burjuva devrimci hareket, devrimci kitlelerin bulunduğu noktada bile değil. Daha gerisinde.

Gerisinde olmasalardı, Gezi - Haziran Halk Ayaklanması'nın daha ilk günü, "hadi evlerimize dönelim, artık kimse gelmez" derler miydi? Ya da Gezi sonrasında bile, İstanbul'da Gezi'ye katılanların %18'i oy kullanmayacağı, %29'u kararsız, %8 BDP (HDP)'ye oy vereceği dediği halde, Gezi'nin yaratıcısı devrimci kitleleri "oy sandık oy" siyaseti ile geri letmeye çalışırlar mıydı?

Komünistler, toplum tarihinde devrimci yönde etkin olmak için, dün olduğu gibi bugün de, kitlelerin eğitilip örgütlenmesinde politik ağırlığı nereye vereceklerini, devrimci kitlelerin daha ileri taşınmasını temel alarak belirlemek zorundadır.

Lenin'in dediği gibi, bu yöndeki çaba ve girişimlerde, "devrimci bir ordu oluşturma ve geçici devrim-

ci hükümet kurma girişimlerimizde kaçınılmaz olarak karşılaşacağımız başarısızlıklar, bize sadece bu görevin PRATİK ÇÖZÜMÜNÜ öğretecek, sadece, şimdi kuytularda uyuyan yeni ve taze halk güçlerini bu çözüme çekecektir."

"Bu hedefe ulaşip ulaşamaya-acağımız, bu şiarların işçi kitlelerin gerçek mücadele gücü tarafından desteklenmesine bağlıdır. Bu hedeflerin, devrimci kitleler ve işçi sınıfı tarafından mümkün olduğunca bilinmesini ve ANLAŞILMASINI SAĞLAMALIYIZ."

-5-

"Devrim, tarihsel gelişmenin sonucu olarak gündeme geldi, nesnel ve öznel koşulları oluştu. Devrimin ulaştığı bu noktadan daha ileri gidebilmesi, insan onuruna yaraşır bir hayatın kapısını aralayabilmesi için, öncünün devrime ve devrimci kitlelere bir şeyler öğretebilmeyi başarması gerekiyor."

Öncünün, devrime bir şeyler öğretebilmesi için ise öncelikle öğretebilecek durumda olması gerekir. Lenin bunu, "Öğretimizin doğruluğunu ve proletarya ile bağımızı devrimi zafere götürmek için kullanacak durumda olmalıyız." diye ifade eder. Lenin'in belirttiği gibi doğru öğretiyeye ve kitlelerle bağa sahip olmak yeterli değildir. Önemli olan, bunları, devrimin güncel sorunlarını çözmek ve onu zafere taşıyabilmek için kullanacak durumda olmayı başarmaktır.

Devrimin güncel sorunlarına çözüm sunabilmek için ise somut durumun doğru tespit edilmesi gerekir. Çünkü ekonomik-politik krizin yaşandığı ve bunların sonucu olarak yığın faaliyetlerinin fazlaştığı koşullardaki (devrimci durum koşullarındaki)

politikalarla; gericilik dönemindeki politikalar aynı olamaz. Somut koşulların bu iki farklı biçimlenişi, doğal olarak devrimin güncel sorunlarına, devrimci kitlelerin asıl olarak hangi politikalarla eğitilmeleri ve örgütlenmeleri gerektiği sorusuna verilecek cevabı farklılaştırır. Dolayısıyla, devrimin ihtiyaçlarına çözüm sunabilmek için somut durumun doğru tespiti olmazsa olmazdır.

Hiç kuşkusuz ki, somut koşullar ne olursa olsun öncünün görevi, başta işçi sınıfı olmak üzere, devrimci kitleleri eğitmek ve örgütlemektir denilebilir. Doğrudur. Zaten tüm mesele de, "bu eğitim ve örgütlenme çalışmasında politik ağırlığı nereye vermemiz gerektiğiyle" ilgilidir. Somut durum tahlili bunun için doğru politikayı oluşturabilmek içindir. Lenin şöyle anlatır bu durumu:

"İşçi sınıfını eğitmek ve örgütlemek için daha uzun, çok uzun süre çalışmamız gerekiyor, ama şimdi (devrimci anda) asıl önemli olan, bir eğitim ve örgütlenme çalışmasında ASIL politik ağırlığı nereye vermemiz gerektiğidir. Sendikalara ve legal derneklere mi, yoksa devrimci ayaklanmaya, devrimci bir ordu ve devrimci bir hükümet yaratma çalışmasına mı? Hem biri hem de diğeri, işçi sınıfının eğitim ve örgütlenmesini ilerletir. İkisi de elbette çok gereklidir. FAKAT şimdi, bugünkü devrimde bütün sorun... ağırlığı nereye, birincisine mi, ikincisine mi verileceğinde yatmaktadır." der. Ve devrimci durum koşulları olduğu için, ikincisine, diye yanıtlar sorusunu. Ve ilkine, sendikalara ve legal derneklere ağırlık verilmesini, burjuvazinin safına geçme, ekonomizme, sendikalizme batmak olduğunu söyler.

Öyleyse, devrime bir şeyler öğretebilecek durumda olmak için; doğru bir öğretiyeye sahip olmak, bu öğretiyeye

sayesinde somut duruma uygun politikalar üretebilmek ve bu politikaları kitlelere ulaştıracak bağlara sahip olmak gereklidir. Başarı için bu üç olgu arasındaki bağıntıya (sıkı, koparılamaz ve birbirini etkileyen ilişkiye) uygun hareket edilmesi zorunludur.

Bir siyasi hareket, doğru bir öğretiyeye ve kitlelerle bağa sahip olsa da sınıf mücadelesinin somut durumunu doğru tespit edemiyorsa (ki bu öğretiyeyi kavramadığını gösterir) devrime bir şeyler öğretecek durumda değil demektir.

Sosyalizmden etkilenmiş, ama küçük burjuvazinin olguları kavrayış biçimini aşamamış olan siyaset anlayışı, her ne kadar doğru bir öğretiyeye tutunmaya çalışsa da onu kavrayamadığı için somut duruma uygun politikalar üretmeyi de başaramaz. Nesnellikle bağ kuramaz, bu yüzden nesnellikten kopar. Ve nesnellikten koptuğu için de, devrimi ilerletemez. Aksine devrimin peşinden sürüklenir.

Günümüzde, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'daki oportünist ve reformistlerin durumu böyledir. Nesnellikle, somut durumla yani ekonomik-politik kriz ve sonucu olarak uzun yıllardır süren yığın faaliyetinin, yani devrimci durumun ne anlam ifade ettiğiyle ilgilenmezler. Bu durumun, işçi sınıfının ve devrimci kitlelerin eğitilmesi ve örgütlenmesine yönelik politikalarda ne gibi değişiklikler yapmayı gerektirdiği üzerinde hiç durmazlar. Dün, gericilik dönemindeki çalışmalarında politik ağırlığı nereye vermişlerse bugün de aynı yere vermeye devam ediyorlar bu yüzden. Sanki sınıf mücadelesi donup kalmış; bir durumdan başka bir duruma evrilmemiş.

Ortalama sol (oportünistler) içinde, devrimci durum, zora dayalı devrim, silahlı mücadele vs. diyenler yok mu? Elbette var. Ama işçi sınıfını

ve devrimci kitleleri, eğitime ve örgütlemeye politik ağırlığı nereye verdiklerine bakıldığında, ÖDP, EMEP, ESP, TKP, HDP vs. vs. den bir farklarını bulmak imkansız. İşçi sınıfının ve devrimci kitlelerin eğitilmesi ve örgütlenmesinde; devrimci hükümet, devrimci ayaklanma vb. konulara değil ağırlık vermeyi hiç değinmedikleri görülür. Çeşitli alanlarda kurdukları meclis, komite vb.ler de bu temelde, bu politikayı uygulamaya dönük değildir. Hadi bundan vazgeçtik, bunların lafı bile edilmez buralarda. Neyin lafı edilir? Kaldırım, yol, su, aşevi, işevi ve kimi demokratik hakların yokluğunun. Yani ekonomik, siyasal reform konuları. Yani, EMEP, ÖDP, HDP vs. vs.nin yaptığının aynısı! Ne farkları kaldı reformistlerden? Hiç.

Opportünistlikle, reformistlikle, bu durumda olan küçük burjuva hareketin kitlelerle bağı olsa ve bu bağlar üzerinden büyük kitlelere ulaşmayı başarsalar ne olur? Hiç bir şey olmayacağını Gezi Haziran Halk Ayaklanmasında gördük. Onlara kalsa, herkes bayrağını, pankartını alıp evine giderdi.

Kitlelerin eğitilmesi ve örgütlenmesine yönelik, dönemin ihtiyaçlarına uygun politikalar üretemeyenler, kitle hareketinin, kendiliğinden hareketin bir parçası olarak kalır ve bu hareket içindeki ortalama bilincin sözcüsü olabilirler ancak. Ki hep öyle oluyorlar: "Krizin faturasını ödemeceğiz!", "Biber gazı yasaklansın!", "Hepimiz kardeşiz!", "İnsanlar ölmesin!", "Ölümleri durdurun!", "Halklar kardeşdir!" vb. vb. Ne kadar ortalama bilince hitap eden slogan, örgütlülük varsa, hepsi küçük burjuva hareketin dilinden düşmüyor. Bu konumunu aşamayan küçük burjuva hareket,

kitlelerle kurdukları ilişki sayesinde, olsa olsa baskı gücü, sermaye ve devletten tavizler koparan aşırı muhalefet olmayı başarabilir. Böylece, haklar ve özgürlüklerin bazen kazanılması, ardından çoğunun ya da azının kaybedilmesi kısır döngüsü içinde, devrimci kitlelerin etkileyebildikleri kısmının çürümesine neden olurlar. Ama kitleleri gerçek zafere ulaştıramazlar.

Bugüne kadar devrim ve devrimci kitleler, gerçek zafere ulaşmalarını sağlayacak bir şeyler öğrenbilmişlerse, bu esas olarak, devrimin pratik politika sorunu haline geldiğini gösteren ve kitleleri bu doğrultuda eğitip, örgütlemeye çalışan Leninistlerin sayesinde olmuştur. Leninistler, devrimin gelişim yönünde ortaya koydukları çaba ile kitleler içindeki güçlerini aşan bir etki yaratmayı başarabildiler.

Ama bu etki, devrimin kazanılması için yeterli olmadı, olamazdı da. Bunun için güç örgütü haline gelmek gerekir. Ne zaman işçi sınıfının ve emekçilerin gerçek mücadeleci güçlerinin Leninist partinin etrafında toplanması, onun yönlendirmesine girmesi başarılı; işte o zaman bir güç örgütü haline gelmiş ve devrimin gerçek zaferinin yolu açılmış olur. Bunun için, dönemin karakterine uygun politikalar temelinde kitlelerle bağların sağlamlaştırılması ve genişletilmesine; Leninist şiarların mümkün olduğunca devrimci kitleler tarafından bilinmesine, bunların anlaşılmasını sağlamaya; bu hedefler için ısrarlı ve düzenli çalışmaya ihtiyaç vardır. Sınıf bilinçli işçileri kazanmaya ve ortalama solun etkisi altında olan kesimine de durumlarını sorgulatmaya ihtiyaç vardır.

Donbass İzlenimleri

cuma şat

22 Mayıs 2024

-I-

Dünya Anti-Emperyalist Platformu olarak Lugansk Halk Cumhuriyeti'ne yapılacak dayanışma gezisi için Moskova havaalanına indiğimizde, doğrusu ne ile karşılaşacağımızı bilmiyorduk.

Platform'dan yoldaşlarla Moskova'da buluşacaktık.

Mücadele Birliği Dergisi adına katıldığımız Platform delegasyonunda Belçika Komünist Partisi, Sırbistan Yeni Komünist Partisi, Yunanistan (Collective of Struggle for the Revolutionary Unification of Humanity, Greece) temsilcileri vardı. Delegasyonun üyeleri bizden önce Moskova'ya varmışlardı. Moskova havaalanında (Sheremetyevo) ilk dikkati çeken şey, sıkı güvenlik önlemleri oldu. Pasaport kontrol noktalarının olduğu salonda bekletilen yaklaşık 40-50 insan vardı ve bunların çoğu Orta Asya ülkelerinden gelenlerdi.

Moskova'da Crocus Belediye Binası'na yönelik faşist saldırının etkileri sürüyordu anlaşılır.

Kontrol noktasından ayrılıp çıkış kapısına vardığımızda Ukraynalı komünist bir yoldaş bizi bekliyordu. Mayıs'ın ilk haftasında karlı soğuk bir hava ile karşılaştık.

Yaklaşık iki saatlik yolculuk sırasında bizi karşılayan Ukraynalı komünist yoldaşla sohbet imkânımız oldu.

Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketi hakkında doğru dürüst bilgi sahibi olmamaları dikkatimi çekti. Oysa, Türkiye'ye büyük önem veriyorlardı. Buna rağmen Türkiye ile ilgili bilgileri oldukça yüzeysel ve günlük gazetelerden öğrendiklerinden ibaretti. Kürdistan ve Kürdistan'daki özgürlük mücadelesi dahil buna.

İnternette, Türkiye ve Kürdistan'daki mücadeleye ilişkin eski haberlerin, devletin işlediği katliamların, devrimci hareketin tarihini özetleyen linkleri vb. verdik. Sınıf savaşının bu derece şiddetli ve sert olmasına; zindanlarda 30-40 yılını geçiren devrimci ve komünistlerin varlığına şaşırdılar.

Ertesi sabah 9 Mayıs, faşizme karşı “Zafer Bayramı” kutlamaları vardı. Aynı gün Rusya-Ukrayna, NATO, ABD vs arasında süren savaşta, Rusya Ordusunun ele geçirdiği tank ve benzeri zırhlı araçların sergisi vardı.

“Zafer Bayramı” kutlamaları Kızıl Meydan’daydı. Güvenlik gerekçesiyle sınırlı sayıda insana izin verilmişti. Delegasyona rehberlik eden Ukraynalı yoldaş bizi, zırhlı araç sergisinin olduğu “Zafer Parkı”na götürdü.

Henüz metrodayken olağanüstü havayı sezdik. İnsanlar akın akın ve büyük bir coşkuyla, ellerinde zafer bayrakları, kimi gruplar halinde marşlar söyleyerek bir yöne doğru gidiyorlardı. Kısa bir şaşkınlıktan sonra, bunların Zafer Parkı’ndaki sergiye gittiklerini anladık.

Parka yaklaştıkça insan akını insan seline dönüşüyor; kalabalık arttıkça artıyordu. Moskova halkının ilgisi anlatılacak gibi değildi. Aileler, çocuklarıyla birlikte, bayramlık kıyafetlerle, faşizme karşı kazanılan zaferi kutlamaya gelmişti. Faşizme karşı zafer kazanmış bir halk olmanın gururunu yaşadıklarını yüz ifadelerinden, bayramlık kıyafetlerinden, hal ve davranışlarından; kısaca her hallerinden anlamak mümkündü.

Zafer Parkına giriş, yine güvenlik önlemleri nedeniyle, arama-kontrol noktalarından geçilerek mümkündü. Aramalar sıkıydı. Yan yana dizilmiş onlarca arama noktasına rağmen, parka girmek için epey beklemek zorunda kaldık.

Parkın büyüklüğü şaşkınlık vericiydi. Bir ucundan diğer ucunu görmek mümkün değildi. Devasa büyüklükte bir parktı. Çoğu Sovyet sembollerini taşıyan, Kızılordu askeri kıyafetleri giymiş çocuklar, küçük

boyutlu Zafer Bayraklarını sallayarak ya da oyuncak silahlarla sağa sola koşuşturuyorlardı. Rusya halkı, çocuklarını anti-faşist ruhla, Sovyetler Birliği anılarına bağlılıkla yetiştiriyordu. Bunu her adımda gözlemlemek ve hissetmek mümkündü.

Yaşlı ve gençlerden oluşan bir grubun yanından geçiyorduk. Grup, Sovyetler Birliği dönemine ait marşlar ve şarkılar söylüyordu. Çok uzak bir noktada bir sahne gözüme çarptı. Kocaman sahnede müzik grubu yerini almış yine Sovyetler Birliği dönemine ait şarkılar, marşlar söylüyordu. Rusça bilmememe rağmen, geçmişten kulağımda kalan tınıyla marşların Sovyetler Birliği dönemine ait olduklarını kolayca anlayabiliyordum.

Genç bir kadın dikkatimi çekti. Tek başına, kocaman bir SSCB bayrağı takılmış uzun sopasını omzuna dayamış bir yere yetişmeye çalışır gibi yürüyordu. Daha sonra onun, bizim birazdan gezeceğimiz müzeye gittiğini anladık. Sovyetler Birliği’ne özlem ve sevgi duyanların sadece eski yaşlı kuşaklar olduğu, katıksız bir burjuva ve Sovyet düşmanı bir yalandı. Bunu, metrodan itibaren gözlemlemeye başlamıştım.

Parkın müzeye yakın bölümünde faşizme karşı kazanılan zaferin anısına dikilmiş kocaman bir anıt vardı. Anıtın yüksekliği belki de 50-60 metreden fazlaydı. Anıtın en üst ucuna “melek” figürü yerleştirilmişti. Ukraynalı yoldaş, bu figürün Yeltsin zamanında, karşı devrimciler tarafından yerleştirildiğini söyledi. Direk biçimindeki anıtta, faşizme karşı savaşta yer alan bütün şehirlerin sembolleri vardı. Leningrad, Stalingrad, Moskova, Kursk... onlarca şehir. Bu şehirler, Hitler faşizminin bozguna

uğratılmasında büyük kahramanlıklar ortaya koyan kentlerdi. Ortamda tam bir “Zafer Bayramı” havası vardı. Orta Asya ülkelerinden oldukları belli olan bazı aileler, kadınlar, gençler, Hitler faşizmine karşı savaşta ölen babalarının, büyük babalarının resimleriyle gelmişlerdi. Aradan yetmiş yıl da geçmiş olsa unutmuyorlardı.

Müze, bu anıtın hemen yanındaydı. Sovyet eski marşları müzenin önüne konan ses düzeninden geliyordu. Müzenin önünde giriş için bekleyen çok büyük bir kalabalık vardı. Sırada beklerken bir görevli, el-kol işaretleriyle arka kapı girişini işaret etti; oraya yöneldik.

Girişte herkes, montunu, palto-sunu, sırt çantasını vb. vestiyere bırakmak zorundaydı. Gerekeni yapıp içeri girdik. Hemen girişte, salonun iki tarafında, yaklaşık iki metre yüksekliğinde, yirmi metre uzunluğunda iki dijital pano vardı. Binlerce ve binlerce resim sürekli akıyordu. Bunlar, faşizme karşı “Büyük Anavatan Savaşı”nda ölenlerin resimleriydi. Resimlerin ortasında biraz büyükçe, sürekli değişen bir resim yer alıyordu. Bu da Kızılordu’da büyük kahramanlık gösteren komutanları gösteriyordu. Rusya halklarının faşizme karşı savaşta toprağa düşenlerin anılarına olan bağlılıkları anlatılacak gibi değildi.

Sürekli sirkülasyon halindeki insan kalabalığı, binlerce ve binlerceydi. İnsan adım atmakta zorlanıyordu. Sonunda Ukraynalı yoldaş bizi savaşın canlandırıldığı bölümlere götürdü. Her şehirde verilen savaş için ayrı ayrı kocaman odalar ayrılmıştı. Orada Sovyet sanatının bütün ihtişamını görebiliyorduk. Önce Stalingrad savaşını anlatan bölüme girdik. Muazzam bir derinlik verilmiş sahne biraz aşağıda, izleyiciler biraz yüksekte ve

beş on metre uzakta duruyor. Sahneye bakarken savaşı bütün canlılığıyla hayal edebiliyor, ruhunuzda hissedebiliyorsunuz. Öyle ki, savaşın hemen gözlerinizin önünde, açık bir alanda, gökyüzünün altında sürdüğünü sanıyorsunuz.

Arkasından Moskova, Leningrad, Kursk tank savaşının canlandırıldığı odaları geziyoruz. Savaşın dönüm noktalarından biri olan “Kursk Tank Savaşı” aynı şekilde, sanki yanı başınızda sürüyormuş duygusuna kapılıyorsunuz.

Odalardan çıktık. Savaşta kullanılan hafif silahlardan örnekleri görüyoruz her tarafta. Bunlardan biri, o dönem için en modern silah sayılabilecek, uzunca bir tüfeği andıran, anti-tank silahıydı. Ukraynalı yoldaş, Donbass ayaklanması ve sonrasında gelişen savaşta, faşist Ukrayna birliklerine karşı bu silahın da kullanıldığını anlattı bize. Miadını doldurmamıştı anlaşılır.

Lenin, Stalin resimleri, devrimin bu önderleriyle ilgili gazete kopyaları özenle korunmuş. Müze, kocaman bir binaydı. Üst katları vardı ancak biz zaman darlığı nedeniyle üst katlara çıkamadık. Saatlerdir oradaydık ve ancak küçük bir bölümünü gezebilmıştik müzenin.

Yürüyüş güzergahımız Ukrayna faşist birliklerinden ele geçirilen NATO vb. silahlarının sergilendiği alana doğru gidiyordu. Oraya yaklaştığımızda binlerce insanın sıra beklediğini gördük. Sıraya girdik. Küçük bir nehri andıran ve oldukça yavaş ilerleyen insan sırasında bir saate yakın beklemek zorunda kaldık. Moskova halkı emperyalistlerden ele geçirilen ağır silahları görmek için akın etmişti parka.

Ailelerin büyük bir bölümü çocuklarını birlikte getirmişlerdi. Çocuklarını emperyalizme ve faşizme karşı anavatanı savunma duygusuyla yetiştirmeye çalıştıkları çok açıktı. Savaştan korkan değil, anavatanı emperyalistlere ve faşizme karşı savunmaya; bunun için savaşılmaya hazır bir nesil yetiştiriyorlardı. Etrafı süzerken, şu duygu kendiliğinden oluştu bende: Bu halk emperyalizme ve faşizme karşı yenilmez.

Ele geçirilen silahlar ve zırlı taşıyıcılar arasında neler yoktu ki...

Almanların o pek övündükleri Leopard 2, ABD'lilerin şişire şişire bir hal oldukları Abraham tankları, İngiliz, İsveç, Danimarka vb. tanklarından tutalım da, Türkiye'nin personel taşıyıcı Kirpisine kadar ne ararsanız hepsi mevcut; orada, sergide yatıyorlardı. Emperyalistlerin silah koalisyonu vardı anlayacağınız.

-II-

Sabahtan beri hareket halindeydik, vakit öğleden sonrayı bir hayli geçmişti. Yorulmuştuk. Ukraynalı yoldaş bizi Moskova'nın bir başka merkezi yerine götürdü. Harcamalar için Ruble'ye ihtiyacımız vardı. Rusya'da kişi alışverişte istediği gibi döviz kullanamıyordu. Ruble kullanmak zorunluydu. Döviz bürosu aramaya başladık.

Buradaki durum Türkiye'den, hele de İstanbul'dan oldukça farklıydı. İstanbul'da görmeye alıştığımız adım başı döviz büroları burada yoktu. Sora sora büyük bir AVM'de küçük bir köşeye sıkışmış bir döviz bürosu bulduk. Yine Türkiye'den farklı olarak, bakkaldan sakız alır gibi döviz bozduramıyorsunuz. Döviz piyasası üzerinde tam ve sıkı bir denetim var-

dı anlaşılan. Dövizinizi bozdurabilmek için pasaportunuzu göstermeniz gerekiyor. Yanı sıra, evrak doldurup imzalamanız şart. Bu işlemleri yaptıktan sonra dövizinize karşılık Ruble alabiliyorsunuz. Bu, bana 70'li yılların Türkiye'sini anımsattı. O yıllarda döviz sadece bankalarda ve resmi kur üzerinden bozdurulabiliyordu. Buna karşılık "Tahtakale Piyasası" ortaya çıkmıştı. O yıllarda fabrikatörler bile ithalat için gerekli döviz "Tahtakale Piyasası"ndan yani karaborsadan temin edebiliyorlardı. 12 Eylül askeri faşist darbesi ve Özal döneminde tüm bunlar değiştirildi. İşçi sınıfı ve ücretli emekçiler üzerindeki azgın, sınırsız sömürünün ilk taşları böyle döşenmişti Türkiye'de. Emperyalist sermayenin temel koşullarından biri, dövizin serbest dolaşımıydı. Özal bu koşulu askeri faşist darbe eşliğinde yerine getirmişti. Moskova'da böyle döviz karaborsası var mıydı; bilmiyoruz.

AVM'nin bir üst katına çıktığımızda orada Moskova küçük ve orta burjuva tabakalarıyla tanışmış olduk. İstanbul'un Kadıköy'ü ya da İstiklal Caddesi gibi diyebiliriz. Katın kenarında dizi dizi küçük dükkanlar, orta yerde oturulacak masa ve sandalyeler; giyim, kuşam, hareket ve davranışlarından küçük ve orta burjuva tabakalardan oldukları belli olan müşteriler. O kadar kalabalık ki, oturacak yer bulabilmek için ayakta biraz olsun beklemek gerekti. Bir başka katta, daha "elit" kesimlerden oldukları anlaşılan insanlar restoranlarda oturuyorlardı.

Navalny, destekçilerini burarlardan mı devşiriyordu, bilemiyoruz. Ancak oradakilerin, artı-değer üretmeden bol kazanan yani proletaryanın ürettiği artı değerden "nasiple-

nen” kesimler oldukları açıldı. Kent, proletaryanın sırtından geçiniyordu.

Zafer parkında solduğumuz anti faşist, anti emperyalist, SSCB’yi özlemiyle dolu hava burada yerini burjuva havaya bırakmıştı. İki ayrı dünya...

Lugansk’a gitmek için bizi bekleyen uzun bir yolculuk vardı daha. Kaldığımız yerden eşyalarımızı aldıktan sonra Ukraynalı komünist yoldaş bizi şehirlerarası otobüs terminaline götürdü. Burada da kendini hissettirmeyen bir denetim vardı. Lugansklı yoldaşlar biletlerimizi önceden aldıkları için, ne gibi işlemler gerektiğini bilmiyoruz. Fakat bavul vb. eşyaları verirken işlem yapma gerekliliği, bir denetim duygusu uyandırdı. Yakın zamanda gerçekleştirilen katliam ve faşist Ukrayna devleti ve rejiminin her türlü terör eylemi için kiralık katil aradığı düşünüldüğünde, bu önlemlerin anlaşılır olduğu açıktı.

Ukraynalı komünist yoldaştan ayrılıp otobüse bindik ve 13 saat sürecek yaklaşık bin kilometrelik yolculuk başladı. Haritalardan vb. bildiğimiz şeyi gözlerimizle görmek daha değişik bir deneyimdi: Rusya, hakikatten uçsuz-bucaksız bir ülkeydi. Moskova’dan güney batıya gittikçe dümdüz diyebileceğimiz bin kilometrelik -ötesini bilmiyoruz- bir ova görüyoruz. Ufak-tefek yükseklikler hariç, dağ diye bir şeye rastlamadık. Haliyle tünel diye bir şey de yoktu. Müthiş bir bitki örtüsü her yeri kaplamış. Bitki örtüsü ve ağaçlardan top-rağı görmek mümkün değil. Elbette tahıl ekimi yapılan geniş düzlükler hariç. Bu geniş düzlükleri görünce, Rusya’nın neden dünyanın tahıl ambarı olduğunu daha iyi anlayabiliyorsunuz.

Mola yerlerindeki restoran ya da benzeri yerlerden anlıyoruz ki, hırsız oligarklar dışında, ne sermaye birikimi ne de burjuva kültür orta kesimler arasında henüz gelişmiş değil. Sosyalizmi tahrip eden hırsız “oligark” takımı, karşı devrimciler tahrip ettikleri sosyalizmin yerine kapitalizmi tam oturtabilmiş değil. Moskova’dan uzaklaştıkça bu daha iyi hissedilebiliyor. Yine de insanların küçük küçük de olsa “para kazanma” derdinde olduğunu görebiliyorsunuz.

Otobüsten ineceğimiz kasabaya sabah saatlerinde vardık. Oldukça iptidai bir otobüs terminaliydi. Öyle ki, Türkiye’nin sıradan bir kasabasının otobüs terminali bile daha düzenlidir. Bunu bir olumsuzluk belirtisi olarak anlamadık. Aksine, aradan geçen otuz yılı aşkın zamana rağmen kapitalist ilişkilerin oturtulmadığının işareti olarak gördük. Marketler, küçük dükkanlar vb. de öyleydiler.

Çok beklemedik, kısa zamanda bizi alacak Lugansk Halk Cumhuriyeti’den yoldaşlar bulduğumuz noktaya geldiler. Savaş bölgesine gidiyorduk. Haliyle, uymamız gereken zorunlu kurallar vardı. O kuralları tek tek anlattılar. Varlığımızın bilinmemesi gerekiyordu. Faşist Ukrayna devleti ve rejiminin ajanları olabileceğini, ihbar edilmemiz halinde dron saldırısına uğrayabileceğimizi, bunun için kimseyle konuşmamamız gerektiğini vb vb. anlattılar. Konuşma yasağına askeri kontrol noktaları dahildi.

On üç saatlik otobüs yolculuğundan sonra, faşist güçlerin bombardımanı sonucu delik deşik olmuş yollarda iki-buçuk, üç saat sürecek yolculuğa Lugansklı yoldaşlarla böyle başladık.

Aynı bitki örtüsü, aynı coğrafi özellikler. Bir ülkeden bir başka ülkeye geçtiğinizi ancak sınırdaki askeri kontrol noktalarından anlayabiliyorsunuz. Sınırdaki yani Lugansk Halk Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu arasındaki sınırda tam bir kontrol vardı. İçinde bulunduğumuz iki araba askerler tarafından durdurulduğunda, Lugansklı yoldaşlar gerekli belgeleri gösterdi ve sınırı sorunsuz bir şekilde geçtik.

Lugansk Halk Cumhuriyeti ve Donesk Halk Cumhuriyetleri Rusya Federasyonu'na katılmışlardı, ancak sınırlar olduğu gibi korunmuştu. Nedenini sorduğumuzda, Rusya Federasyonu'nda siyasal sistemin böyle olduğunu, örneğin Rusya Federasyonu içinde yer alan öteki özerk ya da federal Cumhuriyetlerin de sınırlarının böyle korunduğunu açıkladılar.

Birkaç askeri kontrol noktasını daha geride bıraktıktan sonra, nihayet Lugansk kentine vardık.

Lugansk kenti, Lugansk Halk Cumhuriyeti'nin başkenti. 2014 ayaklanması ve onu izleyen savaştan, daha doğrusu faşist Ukrayna ordusu ve Azov, Aydar gibi faşist milislerin saldırılarından önce nüfusu bir milyon kadar olan, geniş arazi üzerine kurulu büyük bir kent. Faşizme karşı ayaklanma ve onu izleyen savaşla birlikte nüfusun bir bölümü göç etmiş. O yıllarda yani 2014'ü izleyen yıllarda göç edenler, özellikle Finlandiya'daki göçmenler şimdi geri dönmeye başlamış.

Kalacağımız yere yerleştikten sonra bizi şehire götürdüler. Lugansk kenti, sürmekte olan savaşın şiddetini giderek daha az hissediyor. Ara ara yapılan dron saldırıları dışında, ön cephede süren savaşa rağmen, savaş havası yok demek mümkün. Halk,

günlük olağan yaşamını sürdürüyor. Okullar açık, üniversitelerde öğrenim sürüyor. Sovyetler Birliği'nin izlerini her adımda görmek, hissetmek mümkün şehirde. Kente girer girmez buna tanık olabiliyorsunuz. Dükkanlarda, arabalarda, evlerde, kısacası her yerde SSCB bayrağı, SSCB'ye ait semboller, anıtlar görüyorsunuz. Stalin'in en ünlü generallerinden Vorosilov'un at üzerinde dev bir heykeli, "Büyük Anavatan Savaşı"nda kahramanlıklar göstermiş askerlerin büst ve heykelleri... Resmi binalarda ise üç bayrak vardı: Lugansk Halk Cumhuriyeti'nin bayrağı, orak-çekiçli zafer sancağı ve Rusya bayrağı. Kısacası, Sovyetler Birliği ve sosyalizm havasını tüm şehirde soluyabiliyorsunuz. Moskova'nın "Zafer Parkı"nda soluduğumuz hava, kapıldığımız duygular burada bütün bir kente hâkim.

Bizi Lugansk kent müzesine götürdüler. Müzede, insanın bütün bir tarihsel evrimini gösteren resimler, belgeler, kalıntılar, tarihi eserler yer alıyordu. Bize rehberlik eden müze müdürü, her bir tarihi eser hakkında ayrıntılı bilgi veriyordu. Bir başka bölümde Sovyetler Birliği dönemine ait pek çok eser sergileniyordu. Faşizme ve emperyalizme karşı verilen "Büyük Anavatan Savaşı"na ait silahlar, gazete küpürleri, belgeler; kısaca, Sovyetler Birliği tarihine dair akla gelebilecek her türlü belge vb. vardı.

Ertesi gün ön cephe hatlarına gideceğimiz, buna göre hazırlık yapmamız gerektiği söylendi. Güvenlik önlemleri hakkında bizimle konuştular; cep telefonu vb. aletleri yanı sıra almanın sakıncalarını anlattıktan sonra, bunları konakladığımız yerde bırakmanın doğru olacağını söylediler. Sabah saatlerinde iki araba gelip bizi aldı. Yanımızda güvenlikten so-

rumlu yoldaşlar, İngilizceden Rusça'ya çeviri yapan genç bir kadın ve yönetim yetkililerinden iki yoldaş vardı. Böylece gideceğimiz yöne doğru şehir merkezinden ayrıldık.

-III-

Gideceğimiz yer hakkında hiçbir bilgi sahibi değildik. Güvenlik nedeniyle, kural gereği, bilgi vermediğini düşünüyoruz, üzerinde de durmuyoruz. Yollar, yıllar süren savaş sırasında bombalamalardan dolayı çukurlarla doluydu. Haliyle, arabanın her bir çukura girip çıkışında bizler de hop oturup hop kalkıyorduk. Dahası, şoförler, dron saldırısına önlem olarak, elden geldiğince hızlı sürmeye çalışıyorlardı.

(Bu arada hatırlatmakta yarar var, Lugansk ve Donesk topraklarındaki savaş, 2022 Şubat'ında değil, anti faşist ayaklanmanın başladığı ve Halk Cumhuriyetleri'nin ilan edildiği 2014-2015 yıllarında başlamıştı. Bu temel noktayı sürekli akılda tutmak lazım. Çünkü, halen sürmekte olan ve Rusya'nın "özel savaş operasyonu" müdahalesiyle daha da yayılan, şiddetlenen savaşta, faşist Ukrayna ordusunu, milislerini ve emperyalist devletleri açıktan ya da gizli biçimde destekleyen sosyal şovenler özellikle bu noktayı karartıyor; savaş sanki 2022 Şubat ayında başlamış gibi propaganda yapıyorlar)

Lugansk kentinden uzaklaştıkça yolların bozukluğu daha da artıyordu. Yolun sağında solunda faşist bombardıman sonucu yanmış, yıkılmış, terk edilmiş blok apartmanlar görüyoruz. Açık ki, Sovyetler Birliği döneminden kalma binalardı. Yüzlerce kilometre süren yol boyunca değişmeyen manzara buydu.

Bir noktaya vardığımızda durduk. Bize oradaki durum hakkında bilgi vermek istiyorlardı. Durduğumuz yerde bombardımanla yanmış, metal yığınının dönmüş arabalar vardı. Faşist Ukrayna ordusu, sivilleri cezalandırmak için savaşla ilgisi olmayan yollardaki araçları sistemli biçimde bombalamış. Daha sonra yolu açmak için Lugansk güçleri, metal yığınının dönmüş bu araçları açık bir araziye toplamışlar. Araçların toplandığı açık arazinin sağındaki solundaki bütün binalar yanmış, yıkılmış, terkedilmişti. Kimse yaşamıyordu.

Yola devam ettik. Yanımızdaki Lugansklı yoldaş bilgi veriyordu. Yanmış bir ormanın yanından geçiyorduk. Kilometrelerce uzanan bir orman ve hepsi faşist güçler tarafından yakılmıştı. Aklıma Kürdistan'daki köy ve orman yakmalar geldi. Öyle anlaşılıyor ki faşistlerin yöntemi her yerde aynı idi. Ormanda bazı yerlerde duman hala tütüyordu.

Dar bir köprüden geçiyorduk, Köprüünün sol tarafı vadi, sağ tarafında bir tepe vardı. Yol, bu ikisinin arasından geçiyor. Lugansklı yoldaş anlatıyor: "Faşistler aşağıdaki vadiye geliyorlardı. Tepeyi biz tutmuştuk. Bu sayede bu noktada faşistleri püskürttük."

Büyük diyebileceğimiz bir yerleşim yerinin yanından geçiyorduk. "Şu gördüğünüz şehir Severdonestsk" dedi. Uzaktan yanmış, yıkılmış, dış yüzeyi kapkara olmuş binalar; yollarda metal yığınının dönmüş araçlar vardı. Kontrol noktaları giderek sıklaşıyordu. Biz ses çıkarmadan otururken, arabayı kullanan Lugansklı yoldaş izin belgelerini gösterince sorsuz geçiyorduk kontrol noktalarını. Kontrol noktalarının hepsinde, Lugansk kentindeki yönetim binala-

rında olduğu gibi, üç bayrak vardı. Zafer bayrağı, Lugansk bayrağı ve Rusya bayrağı. Çoğu kontrol noktalarında ise bunlara ek olarak SSCB bayrağı da asılmıştı. Galiba SSCB bayrağını asmak, orada görevli askerlerin kendi inisiyatifleri ya da tercihleri sonucuydu. Belli ki kimse karışmıyordu buna.

Severdonestsk kentini geçtik. Tekrar yanan ormanların arasında ilerlemeye başladık. İlerledikçe yolların daha da bozulduğunu, koca koca çukurların açıldığını görüyoruz. Ormanlar ve bitki örtüsü her yeri kaplamıştı.

Yaklaşık yarım saatlik bir yolculuktan sonra yeni bir yerleşim birimine vardık. Gideceğimiz yer burası olmalı diye düşündük. Şoför bu yerleşim yerinin yanından geçip devam edince, yanıldığımızı anladık. Geçtiğimiz yerleşimin adı Rubizhne'ymiş. Şehir içinde yıkılmış, yanmış, bombardıman sonucu pencereleri uçmuş binalar vardı. Fakat yaşam sürüyordu. Caddede az sayıda da olsa insanlar görülebiliyordu.

Rubizhne'yi geride bıraktıktan hemen sonra, Lugansklı yoldaş uzaktan yükselen dumanı gösterdi. "Gördüğünüz yer bu sabah bombalandı" dedi. Bombalanan yer biraz uzaktaydı bizden. Yolumuz ormanın içinden geçiyordu. Ormanda halen yanmakta olan yerler vardı. Ortalıkta kimseler yoktu. Yangın geniş çaplı değildi. Belli ki yeni bombalanmış yerlerden biriydi gördüğümüz. Birden bir kontrol noktası çıktı karşımıza. Askerler, savaşa uygun mevziler hazırlamışlardı ama mevzilerinde değil, orta yerde duruyorlardı. Kontrol noktasında üç bayrağın yanında SSCB bayrağı asılmıştı. Anlaşılan savaşın ileri cephe hattının yakınlarıydık.

Kısa bir mesafeden sonra araçlarımız birden patika bir yola saptı. Bir mezarlığa gelmiştik. Lugansklı yoldaşlar, bize faşistlerin katlettiği çocukların mezarını göstermek istiyorlardı. Araçlar dar patika yolda durdu. Araçlardan indik. Bizi hemen uyardılar, çakıl yolun dışında kenardaki toprak kısma basmamamız söylendi. Faşistler mayın döşemiş olabiliyorlardı.

Mezarlığın başında biri on, diğeri on iki yaşında iki küçük çocuğun mezarları yer alıyordu. Çakıl yola en yakın mezarlar onlarınkiydi. On yaşındaki erkek çocuktı, mezarının üstüne oyuncak ayıcığını ve oyuncak arabasını koymuşlardı. On iki yaşındaki çocuk ise sarışın, resminden yaşına göre uzun boylu olduğu anlaşılan kız çocuğuydu. Onun mezarının üstüne benzer bir ayıcık oyuncak ve bir bardak vardı. Orada gömülü olan herkes faşistlerin bombardımanı sonucu katledilmişti. Lugansk halkı, ölülerine çok değer veriyordu. Mezarlığın bakımından bunu hemen fark ediyorsunuz.

Mezarlık bizim son ileri noktamızdı anlaşılan; çünkü oradan itibaren geri dönüş yoluna girmiştik.

Aynı kontrol noktasından geçtik. Kontrol noktasının yanından geçen tek tük insanlara rastladık. Telaşsız, kontrol noktasında takılmadan geçiyorlardı. Belli ki oranın yerli insanlarıydı bunlar. Orta yaşlı bir kadın, hala yanmakta olan ormanın yanından bisikletiyle geçiyordu. Bozuk, toprak yolda bisikletini sürmekte zorlandığı, yüz ifadesinden belli oluyordu. Bir adam yanında küçük çocuğu yolun kenarından yürüyerek kontrol noktasından geçti, gitti.

Rubizhne'nin içinden geçtik. Hayat normal akışını sürdürüyordu.

Geçtiğimiz caddede insan kalabalığı yoktu, fakat buna karşılık insanlarda bir telaş ya da panik havası da yoktu.

Şehri geçtikten sonra önce “Büyük Anavatan Savaşı” için yapılmış bir anıt mezara mezara gittik; oradan faşist Ukrayna ordusunun yıkıma uğrattığı bir köye geçtik. Köy, tam bir sessizlik içindeydi. Sovyetler Birliği döneminde yapılmış birkaç katlı geniş, blok apartmanlar bir kare oluşturacak biçimde inşa edilmişti. Ortada oldukça geniş bir alan var. Bu alanın içinde, çıkış bölümüne yakın büyük bir çukur gördük. Luganskli yoldaş durumu anlatana kadar, önce bu çukurun büyük bir bombanın sonucu olduğunu düşündük. Meğerse, faşistler sivilleri kendilerine kalkan yapmak için ağır zırhlı araçlarını böyle yerleşim yerlerine mevzilendiriyorlarmış. Gördüğümüz çukur da bir tankın yerleştirilmesi için açılmış; oraya tank yerleştirilmiş, oradan ateş ediyormuş. Çatışmalar sonucu blok apartmanlar içinde yaşanmaz hale gelmişler; yıkık, pencereleri uçmuş, içerisi yanmış apartmanlar...

Köyden ayrılmaya hazırlanırken bozuk, dar asfalt yolun aşağı tarafından bir motorsikletin geldiğini gördük. Adının Angelika olduğunu sonradan öğrendiğimiz Luganskli kadın ile kocası meydan gibi yol kavşağına gelince durdular. Luganskli kadın yoldaş gidip onlarla konuştu sonra hepimiz bir araya geldik.

Angelika ile kocası, Ukraynalı faşistlerin işgali sırasında köyü terk etmeyen, çok az sayıdaki insanlardandı. Biz sohbet ederken bir kişi daha geldi; böylece köyde en az üç kişi olduğunu görmüş olduk. Angelika'nın annesinin dramı aktarılmaya değer. Anlattığına göre, Rusya Ukrayna'ya karşı “Özel Operasyon”u

başlatmadan önce Ukrayna faşistleri köye gelip işgal etmişler. Arkasından evleri tek tek gezip köylülerden köyü terk etmelerini istemişler. Angelika'nın annesinin evine gittiklerinde yaşlı kadın, faşistleri “siz nazisiniz, defolun buradan” diye tersleyip kovmuş. Faşistler hiçbir şey demeden çekip gitmişler. Ancak bu tepkisizliğin hayra alamet olmadığı, ertesi gün anlaşılmıştı. Ertesi gün sabah saatlerinde, Angelika'nın annesinin oturduğu dairenin tam tepesine bir bomba düşmüş. Bütün bir blok apartman bombalamadan dolayı kararmış, pencereleri uçmuş, Angelika'nın annesinin oturduğu daire ise tamamen çökmüştü. Angelika, iki yıl boyunca o yıkık apartmanın önüne gidip annesi için gözyaşı dökmüş. Bize anlatırken de gözyaşlarını tutamıyordu.

Sonra bizi evine götürdü. Evi, tam bir yoksul eviydi. Zar zor ayakta duran bir dış kapıdan içeri girince ilk göze çarpan kırık dökük eşyalar, loş karanlık bir oda, tavana tutturulmuş bir elektrik lambası... Koca blok apartmanda kendisi ve kocasından başka kimse yoktu. Yan odada kutu kutu ilaçlar vardı. Bunları sorunca, köye haftada bir kere bir doktorun geldiğini, hastaları muayene ettiğini, hastalara ilaç verdiğini vb anlattı. Köy, Rusya'nın başlattığı “özel operasyon”dan sonra faşistlerden kurtarılmış.

Arkamızda yoksul, bu büyük yoksulluk içinde yaşama tutunmaya çalışan Angelika ile kocasını, yemyeşil, her tarafı ağaçlık ve bitki örtüsüyle kaplı köyde bırakıp yola koyulduk. Yarım saati biraz geçen bir yolculuktan sonra, bir başka Sovyet anıtına geldik. Anıt, tahmin edilebileceği gibi, “Büyük Anavatan Savaşı” sırasında ölen Sovyet askerlerin anı-

sına yapılmış. Bu anıtların her birinin özenle korunduğuna tanık oluyoruz. Oradan, bu sefer 2014 Donbass Ayaklanması sırasında faşistlere karşı savaşta ölen savaşçıların olduğu mezarlığa geliyoruz.

Mezar taşlarından ölüm olaylarının çoğunun 2014'te gerçekleştiğini öğrenebiliyoruz. Sonra giderek seyrekleşiyor ölüm olayları. 2022'de tekrar artmaya başlıyor, ki bu tarih Ukrayna faşizmine, NATO ve emperyalistlere karşı Rusya'nın savaşı başlattığı tarihtir. Savaşın başlamasından sonra, Lugansk Halk Cumhuriyeti'nin bu toprakları faşistlerden temizlenmişti; elbette büyük ve ağır bedeller ödenerek gerçekleşmişti bu temizlik. Ölenlerin çoğu 25-50 yaş arası insanlardı. Yine ölenlerin çoğu, büyük ihtimalle Lugansk halkından savaşçılardı. Mezarlık, savaş hattına yakın olan mezarlığa göre son derece bakımlıydı. Savaş cephesinden görece uzak olmanın farkıydı bu. Mezarlık ziyaretine gelen başka insanlar da vardı. Lugansk halkı, ölen savaşçılara büyük bir saygı ve sevgi duyuyordu.

-IV-

Dönüş yolunda bazı yerlere uğradık. Bu yerlerden biri, faşist Ukrayna güçleri tarafından bombardıman sonucu metal yığınının dönüştürülmüş bir kimya fabrikasıydı. Fabrikada, iki yıldır durmadan tüten bir duman vardı. Yanan, kimyevi maddelerdi anlaşılan. Faşist güçler burayı Şubat 2022 savaşı başlarında bombalamışlardı. O gün bu gündür, oradaki ateş sönmemiş.

Bir başka uğrak yerimiz ise Biyokimya Araştırma Laboratuvarı idi. Burası Amerikalıların biyolojik-kim-

yasal araştırmalar yaptıkları, çeşitli bakteri ve virüs geliştirme faaliyeti yürüttükleri yermiş. Pek çok binadan oluşuyordu laboratuvar; hepsi de savaşın başlangıcında bombardıman sonucu yıkılmışlardı. Öyle anlaşılıyor ki, Amerikalılar kaçmadan tüm belgeleri götürecek fırsatı bulamamışlardı. Tutulan notlar, kayıt defterleri, malzemeler, akla gelebilecek ne varsa hepsi yıkık, dökük binanın içinde, yerlerdeydi. Odaların giriş kapısında, orada çalışan görevlilerin adları hala duruyordu. Ne olduğunu, ne için kullanıldığını anlamadığımız, hassas aletlerin olduğu özel odalar vardı; Amerikalılar orada ne araştırıyorlardı, ne üretiyorlardı belli değil. Ama insanlığın yararına bir şey araştırmadıkları kesin.

Lugansk iline akşam saatlerinde varmıştık. Ertesi gün Krasnodon kentine gideceğimiz söylendi. Krasnodon, Rusya sınırına yakın, savaşın ön cephesinden uzak, pek de küçük sayılmayacak bir kentti.

Ertesi sabah kente vardığımızda bizi bir sürpriz bekliyordu. Kentin merkezi meydanı olduğu ortasındaki büyük anıttan anlaşılan yerde, Sovyet marşları çalınıyordu. Meydanın neredeyse bitişiğinde olan bir okulun önünde durduk, arabalar park etti, arabadan indik. Okulun önünde Maksim Gorki'nin heykeli duruyordu. Bakımsız, kaidesinin bazı yerleri dökülmüş, yıllarca kimsenin ilgilenmediği belliydi.

Meydanda askeri kıyafetli öğrenciler tören eğitimi yapıyorlardı. Genç bir asker diğerlerine nasıl yürüneceğini, nasıl dönüleceğini, dönüş sırasında ayak hareketlerinin nasıl yapılacağını titizlikle gösteriyor; bazen durup anlatıyor, arkasından öğrencilerin o hareketi tekrar etmesini

istiyordu. Bunlar meydanın bir köşesinde olup biterken, anıtın hemen önyan tarafında başka bir hazırlık yapılıyordu. Ses düzeni kurulmuş, bazı şeylerin provaları yapılıyordu.

Meğerse bütün bu hazırlıklar, Krasnodonlu genç çocuklara Rusya pasaportu verme töreni içinmiş. Biz olan biteni uzaktan izlerken bir görevli geldi, kendini tanıttı ve bizi tören alanının ön tarafına götürdü. Sovyet marşları çalmaya devam ediyordu. Pasaport alacak genç çocuklar tahminen 12-16 yaş arası- bayram havası içinde dizilmiş, çoğunun elinde Lugansk Halk Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu bayrakları, kiminin elinde ise orak çekiçli zafer bayrağı, bekliyorlardı.

Tören başladı. Şarkılar, şiirler, konuşmalar derken pasaportların dağıtılmasına sıra geldi. Pasaport verilecek genç çocuklar teker teker çağrıldı ve pasaportları verildi.

Törenden sonra bir görevliyle birlikte Krasnodon müzesine gittik. Müze, Sovyetler Birliği, "Anavatan Savaşı", bu savaşta kullanılan silahlar, Sovyet sanatının farklı dallarını yansıtan eserler, komsomol gençliği ile ilgili gazete küpürleri, Lenin ve Stalin'le ilgili belgeler; kısacası, özellikle 1941-1945 arası dönemle ilgili akla gelebilecek her türlü belge ve eserle doluydu.

Komsomol ile ilgili belgeler, resimler, sertifikalar özenle saklanıp korunmuştu. Resimlerden birinde kalpağıyla görünen genç çocuğun, ileri yaşta, "Büyük Anavatan Savaşı" sırasında yani Hitler faşizmine ve emperyalizme karşı savaşta büyük kahramanlıklar göstererek Sovyetler Birliği Kahramanı ödülü aldığını anlatıyor bize rehberimiz. Yan tarafta, köşede tertemiz duran bir motosiklet

vardı; onun da Hitlerin esir alınan askerlerinden ele geçirildiğini gülümseyerek anlatıyor. Büyükçe bir dijital panoda ise sürekli akan görüntülerde önce SSCB Bayrağını görüyoruz, arkasından Hitler faşizmine karşı savaşta ölen sayısız askerinin resimleri çıkıyor karşımıza. Unutmuyor, unutturmuyorlar.

Oradan bizi şehrin dışında bir tepeye götürdüler. Tepenin karşısında, biraz uzak bir mesafede bir başka tepe. Her iki tepenin yanından geçen şehirlerarası bir yol var. Rehberimiz anlatıyor:

"Burası, 2014'te Ukrayna faşist güçlerini durduğumuz ve püskürttüğümüz noktadır. Faşistler, karşı tepede tanklarını konuşlandırmış bize oradan ateş ediyorlardı. Biz ise bu tepede onlara karşı koyuyorduk. Rusya ordusu, silahlı güçleri ortada yoktu o zaman. Biz yani halk olarak, milis güçlerimizle karşı koyuyorduk. Faşistlerin amacı şu gördüğünüz yolu ele geçirip şehri kuşatmaktı. Çünkü bu yol Rusya topraklarına açılan tek yoldur. Ancak halkımız ve milis güçlerimiz onları geri çekilmek zorunda bırakarak şehri kuşatmalarına izin vermediler. Bizim açımızdan burası, savaşın dönüm noktalarından birinin yaşandığı yerdir."

Onun için tepeye bir anıt yerleştirmeye karar vermişler. Henüz oldukça mütevazı bir anıt yaptıkları, ama başlamak için yarıdır derler. Krasnodon halkı başlamış ve mutlaka çok daha görkemlisini yapacaktır. Sadece o değil. Savaştan yeni çıkmış; hatta savaş içinde olmanın bütün yıkıcı etkisini kentin her karış toprağında hissetmek mümkün. Yine de Krasnodon halkı, işçi sınıfı, kenti düzenlemeye, savaşın yıkıcı etkilerini gidermeye başlamış.

Krasnodon kentinden ayrılıp kaldığımız kente, Lugansk'a geri döndük. Ertesi gün kaldığımız yerden bizi almaya geldiklerinde bize eşlik eden Lugansklı yoldaş, dün gezdiğimiz Krasnodon'un bu sabah saat 11.00 gibi faşist Ukrayna ordusu ve silahlı güçleri tarafından bombalandığını söyledi. Henüz net bilgi alamamışlardı ama ölü ve yaralıların olabileceğini söyledi. Faşist Ukrayna ordusu, atası Hitler gibi, sivil yerleşim yerlerini, şehirlerin içini bombalamayı temel politikası yapmıştı. Ancak bir etkisinin olmadığına tanık olduk. Lugansklı yoldaş anlatırken sıradan bir şey gibi anlattı ve işine devam etti. Bombalamalarının hiçbir caydırıcı, korkutucu etkisi yoktu halk üzerinde. Yaşam olağan seyrinde sürüyordu.

O gün şehir dışına çıkmadık. Programladıkları gibi, bizi önce bir üniversiteye götürdüler. Eğitim olağan haliyle devam ediyordu. Kimi öğrenci gençler okulun bahçesindeydi. Kimisi koridorlarda, kimisi derslerdeydi. Kısacası, tanıdık bildik bir üniversite resmi vardı karşımızda. İçeri girip koridorlardan geçe geçe, yönetici pozisyonundaki bir öğretim üyesinin odasına gittik. Bizi oldukça sıcak, candan karşıladı. Bir ara savaşın ön cephesindeymiş. Sonra buraya, üniversiteye gönderilmiş. Harita üzerinde savaşın gidişatı hakkında bilgi verdi bize. Anlatımından, savaş zaferle bitireceklerinden emin olduğunu hemen anlıyorsunuz. Ülkelerimizdeki gençliği burada üniversite eğitimi almak üzere teşvik etmemizi istedi bizden.

Üniversitedeki hava, yaşamın savaşa rağmen olağan akışında sürdüğünü gösterdi bize. Lugansk şehir yönetimine ait bir büroya gittik.

Orada çeşitli konular üzerinde sohbet ettik. Delegasyondan bazı yoldaşlar bol bol not aldılar. O sırada, asker üniformalı, 30'lu yaşlarda bir genç içeri girdi. Cepheden geldiğini söylediler. Buraya başka bir ülkeden faşizme karşı gönüllü savaşımaya gelmiş. Böyle, faşizme ve emperyalizme karşı gönüllü savaşımaya gelmiş pek çok genç komünist varmış. İki Halk Cumhuriyeti'nin faşist işgale ve emperyalizme karşı verdikleri savaşın enternasyonal karakterde olduğunu biliyorduk; yine bunu gözlerimizle görmek farklı bir duygu uyandırıyor insanda. Lugansk ve Donetsk Halk Cumhuriyetleri, enternasyonalist savaşçıları bir çekim merkezi gibi kendine çekiyordu; tıpkı Rojava devrimi ve özellikle de Rojava devrimin ilk dönemindeki gibi.

Akşam restoranda bir buluşmamız olacaktı. Restoran SSCB bayrakları, Lenin büstü, İki Halk Cumhuriyetinin bayrakları, çeşitli afişler vb. ile doluydu. Görüntü restoran değil de komünist parti bürosu gibiydi. Bir köşede Stalin portresi gördük. Fotoğraf çekmek için portrenin önünde oturan gençten biraz yana çekilmesini istediğimizde kimliğini çıkarıp içinde sakladığı Stalin resmini gösterdi. Yürekten bir karşılamaydı.

Yemekten sonra, beklenen kişiler gelmeden, orada bulunanlar arasında hararetli bir tartışma başladı. Tartışma böyle uzayıp giderken beklenen yoldaşlar geldi. Donetsk'ten bizimle tanışmak için gelmişlerdi. Gelenlerden biri Donetsk Komünist Partisi Genel Sekreteri Boris Litvinov idi. Yanındaki ise Donetsk Halk Cumhuriyeti Hükümeti'nde ekonomi bakanı İgor Vlademirov. Donetsk Komünist Partisi Genel Sekreteri yoldaş, aynı zamanda 2014'teki ayaklan-

manın liderlerinden ve Ukrayna'dan bağımsızlığı ilan eden bildiriye okuyan yoldaşmış. Özellikle Boris Litvinov, devrimin daha ileri gitmesi için büyük çaba harcıyormuş. Savaş, Rusya'nın pozisyonu vb. üzerine sohbetler akşam geç saatlere kadar sürdü. Sonra hemen kalkmaları gerektiğini söylediler, çünkü saat 22.00'den sonra, özellikle arabayla yolculuk çok tehlikeliymiş. Zaten Lugansk kentinde de saat 22.00'den sonra sokağa çıkılmıyormuş.

İlk fırsatta tekrar görüşmek üzere ayrıldık.

-V-

O akşam kaldığımız yere döndüğümüzde Lugansklı bir gazeteci bizi görmeye geldi. Sohbet etmek istiyordu.

Türkiye'ye gitmiş, İstanbul'da sosyal reformist partilerin önde gelenlerinden birinin "Genel Sekreteri" ile görüşmüş. Sosyal reformistimiz çok meşgul(!) olduğu için yirmi beş dakika mı neymiş zaman ayırmış ona. Burada süren savaş hakkında sosyal reformistimizin neler söylediğini sorduk, tek kelime etmemişmiş. Bunun yerine RFKP'yi eleştirmiş. Saf gazetecimiz, sosyal reformistin neden iki Halk Cumhuriyeti ve süren savaş konusunda tek kelime etmediğini merak dahi etmemiş; oysa İstanbul'a gidiş nedeni Türkiye "sol" hareketinin sürmekte olan savaşla ilgili görüşlerini öğrenmekmiş.

Gazetecimiz ne kadar saf ise, sosyal reformistimiz de o kadar "kurnaz". Lugansk'tan gelen bir gazeteciye, verdikleri savaşa karşı olduklarını söyleyecek değil ya... Onun yerine RFKP'yi eleştirmiş. Konuştuğu kişinin neden sürmekte olan savaş hakkında

tek kelime etmediğini düşünüp düşünmediğini sorduk; düşünmemiş. RFKP eleştirisini cebine koyup gazeteciye geri göndermiş kurnaz sosyal reformistimiz.

Sabah bizi almaya geldiler. Son günümüzdü; pek çok yeri görmüş, tartışmış, düşüncelerimizi ifade etmiştik. Türkiye'ye çok önem veriyorlardı, bunu hem belli ediyor hem de ifade ediyorlardı. Sadece onlar değil, delegasyonda yer alan diğer ülkelerden yoldaşlar da Türkiye'ye önem veriyorlardı. Delegasyon için basın konferansı örgütlemişler. Kaldığımız yerden doğru oraya, basın konferansının düzenleneceği yere gittik. Yer, daha önce gittiğimiz üniversitenin konferans salonuydu. Üniversite rektörü ve başka yetkililer gelmişlerdi. Yerli TV ve gazetelerin temsilciler de... Oradan TV yayını için bir stüdyoya gittik. Stüdyo, Sovyetler Birliği döneminden kalmış. Aradan geçen uzun yıllar içinde bakımsız kaldığı belli oluyordu. Ukrayna devleti, 2014 yılına kadar o bölgelere kuruş harcamamış. Bana Türkiye'nin Kürdistan politikasını hatırlattı. 2014 yılından sonra ise, savaş sonucu daha kötü hale gelmiş her yer. Savaş altında geçen on yıl her şeyi daha da geriye götürmüştü.

On yılı sıcak savaş içinde geçen, son otuz yıl boyunca hiç yatırım yapılmayan stüdyo yine de teknik donanım bakımından fena sayılmazdı. Çekimlerden sonra Lugansk şehrini gezmeye gittik. Komsomol Parkı'na götürdüler bizi. Çok büyük bir parktı. Gençler, çocuklar savaş havasına aldırılmadan oynuyor, eğleniyorlardı. Savaş, çocuklara neşelerinden bir şey kaybettirmemişti. Parkta altı tane büst vardı ve hepsi genç insanlara aitti. Sorduk; "Büyük Anavatan Sa-

vaşı”nda kahramanlık gösteren kom-somolculara aitmiş büstler. Bir kez daha Lugansk işçi ve emekçilerinin SSCB ruhunu, değerlerini, özlemini tüm canlılığıyla yaşattığına tanık olduk.

O gün öğleden sonra, bizimle ilgilenen ekip dışında kalan Lugansk’lı yoldaşlarla vedalaşıp şehirden ayrıldık. Geri dönüş başlamıştı. Rusya sınırına varmamız için iki saatten fazla sürecek bir yolculuğa başladık. Her tarafı bitki örtüsüyle kaplı, geniş ve neredeyse dümdüz diyebileceğimiz topraklar, ağaçların arasında kaybolmuş evler, savaşın kanıtı gibi duran bombalanmış yerler... Kontrol noktaları giderek seyrekleşiyordu. Sınır vardığımızda Lugansk Halk Cumhuriyeti’nden Rusya’ya geçmek için bekleyen kalabalık bir araç konvoyu gördük. Sınırdaki sıkı bir kontrolden dolayı geçiş oldukça yavaştı.

Sınırdan bir süre sonra bir kasabaya vardık. Lugansk’a gidişte otobüsten indiğimiz kasabaydı. Bizi getiren yoldaşlarla vedalaşıp ayrıldık.

On üç saat süren gece yolculuğu başladı. Yan tarafımda oturan bir yolcu, bir okuduğum kitaba, bir bana bakıp duruyordu. Türkçe kitap okuyup yanımdaki yoldaşla başka dilden konuşunca dikkatini çekmiş. Sonra dayanamayıp sordu: “Türkiye’den mi geliyorsun?” Bu gibi durumlardan kısa bir yanıtın sonra hemen karşı sorulara başlamak gerekiyor. Öyle yaptım: “Sen nereden geliyorsun” Kırgızistan’dan buralara göçmüş on beş yıl önce. İş durumlarını, ayrımcılık yapılıp yapılmadığını, baskı altında olup olmadıklarını, işçi ücretlerini sordum.

“Ne baskısı” dedi, “Sana iş veriyorlar, ücretini veriyorlar; ücret de fena değil. Çalışsana kardeşim,

ne gidip hırsızlık yapıyorsun, sağa sola saldırıyorsun, kadınları taciz ediyorsun...” Sayıp dökmeye başladı. Meğerse kendi hemşerilerine öfkeliymiş. Onun için bir dokununca hemen dökülüp saçılıyor. Ortalama işçi ücretlerini sordum. “Bak,” dedi, “ben şimdi 15 günlüğüne bir inşaatta çalışmaya gidiyorum, inşaatta kontrol işçisi olarak çalışıyorum. On beş günün sonunda otuz yedi bin ruble alıp döneceğim. Ortalama işçi ücreti yetmiş-yetmiş beş bin ruble” Türkçesi fena değildi. En azından Azerilerin Türkçesinden daha iyi, daha anlaşılırdı. Bu ücretin bir işçi ailesinin geçimi için yetip yetmediğini sordum. “Yeter” dedi. “Bizimkiler -Kırgızistan vatandaşlarını kastediyor- burada çalışıp Kırgızistan’daki ailelerine para gönderiyor, orada ev yaptırıyorlar, ailelerine yardım ediyorlar” dedi. Ayrımcılığa uğrayıp uğramadıklarını sordum, çekine çekine. Bir daha parladı, “Ne ayrımcılığı” dedi, “ayrımcılık zaten yasak burada”. Sohbetimiz Rusya’nın koşulları üzerine böyle sürüp gitti.

On üç saatlik yolculuktan sonra, sabahın erken saatlerinde otobüs getirip bizi ilk başlangıç noktasına bıraktı. Bir kez daha Nazım’ın şehrindeydik. Burjuvazinin bu şehri bizden alması geçici bir durumdu, geri alacağımızdan en ufak bir şüphe yok. Burjuvaların “bayram” havası çoktan yerini korku ve endişeye bırakmış.

Korku ve endişenin kaynağı, Rusya Federasyonu halklarının kalbinden, bilincinden, özleminden, kültür ve edebiyatından bir türlü sökülüp atılamayan sosyalizm tutkusunu, isteği idi. Bunun aynı zamanda emperyalistlerin temel korku ve endişe kaynağı olduğunu da biliyoruz artık. Donbass halklarının faşizme ve

emperyalizme karşı ayaklanmasının iki Halk Cumhuriyeti'nin, Lugansk ve Donetsk Halk Cumhuriyetleri'nin ilanıyla taçlanması, bu zaferin baskısı ve emperyalist kuşatmanın Rusya'daki iktidarı, emperyalistlerle uzlaşma, "barış içinde bir arada yaşama" çabalarına rağmen savaşa girmek zorunda bırakması tarihte yeni bir dönüm noktası oluşturdu.

1830'lardaki Fransa/Lyon ayaklanmasının startını verdiği proletarya ile burjuvazi arasındaki çetin sınıf

savaşı, burjuvaziyle her türlü uzlaşma, toplumsal barış, "barış içinde bir arada yaşama" hayallerini tarihin çöplüğüne atarak, sosyalizmin kesin zaferine kadar durmadan devam edecek. Sovyet topraklarında kısa süreliğine geri çekilen proleter devrim, şimdi güç toplamış biçimde yeniden öne atılmanın hazırlığı içinde. Rusya halkları, çok küçük bir parantezden sonra, bir kez daha sosyalizme doğru yürümeye başlamışlar.

Tanık olduğumuz olgu buydu.

“Gwangju'daki Cesur İsyancılar Gibi Savaşmalı”

..... yeni dönem yayıncılık

26 Mayıs 2024

Değerli Yoldaşlar;

Kahraman Gwangju emekçi halkının, gençliğin ve onun yiğit devrimci öncülerinin faşist Chun Do-o-hwan hükümetine karşı başlattığı silahlı ayaklanmanın 44. yılında, aranızda olmaktan büyük bir gurur duyduğumuzu belirtmek istiyoruz.

Kahraman Gwangju emekçi halkı, faşizme karşı gerçekleştirdiği silahlı ayaklanmayla dünya işçi sınıfına ve ezilen halklarına faşizme, emperyalizme ve kapitalizme karşı gerçek kurtuluş yolunu göstermiş oldu.

Değerli Yoldaşlar;

Çok hızlı akan dünya tarihi yeni bir evreye giriyor. Bütün dünyayı, bütün insanlığı etkisi altına alacak olaylar o kadar çok ve o kadar hızlı gerçekleşiyor ki, bu hıza yetişmek neredeyse mümkün olmuyor.

Savaşlar, ayaklanmalar, isyanlar, büyük devrimci kitle eylemleri dünyanın her tarafına yayılmış ve hız kesmeden devam ediyor. İnsanlığı yıkıcı bir savaşın eşiğine getiren emperyalistler, gerçekte artık hiç bir yerde rahat ve egemen değiller.

Dünyada artık sadece emperyalistlerin ve onların işbirlikçisi kapitalistlerin neden olduğu savaşlar yok. Artık bu savaşlarla birlikte emperyalistlere, işbirlikçi kapitalistlere, faşizme karşı isyan ve ayaklanmalar, devrim ve devrim girişimleri de var.

Yerküre üzerinde iki kutup; iki ayrı dünya savaşıyor. Bir tarafta em-

peryalistler, işbirlikçi kapitalistler ve onların beslemesi faşistler; karşı tarafta dünya işçi sınıfı, emekçi halkları, ezilen, yoksul kitleler ve devrimci demokratik güçler var.

Bu, emekle sermaye; emperyalist-kapitalist sistem ile sosyalizm arasındaki savaştır. Bu küresel bir iç savaştır.

Bu küresel iç savaş, yani emeğin sermayeye karşı dünya çapında verdiği savaş, karşımıza çok çeşitli biçimlerde çıkmaktadır. Emperyalist devletlerin Rusya'yı parçalayıp, un ufak ederek sosyalizm hayaletinden tamamen kurtulduklarından emin olmak için başlattıkları savaş bu küresel iç savaşın bir görüngüsüdür. Filistin topraklarında siyonist İsrail'in soykırım biçiminde yürüttüğü savaş bir başka örnektir. Doğu Asya'da, Güney Kore'yi de içine alacak biçimde Kore Demokratik Halk Cumhuriyetine ve Çin Halk Cumhuriyetine karşı kışkırttıkları, hazırlıklarını yaptıkları savaş bu küresel iç savaşın bir başka alanı olacak.

Emperyalist devletler, emperyalist kapitalist sistemin ve kapitalist üretim biçiminin yıkımını önlemek için, savaşı her yere taşıyorlar. Latin Amerika ve Afrika kıtaları emperyalist saldırganlığın bir başka alanıdır. Yüzyılın Komünü diyebileceğimiz Küba'yı, Küba sosyalizmini yıkmak için en aşşğılık yöntemlere başvurduklarını biliyoruz. Halkçı-demokratik iktidara sahip Venezuela'da kendi kuklalarını

yönetime getirmek için ne çabalar harcadıklarını bütün dünya biliyor, görüyor. Aynı şekilde sosyalizm yolunda ilerlemeye çalışan Nikaragua'ya büyük baskı uyguladıklarını; kendilerine boyun eğmeyi reddeden başka devletlere karşı komplolar, darbeler tezgahladıklarını da biliyoruz.

Ancak bütün bunlar, emperyalist devletlerin her istediklerini hayata geçirebilen bir güçte oldukları anlamına gelmiyor. Tam tersine. Emperyalist devletler ve bir bütün olarak emperyalist kapitalist sistem tarihinin en zayıf, yıkıma en yakın dönemini yaşıyor.

Bunun somut kanıtı, emperyalist devletlerin, özellikle de ABD-Britanya ikilisinin Orta Doğu bölgesinde bir ileri karakol, bir mızrak ucu olarak kullandıkları siyonist İsrail'in son aylarda yediği büyük darbelerdir.

Değerli Yoldaşlar;

Hepimizin bildiği gibi, Orta Doğu bölgesi, emperyalistlerin özel önem verdiği bölgelerin başında geliyor. Sadece zengin petrol yatakları nedeniyle değil, ama aynı zamanda coğrafyalar arası ulaşım, dünya ticareti, coğrafi konumundan ileri gelen askeri önemi gibi nedenlerle de büyük değer veriyorlar.

Orta Doğu denince akla ilk gelen Filistin devrimi ve Filistin halkının siyonist işgalci İsrail devletine karşı verdiği savaş oluyor. Ortadoğu'nun bir başka önemli ve devrimci savaşı Kürdistan topraklarında verilmektedir. Filistin Arap halkı ile Kürt ulusunun özgürlük savaşları, Orta Doğu'da devrim ateşinin başlıca iki kaynağıdır. 7 Ekim 2023'te Filistin devrimci güçlerinin siyonist İsrail'e vurdukları darbe ve onunla birlikte büyüyen savaş Filistin devrimini bir kez daha dünya gündeminin başına oturttu.

1948'de, Filistin halkının katliamlardan geçirilmesi ve yerinden yurdundan edilmesi (Nakba) sonucu Filistin toprakları üzerinde kurulan yapay, hiçbir varlık nedenine ve hakkına sahip olmayan siyonist İsrail emperyalist dev-

letlerin Orta Doğu'ya saptadıkları bir hançer görevi görüyor.

SSCB, BM'de İngiliz emperyalistlerinin Filistin'den çıkarılması için mücadele etmenin yanı sıra, Filistin'in bölünmemesi ve İsraililer ile Arapların eşit haklara sahip olabileceği, toprak bütünlüğü olan iki etnikli demokratik bir Filistin devletinin kurulması için de çaba göstermiştir. Amerikan emperyalistlerinin etkisi altında, Sovyetlerin Filistin'in iki etnikli devlet ve toprak bütünlüğü önerisi reddedildi ve BM kararı, İngiliz askerlerinin çıkarılmasını Filistin'in bölünmesine bağlayan bir "paket anlaşma" olarak öne sürüldü. Filistin'in resmen bölünmesi pahasına da olsa, Haganah'ın İngiliz takviyecilerinin uzaklaştırılmasına ve dolayısıyla Ben-Gurion'un ordusunun (kendisi bir MI6 ajanıydı) zayıflatılmasına öncelik veren SSCB bu karara oy verdi. SSCB'nin bu yapay devleti desteklediği hikayesi buydu.

Emperyalist devletler, kurulduğu andan itibaren bu yapay devleti özel olarak silahlandırdılar, desteklediler ve göz bebekleri gibi korudular. İsrail devleti, daha ilk yıllarından itibaren SSCB'nin Orta Doğu ülkeleriyle ilişki geliştirilmesinin ve sosyalizmin Orta Doğu'da yayılmasının önünde, karşı-devrim odağı antikomünist bir savaş makinesi işlevi gördü.

Siyonist devlet, Orta Doğu'da Suriye'ye, Irak'a, İran'a ve elbette Filistin halkına meydan okurken, onlara pervasızca saldırırken neye güveniyordu? Elbette, başta ABD-Britanya ikilisi olmak üzere emperyalist devletlere. Siyonist İsrail, emperyalist devletlerin mutemedi besleme yapay bir devletten başka bir şey değil. Arkasında bir tarihi yok; önünde bir geleceği de yok.

Emperyalistler bu gerçeği bildikleri için sürekli biçimde İsrail'in çevresindeki güvenlik alanını genişletmeye, işbirlikçi Arap devletlerini İsrail ile yakınlaştırmaya çalıştılar. Bu çabalarının ilk somut meyvesini Camp David Sözleş-

mesiyle aldılar. Bildiğiniz gibi, ABD aracılığı ve gözetimi altında 1978'de Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ile İsrail Başbakanı Menahem Begin arasında imzalanan Camp David Sözleşmesiyle ilk defa bir Arap devleti bu yapay devleti resmen tanımış, onun işgal toprakları üzerindeki varlığını meşru olarak kabul etmişti.

Ancak, siyonist devletin varlığını kabul etmeyen, tanımayan Arap devletleri de vardı. Suriye bunların başında geliyordu. Irak, siyonist İsrail'in varlığını tanımayan bir başka Arap devletiydi. Ürdün, Suudi Arabistan, Katar gibi gerici Arap devletler, kendi halklarından duydukları korku nedeniyle siyonist devletle yakın ilişki kurmaktan geri duruyorlardı. 1979'da, dinci bir yönetimin başa gelmesiyle birlikte, İran, bir Arap devleti olmamasına rağmen, ideolojik ve dini nedenlerle siyonist İsrail devletine karşı duran bir Orta Doğu (Batı Asya) devleti oldu.

Fakat bu emperyalist plana en büyük direniş Filistin halkından geldi. Filistin halkı, işgalin ilk günlerinden başlayan örgütlü ve silahlı direnişini 2 Haziran 1964'te Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)'nün kurulmasıyla örgütlü bir biçime kavuşturdu. FKÖ, birçok Filistin direniş örgütünü içinde barındıran bir çatı örgütü olarak kuruldu.

Filistinli örgütlerin büyük bir kısmı, sosyalizmden ve Filistin halkına büyük destek veren SSCB'den etkilenmişti. FHKC gibi örgütler kendilerini Marksist-Leninist örgütler olarak tanımlıyorlardı. Filistin halkının devrimci savaşının bu karakter çizgisi Filistin devrimine antiemperyalist, antikapitalist bir nitelik kazandırıyordu.

Bunun sonucu, Filistin devrimi, özellikle 70'li yıllarda tam bir devrimci enternasyonal çizgide gelişti. Bu özelliği ile Filistin devrimi dünyanın her tarafından devrimci örgütleri kendine çekti; Japonya'dan Latin Amerika'ya oradan Avrupa ve Asya ülkelerine kadar sayısız devrimci örgüt FKÖ ile ilişki geliştirdi; FKÖ bu örgütlerden gelen militanları

kendi kamplarında silahlı eğitimden geçirdi ve ülkelerine geri gönderdi.

Filistin devriminin sosyalist yönelimli bir devrim olarak gelişmesi, gerici Arap devletleri ve dinci İran devletinin hoşuna gitmeyen bir durumdu. Filistin devrimini bu çizginin dışına çıkarmak, bugün birbirine hasım gibi duran bütün bu devletlerin ve elbette emperyalistlerle siyonist İsrail'in ortak amacı oldu. Filistin halkını ayağa kaldıran, devrimci bir halk haline getiren FHKC ve diğer devrimci örgütlerin etkisini kırmak için hepsi elbirliği halinde çalıştılar. HAMAS, işte bu ortak amacın çocuğu olarak 1987'de, I. İntifada'dan hemen sonra dünyaya geldi. Daha doğrusu, dünyaya getirildi. Merkezi Mısır'da bulunan İhvan'ın (İhvan-ı Müslim'in) Filistin kolu bu planın parçası olarak HAMAS adı altında ayrı bir örgüt haline getirildi. Özellikle İran, Katar ve Türkiye tarafından sınırsız maddi, askeri, teknik olanaklarla donatıldı. İsrail Başbakanı Netanyahu'nun HAMAS'a milyarlarca dolarlık paranın gitmesine izin verdiği şimdi itiraf ediliyor. HAMAS böyle güçlendi. Filistin devrimci örgütler ise tüm maddi ve askeri kaynakları kesilerek böyle zayıflatıldı.

HAMAS, siyonist İsrail, ABD, Katar ve diğer gerici Arap devletlerine olan borcunu 2011'de emperyalistlerin Suriye'de başlattığı dinci gerici saldırı sırasında emperyalistlerin ve siyonist İsrail'in safında yer alarak ödemeye başladı. Bu durum, Suriye devletinin savaşı kazanacağı belli olana kadar sürdü. Suriye devletinin dinci faşist çetelere karşı savaşı kazanacağı ortaya çıkınca HAMAS saf değiştirmeye başladı.

Filistin devrimi, 7 Ekim 2023 saldırısıyla yeni bir aşamaya girmiştir. İsrail devletinin caydırıcılığı, yenilmez, dokunulmaz devlet olduğu miti yerle bir olmuştur. 7 Ekim saldırısı aynı zamanda İsrail içindeki iç çatışmayı, sınıf savaşını derinleştirdi, bir iç savaş noktasına getirdi. Faşist Netanyahu hükümetine karşı uzun zamandır ayakta olan İsrail emek-

çileri 7 Ekim'den sonra daha büyük bir öfkeyle sokağa çıktılar.

Siyonist İsrail, içine girdiği bu süreçten çıkmak için en iyi bildiği yola, savaşı yayma, sağa-sola saldırma yoluna girdi. Bu, varlığını sürdürmek için yapabileceği tek şeydi. Suriye topraklarına sürekli saldırıları; Suriye'deki İran Büyükelçiliği'ni bombalaması bu yüzdendi. Savaşı yaymak, emperyalist devletleri de peşinden sürükleyerek bu savaşa ortak etmek siyonist İsrail'in başlıca planıdır.

Siyonist İsrail, Orta Doğu'da dünya savaşını körükleyen, kışkırtan bir odaktır.

Bir diğer savaş odağı ise, Türkiye'dir; Türkiye'nin dinci faşist iktidaridir. Türkiye, 2011'de emperyalist devletlerin Suriye devletine karşı geliştirdikleri yıkım savaşının başlıca uygulayıcısı oldu. Emperyalist devletlerin istihbarat örgütlerinin dünyanın dört bir tarafından toplayıp getirdikleri dinci faşist çeteler Türkiye üzerinden Suriye'ye geçirildi. Türkiye bunlara ev sahipliği yapmakla kalmadı ama aynı zamanda bizzat korudu, silahlandırdı, eğitti, örgütledi ve yönetti. Suriye devletine karşı savaşın Türkiye'den yönetildiği zaten biliniyor.

Türkiye, emperyalistlerin tam desteği ile Kürt ulusunun özgürlük savaşını bastırmak için Kürt Özgürlük Hareketine (KÖH) karşı tam bir savaş yürütüyor. Bu savaş sonucu, Suriye'nin, Rojava'nın ve Irak'ın bir kısım topraklarını işgal altında tutuyor. Bu savaşta, G.Kürdistan yönetimi, KÖH'e karşı Türkiye'nin yanında yer alıyor. ABD emperyalizmi, ortaya çıkışı itibariyle Marksizmden güçlü biçimde etkilenmiş olan KÖH'ü tasfiye etmek için bir yandan Türkiye'ye her türlü desteği verirken öbür yandan Kürdistan devrimine nüfuz ederek onu içeriden çökertmeye çalışmakta. Bu tipik örnek, emperyalistlerin ulusal kurtuluş hareketlerini sosyalizm yönelimli çizgiden çıkartmak için çok çeşitli yöntemlere başvurduklarını gösteriyor.

Güncel olarak dinci faşist iktida-

rın yönetimindeki Türkiye, işgal, ilhak ve savaş politikalarını Suriye ve Irak'la sınırlı tutmuyor. Libya'dan Azerbaycan-Ermenistan hattına ve Rusya-Ukrayna savaşına, Kıbrıs'tan Afrika kıtasına kadar ulaşabildiği, gücünün yettiği her yere burnunu sokuyor; savaş ve çatışmaları kışkırtıyor.

Ama, nasıl ki Türkiye ve İsrail Orta Doğu'da iki savaş odağı ise, Filistin ve dört ülke tarafından parçalanmış ve ilhak edilmiş Kürdistan da Orta Doğu'da iki devrim odağı olarak karşımıza çıkıyorlar. Bu iki halk, bütün bölgede gelişmekte olan büyük bir devriminin ateşini canlı tutmaktadır.

Yalnızca Ortadoğu değil, Afrika halkları da emperyalist soygun düzenine karşı harekete geçiyor. Burkina Faso, Mali, Nijer, Gana öncelikle Fransız emperyalizmini, onunla birlikte ABD emperyalizmini ve emperyalist tekelleri topraklarından birer birer kovmaya başladılar.

Emperyalist devletler her taraftan darbe alıyor. Dünya proletaryası ve emekçi halklarına, sosyalizme karşı açtıkları savaş şimdi devletler arası toplu bir yıkım savaşına, topyekun bir dünya savaşına çevirme çabalarının nedeni bu. İnsanlığı nükleer bir savaşın eşiğine getiren gözü dönmüş bir saldırganlıkla hareket etmelerinin, nedeni bu.

Değerli yoldaşlar,

Bütün bu koşullar, bütün bu tablo bir tek noktayı gösteriyor: Devrimci durum dünya çapında ortaya çıkmıştır. Dünyada devrimci durum vardır.

Dünya burjuvazisi, eski yöntemlerle yönetemiyor, egemenliğini koruyamıyor. Yönetmek ve egemenliğini korumak için her yerde, baskıya, teröre, faşist yönetimlere, savaş ve işgale başvurmak zorunda hissediyorlar kendilerini. Dünyanın bütün faşistlerini bir araya getirip toplamaları; örgütleyip silahlandırmaları; Suriye'de, Irak'ta, Ukrayna'da, Afrika'nın sayısız ülkesinde halk kitlelerinin üzerine salmaları bunun ifadesi ve kanıtıdır.

Dünya işçi sınıfı, emekçi, ezilen halkları, devrimci demokratik güçleri,

sosyalist ve sosyalist eğilimli devletler emperyalistlerin bu yönelimine devrimci kitle eylemleriyle, devrimci savaşlarla, ayaklanmalarla, isyanlarla yanıt veriyorlar. Dünya burjuvazisi artık eski yöntemlerle yönetemezken dünya işçi sınıfı, emekçi kitleleri, ezilen halklar, yoksul kitleler de eskisi gibi yönetilmek istemiyor.

İşte bu koşullarda emperyalist-kapitalist ülkelerdeki komünist partilerin temel görevi, politik iktidarın ele geçirilmesi hedefini en başa koymak; bütün politikalarını bu temel hedefe bağlamaktır. Emperyalist-kapitalist ülkelerin büyük çoğunluğunda toplumsal devrimlerin koşulları ortaya çıkmıştır. Bu, çağımızın, içine girdiğimiz yeni evrenin temel çizgisidir.

Meselenin özü, kapitalist üretim biçimi altında gelişmiş ve dev boyutlara ulaşmış üretici güçlerin -ki bunların başında en büyük ve en devrimci üretici güç olarak dünya işçi sınıfı geliyor- artık kapitalist kabuklarına sığmaz hale gelmiş olmasında yatıyor. Üretici güçler, kapitalist üretim biçimine, sermaye sınıfı egemenliğine, üretim araçlarının kapitalist özel mülkiyetine başkaldırıyor; kendilerini bir mengene gibi sıkın bu üretim biçiminin kabuklarını parçalıyor.

Emperyalist devletlerin, en ufak bir devrimci gelişme karşısında, aralarındaki tüm çelişki ve çıkar çatışmalarını bir kenara bırakarak “birlik” olmaları; kenetlenmeleri, birleşmiş bir karşı-devrim hareketi biçiminde karşımıza çıkmaları işte bu çatışmadan dolaydır.

Dünya burjuvazisi her devrimci gelişme karşısında böyle birleşmiş bir karşı-devrim biçiminde davranırken, dünya işçi sınıfı, emekçileri, devrimci demokratik güçleri de birleşik bir devrim gücü biçiminde tarih sahnesine çıkıyorlar. Filistin devrimi on milyonlarca insanı bir araya getirdi, birleştirdi ve ayağa kaldırdı. Avrupa’lı tarım emekçileri, sınırları aşarak sermaye sınıfına karşı eylem içinde birleştiler. Dünya işçi sınıfı

bütün ülkelerde sermaye sınıfına karşı enternasyonal dayanışma ruhuyla hareket ediyor.

Emperyalist devletler, sürmekte olan bu küresel iç savaştan zaferle çıkabilmek için şimdi insanlığı yıkıma götürecektir topyekun bir dünya savaşını kışkırtmaya çalışıyorlar. Ukrayna’da yapmaya çalıştıkları budur. Siyonist İsrail üzerinden Ortadoğu’da yapmaya çalıştıkları budur. Kore Demokratik Halk Cumhuriyetine karşı kapitalist G. Kore’yi; Çin Halk Cumhuriyetine karşı Tayvan’ı kışkırtarak yapmaya çalıştıkları budur.

Ancak bütün bunlara rağmen biz, insanlığı yıkıma götürecektir topyekun bir dünya savaşına olmuş bitmiş gözyle bakmıyoruz. Topyekun bir dünya savaşını çıkarma konusundaki bütün heves ve çabalarına karşın, emperyalistleri tetiğe dokunmadan on kez düşünmek zorunda bırakan karşı güçler de var.

Dünya işçi sınıfının, emekçilerinin, ezilen halklarının sermayeye, kapitalist üretim biçimine, emperyalizme ve faşizme karşı isyan, ayaklanma halinde oluşu emperyalistleri korkutan etkenlerin başında geliyor.

Öte yandan, Rusya, Çin Halk Cumhuriyeti ve Kore Demokratik Halk Cumhuriyetinin askeri güçleri emperyalist devletleri, bunların saldırganlık ve savaş örgütü olan NATO’yu topyekun bir dünya savaşını başlatmak konusunda tereddüde düşürüyor.

Emperyalistlerin tüm kışkırtmalarına rağmen, devletler arası topyekun bir dünya savaşını kaçınılmaz değil. Bu savaş önlenemez ve önlenmelidir de. Ancak, bunun koşulu, “barışçıl” gösteriler değil, tıpkı Gwangju’nun yiğit ayaklanmacılarının yaptığı gibi savaşa atılmak, emperyalizme, kapitalizme ve faşizme karşı; dünya burjuvazisinin egemenliğine karşı devrim ve iktidar mücadelesi vermektir.

Şimdi Devrim Zamanı!
Venceremos!

İrkçİ Saldırılar Karşısında İşçi Sınıfının Tutumu Ne Olmalıdır?

inan çelik

3 Temmuz 2024

Hatırlayalım, 2013 yılında Suriye halkının yoksul ve emekçi kesimi, başta Amerikan emperyalizmi ve onun işbirlikçileri eliyle başlatılan iç savaşta ailesi ve çocuklarıyla birlikte topraklarından ayrılmak zorunda kaldı. 10 yılı aşkın süredir ulusal ve uluslararası sermaye için, Suriyeli sığınmacıları tüm ailesiyle birlikte bir asgari ücrete çalıştırıp karlarına kattığı bir dönem başladı. Ucuz iş gücü servetlere servet kattı. Bu dönem, diğer yönüyle de Türkiyeli işçi ve emekçiler için haksız rekabet yoluyla düşük ücretlerin, güvencesizliğin, kuralsızlığın yükselerek hayata geçirildiği bir dönem oldu.

Emperyalistler ve dinci faşistler kendi yarattıkları savaşta yıllardır yurtlarından uzak, yokluk ve yoksulluk içinde perişan ettikleri Arap halkını şimdi de hedef tahtasına koymaktan çekinmiyorlar.

İki gündür Kayseri'de başlayan, sığınmacılara yönelik faşist saldırılar, uzun bir zamandır dinci faşist devlet tarafından planlı bir şekilde hazırlanıyordu. Devletin resmi ve sivil faşist-

leri eliyle son dönemde hızlandırılan bu çabalar özellikle sosyal medya hesapları, gazeteler, televizyonlar ve diğer haber kanallarının üzerinden adım adım hazırlandı ve pompalandı.

Bu saldırıların organizasyonu bir taşla üç kuş vurma hedefi taşıyor. Daha önce de tarihte tanık olduğumuz bu hedeflerden biri, faşizmin son zamanlarda hayal kırıklığı ve dağınıklık içinde bulunan sivil faşist tabanını bir amaç etrafında toplamak. İkincisi emekçilerin ve yoksul halkın önemli bir kısmının dikkatini düşük ücretler, güvencesizlik, yüksek enflasyon ve zam sağanağından uzaklaştırmak. Üçüncüsü ve daha köklü bir hedef ise işçi sınıfının kendi içindeki çok ulusluluğun çelişkilerini derinleştirip, sınıfsal birliği parçalamak.

Uzun süredir dile getirdiğimiz gibi, sınıf içinde her kesimde örgütlenme çabaları gözle görülür bir biçimde arttı. Orta vadeli plan ve ardından başta bakan Şimşek'in ve diğer bürokratların emekçileri aşağılarcasına asgari ücretin ve emekli maaşının yeterli olduğunu ifade etmeleri, sınıf-

ta gerçek anlamda öfke yarattı. Temmuz ayında zam yapılmayacağına yönelik açıklamaların işçi ve emekçi sınıflar içinde yarattığı tepkilerin bir kartopu misali farklı ve karşıt kesimleri birleştirdiği son derece açık.

1 Mayıs'ta moral üstünlüğünü kazanan ve ardından mücadeleciler sendikalarının sürdürdüğü ortak mücadele çağrısıyla tüm diğer kesimlerin de dile getirmek zorunda kaldığı "Temmuz'da Zam Şart" kampanyasına yönelen emekçilerin dikkatini dağıtmak son derece önemliydi.

6-7 Eylül 1955'te İstanbul'da Rumlara karşı gerçekleştirilen provokasyon tarihinden kopya çekilen bir organizasyon sahnelenmeye çalışılıyor. Son günlerde çeşitli sosyal medya hesaplarında, haber kanallarında, gazetelerde sığınmacılara karşı adım adım tırmandırılan düşmanlık bileniyor. Her zamanki gibi ideolojik bir merkez tarafından organize edilen bu tür saldırıların hepsinden biliyoruz ki ulusal kimliklerin birbirleriyle kavgasından sermaye kazanır, işçi sınıfı kaybeder.

Sınıfının uluslararası birliğine karşı gerçek bir uluslar hapishanesi olan Türkiye'de her dönem farklı ulusal kimlikler hedef tahtasına oturuldu. Ermeniler, Yahudiler, Süryaniler, Rumlar ve Kürt halkı onlarca yıl düşmanlaştırıldı. Bugün plan o ki, Suriyeli sığınmacılar karşımıza çıkarılmaya çalışılıyor. Sermaye, kendisine yönelen öfkenin önünü kesmek için işçi sınıfına yeni yeni düşmanlar yaratıyor.

İşçi sınıfı bu oyunu bozmalıdır. Uluslararası sermaye ve yerli işbirlikçileri işçi sınıfı başta olmak üzere tüm yoksul kesimleri umutsuzluğa

mahkum etmeye çalışıyorlar. Başta sendikalar olmak üzere sınıfın taban örgütleri kısaca ve tahakküm altına alınmaya çalışılıyor. Türkiye işçi sınıfı bu planları bozacak ve emeğin kurtuluşuna doğru yürüyecek birikim ve deneyime sahiptir. Son dönemde sendikal alanda yoğunlaşan örgütlenme çabalarının sınıfın bulunduğu tüm alanlara yayılması, işçi sınıfının günlük talepleri ile birlikte siyasal taleplerini de savunur duruma gelmesi sınıfın kimliğini güçlendiriyor. Sermayenin korkusu ve planlarının temeli de buradadır. Türkiye'nin pek çok bölgesinde kendi başına hareket eden, bir çıkış yolu arayan irili ufaklı örgütler, komiteler kuran tüm işçilere ulaşmak ve ortak hareketi sağlamak gerekiyor. Aksi durumda bugün bir kesimi etkilediği gibi örgütsüz işçi sınıfı faşizmin sermayeye hizmetlerine oyuncak olur.

Bugün sınıfın günlük sorunlarını sonuna kadar savunurken; antiemperyalist, enternasyonal işçi hareketini yaratmak doğrultusundaki tüm çabalar desteklenmeli, içinde olunmalı ve sorumluluk alınmalıdır.

“Bazıları, Leninizmin, pratiğin teoriye üstünlüğü olduğunu sanırlar; şu anlamda ki, Leninizmin de aslında, Marksist ilkelerin uygulanması olduğunu düşünürler; teoriye gelince, Leninizmin bununla uzun boylu ilgilenmediğini sanırlar. Plehanov’un birkaç kez Lenin’in teoriyi, özellikle felsefeyi “umursamaması”ndan alayla söz ettiği bilinir. Öte yandan, bilindiği gibi bugün, özellikle koşulların kendilerine yüklediği büyük pratik çalışma yüzünden birçok Leninist pratikçi arasında teori pek geçerlikte değildir. Lenin ve Leninizm konusundaki bu gülünç görüşün tamamıyla yanlış olduğunu ve hiçbir şekilde gerçeğe uymadığını ve pratikçilerin teoriye sırtlarını dönme eğiliminin Leninizmin ruhuna tamamıyla aykırı olduğunu ve dava için tehlikeler taşıdığını söylemeliyim.”

Josef Stalin

978-625-94107-5-3